

ФРАНК ХЪРБЪРТ ЕКСПЕРИМЕНТЪТ ДОСЕЙДИ

ФАНТАСТИКА

®

АРГУС

ФРАНК ХЪРБЪРТ ЕКСПЕРИМЕНТЪТ ДОСЕЙДИ

Превод: Станимир Йотов

chitanka.info

Нова среща с познатият ви от „Фани мае“ Извънреден Саботьор Йори Х. Маккай, попаднал в самото сърце на чудовищно престъпление, застрашаващо цялата галактика. Свят, който със своята сурова враждебност не отстъпва на пясъчната планета. Удивително съчетание между шеметно действие, калейдоскоп от образи и алхимия на словото, на каквато е способен само Франк Хърбърт!

СВЕТОСЛАВ НИКОЛОВ

НЕДОВЪРШЕНА СИМФОНИЯ ЗА САБОТЪОРИ

„Неговите творби в по-голямата си част се четат трудно... Със своята прекомерна усложненост романите му често предизвикват неразбиране и дори будят недоумение. Навярно затова те изключително рядко биват предмет на критични анализи.“

Тези тежки думи, напомнящи донякъде рецензия за неуспял млад автор в България преди десетина години, откриваме в Енциклопедията на научната фантастика, редактирана от Питър Никълс. Казани са не за някого от случайните графомани, обсаждащи литературната крепост заради пари, слава или налудничави амбиции, а за... Франк Хърбърт. За автора на книгата, оценена като най-хубавия фантастичен роман на всички времена в знаменитата анкета на списание „Локус“, проведена през 1975 г. (По-малко известен е фактът, че преди да бъде публикувана десет години по-рано, „Дюна“ е отхвърлена, по думите на самия ѝ създател, от 22-ма редактори (!), а след излизането ѝ — заклеймена от водещите критици.)

Очевидно Хърбърт си е „взел бележка“ от критиките най-малко по два пункта; първо — като е продължил романите за пясъчната планета, създавайки епос, който трудно може да бъде сравнен с друго произведение на фантастиката, и второ — замисляйки цикъл от творби, способни да предизвикат всевъзможни обвинения, само не и такива като „нечетивност“ или „прекалена усложненост“... За този замисъл на автора, останал недовършен и засенчен от супершедьовъра му, доскоро ние, българските читатели, дори не подозирахме.

Могъща организация е обхванала в пипалата си обитаемите светове във Вселената. Работещите в нея са представители на всички разумни видове. Чрез „пространствените врати“ агентите на организацията, наречена БюСаб — Бюро за Саботаж — са в състояние мигновено да попаднат на избраната от тях планета, за да регулират

хода на историческото развитие, чийто непрестанно ускоряващ се ритъм, застрашава световите със самоунищожение.

Както обикновено става при Хърбърт, идеята му — родееща се с тази за „световния заговор“ у Лъдълм и много от останалите крале на трилъра — придобива парадоксално звучене. Служителите на БюСаб, наречени „Извънредни Саботьори“, имат за своя основна задача не вмешателството в историческите процеси, не манипулирането им в една или друга посока, както би трябвало да се очаква от разумни същества с огромни възможности, а напротив — призвани са да влияят преди всичко на ритъма на тези процеси, отстранявайки именно манипулациите, водещи до опасното ускоряване на маховика. Волунтаризмът на всевъзможни властници среща съпротивата на Извънредните Саботьори не заради налагането на нов волунтаризъм, а в името на естественото развитие на отделните светове, обединени в Съюза на Разума.

Замисълът, достоен за Франк Хърбърт с възможностите за дърпане на много нишки едновременно — нещо, което бившият криминален репортьор толкова много обича — тръгва към своето осъществяване през 1970 г. с излизането на романа „Бичуващата звезда“ (публикуван на български през 1994 г. със заглавие „Фани Мае“), в който за пръв път се появява образът на Извънредния Саботьор Йори Х. Маккай. Книгата действително се чете на един дъх и дори в определени моменти заприличва на пиеса — толкова много са диалозите в нея. Единственото, което е трудно да приемем е, че това е творба на Хърбърт — психологизмът не само че не е усложнен, ами направо едва-едва мъждука, сюжетът е пределно ясен въпреки немалкото герои, а и самите те са характеризирани с твърде бегли щрихи. Просто да не повярваш, че година по-рано, през 1969-а, е излязла „Месията на Дюна“...

Прекалено резкият завой може би е смутил и самия автор, защото „Експериментът Досейди“ (появил се пък една година след „Децата на Дюна“) вече поставя нещата по местата им. За него никой не би могъл да каже че е написан от друг автор. Дори повече, струва ми се, че това е най-хармоничната книга на Хърбърт, в която с удивително майсторство е постигнато равновесието между езикова пластичност, идейна дълбочина и сюжетно напрежение. Всеки, който си направи труда да я сравни с „Бичуващата звезда“, ще забележи

огромните различия от философско и художествено естество, даващи неоспорими предимства на „Експеримента...“. А отвореният финал на романа оставя и сладостната тръпка очакване за следващите приключения на Извънредния Саботьор.

Вместо това обаче... цикълът секва! Какво се е случило? Дали писателят е предусетил, че отпуснатото му от Бога време няма да стигне за „книгата на живота му“ и е насочил всичките си усилия към епоса за Дюна? Имаме известни основания да мислим така, защото през оставащите му девет години той успява да напише цялата втора трилогия: „Бог-император на Дюна“ (1981), „Еретиците на Дюна“ (1984) и „Дюна — Домът на ордена“ (1986). Но едва ли само това е причината, тъй като след „Експериментът Досейди“ Хърбърт създава и други романи (два от тях в съавторство с Бил Рансъм), между които е и бестселърът „Бялата чума“ (1982). А дали пък авторесpektът му от постигнатото не го е карал да изчака с продължението на — според познавачи като Брайън Олдис, Роб Алън, Дейвид Уингроув, Брайън Стейбълфорд и други — най-сполучливото си произведение извън романите за Дюна?

Можем да продължим с догадките, но сигурно е само едно — този цикъл на франк Хърбърт винаги ще вълнува въображението на безбройните му почитатели. Както с написаното за Йори Х. Маккай и обичащата го звезда Фани Мае, тъй и с всичко онова, което творец като него още би могъл да ни каже.

Но изглежда такава е ориса на големите — да оставят и по една недовършена симфония...

Светослав Николов

*В памет на Бейб,
защото тя знаеше
как да се радва на живота.*

Когато кейлбаните за първи път ни изпратиха една от техните гигантски метални „надуваеми топки“, за да ни предложат вратите-трамплини, служещи за междузвездни пътувания, мнозина от Съюза на Разума започнаха да използват тайно този дар за свои съмнителни цели. Както „Правителството в сянка“, така и някои от гауачините съзряха онова, което днес е очевидно: мигновените пътувания в безкрайния космос даваха възможност за изолиране на огромното на брой подчинено население.

Това наблюдение в началото на Експеримента Досейди стана факт дълго преди Извънредният Саботьор Йори Х. Маккай да стигне до откритието, че видимите звезди в нашата вселена са или кейлбани, или проявление на кейлбаните в Обединеното пространство на Разума. (Виж „Фани Мае“, разказ за откритието на Маккай, съвсем леко прикрит под формата на художествена измислица.)

Уместно е да споменем тук, че Маккай в качеството си на агент на Бюрото по Саботаж идентифицира кейлбана Фани Мае като видимата звезда Дайуан. Откритието, че Дайуан и Фани Мае са тъждествени цялости, разпали отново интереса към въпроса за кейлбаните и допринесе за демаскирането на Експеримента Досейди, който се счита от мнозина за най-ужасната форма на третиране на разумни същества от страна на други такива в историята на Обединения Разум. При всяко положение Досейди остава най-скандалният психологически тест, провеждан някога от мислещи субекти, а проблемът за взаимното осведомяване по случая никога не бе решен така, че да удовлетвори всички.

Из първия публичен доклад „Съдът на съдилищата“

Справедливостта принадлежи на онези, които предявяват правата си, но нека ищецът да внимава да не създаде нова несправедливост чрез своя иск и по този начин

*да тласне кървавото махало на отмъщението към
неумолимото му движение.*

Гауачински афоризъм

— Защо вие, хората, сте толкова студени и механични във
вашите взаимоотношения?

По-късно Йори Х. Маккай щеше да разсъждава над този въпрос
на кейлбана. Беше ли това опит от нейна страна да му даде сигнал за
Експеримента Досейди и да го подготви за евентуалните последствия,
които проучването му можеше да има върху самия него? По това време
той дори не знаеше за Досейди, а съпровождащото контактния транс с
кейлбаните напрежение и обвинителният тон, който тя възприе, бяха
изключили всякакви други съображения.

И все пак беше мъчително. Мисълта, че могат да го използват
като обект за изследване на човешката психика, му беше неприятна.
Той винаги бе смятал този кейлбан за своя приятелка — ако човек
изобщо можеше да си представи, че е възможно да бъде в приятелски
отношения със създание, чието зримо проявление във вселената беше
едно жълто слънце от четвърта величина, виждащо се от Главната
Централа на Бюрото по Саботаж, където се намираше неговата щаб-
квартира. Не трябваше да се забравят и неизбежните неудобства около
контакта с кейлбаните. Трепетният конвулсивен транс например, който
обхващаше тялото, докато словата изникваха в съзнанието.

Но той продължи да се пита: съдържаха ли думите ѝ нещо
повече от буквалния им смисъл?

Когато проектантите на метеорологично време поддържаха
кратки периоди на вечерния дъжд, Маккай обичаше веднага след него
да излезе навън и да се поразходи в оградения парк, който БюСаб бе
осигурило на агентите си от Главната Централа. Като Извънреден
Саботьор можеше да се разхожда на воля; харесваше му да вдишва
свежите ухания, които се разнасяха след дъжда.

Паркът беше разположен върху площ от тридесет хектара,
вклинена дълбоко в кладенеца, чиито стени бяха сградите на БюСаб.
Представляваше хаотична смесица от растения и бе прорязан от алеи,
които се виеха между насаждения от растителни образци, донесени от
всички обитаеми планети в познатата вселена. Ако тук имаше вложена

някаква идея, това беше идеята за поддържане и защита на флората, според която растенията, нуждаещи се от условия, подобни на тези на родната им планета, се култивираха в техни собствени сектори. Гигантските копиевидни борове от Сасак заемаха един малък хълм недалеч от края на парка, обкръжен от могили с огнени шипки от Рудирия. Имаше открити и скрити морави, както и зелени площи, които изобщо не бяха поляни, а подвижни хищни храсти, обградени от тесни ровове с киселинна вода.

Дъждовно-бисерните цветя често привличаха вниманието на Маккай и изключваха съзнанието му за всичко останало. Там имаше и една Лилиум гроса, чиито червени цветове — два пъти по-големи от височината ѝ — хвърляха дълги сенки над гърчещия се син килим, а всяко миниатюрно цветче се отваряше и затваряше като малка задъхана устица.

Понякога цветните парфюми го караха да спре, окован в краткотрайно обонятелно робство, а през това време очите му търсеха източника. Доста често растението се оказваше опасно — то или се хранеше с плът, или излъчваше отровни изпарения. Пред такива видове имаше предупредителни табели, написани на бляскавия език галач. На много места покрай лъкатушешките алеи бяха инсталирани звукови бариери, силови полета и ровове.

Маккай си имаше любимо място в парка — пейка, обърната с облегалката към един фонтан, на която можеше да седи и да наблюдава сенките зад избуялите жълти храсти, пренесени от плаващите острови на Тан-далур. Храстите вирееха тук добре, защото корените им се миеха в течащата подпочвена вода, която непрестанно струеше от фонтана. Под жълтите им корени се виждаха някакви леки блещукания, подобни на фосфоресциращо сребро, и надпис на невисока табела:

„Сангийт мобилус, многогодишно растение-вамфир от Бисадж. Изключително опасно за всички разумни видове. Не излагайте нито една част от тялото си над силовото поле.“

Сядайки на пейката, Маккай се замисли върху този текст. Природата често смесваше красивото и опасното. В парка подобен ефект бе постигнат умишлено. Уханните и мили Златни ириса делеяха един и същ участък със Сангийт мобилус. Двата растителни вида се подкрепяха един друг и вирееха чудесно. Правителството на

Обединения Разум, на което Маккай служеше, често правеше подобни смесвания... понякога случайно.

А понякога и нарочно.

Той слушаше плискането на фонтана; в това време сенките станаха по-плътни и малките лампи покрай алеите светнаха. Върховете на сградите отвъд парка заприличаха на палитра, върху която залезът сътвори последна за деня изложба.

В този миг бе осъществен контактът с кейлбана и Маккай почувства как тялото му изпада в безпомощен комуникативен транс. Проникващите в съзнанието му мисловни филизи бяха разпознати още на часа — Фани Мае. За кой ли път се зачуди колко невероятно звучи това име за една звездна единица. Той не чу никакъв звук, но слуховите центрове в мозъка му отреагираха досущ като на изречени думи, а и вътрешното сияние разсея всякакво съмнение. Това беше Фани Мае, макар сега синтактичните ѝ конструкции да бяха далеч по-сложни в сравнение с предишните им контакти.

— Ти се възхищаваш на една от нас — рече тя, насочвайки вниманието му към слънцето, което току-що бе залязло отвъд постройките.

— Опитвам се да не мисля за звездите като за кейлбани — отвърна той. — Това накърнява представата ми за естествена красота.

— Естествена? Маккай, ти не познаваш собственото си съзнание, нито дори как да го използваш!

Такова беше нейното начало — обвинително, нападателно и различно от всички други предишни контакти с този кейлбан, който той считаше за своя приятелка. Фани Мае използваше глаголните форми с нова степен на ловкост, почти сякаш се перчеше и парадираше с факта, че разбира езика му.

— Какво искаш, Фани Мае?

— Мисля за взаимоотношенията ти с представителите на другия пол от твоя вид. До този момент си влизал в брачен съюз повече от петдесет пъти. Не е ли така?

— Точно така е. Но защо...

— Аз съм твоя приятелка, Маккай. Какво изпитваш към мен?

Маккай се замисли. Във въпроса ѝ имаше настоятелна напрегнатост. Той дължеше живота си на този кейлбан с невероятно име. Впрочем тя също му дължеше живота си. Те двамата, заедно, се

бяха справили със заплахата на Бичуващата звезда. Сега много кейлбани осигуряваха пространствени врати, чрез които разумните същества се пренасяха от една планета на друга само за миг, но по времето, когато Фани Мае държеше всичките нишки на скоковете в пространството, животът ѝ се оказа застрашен заради странния кодекс на честта, на който се опираха договорните задължения между кейлбаните. И Маккай я бе спасил. Трябваше само да се замисли за тяхната взаимозависимост в миналото, за да почувства как из тялото му се разлива топло и приятно усещане.

То не убягна на Фани Мае.

— Да, Маккай, това е приятелство, любов. Изпитваш ли подобно чувство към жените от човешкия род?

Въпросът ѝ го ядоса. Що за любопитство? Неговият личен сексуален живот не ѝ влизаше в работата!

— Любовта ти лесно се превръща в гняв — смъмри го тя.

— Има граници, определящи доколко един Извънреден Саботьор може да си позволи да се обвърже.

— Кое стои на първо място — Извънредният Саботьор или тези граници?

В думите ѝ определено се долавяше присмех. Беше ли избрал Бюрото заради неспособността си да изпитва топли чувства? Не, що се отнася до Фани Мае, Маккай наистина държеше на нея. Той ѝ се възхищаваше и тя бе в състояние да го нарани, именно защото ѝ се възхищаваше и се чувстваше... по този начин.

Заговори с гняв и болка:

— Без Бюрото не би имало Съюз на Разума, а и никаква нужда от кейлбаните.

— Да, наистина, хората трябва само да погледнат страховития агент на БюСаб и веднага изпаднат в ужас.

Това вече беше прекалено, но въпреки всичко Маккай продължаваше да усеща някаква дълбоко стаена топлина към тази странна звездна единица, към това създание, което можеше да проникне безпрепятствено в съзнанието му и да разговаря с него така, както никое друго живо същество не беше се осмелявало. Само да бе намерил жена, към която да чувства подобна близост...

Именно тая част от разговора им непрестанно го преследваше. Защо бе избрала точно този момент, при положение че от месеци не

бяха влизали в никакъв контакт — и то само три дни преди да се разрази кризата Досейди? По един категоричен начин Фани Мае бе провокирала собственото му его, най-дълбокото му чувство за идентичност. Беше го разтърсила до основи преди да го прободее с парещия въпрос:

— *Защо вие, хората, сте толкова студени и механични във вашите взаимоотношения?*

Иронията ѝ не можеше да остане незабелязана. Тя го бе накарала да изглежда смешен в собствените си очи. Изпитваше топли чувства и дори любов към кейлбан, но не и към жените от неговия вид. Тази безрезервна обич към Фани Мае никога не бе съществувала с която и да е от брачните му партньорки. Звездата беше предизвикала гнева му, който после утихна, превръщайки се в осезаема тежест в гърдите и накрая в тиха болка. Но тъй или иначе любовта остана.

Защо?

Жените от неговия вид бяха партньорки по легло. Имаха тела, които го използваша и които той на свой ред използваше. Не можеше да става и дума за подобни отношения между него и кейлбана. Фани Мае беше звезда, обхваната от атомни огньове, а местонахождението на нейното съзнание беше непредставимо за останалите разумни видове. И въпреки това тя предизвикваше любов у него. Маккай ѝ отдаваше тази любов съвсем не принудено. Никой не можеше да скрие чувствата си от един кейлбан, когато мисловните пипала проникнеха в мозъка му.

Без съмнение тя знаеше, че той ще усети иронията ѝ. Може би дори това бе част от мотивацията ѝ, за да предприеме подобна атака. Но кейлбаните рядко изхождаха в действията си от един-единствен мотив — което беше и част от обаянието им, и същината на тяхната най-дразнеща черта в отношенията им с другите разумни видове.

— Маккай? — тихо прозвуча гласът ѝ в съзнанието му.

— Да — отвърна той гневно.

— Ще ти покажа частица от моите чувства към твоята точка на пресичане.

Подобно на балон, който бързо се издува под напора на газта, той усети как у него се разлива обективизирано чувство на загриженост и обич. То започна да го задушаваша и Маккай искаше да бъде задушен. Цялото му тяло излъчваше това нажежено до бяло усещане на покровителствено внимание.

Нима беше само частица?

— Маккай? — загрижено.

— Да — уплашено и благоговейно.

— Причиних ли ти болка?

Почувства се самотен и обезсилен.

— Не.

— Пълната степен на моята концентрична съпричастност би те унищожила. Според някои хора това се нарича любов.

Концентрична съпричастност?

Тя го объркваше, както бе правила и при първите им контакти. Как можеха кейлбаните да описват любовта като... концентрична съпричастност?

— Наименованията зависят от гледната точка — поясни Фани Мае. — Ти гледаш към вселената през твърде тесен отвор. Понякога вие, хората, ни довеждате до отчаяние.

Ето че отново го нападаше.

Маккай потърси спасение в един по детски банален отговор.

— Аз съм такъв, какъвто съм, и това е всичко.

— Скоро, приятелю, може да научиш, че си повече от това, за което се мислиш.

Връзката прекъсна. Маккай сякаш се събуди в мразовития влажен мрак, пропит с шума на фонтана, който ехтеше в ушите му. Всичките му опити да се свърже отново с нея останаха без резултат, не помогнаха дори и личните му кредити, които похарчи за осъществяването на тапризиотов комуникационен контакт.

Неговата приятелка кейлбан не го допусна до себе си.

Ние създадохме чудовище — извънредно ценно и дори полезно, и при все това крайно опасно. Нашето чудовище е едновременно и красиво и потресаващо. Ние не смеем да използваме пълните му възможности, но не можем и да го пуснем на свобода.

Заклучение на гауачините за експеримента Досейди

Куршумът изтрещя в прозореца зад бюрото на Кейла Джедрик, после рикошира и се понесе с писък през подобната на каньон улица, далече долу под нейната кантора. Джедрик дори не трепна и това я накара да изпита гордост. Патрулите на Електора щяха да се погрижат за снайпериста. Патрулите, които всяка сутрин профучаваха по улиците на Чу, щяха да проследят звука на изстрела и да разберат откъде е дошъл. Тя хранеше известна надежда, че снайперистът ще успее да избяга при сганта от Периферията, но после си даде сметка, че тази надежда е слабост и я пропъди от мислите си. Сега имаше много по-важни грижи от съдбата на някакъв диверсант.

Джедрик се пресегна към ъгъла, където ранните слънчеви лъчи хвърляха отблясък върху контактната дискета на нейния терминал в Главния счетоводен компютър. Взря се в летящите пръсти, които сякаш бяха нещо отделно от нея. Те се стрелваха към клавиатурата като насекоми. Терминалът беше функционален инструмент, символ на нейния пост на Старши Свързочник. Апаратът беше поставен в специално изрязан сектор на бюрото — сив, зелен, златен, бял, самотен и смъртоносен. Сивият му екран почти се сливаше с повърхността на бюрото.

Пръстите ѝ заиграха в отмерен и точен ритъм по клавишите. На екрана се появиха жълти цифри, проверени и осреднени по нейна заповед — в златистите им очертания се криеше тънка ивица на примесеното с насилие провидение.

Всеки ангел е въоръжен със сабя, помисли тя.

Но в действителност не гледаше на себе си като на ангел, нито пък считаше, че оръжието ѝ е сабя. Нейното истинско оръжие беше интелектът, закален и изострен от ужасните решения, които често

трябваше да се взимат на Досейди. Емоциите бяха сила, дето трябваше да се отклонява навътре или да се насочва срещу всеки, който не е успял да научи уроците на тази планета. Джедрик познаваше собствените си слабости и ги криеше предпазливо; нейните любящи родители (таили любовта си зад изтънчена жестокост) я бяха научили, че стоящите пред Досейди дилеми изискват наистина ужасни решения.

Разгледа числата върху монитора, после ги изтри и въведе нови. Знаеше, че с това отнема препитанието на петдесет човешки същества на нейната планета. Мнозина от тези петдесет души нямаше да оцелеят дълго след жестоката подигравка. Всъщност пръстите ѝ бяха оръжия на смъртта за онези, които се проваляха при изпитанието. Но не усещаше никакво чувство на вина към хората, които убиваше. Действията ѝ бяха продиктувани от скорошното пристигане на Йори Х. Маккай, налагаше се да бърза.

Мисълта за Маккай извикваше у нея гневно удовлетворение. Бе го чакала като хищник, притаил се в своята дупка в земята. Неговото име и код за самоличност ѝ бяха дадени от шофьора ѝ Хави, който явно се надяваше Джедрик да погледне на него по-благосклонно. Тя прие информацията и направи обичайното си проучване. Съмняваше се дали някой друг на Досейди можеше да постигне същия резултат, реализиран с помощта на нейните източници: Йори Х. Маккай беше възрастен мъж, представител на човешкия вид, чието съществуване изглеждаше невъзможно. Името му не се споменаваше никъде на тази планета, върху нито един документ — то не можеше да бъде открито нито в отровната Периферия, нито в Развъдниците на Чу. Маккай не съществуваше, но всеки миг той щеше да пристигне, преведен тайно от един гауачин, временно под нейно разпореждане. Маккай беше именно онова, от което тя имаше нужда. Не просто възможен ключ към Стената на Бога (за разлика от Хави, който можеше да бъде сравнен с изкривен и повреден шперц), а нещо чисто и сигурно. Никога не бе имала намерение да атакува тази ключалка с обикновени инструменти. Шансът щеше да бъде само един; и изискваше най-доброто.

Затова петдесет човешки същества от Досейди заеха безликите си места зад цифрите на нейния компютър. Примамка, която можеше да бъде пожертвана. Действията ѝ не означаваха незабавна смърт за тези обречени хора. Възможно беше четиридесет и девет от тях никога да не разберат, че са били тласнати към преждевременна гибел в

резултат на съзнателен избор. Някои щяха да попаднат в Периферията, където ги очакваше отчаяно и кратко съществуване. Други щяха да загинат в ожесточените сражения, които тя ускорено подготвяше. Трети щяха да намерят смъртта си в Развѣдниците. За повечето от тях смъртоносният процес щеше да трае достатъчно дълго, за да бъде прикрита нейната намеса. Но те вече бяха убити в компютъра ѝ и тя знаеше това. Джедрик прокле родителите си (и другите преди тях) за тази нежелана чувствителност към кръвта и сухожилията, скрити зад цифрите върху монитора. Тези любящи родители я бяха възпитали както подобава. Можеше никога да не види мъртвите тела, не беше нужно да мисли за нито един от петдесетимата и въпреки това ги чувстваше зад екрана на компютъра... топли и пулсиращи.

Тя въздъхна. Напомняха ѝ блеещи агнета, затворени в кошара, за да бъде примамен един по-особен звяр на отровната земя на Досейди. Нейните петдесет жертвени животни щяха да създадат незначителен излишък от нещастия, изчезнал бързо на фона на високата смъртност, преди някой да разбере каква е била целта на този ход.

Досейди е болен, помисли си тя. И не за първи път си зададе въпроса: Това наистина ли е Адът?

Мнозина смятаха, че е така.

Над нас тегне нечие проклятие.

Но никой не знаеше какво бяха сторили, за да заслужат подобно наказание.

Джедрик се облегна назад, погледът ѝ прекоси кантората без врати, насочвайки се към звуковата бариера и млечната светлина на преддверието. Някакъв странен гаучин мина, тътрейки се, покрай входа на кабинета ѝ. Това беше същество с жабешко телосложение — служител, изпълняващ официална поръчка, чиито възлести ръце стискаха здраво пакет с кафеникави книжа. Зелената му кожа блещукаше, сякаш съвсем наскоро бе излязъл от водата.

Гаучинът ѝ напомни за Бахранк, примамващ Маккай в нейната мрежа. Бахранк, който изпълняваше заповедите ѝ, защото беше пристрастен към контролираното от нея вещество. Толкова по-глупаво от негова страна, че бе допуснал да привикне към някаква съставка, необходима за живота му. Един ден Бахранк щеше да продаде всичко, каквото знаеше за нея, на шпионите на Електора, но тогава щеше да е твърде късно и Електорът щеше да научи само онова, което тя пожелае

и когато го пожелае. Джедрик бе избрала Бахранк със същата предпазливост и внимание, с които бе ползвала терминала на компютъра; същата предпазливост и внимание, които я бяха накарали да чака някой като Маккай. Хората-жаби бяха прословути с това, че получеха ли веднъж задача, проявяваха стриктност в изпълнението ѝ. Те притежаваха вродено чувство за ред, но знаеха и границите на закона.

Джедрик обходи кабинета си с поглед, пестеливата функционална подреденост на помещението ѝ я изпълни с тихо задоволство. Всичко тук беше аранжирано с педантична добросъвестност и отразяваше нейната вътрешна психическа нагласа. Радваше се, че скоро ще напусне това място, за да не се върне никога повече — като насекомо, което сменя кожата си. Стаята беше четири стъпки широка и осем дълга. От лявата ѝ страна до стената бяха наредени дванадесет въртящи се картотеки, мрачни караули на нейните методични навици. Бе набрала нови кодове за заключване и заложила устройство за унищожаване на съдържанието, което щеше да се активира, когато гадините на Електора тикнеха носовете си вътре. Навярно щяха да сметнат това за вероломно посегателство и последен саботаж в пристъп на гняв. Щеше да мине известно време, преди натрупаните съмнения да ги насочат към преценка и безсилни въпроси. Дори и тогава можеше да не я заподозрат в елиминирането на петдесетте човешки същества. В края на краищата тя също влизаше в списъка на петдесетимата.

Тази мисъл я накара да изпита някакво неясно чувство на загуба. Колко дълбоко проникващи бяха съблазните на властта на Досейди! Колко изтънчени! Стореното току-що от нея предизвика пукнатина в компютърната система за разпределяне на неотровна храна върху територията на единствения град на Досейди. Храната — ето това беше истинската основа на Досейдийската социална пирамида, непоклатима, грозна и застрашителна. Пукнатината я отстраняваше от една могъща ниша в тази пирамида. В продължение на много години тя беше Кейла Джедрик, Старши Свързочник — достатъчно дълго, за да се научи да се радва на високия си пост в структурата на властта. Губейки ценна точка в безкрайната игра на оцеляване, сега трябваше да живее и да действа единствено с личността на Кейла Джедрик — военачалника. Ход, чиято цел беше всичко или нищо, отчаяна стъпка

на комарджия. Джедрик чувстваше, че скоро ще бъде в уязвима позиция. Но тая игра на комар бе започнала много отдавна, картите бяха раздадени още при замислянето на Досейди, когато нейните предци бяха вникнали в природата на планетата, заемайки се впоследствие с възпитанието и обучението на личността, която ще направи решителния скок.

Аз съм тази личност, каза си тя. Това е нашият момент.

Но бяха ли успели да преценят правилно проблема?

Джедрик погледна надолу през единствения прозорец към улицата на каньона. Собственото ѝ отражение се виждаше в нея: твърде тясно лице, тънък нос, прекалено широка уста и големи очи. Косата ѝ би могла да бъде впечатляващ шлем от черно кадифе, ако я пуснеше, но Джедрик поддържаше къса прическа, която да ѝ напомня, че не е някакъв магнетичен сексуален обект и трябва да разчита само на интелекта си. Именно така я бяха възпитавали и обучавали, и тя бе усвоила най-суровите уроци на Досейди още от рано. Бе израснала на ръст преди да навърши осемнадесет години, тялото ѝ се бе издължило повече от краката и изглеждаше още по-висока, когато седеше. Гледаше отгоре надолу към повечето гауачини и хуманоиди от мъжки пол, при това не само в буквалния смисъл на думата. Нейните любящи родители и техните предци ѝ бяха завещали още един подарък (и урок). Урок, който на Досейди не можеше да остане ненаучен.

Онова, което обичаш и цениш, ще бъде използвано срещу теб.

Тя се наведе напред, за да скрие тревожното си отражение в стъклото и погледът ѝ политна далече надолу към улицата. Ето така беше по-добре. Пожертваните от нея досейдийци престанаха да бъдат топли и пулсиращи създания. Те вече бяха сведени до далечни движения, така безлични, както и танцуващите върху монитора цифри.

Джедрик забеляза, че движението не беше натоварено. Само няколко бронирани коли и никакви пешеходци. Единствено онзи изстрел в прозореца бе нарушил спокойствието на града. Все още хранеше смътна надежда, че снайперистът е избягал, макар че много по-вероятно беше този глупак да е бил заловен от някой патрулен отряд. Сганта от Периферията продължаваше да изпробва отбранителните съоръжения на Чу с тягостно повтарящи се резултати. Снайперистите рядко изчакваха късните и тихи часове на деня, когато

патрулите се срещаха по-рядко, часовете, през които дори и някои от най-могъщите хуманоиди и гаучини се осмеляваха да излязат навън.

Симптоми, всичко това са симптоми.

Нападенията от Периферията бяха само един от многобройните симптоми на Досейди, които Джедрик се бе научила да разчита по време на своето рисковано изкачване, достигнало връхната си точка в този кабинет. Не точно мисъл, а по-скоро нагласа на съзнанието, появяваща се в особени моменти на концентрация.

Отношението ни към нашето минало е тревожно и то не може да бъде обяснено от религията. Ние сме примитивни по непонятен начин, нашият живот е изтъкан от познатото и странното, от разумното и безумното.

Поради тази причина някои налудничави решения в очите на досейдийците изглеждаха великолепни и примамливи.

Безумен ли беше моят избор?

Не!

Данните стояха подредени в ума ѝ, ясни и понятни — факти, които тя не можеше да заличи, просто извъръщайки глава. Планетата Досейди бе замислена и извадена от някаква космическа торба за късмети: „Дайте ми малко от това, малко от това и малко от това...“

Планета на несъвместими противоположности.

Демополът, чрез който Досейди контролираше и манипулираше компютъризираното си общество, не съответстваше на свят, който използва енергия, излъчвана от сателит в геосинхронна орбита. Демополът вонеше на примитивно невежество, той бе дошъл от общество, залутало се по пътя на юридическия бюрократизъм — за всяко нещо си има закон и всичко се управлява от закони. Догмата, че неколцина вдъхновени от Бога хора са избрали каньона на река Чу, за да построят град, изолиран от отровната планета, и че това е станало само преди някакви си двадесетина поколения, беше мъчно смислаема. И този енергиен сателит, който се рееше над Стената на Бога — зловоние на дълга и сложна еволюция, в която нещо толкова очевидно дефектно като Демопола отдавна трябваше да бъде изхвърлено на бунището.

Космическа торба за късмети, замислена с определена цел.

Ние не еволюираме на тази планета.

Развитието на Досейди бе спряло както за гауачините, така и за хората. Тук се използваша едновременно и компютърната памет, и обикновените картотеки. Броят на наркотичните вещества, които можеха да бъдат намерени, беше скандално голям и въпреки това наркотиците бяха противопоставени на една религия, толкова плитко скроена и вулгарна в изискванията си за „проста вяра“, че двете явления оставаха в постоянна война. Мистиците умираха за „новите си прозрения“, а поддръжниците на „простата вяра“ използваха контрола си над наркотичните вещества, за да печелят все повече и повече власт. Единствената истинска вяра на Досейди беше оцеляването чрез власт и завоюването на все повече власт, за да можеш да контролираш онова, от което другите се нуждаят за оцеляването си. Тукашното общество познаваше бактериите, вирусите и мозъчните процеси, но не можеше да сложи край на Периферията и подземните Развѣдници, където лечителите от култа *джабуа* церяха болните си с дима на тлеещи плевели.

Не можеше да стъпче и Кейла Джедрик (все още не) заради онова, което тя бе видяла. Несъвместимостите бяха навсякъде около нея, в града, в Периферията. Общество, в което се наблюдаваха толкова много антагонистични явления, не можеше да бъде нормално.

Не можеше.

Джедрик усещаше разпрострелия се около нея град с неговите непонятни полярности. Видовете на планетата бяха само два: хора и гауачини. Защо два? Нямах ли други видове във вселената? В някои артефакти на Досейди неуловимо се загатваше за принадлежности и сечива, съобразени с еволюцията на не толкова гъвкави пръсти, колкото тези на гауачините и хората.

Защо на планетата имаше само един град?

Догмата не даваше отговор.

Ордите от Периферията прииждаха все по-близо и непрестанно търсеха начин да проникнат в изолираната стерилност на Чу. Та зад гърба им имаше цяла планета! Да, това беше отровна планета, но на Досейди течаха и други реки, съществуваха и други места, където можеха да бъдат издигнати градове-убежища. Оцеляването на двата вида налагаше да се построят още убежища — много повече от тази единствена и жалка дупка, която Гар и Трия си мислеха, че управляват. Не! Чу се издигаше самотен — почти двадесет километра широк и

четиридесет дълъг, построен върху хълмове и тинести острови, където реката бавно влачеше водите си в дълбокия каньон. При последното преброяване бе установено, че в града живеят около осемдесет и девет милиона души, а три пъти по толкова водят краткотрайно съществуване в Периферията, борейки се непрестанно да проникнат в неотровния Чу.

Дайте ни скъпоценните си тела, вие, глупави перифери!

Те чуваха посланието, знаеха значението му и се противопоставяха. Какво бяха направили хората на Досейди, за да бъдат затворени тук? Какво бяха сторили техните предци? Справедливо бе да създадеш религия на омразата за такива предци... В случай че виновниците бяха наистина те.

Джедрик се наведе към прозореца и се взря в Стената на Бога, тази млечна полупрозрачност, която сковаваше Досейди; и въпреки това хора като Йори Х. Маккай можеха да преминат през нея, когато пожелаят. Копнееше да зърне Маккай очи в очи, за да се убеди, че не е отровен като Хави.

Сега тя просто имаше нужда от един Маккай. Прозрачният замисъл на Досейди ѝ казваше, че Маккай съществува. Стори ѝ се, че е някаква древна богиня на лова, а той — нейна жертва. Фалшивата самоличност, която си бе създала в тази кантора, бе част от нейната примамка. Сега, когато Маккай идваше, стаената лицемерна набожност, чрез която силните на Досейди поддържаха тайните си илюзии, щеше да се сгромоляса. Джедрик вече виждаше наченките на разрухата, а скоро щяха да ги видят и всички останали.

Тя си пое дълбоко дъх. Имаше нещо чисто в онова, което щеше да се случи, някаква простота. Не след дълго ще съблече завинаги едната от двете си кожи, пренасяйки цялата своя мисловна същност в личността на Кейла Джедрик, за която Досейди ще научи. Нейните хора бяха пазили тайната ѝ добре, разкривайки на „Х“ само малка, но достатъчна част от образа на победоносната и почти нематериална досейдийка, така че силните отвъд Стената на Бога да реагират по очаквания начин. Джедрик се чувстваше пречистена от обстоятелството, че маската на този друг неин живот започваше да губи значението си. На негово място можеше да изплува цялата ѝ истинска същност. А Маккай бе ускорил тази метаморфоза. Сега мислите ѝ течаха ясни и прями:

Ела в капана ми, Маккай. Ти ще ме отведеш по-високо от дворцовите апартаменти на хълмовете на Консисторията.

Или ще пропадна в ад, невидан дори и в най-невъобразимия кошмар.

Как да отворим война? Подхранвайте вашите скрити копнежи за власт. Забравете, че само лудите преследват властта заради самата власт. Нека тези луди печелят своята власт — дори се присъединете към тях. Нека те действат зад традиционните си маски на здравомислещи. И независимо от това дали тези маски са добили плът от заблудите на отбранителната доктрина или от теологическата еманация на закона, войната тъй или иначе ще избухне.

Гауачински афоризъм

Сигналното устройство събуди Маккай с ухание на лимон. За миг умът му си направи шега. Стори му се, че се носи плавно по нежния планетарен океан на Туталси върху остров, украсен с гирлянди и венци. На неговия плаващ остров растяха лимони, а бреговете му бяха покрити със слез^[1] и ароматичен игловръх. Хижата му беше закотвена на пътя на уханни бризове, а лимоните...

Съзнанието му се проясни. Не беше на Туталси с някоя любяща компаньонка, а лежеше на дресирано кано-легло^[2] в ефикасно бронирания си апартамент в Главната Централа. Намираше се в сърцето на Бюрото по Саботаж и отново беше на работа.

Потръпна.

Планета, чиито обитатели можеха да загинат днес или утре.

Това неминуемо щеше да се случи, ако не се намереше някой, който да разреши загадката на Досейди. Маккай познаваше гауачините добре и беше убеден в заключението си. Те бяха способни на жестоки решения, особено ако залогът е гордостта на техния вид, или други подобни съображения, непонятни за останалите видове. Билдун, шефът на Бюрото по Саботаж, оценяваше тази криза по същия начин. От времето на колизията с кейлбаните на хоризонта на Обединения Разум не се беше появявало нищо по-чудовищно.

Но къде се намираше тази застрашена планета? Какво бе местонахождението на Досейди?

След неспокойната нощ инструкциите се върнаха в съзнанието му толкова ясни, сякаш някаква част от мозъка му бе продължила да уточнява образите. Авторите на доклада бяха двама оперативни агенти, единият — рийв, а другият — лаклак. Бяха надеждни и находчиви агенти. Източниците им изглеждаха изключително добри, макар информацията да беше оскъдна. Освен това се бореха за повишение в момент, когато рийвите и лаклаците намекваха за дискриминация срещу техните видове. Докладът изискваше специално проучване. Всеки оперативен работник на БюСаб подлежеше на известна проверка — това беше трик, чиято цел навярно бе Бюрото да бъде отслабено и да се увеличат шансовете за преврат на върха.

Но така или иначе БюСаб все още беше под управлението на Билдун, панспечи в човешки вид, четвърти член на своя пашкул със същото име. От първите му думи можеше да се заключи, че той вярва на доклада.

— Маккай, това нещо може да накара хората и гаучините да се хванат за гушите.

Изразът беше понятен, въпреки че в езика на гаучините негов аналог беше идиомът „хващам някого за корема“. Маккай вече се бе запознал с доклада и съдейки по съдържашката се в него скрита информация, която успя да извлече благодарение на отдавнашните си връзки с гаучините, споделяше мнението на Билдун. Седнал срещу шефа си на едно сиво кано-легло в съвсем малкия кабинет без прозорци, който Билдун неотдавна бе предпочел, Маккай прехвърляше доклада от ръка в ръка. Малко по-късно си даде сметка, че се държи превзето и го остави на бюрото. Докладът беше записан върху кодирана запамятаваща жица, подаваща информация на тренираните сетива при прокарване между пръстите или друг чувствителен орган.

— Защо не могат да определят местонахождението на Досейди?
— попита той.

— Известно е само на кейлбаните.

— Но те ще...

— Кейлбаните отказват да отговарят.

Маккай впери поглед в Билдун. Полираната повърхност на бюрото между тях отразяваше директора на БюСаб като обърнат образ на истинския. Този панспечи беше почти като човек с тъмната си коса и приятно овално лице, но впечатлението се разсейваше от подобните

на кристали очи — колко много приличаха те на очите на насекомо! Може би Билдун бе попрекалил малко с материала, когато плътта му е била оформяна в човешка форма. Лицето му изразяваше емоции, които Маккай прочете с очите на човек. Директорът изглеждаше ядосан.

Маккай се разтревожи.

— Отказват?

— Кейлбаните не отричат съществуването на Досейди или факта, че планетата е застрашена. Те просто отказват да разговарят по този въпрос.

— В такъв случай явно става дума за някакъв техен договор и необходимостта да се подчиняват на клаузите му.

Маккай си припомни този разговор, когато се събуди напълно и остана да лежи замислен в леглото. Беше ли Досейди някакво продължение на проблема с кейлбаните?

Нормално е да се страхуваме от това, което не разбираме.

Загадката на кейлбаните се изплъзваше от агентите на Обединения Разум твърде отдавна. Той се замисли за скорошния си разговор с Фани Мае. Човек често решава, че е вникнал в същността на някоя мистерия и в следващия момент установява, че отново нищо не разбира. Преди кейлбаните да дарят своите врати-трамплини, Съюзът на Разума беше относително бавна и разбираема федерация на познатите разумни видове. Вселената се съдържаше в общо за всички пространство с понятни измерения. Но от онези дни до днес той бе нараствал, подобно на разширяващ се мехур.

Пространствените врати на кейлбаните го промениха с експлозивно ускорение във всеки един аспект. Вратите-трамплини бяха истински разрушителен инструмент на властта. Те означаваха безброй достъпни измерения. Съдържаха в себе си хиляди само смътно понятни неща. Чрез една-единствена стъпка през вратата-трамплин човек се пренасяше от стаята си в Туталси до някое от преддверията на Главната Централа. Още една стъпка и следваше прехвърляне в градините на Паджинюи. „Нормалното междузвездно пространство“ се измерваше със светлинни години и парсеци, но мигновеното преместване от една точка в друга обезсмисляше подобни остарели понятия. И до този момент изследователите на Обединения Разум не можеха да разберат механизма на вратите-трамплини. Изрази като

„относително пространство“ не обясняваха явлението, те само правеха загадката още по-голяма.

Маккай скръцна със зъби от безсилие. Вината за проблемите му неминуемо падаше върху кейлбаните. Каква беше ползата да мисли за тях като за видими звезди в заеманото от тялото му пространство? Можеше да хвърли поглед нагоре от всяка една планета, на която се озовеше след поредния скок, и да огледа нощното небе. Видими звезди: да, това са кейлбани. Но какъв бе смисълът на подобна констатация?

Съществувахе една упорито поддържана теория, че кейлбаните са просто по-сложен аспект на не по-малко загадъчните тапризиоти. Те бяха членове на Съюза на Разума и възможностите им се използваха от хиляди години. Тапризиотите представляваха разумен вид като форма и размер. Бяха ниски на ръст, а тялото им приличаше на дървен ствол със странно изпъкващи и подобни на пънчета крайници. На пипане бяха топли и еластични. Събратя по разум на седналите видове в Съюза. Но както кейлбаните транспортираха плътта през огромни разстояния, така тапризиотите пренасяха съзнанието през също толкова огромни пространства, за да го слоят с нечие друго.

Тапризиотите бяха комуникационно средство.

Общоприетите теории твърдяха, че са били въведени в Съюза на Разума, за да го подготвят за кейлбаните.

Все пак гледището, че тапризиотите са просто удобен комуникационен способ, криеше опасности. Не по-малко опасно беше кейлбаните да се възприемат като „транспортни приспособления“. Социално-поддривният ефект на вратите-трамплини беше очевиден! А комуникационният транс при работа с тапризиотите, който по време на връзката те превръща в гърчещо се зомби, беше неотменно свързан с усещането за опасност. Не... нито кейлбаните, нито тапризиотите трябваше да бъдат приемани безусловно.

Вероятно никой друг освен панспечите не разбираше същността на кейлбаните и тапризиотите като явления. Известна беше единствено тяхната икономическа стойност и значението им за отделните индивиди. Те наистина бяха ценни — факт, намиращ отражение в огромните суми, които се плащаха за вратите-трамплини и дългосрочните комуникационни услуги. Панспечите твърдяха, че не могат да обяснят тези неща, но те бяха прословути със своята

потайност. При тях индивидът се състоеше от пет тела и само едно доминиращо его. Четирите резервни лежаха в специално укрит пашкул. Билдун бе дошъл именно от такъв пашкул, приемайки общото его от предшественика си, за чиято по-нататъшна съдба можеше само да се гадае. Панспечите отказваха да дадат каквато и да било информация за същността на пашкула, признавайки единствено очевидното — те можеха да наподобят телесните форми на повечето известни видове в Съюза на Разума.

Маккай почувства, че го обзема краткотраен пристъп на ксенофобия.

Дявол да го вземе, приемаме лековерно твърде много обяснения от същества, които сигурно имат чудесни причини да ни лъжат!

Изправи се със затворени очи. Кано-леглото се набразди под него.

Проклетите кейлбани! Проклетата Фани Мае!

Вече бе направил опит да попита Фани Мае за Досейди. Резултатът го накара да си зададе въпроса дали наистина е наясно с представите на кейлбаните за приятелство.

„Даването на информация е забранено.“

Що за отговор беше това? Особено като имаше предвид, че бе единственото, до което се добра.

Забранено?

Главният проблем беше винаги един и същ: БюСаб не можеше по никакъв начин да упражни „деликатните си функции“ спрямо кейлбаните.

Но до този момент те никога не бяха лъгали. Бяха болезнено и категорично откровени, доколкото можеха да бъдат разбрани. Без съмнение обаче част от информацията им оставаше укрита. Забранено! Беше ли възможно да са допуснали да станат съучастници в унищожаването на една планета заедно с цялото ѝ население?

Беше принуден да признае, че е възможно.

Можеха да направят това от незнание или опирайки се на някаква строга норма от техния морален кодекс, която останалите видове от Съюза на Разума не споделяха или не разбираха. Или поради някаква друга, неподдаваща се на обяснение причина. Те казваха, че възприемат живота като „скъпоценни възлови точки на съществуване“.

Но имаше и загатвания за някои особени изключения. Какво бе споменала веднъж Фани Мае?

— Добре се разтвори тази възлова точка.

Как беше възможно да гледаш на отделния живот като на „възлова точка“?

Единственото, което научи от контактите си с кейлбаните беше, че разбирателството между видовете е съвсем крехко и че опитът да вникнеш в същността на някой кейлбан може да те доведе до лудост. По какъв начин се разтваряше възлова точка?

Маккай въздъхна.

Засега изготвеният от рийва и лаклака доклад за Досейди трябваше да бъде приет в настоящия му непълен вид. Могъщи личности от Конфедерацията на гауачините бяха изолирали хора и гауачини на неидентифицирана планета. Местонахождението на Досейди бе неизвестно, но очевидно планетата се бе превърнала в сцена на загадъчни изследвания и експерименти с държано в плен население. Според агентите тази част от информацията беше извън всякакво съмнение. Ако това се окажеше вярно, Съюзът на Разума щеше да бъде изправен пред срамен акт. И безспорно хората-жаби знаеха това. За да не бъдат изобличени и опозорени, те можеха да осъществят упоменатата от двамата агенти заплаха и да заличат планетата-пленник от космическото пространство заедно с цялото население и всички уличаващи вината им доказателства.

Маккай потръпна.

Досейди, планета с разумни същества — *мислещи индивиди*. Ако гауачините изпълнеха яростната си закана, цял един жив свят щеше да бъде превърнат в пламтящи газове и гореща плазма от атомни частици. Някъде далеч, навярно отвъд обсега на чужди очи, неизвестен механизъм щеше да произведе искрата, за да може огънят да полети в космическата бездна. Трагедията щеше да трае по-малко от една стандартна секунда. Най-мигновената мисъл за подобна катастрофа би продължила по-дълго от истинското събитие.

Но ако това се случеше и останалите видове от Съюза на Разума получеха неопровержимо доказателство, че се е случило, то тогава Съюзът щеше да бъде разтърсен из основи. Кой би използвал вратите-трамплини, ако подозираше, че може да бъде въввлечен в някакъв ужасен експеримент? Кой би се доверил на ближния си, ако навиците,

езикът и тялото на другия са различни от неговите собствени? Да... не само хората и гауачините щяха да се *хванат за гушите*. Всички разумни видове се страхуваха от подобен развой на събитията. Билдун разбираше това. Отправената към загадъчната Досейди заплаха криеше всеобща опасност.

Маккай така и не можеше да се избави от ужасното си видение: експлозия, ярък проблясък в мрака. И ако Съюзът научеше за това в онзи миг, преди тяхната вселена да се разпадне като скала, разкъртена от светкавица, какви щяха да бъдат извиненията за неуспеха на разума да предотврати подобно нещо?

Разум?

Маккай поклати глава и отвори очи. Нямахше защо да мисли за най-лошото. Позволи на сънния сумрак на апартамента да нахлуе в сетивата му и познатата домашна обстановка да го погълне.

Аз съм Извънреден Саботьор и съм натоварен с определена задача.

Ето, в този дух трябваше да мисли за Досейди. Често решенията на проблемите зависеха от волята за успех, изтънчените умения и многобройните ресурси. БюСаб разполагаше с достатъчно ресурси и умения.

Маккай протегна ръце над главата си и изпъна набитото си тяло. Кано-леглото се набразди блажено под него. Той подсвирна тихо и пламтящата утринна светлина сякаш връхлетя върху зрението му, когато автоматичното устройство на прозореца отговори на сигнала. Устата му се разтегна в прозявка. Измъкна се от леглото и се затътри към прозореца. Пейзажът долу се бе ширнал под небе, подобно на боядисана в синьо хартия. Впери поглед в островърхите кули и покриви на Главната Централа. Тук бе сърцето на господстващата планета, откъдето Бюрото за Саботаж разпростираше многобройните си пипала.

Маккай премигна под ярката светлина и пое дълбоко въздух.

Бюрото. Вездесъщото, всеведущо и всепоглъщащо Бюро. Единственият източник на неограничено държавно насилие в Съюза на Разума. То пазеше нормата, на базата на която интелектът измерваше сам себе си. Всяко негово решение се взимаше с изключителна предпазливост. Общият враг беше вечният копнеж на разумните видове към абсолютни величини. И през всеки напрегнат работен ден,

през всеки час, хората на БюСаб — от всички нива и отдели си задаваха въпроса:

„Каква е ползата от нас, ако отстъпим пред необузданото насилие?“

И отговорът беше там, в най-дълбоките пластове на съзнанието:

„Ако не се справим с този проблем, сме ненужни.“

Правителството на Обединения разум работеше, защото неговите членове вярваха, че общата справедливост (въпреки, че съществуваха и някои други дефиниции) е осъществима за всеки отделен индивид. *Правителството* работеше, защото БюСаб седеше в сърцевината му като ужасно куче-пазач, способно да се нахвърли срещу всеки център на властта с умерено балансирана неприкосновеност. Правителството работеше, защото понякога действаше с решимостта на хирурга, който ампутира гангренясалия крак. Отправената до Бюрото молба превръщаше отделния индивид в нещо толкова могъщо, колкото и Съюза на Разума. И всичко това се свеждаше до грубите, самозаличаващи се и внимателно подбрани пипала на БюСаб.

Тази сутрин не се чувствам много-много като пипало на БюСаб, помисли си Маккай.

И не за първи път се чувстваше така сутрин, особено с напредването на възрастта. Но си имаше свой начин да се справя с лошото настроение — отдаваше се изцяло на работата си.

Обърна се и тръгна към преградната стена в банята, предоставил тялото си на програмираните услуги на апаратурата за сутрешен тоалет. Психоогледалото в дъното на банята го отразяваше, проучваше и се регулираше в съответствие с вътрешната му нагласа. Очите му видяха един тантурест гном от човешката раса, с тъмна кожа и червеникави коси. Чертите му бяха толкова окрупнели, че загатваха за някакво невъзможно родство с жабите-гауачини. Огледалото обаче не отразяваше мозъка му — човешкия ум, смятан от мнозина за най-могъщия правен апарат в Съюза на Разума.

Дневното Разписание заговори на Маккай, когато той излезе от банята, регулирайки тона си в хармония с неговите движения и комбинирания психо-физически анализ на състоянието му.

— Добро утро, сър — пропя то.

Ориентирайки се по интонацията на ДР, Маккай се досети до какъв извод бе стигнало Разписанието при анализа на настроението му.

Потисна изблика си на негодувание. Естествено, беше ядосан и угрижен. И кой не би се чувствал така при подобни обстоятелства?

— Добро утро, тъпоумна бездушна машино — изръмжа в отговор и нахлузи еластичния си брониран пуловер, тъмнозелена и привидно обикновена дреха.

ДР изчака появата на главата му.

— Искахте да ви бъде напомнено, сър, че днес има обща конференция на Директора на Бюрото, в девет часа сутринта местно време, но...

— Ти си най-глупавото... — Избликът на Маккай прекъсна речта на ДР. От известно време той се канеше да репрограмира проклетото нещо. Колкото и внимателно да ги регулираше човек, в един момент те винаги излизаха от синхрон. Той изобщо не си направи труд да обуздае гнева си, а просто изрече обичайните хули, изливайки открито емоциите си: — А сега чуй ме, машино! Никога не ми говори с този благосклонен общителен тон, когато съм в такова настроение! Не исках нищо друго, освен напомняне за конференцията. И когато изпълняваш своите функции, не ми намеквай дори и най-бегло, че това е било мое желание. Разбра ли?

— Вашите забележки и указания са записани, сър, и в действие е пусната нова програма. — Сетне ДР продължи с енергичен и делови тон: — Възникна една друга причина, която ме кара да спомена конференцията.

— Добре, говори.

Маккай нахлузи чифт спортни гащета и фустанела в същия тон и от същата бронирана тъкан като тази на пуловера.

ДР продължи:

— Ситуацията се промени, сър, и към вас е отправена молба да не присъствате на конференцията.

Маккай, който в този момент се бе навел да обуе спортните си обувки със собствена двигателна сила, се поколеба и сетне каза:

— Но въпреки това те ще имат открито съвещание с всички гаучини в Бюрото.

— Това не беше упоменато, сър. Съобщението бе, че вие незабавно трябва да потеглите и да изпълните полевата задача, която е била обсъдена с вас. Стигна се до решение да се прибегне до код Джийви. Неизвестен гаучински клан е пожелал да заминете веднага за

тяхната родна планета. Става дума за Тандалур. Там ще се запознаете с правната страна на проблема.

Маккай приключи с обуването и се изправи. Тежестта на многото години зад гърба му сякаш бе изчезнала. Кодът Джийви означаваше да разчита само на себе си, оставайки с едно-единствено помощно средство — тапризиотов монитор. При подобни операции тапризиотът-свързочник си седеше в безопасност в Главната Централа, а той самият се отправяше някъде в космоса и излагаше на риск уязвимата си плът. Задачата на тапризиота беше само една — трябваше да констатира неговата смърт и да документира всеки аспект на последните му мигове — всяка мисъл, всеки спомен. По-нататък тези данни щяха да послужат за инструктиране на следващия агент. Следващият агент на свой ред щеше да има собствен тапризиотов монитор и т.н., и т.н.... Всеизвестна беше ожесточената настойчивост, с която БюСаб подходеше към проблемите си. Бюрото никога не се предаваше. Но астрономическата цена на един такъв тапризиотов монитор водеше оперативния работник към едно-единствено заключение — шансовете не са на моя страна. Нямаше да има никакви почести, никакви погребални обреди в чест на мъртвия герой, навярно дори от плътта му нямаше да е останало нищо, за да бъде оплакан по подобаващ начин от близките му.

Героизмът на Маккай чезнеше от минута на минута.

Героизмът беше за глупците, а агентите на БюСаб не ги наемаха заради глупостта им. Въпреки това Маккай разбираше съображенията на шефовете си. Той беше най-добре квалифицираният негауачин за работа с гауачини. Погледна към най-близкия аудиодешифратор на ДР.

— Беше ли загатнато, че някой не желае да присъствам на тази конференция?

— Нищо подобно не беше споменато, сър.

— Кой ти предаде съобщението?

— Билдун. Потвърдена спектограма на гласа. Той нареди да не прекъсвам съня ви и да ви предам информацията, след като се събудите.

— Да е казал, че ще се обади пак или да е пожелал аз да му се обадя?

— Не.

— Спомена ли Билдун нещо за Досейди?

— Той каза, че проблемът Досейди остава непроменен. Досейди не е за моите резерви, сър. Желаете ли да погледна допълнителна инфор...

— Не! Веднага ли трябва да тръгна?

— Билдун каза, че сте получил ясни нареждания. По повод на Досейди той заяви следното и това са точните му думи: „Възможно е да се случи и най-лошото. Те имат цялата им необходима мотивация.“

Маккай започна да говори на себе си:

— Цялата мотивация, но от какво е продиктувана тя — личен интерес или страх...

— Сър, това въпрос ли е...

— Не, глупава машино! Просто мисля на глас. Хората понякога мислят на глас. Ние трябва да подредим нещата в главите си, да преценим добре информацията, с която разполагаме.

— Но вие правите това крайно неефективно, сър.

Маккай внезапно изпадна в пристъп на гняв.

— Тази работа е за разумни създания, за *личности*, а не за машини! Само една личност може да вземе отговорно решение. А аз съм единственият, който ги познава в достатъчна степен.

— Защо тази мисия не беше поверена на агент-гауачин...

— Значи си разбрал за какво става дума?

— Не беше трудно, дори и за една машина. Разполагах с достатъчно нишки. Фактът, че получавате тапризиотов монитор, ме накара да заключа, че проектът е свързан с опасности. Макар да нямам данни за Досейди, беше ясно, че гауачините са замесени в някаква съмнителна дейност. Позволете ми да ви напомня, че те не признават лесно вината си. В техните очи малцина негауачини са достойни за вниманието и доверието им. Не обичат да са зависими от негауачини. Всъщност нито един гауачин не обича да е в зависимо положение, дори и от друг гауачин. Това е в основата на техните принципи.

Никога преди Маккай не бе водил толкова емоционален разговор със своето ДР. Може би вечният му отказ да общува с него на лична антропоморфна основа го бе тласнал към тази адаптация. Изведнъж се почувства неловко. Казаното от машината беше уместно и крайно важно в едно отношение — очевидно ДР можеше да му помогне повече, отколкото бе предполагал. В мислите му апаратът внезапно се превърна в ценен довереник.

Сякаш отгатвайки разсъжденията му, Разписанието каза:

— Тъй или иначе, аз си оставам машина. Вие сте неефикасен, но както правилно забелязахте, хората са в състояние да постигнат точност, която за машините е непонятна. Ние можем само да предположим нещо, но всъщност не сме програмирани да гадаем, освен ако не получим специални нареждания да направим това при определени обстоятелства. Доверете се на себе си.

— Но ти предпочиташ да не бъда убит, нали?

— Това е заложено в програмата ми.

— Имаш ли някакви други полезни предложения?

— Бих ви посъветвал да побързате и да не губите излишно време. В гласа на Билдун се долавяше настойчивост.

Маккай погледна най-близкия звуков дешифратор. Настойчивост в гласа на Билдун? Дори и в най-критични моменти Билдун никога не би говорил настойчиво. Разбира се, проблемът Досейди не търпеше отлагане, но... Какво би могло да породи тази тревога?

— Сигурен ли си, че долови настойчиви нотки в гласа му?

— Говореше бързо и определено напрегнато.

— Звучеше ли искрено?

— Да, съдейки по характеристиките на гласа му.

Маккай поклати глава. Имаше нещо фалшиво в поведението на Билдун, по каквото и да беше то, явно бе убягнало на сложните аналитични вериги на ДР.

И на моите също.

Все така угрижен, нареди на ДР да комплектова пълна пътна екипировка и да прочете останалите точки от програмата му. Самият той тръгна към шкафа за апаратура до преградната стена на банята, а ДР започна да изброява задачите.

Първа по ред беше срещата му с тапризиота. Агентът слушаше само с половин ухо, проверявайки комплекта с уреди и материали, които ДР бе приготвило. Прибра пластичните експлозивни с подобаващата предпазливост. Следваше асортимент от стимуланти, но той се отказа от тях, осланяйки се на присадените му мускулно-сензорни усилватели, които увеличаваха възможностите на старшите агенти на БюСаб. В багажа бяха подредени допълнителни експлозивни с различни наименования — рейгени, пентрати. Трябваше да бъде крайно внимателен с тези опасни неща. В подбора си Маккай включи

също многолептов зрителен апарат, ролка униплът със съответната медкожа, проблемен процесор, миникомпютър. ДР му поднесе големия колкото мънисто монитор за тапризиотовата връзка. Той го погълна, за да даде възможност на мънистото да се закрепил добре в стомаха му преди срещата с тапризиота. В екипировката беше включен един холоскенер в комплект с контактни повърхности, а също и няколко руптора и компаратора. Отказа се от адаптера за симулация на лъжливи идентичности. Съмняваше се, че ще му се отдаде възможност да използва една толкова сложна и фина апаратура. По-добре щеше да е да се довери на инстинктите си.

Малко по-късно запечата калъфа за инструменти и го пълна в един от джобовете си. ДР продължаваше да изброява:

— ...после вие ще пристигнете в Тандалур на място наречено Светото Бягство. По местното време това ще стане в ранния следобед.

Светото Бягство!

Той прикова вниманието си върху тази отпрати точка. През съзнанието му прелетя една гауачинска поговорка: *Законът е сляп водач, делва, пълна с горчива вода. Законът е смъртоносна надпревара, неустойчива като вълните.*

Беше ясно какво бе тласнало мислите му в тази посока. Светото Бягство заемаше важно място в гауачинската митология. Тук, според легендите им бе живял Мрег — чудовището, заложило неизменните черти на гауачинския характер.

Сега Маккай вече предполагаше, че знае кой гауачински клан го е призовал. Възможно беше да е всеки един от петте клана в Светото Бягство, но той беше убеден, че ще си има работа с най-лошия от тях — най-непредсказуемия, най-могъщия и най-страховития. Откъде ли другаде можеше да води началото си такова нещо като Досейди?

Маккай се обърна към ДР:

— Изпрати ми закуската, моля те. Въведи в паметта си следния текст: преди да потегли, осъденият да умре изяде една стабилна закуска.

ДР, програмирано да разпознава реториката, която не изисква никакъв компетентен отговор, запази мълчание, докато запаметяваше нареждането.

[1] Тревисто растение с полегатото стъбло и едри червени цветове.
— Б.пр. ↑

[2] „Кано“ от латинската дума сана — куче. Т.е. съчетанието
кано-легло може да бъде преведено и „куче-легло“. — Б.пр. ↑

Всички разумни същества по природа са неравни. Най-доброто общество им дава равни възможности да плуват на собствените си нива.

Гауачински фундаментален наръчник

Към три следобед Джедрик разбра, че гамбитът ѝ е бил приет. Лишените от средства за съществуване петдесет човешки същества бяха необходимата бройка, която трябваше да привлече вниманието на някой алчен низш чиновник. По всяка вероятност той щеше да види възможностите за продължение — десет думи тук, тридесет там, а благодарение на начина, по който бе въвела *грешката*, повечето от жертвите щяха да бъдат хора и малцината гауачини в списъка трябваше да създадат впечатлението, че това е репресивна мярка срещу всички.

Щеше да ѝ бъде трудно да върши всекидневната си работа, когато знаеше какъв ход е предприела. При всяко положение беше по-добре да свикне с факта, че ѝ предстои да се сблъсква с неприятности. Когато решителният момент настъпеше, нещата винаги изглеждаха по-различно. С натрупването на смътни и не толкова смътни сведения за бъдещия ѝ успех, тя чувстваше как силата ѝ главоломно нараства. Сега беше времето да помисли за истинската база на тази сила, за частите, които щяха да ѝ се подчинят само ако мръднеше пръста си, за тясната комуникационна връзка с Периферията, за внимателно подобрите и добре обучени помощници. Сега беше времето да помисли за Маккай, който летеше неспасяемо към капана ѝ. Тя скри въодушевлението си зад привиден гняв. Очакваха от нея да бъде гневна.

Отговорът се появи върху монитора с известно закъснение. Някой проверяваше подадените данни. Който и да беше наляпал въдицата, искаше да бъде сигурен, че Джедрик може да бъде пожертвана. Страхуваше са да не елиминира някого и после да установи, че елиминираният е крайно необходим за структурата на властта. Тъкмо затова тя бе направила унищожителния си широк откос в участък без особено значение.

Проверката на данните доведе до микросекунда забавяне и оттам до прекъсване на връзките с нейната информационна верига. Сведенията за подготовката бяха заличени. Джедрик не очакваше голяма предпазливост от онзи, който щеше да приеме този гамбит, но ненужните рискове не бяха част от плана ѝ. Тя извади хрониращото устройство от терминала и го заключи в една от кутиите на картотеката, където то щеше да бъде унищожено заедно с останалите улики веднага щом жабите на Електора пъхнеха носа си вътре. Самотното синьо проблясване щеше да бъде ограничено от металните стени, а те самите да се нажежат до кървавочервено и да рухнат във формата на шлака и пепел.

В следващата фаза хората започнаха да извърщат главите си, когато минаваха покрай кабинета ѝ.

Ах, тези точни и бързо ширещи се слухове!

Колегите ѝ я отбягваха сякаш съвсем не принудено — случайно хвърлен поглед към събеседника от другата страна, задълбочено четене на някакъв материал, забързана походка с очи, приковани в дъното на коридора. Неотложна задача. Просто днес на никого не му оставаше време да спре и да размени две-три думи с Кейла Джедрик.

О, Небесно Було! Те са толкова прозрачни!

Един гауачин мина по коридора, загледан в срещуположната гола стена. Тя го познаваше — доносник на Електора. Какво ли щеше да доложи той днес на Броей? Джедрик гледаше гауачина и тайно ликуваше. До падането на нощта Броей щеше да научи кой е приел нейния гамбит, но примамката беше твърде малка, за да събуди алчността му. Той щеше да въведе информацията в компютъра си за всеки случай, ако евентуално му потрябва.

След гауачина по коридора мина и един човек. Беше зает с наместването на нагръдника си и това, разбира се, му попречи да погледне към Старшия Свързочник. Името на човека беше Драйджо. Едва вчера той се бе опитал да я ухажда, навеждайки се към нея над същото това бюро, за да демонстрира мускулите си под светлия работен комбинезон. Какво значение имаше, че Драйджо вече не гледа на нея като на евентуално завоевание? Безизразното му лице беше като дървена врата, здраво затворена и заключена.

Извърни главата си, глупак такъв!

Примигването на червената светлина върху монитора насочи вниманието ѝ в съвсем друга посока. Това беше потвърждение, че някой е приел гамбита ѝ, за което скоро щеше да съжалява. Данните заприиха върху екрана:

„ПП^[1] СД^[2] 22240268523 ОЕ^[3]“

Доброто старо ОЕ!

Лошите новини винаги имаха свой собствен кодиран знак. Тя прочете останалата част от съобщението, предугаждайки всеки нюанс:

„След консултация с Мандата на Бога следните излишни функции бяха съкратени. Ако наименованието на вашата длъжност е подчертано, вие сте включен в съкращението.

Старши Свързочник.“

Джедрик стисна юмруци в изблик на престорен гняв, докато гледаше подчертаните думи. Целта беше постигната. ПП, доброто старо двойно П. Демополът и Свещената Конгрегация на Небесния Воал отново бяха нанесли удар.

Прикри радостта си с опита на истинска досейдийка. Всеки, който можеше да погледне по-надалеч, скоро щеше да забележи, че само хуманоидите са получили доброто старо двойно П. Сред бъдещите жертви нямаше нито един гаучин. Направилият това наблюдение трябваше да тръгне по умишлено оставената от нея следа. Уликите щяха да стават все повече и повече. Джедрик предполагаше, че може да отгатне кой ще разчете натрупалите се сведения и ще съобщи след това изводите си на Броей. Според нейния сценарий това бе задачата на Трия. Ала все още беше рано Трия да се съмнява в каквото и да е. Броей щеше да чуе онова, което желаше Джедрик. Досейдийската игра на власт трябваше да се играе по правила и докато останалите успеяха да ги научат, щеше да е твърде късно.

Тя не разчиташе на фактора, който Броей бе нарекъл „нестабилност на масите“. Религиозни брътвежи! Масите на Досейди не бяха стабилни само в определени отношения. Стига да се намереше разумно решение за техните най-съкровени подсъзнателни нужди, те ставаха предсказуема система с предсказуеми действия. Едно такова население можеше да се окаже изключително удобно за управниците.

Именно това обясняваше съществуването на Демопола и Мандата на Бога. Лостовите на властта бяха нещо съвсем просто. Единственото, от което човек се нуждаеше, бе достъп до системата — достъп, чрез който всяко твое действие се докосваше до една по-различна реалност.

Броей щеше да реши, че той е мишената на нейната акция. Толкова по-зле за него.

Джедрик бутна стола си назад, изправи се и закрачи към прозореца, почти не смеейки да помисли докъде щеше да стигне резонансът от нейните действия. Забеляза, че куршумът на снайпериста не бе оставил върху стъклото дори и следа. Тези нови прозорци бяха много по-добри от старите, които се покриваха с матови ивици и драскотини само за няколко години.

Тя погледна надолу към светлината над реката, запечатвайки грижливо този миг в съзнанието си. Удължавайки го.

Няма да вдигна очи, все още не.

Онзи, който бе приел нейния гамбит, навярно сега я наблюдаваше. Твърде късно! Твърде късно!

По течението на реката се носеше лъкатушна оранжево-жълта ивица — това бяха отпадъците от фабриките в Развѣдника... Отрови. След малко Джедрик повдигна леко очи към сребристите пластове на Хълмовете на Консисторията — вертикално набраздени сталагмити на високи постройките, към които жителите на Чу се домогваха в безплодните си блянове. От мощните крушки, които украсяваха жилищните сгради на хълма, струеше силна светлина. Главината на голямото смазващо колело на правителството се намираще именно на тези хълмове, но тласъкът идваше от другаде.

Сега, след като бе удължила мига, улавяйки свързаните с него нюанси, Джедрик погледна над Хълмовете на Консисторията, към искрящите сияния и сивкавия блясък на воала-бариера, към Стената на Бога, която обгръщаше нейната планета в непробиваема черупка. Небесният Воал изглеждаше така, както винаги бе изглеждал на тази светлина. Не се забелязваше никаква промяна. Но тя знаеше какво бе направила.

Знаеше, че на Досейди има свръхчувствителни уреди, които дават данни за съществуването на други слънца и галактики отвъд Стената на Бога. Там навярно имаше и други планети, но досейдийците разполагаха само с тази. Създателите на небесната

барьера се бяха погрижили за тяхната изолация. Очите ѝ се замъглиха от бликналите сълзи, които тя бързо избърса, изпадайки в гняв към самата себе си. Нека Броей и гадините му си мислят, че те са единственият обект на този гняв. Щеше да си пробие път през смъртоносния воал и те щяха да останат далеч зад гърба ѝ. Нито един жител на Досейди нямаше да трепери повече пред скритото могъщество на онези, които живееха на небето!

Джедрик погледна надолу към килима от фабрики и Развъдници. Някои от защитните стени се виждаха смътно през пластове от пушек, покриващи пъпещото гъмжило, дало живот на града. Димът заличаваше дребните подробности и постройките върху Хълмовете на Консистерията изглеждаха откъснати от земята. Над вълмата от пушек украсените с канелюри сгради сякаш бяха по-скоро част от небето. Дори стърчащите, полегати скали на каньона, в които Чу бе създал своето убежище, вече не стъпваха на повърхността, а се носеха във въздуха, сякаш отделени от това място, дето хората и гаучините можеха да доживеят до една по-нормална възраст. Димът придаваше матов оттенък на зелените участъци по издадените скали и Периферията, където сганта водеше безнадеждна битка за оцеляване. Там двадесетгодишните се считаха за стари. Ето защо те правеха всичко възможно да проникнат през отбранителните съоръжения на Чу. Дори възможността да се хранят с боклуците на града, от които бяха отстранени отровните съставки на тази планета, бе добре дошла за тях. Най-лошото от Чу беше по-добро от най-хубавото, с което те разполагаха. Това само доказваше, че дори условията на ада са относителни.

Искам да избягам през Стената на Бога по същите причини, които карат сганта да се опитва да проникне в Чу.

Джедрик бе начертала в ума си диаграма, пронизан от вълнообразна линия. В нея бяха съчетани много фактори: изключително важният цикъл в производството на хранителни продукти и икономиката на Чу, набезите от Периферията, подвижните петна върху тяхното забулено слънце, неуловимите планетарни движения, атмосферното електричество, гравитационните потоци, магнитно-електронните колебания, танцът на цифрите върху монитора на Старшия Свързочник, привидно хаотичната игра на космическите лъчи, променливите цветове на Небесния Воал и загадъчните

сътресения, на които трябваше да отдели особено внимание. Техният източник можеше да бъде само един — манипулационен разум извън планетарната сфера на Досейди. Джедрик наричаше тази сила „Х“, разбивайки я на компоненти. Един от тези компоненти представляваше симулативен модел на Електора Броей, който тя носеше неотменно в главата си. Но в същото време тя не се нуждаеше от специална апаратура, за да разтълкува смисъла и значението на наличните данни. Силата „Х“ с всичките ѝ компоненти беше нещо толкова истинско, колкото и диаграмата в съзнанието ѝ. Взаимодействието между вътрешни и външни фактори ѝ даваше възможност да се ориентира в ситуацията.

Джедрик се обърна мислено към „Х“:

Чрез твоите действия аз научавам за теб и зная, че си уязвима.

Въпреки всички брътвежи на Свещената Конгрегация Джедрик и хората ѝ разбираха, че зад Стената на Бога се крие определен замисъл. Именно този замисъл тласкаше живата плът от Периферията към Чу. Именно този замисъл съсредоточваше милиони същества на твърде малко пространство, осуетявайки опитите за намиране на друга тяхна земя. Именно този замисъл бе родил ония ужасни индивиди, които превръщаха плътта в разменна монета — плътта на хуманоиди и гауачини.

Навсякъде около себе си Джедрик откриваше доказателства за замисъла, доказателства, които проникваха и през небесното сияние, но все още не искаше да ги обедини в едно свързано цяло. Все още не.

Нуждая се от Маккай!

С непоколебимост равна на нейната хората ѝ вярваха, че отвъд бариерата няма нито рай, нито ад. Досейди наистина беше ад, но ад, създаден от нечия ръка.

Скоро ние ще научим какво се крие там... Скоро.

Този момент фокусираше усилията на почти девет поколения досейдийци: старателната подготовка на личност, съчетаваща в себе си таланта и уменията, необходими за набег срещу силата „Х“, изключително прецизното обучение на това оръжие в телесна форма и всичко останало — шушуканията, новите наблюдения, нелегалните брошури, оказването на помощ на хора с определени идеи и елиминирането на други, чиито схващания спъват общата кауза, създаването на комуникационната мрежа, включваща Периферията и

Развъдника в Чу, бавното и тайно набиране на военна сила, равностойна на онези, които балансираха по върховете на властта... Всички тези неща и още много други бяха подготвили въвеждането на цифрите в терминала на нейния компютър. Много факти потвърждаваха съществуването на сила, която управляваше хуманоидите и гауачините на Досейди като марионетки. Но този път невидимите и скрити властелини си бяха направили едни сметки, а Джедрик — други.

Тя отново вдигна очи към Стената на Бога.

Вие, които сте там! Кейла Джедрик знае за вас. Знае, че можете да бъдете примамени и хванати в капан. Вие сте бавни и глупави. И мислите, че не разбирам как да използвам вашия Маккай. О, небесни демони, Маккай ще повдигне воала, за да видя какво има отвъд него. Моят живот е гняв и вие сте обектите на този гняв. Аз ще дръзна да сторя онова, което сами не бихте дръзнали.

Лицето и тялото ѝ не издадоха нито една от тези мисли.

[1] ПП — Прекратяване на продоволствия. — Б.пр. ↑

[2] СД — Стандартен номер. — Б.пр. ↑

[3] ОЕ — Обект на елиминация. — Б.пр. ↑

Въоръжи се, когато Бог Жабок се усмихва.
Гауачинско поучение

Маккай заговори още с влизането си в светилището на клана:

— Аз съм Йори Х. Маккай от Бюрото по Саботаж.

Име и основна васална принадлежност — това беше обичайната процедура. Ако беше гауачин, щеше да назове клана си или да удостои залата с едно продължително примигване, за да даде възможност на присъстващите да видят татуировката на неговия клан върху клепачите му. Като негауачин не беше длъжен да прави това.

Маккай бе протегнал дясната си ръка по гауачински, с длан надолу и широко разперени пръсти, за да покаже, че не носи оръжие и не е удължил ноктите си. Усмихна се още при влизането си, знаейки какъв ефект ще има това върху присъстващите. Веднъж един от старите му учители гауачини в нетипичен изблик на искреност му обясни въздействието на неговата усмивка.

— Имаме чувството, че костите ни омекват. Много неприятно усещане.

Маккай знаеше каква е причината. Притежаваше едро, мускулесто тяло — тяло на плувец с кожа като светъл махагон, а походката му бе поклащаща се. Сред древните му земни предци бе имало полинезийци или поне така пишеше в семейните хроники. Широкият устни и сплеснатият нос доминираха върху лицето му, очите му бяха големи и ведро кафяви. Последният генетичен орнамент, който объркваше гауачините, беше рижата му коса. Той бе нещо като аналог в човешка плът на нефритените статуи във всеки от домовете на клановете тук, на Тандалур. Маккай притежаваше лицето и тялото на Бога на Жабите, Дарителя на Закона.

Както бе казал старият му учител, нито един гауачин не бе успял да се освободи напълно от чувството на страхопочитание в присъствието на Маккай, особено когато той се усмихваше. В такива случаи те се виждаха принудени да премълчат онази древна поговорка, която всеки гауачин научаваше още в невръстна възраст. Докато се притискаше към гърба на майка си.

Въоръжи се, помисли си Маккай.

Все така усмихнат, той спря на установените осем крачки, огледа се наоколо и се съсредоточи. Стените на светилището бяха от зелен кристал. Леко овалното вътрешно пространство не беше голямо, разстоянието между двете най-отдалечени точки не надхвърляше двадесет метра. Топлата следобедна светлина на Тандалурското златно слънце проникваше през един-единствен кръгъл прозорец. Жълтото сияние образуваше нещо като въображаем *духовен пръстен* точно пред Маккай. Лъчите се събираха над стария гаучин, седнал на кафяво кано-легло, разпротряло се нашироко, за да даде опора на лактите и ципестите му пръсти. От дясната страна на гаучина имаше изящно изработено подвижно писалище от дърво върху поставка със спираловидна резба. Върху писалището стоеше един-единствен предмет — тъмносиня метална кутия, дълга около петнадесет сантиметра, широка десет и висока шест. Зад синята кутия бе нейният пазител. Това беше рийв от женски пол, чиито бойни челюсти изглеждаха добре затъкнати в долните гънки на лицевата ѝ цепнатина.

Нима кланът е приел рийв в своето лоно!

Осъзнаването на този факт изпълни Маккай с безпокойство. Билдун не беше споменал нищо такова.

Присъствието на този рийв тук говореше за явна ориентация на гаучините към някакво конкретно насилие. Рийвите никога не изпитваха радост, освен когато предусетеха нечия смърт. А този беше от най-опасните — *женски*, за което говореха торбичките зад жестоките челюсти. Щом тя беше тук, значи някъде наблизко се намираха и двата мъжки екземпляра, които заедно с нея образуваха размножителната триада. Рийвите никога не напускаха родната си планета по друг начин. Маккай усети, че вече не се усмихва. Тези проклети гаучини! Знаеха какво въздействие ще окаже присъствието на един женски рийв върху него. Като изключим Бюрото, където агентите се ползваха с особена свобода на действие, подходът към рийвите изискваше изключителна предпазливост, за да се избегне нанасянето на обида. Поради факта, че членовете в триадата периодически се променяха, семействата им се разрастваха достигайки гигантски пропорции. При това положения да обидиш един от тях означаваше да обидиш всички.

Тези разсъждения никак не прилягаха на усещането за студ, което Маккай изпита при вида на синята кутия върху подвижното бюро. Той не знаеше с кой клан си има работа, но добре осъзнаваше каква е тази кутия. От нея идваше особеният лъх на древни векове. Възможностите му за избор се стесняваха.

— Познавам те, Маккай — каза старият гаучин.

Изрече ритуалните думи на стандартен гауч с подчертано гърлено произношение — факт, който говореше, че рядко е напускал тази планета. Лявата му ръка посочи бялото кано-легло, поставено под ъгъл от дясно зад подвижното писалище. То също беше в смъртоносния обсег на безмълвния рийв.

— Моля те, седни, Маккай.

Гаучинът погледна към рийва, към синята кутия и сетне отново насочи вниманието си към Маккай. Това движение на светложълтите и влажни от старостта очи под избледнелите зелени вежди явно беше умишлено. Носеше само късо зелено расо с презрамки през раменете, под което се очертаваха покритите с кора бели гръдни кухини. Лицето му беше плоско и полегато, с белезникави нацупени ноздри в края на гребеноподобния и леко очертан нос. Примигна, откривайки татуировките върху клепачите си. Маккай видя там тъмния плавателен кръг на Бягация клан, който според легендата първи бе приел Гаучинския Закон от Бога на Жабите.

Най-лошите му предчувствия се потвърдиха. Седна и усети как бялото кано-легло прие формата на тялото му. Хвърли неспокоен поглед към рийва, който се извисяваше зад подвижното писалище като палач в червена мантия. Гъвкавото разклонение, което му служеше за крайник, помръдваше под гънките на одеждата му, но без напрежение. Този рийв все още не беше готов за своя танц. Маккай си припомни, че рийвите бяха предпазливи във всяко свое действие. Неслучайно в Съюза на Разума битуваше изразът „рийвов облог“.

— Ти виждаш синята кутия — рече старият гаучин.

Тази реплика предполагаше взаимно разбиране на ситуацията и не изискваше никакъв отговор, но Маккай се възползва от удобния случай да получи поне отчасти необходимата му информация.

— Да, но не зная кой е твоят гост.

— Това е Кейланг, Пазителка на Кутията.

Кейланг кимна в потвърждение.

Един негов приятел от БюСаб веднъж му беше обяснил как да познае броя на триадните партньорства, в които женският рийв е участвал:

„При раздяла мъжкият компаньон отхапва малко парченце кожа от челюстните ѝ торбички. Оставените белези приличат на следи от дребна шарка.“

И двете челюстни торбички на Кейланг бяха обсипани с многобройни дупчици, получени при смяната на партньори. Маккай ѝ кимна официално, без да влага никакво оскърбление. После погледна към Кутията, чиято Пазителка беше тя.

Преди време той също бе изпълнявал ролята на Пазител на Кутията. На този етап се усвояваха границите на правния ритуал. Гауачините наричаха периода на послушничество „Сърцето на Непочтителността“. Това беше първата стъпка по пътя към званието „легум“. Старият гауачин не бъркаше — Маккай като един от малцината негауачини, получили тази титла и правото да работят в сферата на правораздаването в рамките на планетарната федерация, беше *виждал* синята кутия и знаеше какво съдържа тя. В нея имаше кафява книга със страници от неостаряващ метал, нож с кръвта на безчет разумни същества, засъхнала по черната му повърхност, и най-накрая един сив камък, нащърбен и изподраскан от блъскане в дървени трупчета. През хилядолетията неговите удари бяха служили като сигнал за откриване на гауачинските съдебни заседания. Кутията и вещите в нея символизираха цялата мистериозност и в същото време практичността на гауачинския закон. Значението на книгата беше непреходно, макар никой да не я четеше и препрочиташе тя беше запечатана в кутията и просто олицетворяваше началото. По ножа личаха кървави петна от много кончини. А камъкът бе дошъл от земята на гауачините, където нещата само се променяха, без да имат начало и край. Целият комплект — кутията и предметите в нея, представляваха прозорец към душата на онези, които Богът на Жабите бе избрал за свои любимци. И ето че сега те обучаваха един рийв за Пазител на Кутията.

Маккай се учуди защо гауачините бяха спрели избора си върху смъртоносен рийв, но не намери смелост да попита. Синята кутия обаче беше нещо различно. Наличието ѝ означаваше, че планетата, наречена Досейди, ще бъде назована тук открито. Разкритието на

БюСаб щеше да породи разногласия в гауачинското правораздаване. Това, че гауачините бяха предугадали действията на Бюрото, говореше добре за техните информационни източници. В стаята витаеше духът на предпазливо взимани решения. Маккай сложи върху лицето си маската на пълно спокойствие и запази мълчание.

Старият гауачин сякаш не остана доволен от това. Той каза:

— Веднъж ти ми даде възможност да се забавлявам извънредно много, Маккай.

Възможно беше това да е комплимент, но едва ли. Трудно бе да определи. Дори и да беше комплимент, в устата на един гауачин той обикновено съдържаше резерви и предупреждение, особено при обсъждане на правни въпроси. Маккай оставаше все така мълчалив. Този гауачин беше могъщ и безпогрешен. Който го подценеше, неизбежно щеше да чуе последните тръби на Съдебната арена.

— Чух пледоарията ти при твоето първо дело в нашите съдилища — рече гауачинът. — Залаганията варираха от девет към три до три към осем, че ще видим кръвта ти. Но когато в заключение ти доказа, че вечното нехайство е цената на свободата, това беше майсторски удар. Той изпълни много легуми със завист. Думите ти преминаха през кожата на Гауачинския Закон, за да стигнат до плътта. В същото време ти ни донесе радост. Това беше изключително попадение.

До този момент Маккай не бе подозирал, че някой е намерил нещо забавно в неговото първо дело. Но сегашните обстоятелства потвърждаваха искреността на стария гауачин. Припомняйки си делото, Маккай се опита да го види в светлината на новото си откритие. Помнеше случая добре. Гауачините бяха обвинили един магистрат на име Клодик за това, че е престъпил най-свещените си обети при решаването на някакъв юридически проблем. Престъплението на Клодик беше освобождаването на тридесет и един негови сънародници гауачини от първостепенното им задължение към Гауачинския Закон, за да бъдат приети на работа в БюСаб. Злополучният обвинител, многоуважаваният легум Пиргутуд, се домогваше до поста на Клодик и допусна грешката да потърси директна присъда. Тогава Маккай си бе казал, че по-разумното решение е да се опита да дискредитира правната система, въз основа на която Клодик бе призован на съд. Това щеше да прехвърли

присъдата в сферата на публичните дискусии и преждевременната кончина на Клодик нямаше да буди вече интерес. Виждайки тази възможност, Маккай нападна прокурора, като го обвини, че е буквоедец, педант и привърженик на Стария Закон. Победата дойде относително лесно.

Когато се стигна до ножа обаче, Маккай се почувства дълбоко отвлечен. Не можеше да става и дума Пиргутуд да бъде продаден на собствения си клан. БюСаб се нуждаеше от легум негаучин... цялата негаучинска вселена се нуждаеше от това. Малцината негаучини, които бяха достигнали до такъв ранг, бяха до един мъртви, всички — загинали на Съдебната арена. Традиционната враждебност към гаучинските светове растеше. Подозренията подхранваха нови подозрения.

Пиргутуд трябваше да умре по традиционния официален начин. Вероятно той знаеше това по-добре от Маккай. Според изискванията обвинителят оголи сърдечната област в близост до стомаха и склочи ръце зад главата си. По този начин овалът на стомаха изпъкваше, давайки възможност на езекутора да се ориентира точно къде да нанесе удара.

Чисто академичните анатомически уроци и практическите занимания с манекени, направени по подобие на истинските жертви, бяха стигнали до своя смъртоносен финал.

„Представете си вляво от кръга на стомаха един малък триъгълник, чийто връх е в центъра на хоризонтално разположения стомашен кръг, а основата му е на едно ниво с долната част на стомаха. Нанесете удара в долния външен ъгъл на този триъгълник и леко нагоре по посока на мислено прекараната по средата линия.“

Единственото удовлетворение, което езекуцията може би донесе на Маккай, беше бързата и чиста смърт на Пиргутуд — с един-единствен удар. Агентът на БюСаб не влезе в гаучинското правораздаване като „любител“. Какво забавно бяха намерили гаучините в това дело и неговия кървав завършек? Отговорът изпълни Маккай с остро усещане за опасност.

Те се бяха забавлявали, защото ме подценяваха! Но аз планирах това от самото начало. И именно по този начин предизвиках интереси им.

След учтива пауза, която даде възможност на Маккай да събере мислите си, старият гауачин продължи:

— Аз бях заложил срещу теб, Маккай. Нали разбираш, твоите шансове за успех не бяха големи. Но въпреки туй ти ме зарадва. Печелейки това дело по класически начин, ти ни даде урок, който би направил чест на най-добрите сред нас. Това е една от целите на закона, разбира се — качествата на онзи, който ще работи в тая сфера, трябва да бъдат подложени на изпитание. А сега ми кажи какво очакваш да намериш тук, когато те повикахме от Тандалур?

Резкият завой в посоката на разговора завари Маккай почти неподготвен.

Твърде дълго време не съм бил сред гауачини, помисли си той. Не трябва да се отпускам дори и за миг.

Беше нещо почти осезателно: ако пропуснеш един-единствен такт от ритъма в тази стая, самият той и една цяла планета щяха да попаднат под ударите на Гауачинския Закон. Всичко беше възможно за цивилизация, чиято правна система се опираше на Съдебната арена, защото там всеки участник можеше да бъде жертван. Маккай подбра следващите си думи изключително предпазливо, съзнавайки, че въпросът е на живот и смърт.

— Вие ме призовахте, това е така, но аз дойдох тук със специална мисия като представител на моето Бюро. Онова, което ме интересува, са ангажиментите ми към БюСаб.

— В такъв случай положението ти е тежко, защото в същото време ти си легум в гауачинската адвокатура и по тази причина си длъжен да се съобразяваш с нашите изисквания. Познаваш ли ме?

Старият гауачин беше магистрат. *Официален Говорител на „клана на кланове“*, това бе извън всякакво съмнение. Той беше оцелял след многобройни участия в най-жестоките правни ритуали, познати във вселената на Разума. Неговата компетенция и възможности бяха огромни, а освен това се намираше на своя територия. Маккай реши да бъде предпазлив.

— Когато пристигнах, ми бе казано да дойда тук. Това е, което зная.

Направлявай действията си според наличната информация, колкото и оскъдна да е тя. Правило, ръководещо гауачините при

даването на каквито и да било сведения. Отговорът на Маккай прехвърли значителен правен товар върху плещите на домакина.

Старият гауачин стисна радостно дланите си, доволен от нивото на изтънченост, до което бе достигнал разговорът. Настъпи моментно мълчание, през което Кейланг прибра мантията си и се приближи още повече до подвижното писалище. Сега в движенията ѝ се долавяше напрежение. Магистратът се размърда и каза:

— Имам отвратителната чест да бъда Върховен Магистрат на Бягация клан, името ми е Арич.

Докато говореше, дясната му ръка се протегна напред, взе синята кутия и я пусна в скута на Маккай.

— Заклевам те в името на книгата!

Както и бе очаквал Маккай, всичко стана много бързо. Кутията беше в неговите ръце, а последните думи на древното правно заклинание все още отекваха в ушите му. Независимо от съществуващите в Съюза на Разума модификации на Гауачинския Закон, които можеха да бъдат приложени в подобна ситуация, той беше попаднал в капана на една система от спираловидни правни ходове. Маккай усещаше металната кутия да студее под пръстите му. Бяха го изправили пред Върховния Магистрат, отказвайки се от многобройните предварителни формалности. Това означаваше, че нямат време за губене и ясно осъзнават тежкото си положение. Напомни си, че има работа със същества, които намират удоволствие в собствените си провали и се забавляват, когато някой умира на Съдебната арена, а най-изтънченото им удоволствие идва от артистичните промени в основните тенденции на тяхната правна система.

Заговори предпазливо и официално, както изискваше ритуалът. В противен случай можеше да не излезе жив от тази стая.

— Две сили на злото се неутрализират една друга. Ето защо нека онези, които творят зло, да го творят заедно. Това е истинската цел на Закона.

Маккай внимателно откопча кукичката на кутията, вдигна капака и провери съдържанието ѝ. Всичко трябваше да бъде извършено с прецизно съблюдаване на формалните детайли. При отварянето на капака го лъхна горчива и тежка миризма на мухъл. Кутията съдържаше онова, което бе очаквал: книгата, ножа и камъка. Мина му

мисълта, че в момента държи оригинала на всички подобни кутии. Тази вещ бе дошла от дълбоката античност — преди хиляди, хиляди стандартни години. Гауачините вярваха, че Богът на Жабите е създал тази кутия, точно тази, и предметите в нея, като символ на „единствено приложимия Закон“.

Придържайки се към изискванията, Маккай докосна всяка една от вещите с дясната си ръка, сетне затвори капака и го закопча. В следващия миг почувства, че се е присъединил към призрачния парад на легумите, чиито имена завинаги бяха останали в лирично-митологичната хронология на гауачинската история.

Бишкар, който скри нейните яйца...

Кондуш Гмуреца...

Дритаик, който изскочи от блатото и се изсмя на Мрег...

Тонкийл със скрития нож...

Сетне се замисли как ли щяха да го възпеят него. Дали нямаше да го назоват *Маккай Нечестивеца*? Умът му прехвърли набързо фактите, с които трябваше да се съобразява. На първо място идваше Арич. Малко се знаеше за този Върховен Магистрат извън пределите на Гауачинската Федерация, но се говореше, че постигнал успех в едно от делата си, успявайки да спечели на своя страна общественото предразположение. Коментарите за тази победа на Арич твърдяха, че „бил прегърнал Закона по същия начин, както солта разтваря водата“. За посветените това означаваше, че Арич е олицетворил основното схващане на гауачините за техния закон: „почтителна непочтителност“. Това беше една особена форма на свещенодействие. Всяко движение на тялото бе толкова важно, колкото и думите. Във връзка с това гауачините си бяха изковали специален афоризъм:

„Когато пристъпваш прага на Съдебната арена, животът ти е в твоята уста.“

Според тяхната правна система всеки един участник в съдебното дело можеше да бъде убит — съдията, легумът, довереникът... Но това трябваше да бъде извършено с изтънчен правен финес, със съответните и необходими основания и с най-внимателно подбиране на точния момент. Преди всичко убийството на арената беше допустимо едва когато същата тази боготворена непочтителност към Гауачинския Закон не оставя никаква друга възможност. Дори

нарушавайки Закона, гаучинът беше призван да благоговее пред неговата святост.

Онзи, който излизаше на Съдебната арена, трябваше да почувства тази особена святост с всяка фибра на тялото си. Формалности... формалности... формалности. Със синята кутия в ръцете му смъртоносните формалности на Гаучинския Закон властваха над всеки негов жест и всяка негова дума. Знаейки, че противникът му не е гаучин, Арич го принуждаваше да бърза, надявайки се скоро да сбърка. Те не искаха въпросът за Досейди да се повдига на арената. Това беше непосредствената им цел. И ако все пак делото стигнеше до Съдебната арена... е, в такъв случай най-важен щеше да бъде подборът на съдиите. Съдиите се избираха изключително предпазливо. И двете страни маневрираха в тази област, внимавайки на съдебната скамейка да не попадне някой професионален правист. По дефиниция съдиите представляваха онези, които са били засегнати от Закона. Те можеха да бъдат частни лица, а броят им се определяше от противостоящите страни. Съдиите можеха — и често биваха — избирани заради специалната им компетентност във връзка с непосредствения случай. Но тук трябваше на всяка цена да се претеглят тънкостите на предрешаването. Гаучинското правораздаване правеше нарочно разграничение между предрешаване и предразположение.

Маккай взе това под внимание.

Интерпретацията на предразположението гласеше: „Стига да мога да подкрепя една от страните, аз ще го направя.“

А тази на предрешаването: „Независимо от това, какво се случва на арената, аз ще подкрепя избраната от мен страна.“

Предразположението беше допустимо, предрешаването — не.

Арич беше първият проблем, неговите възможни предрешавания, неговото предразположение, вроденият му и най-същностен начин на мислене. По всяка вероятност дълбоко в сърцето си той смяташе, че всички негаучински правни системи са „способи за отслабване на личния характер чрез позоваване на алогичното, ирационалното и егоцентрично себелюбие в името на висшата цел.“

Ако проблемът Досейди стигнеше до Съдебната арена, делото щеше да се разглежда в съответствие с видоизменения Гаучински Закон. За един гаучин видоизмененията бяха като трън в окото. Това

бяха отстъпките, необходими за влизането на Гауачинската Федерация в Съюза на Разума. Гауачините периодически се опитваха да направят своя Закон основа на правораздаването в цялата разумна вселена.

Маккай си припомни какво бе казал веднъж един гауачин за законите на Обединения Разум:

„Те подхранват алчността, недоволството и конкуренцията, основани са не на никакви добродетели, а на предразсъдъци и материализъм.“

Изведнъж той си спомни, че същите думи се приписваха на Арич, Върховен Магистрат на Бягация Клан. Съществуваха ли някакви още по-дълбоко скрити мотиви в плановете на гауачините?

Показвайки признаци на нетърпение, Арич пое дълбоко въздух през гръдните си кухини и каза:

— Сега си мой легум. Да бъдеш осъден означава да бъдеш свободен, защото по този начин ставаш враг на цялата изпълнителна власт. Аз те познавам именно като такъв враг, Маккай.

— Вие ме познавате — съгласи се Маккай.

Това беше нещо повече от ритуален отговор и съблюдаване на нормите, това беше самата истина. Но му костваше огромно усилие, за да изрече думите хладнокръвно. Бяха изминали почти петдесет години, откакто бе получил адвокатски права при гауачините, и през този период бе участвал четири пъти в тази древна церемония на Съдебната арена, един сравнително малък актив за редовите легуми. И всеки път собственото му оцеляване бе под въпрос. Във всяка една от фазите си това състезание представляваше смъртоносно сражение. Животът на победения принадлежеше на победителя и можеше да бъде отнет по негова преценка. В редки случаи победеният можеше да бъде продаден на другия клан като роб. Но победените рядко предпочитаха тази участ.

По-добре чиста смърт, отколкото мръсен живот.

Кървавите петна по ножа в синята кутия свидетелстваха кой е по-честият изход от борбата. Благодарение на тази практика жалби се подаваха рядко, а съдебните подвизи се помнеха дълго.

Арич, говорейки със затворени очи, за да се виждат татуировките на Бягация клан, доведе разговора до решителния момент.

— А сега, Маккай, ти ще ми кажеш каква е тази официална мисия на Бюрото по Саботаж, която те води във Федерацията на

гаучините.

Законът трябва да запази някои сигурни способности за неутрализиране на традиционните формалности, защото нищо не е по-сигурно от факта, че формалностите остават, когато цялата справедливост си е отишла.

Гауачински афоризъм

Беше висок за досейдийски гауачин, но дебел и неугледен. Когато вървеше, краката му се тресяха, а раменете му стърчаха приведени напред. При силно вълнение гръдните му кухини леко се огъваха и хриптяха. Той знаеше това и си даваше сметка, че другите около него също го знаят. Често използваше тази своя характерна черта като предупреждение, за да напомни на останалите, че никой на Досейди не е по-могъщ от него и че могъществото му е смъртоносно. Всички досейдийци знаеха и името му — Броей. И малцина тълкуваха погрешно факта, че бе дошъл от Свещената Конгрегация на Небесния Воал, за да достигне по-късно поста на главен разпоредител на Властта — Електор. Неговата лична армия беше най-голямата, най-ефикасната и най-добре въоръжената на Досейди. Разузнавателните отряди на Броей предизвикваха едновременно страх и възхищение. Притежаваше укрепен апартамент на най-горния етаж на главната си квартира — сграда от камък и пластичен материал, гледаща към основния ръкав на реката в самото сърце на Чу. Крепостните стени на града се виеха около тази сърцевина и се простираха навън под формата на концентрични кръгове. В цитаделата на Броей можеше да се проникне единствено през охранявания Цилиндричен Вход на етажа под приземното ниво, известен под кодовото название ЦВ Едно. ЦВ Едно допускаше само най-избраните сред избраните и никого друго.

Предиобед первазите откъм външната страна на прозорците на Броей се обитаваха от лешоядни птици, които имаха особена роля в живота на Досейди. Тъй като Властелините на Воала забраняваха консумирането на плът на разумно същество от друго такова, тази задача беше поверена на птиците. Плътта на хората от Чу и дори на тези от Периферията съдържаше само малки концентрации от тежките метали на планетата. Лешоядните птици живееха в благоденствие.

Няколко от тях и сега пристъпваха важно по перваза, крякаха, писукаха, изхвърляха изпражнения, отъркваха се една о друга с присъщата на пернатите арогантност, оглеждайки далечните глухи улици за храна. Наблюдаваха също и Периферията, но понякога тя ставаше недостъпна за тях заради сонобарьерите. Писукането им проникваше в апартамента чрез звуковия дешифратор, монтиран в една от осемте стаи. Това беше жълто-зелено помещение с дължина около десет метра и ширина шест, и в момента в него се намираха Броей и двама хуманоиди.

От гърлото на Електора излетя тихо възклицание, когато шумът на птиците достигна до слуха му. Проклетите създания му пречеха да мисли ясно. Той се затътри към прозореца и изключи дешифратора. Във внезапно настъпилата тишина хвърли поглед към града и ниските зъбери на обграждащите го скали. Още един набег от Периферията беше отблъснат през тази нощ. Преди това Броей лично бе направил преглед на конвоя от бронирани коли. На войниците им харесваше, че понякога самият той споделя техните опасности. Лешоядните птици вече бяха почистили по-голямата част от бъркотията още преди идването на бронираната колона. Лишените от гръден кош тела на гауачините с техните плоски гърбове бяха лесно различими от бялата тъкан, която съхраняваше човешките органи. Само няколко къса червена и зелена плът сочеха къде бяха пирували лешоядните птици, преди да бъдат разпръснати от сонобарьерите.

Когато се сети за звуковите бариери, мислите на Броей потекоха по-ясно и по-сигурно. Те бяха една от проклетите слабости на Гар!

Не трябваше да пречим на птиците да си свършат работата.

Но Гар настоя няколко от телата да бъдат оставени на улицата, за да могат оцелелите от Периферията да разберат, че набезите им са безнадеждни.

Костите на загиналите щяха да бъдат не по-малко красноречиви.

Гар беше кръвожаден човек.

Броей се обърна и погледна встрани от двамата хуманоиди. Две от стените бяха заети от карти с вълнообразни и цветни завъртулки. На масата в средата на стаята имаше още една карта с една-единствена червена линия. Тя се извиваше и тръгваше надолу, завършвайки почти в центъра на правоъгълника. Близо до края и лежеше бяло фишче, а до

него стоеше статуетка на мъж с огромен член, върху който се четеше надписа „Сган“. Това беше мрачен артефакт, създаден някъде в Периферията. Обитателите ѝ знаеха къде е силата им: плодене, плодене, плодене...

Хуманоидите седяха един срещу друг от двете страни на картата. Бяха в тон с интериора на стаята благодарение на изключителната си вгълбеност. Сякаш очакваха да бъдат посветени в тайните на тази цитадела чрез някакъв езотеричен обряд, едновременно отблъскващ и опасен.

Броей се върна обратно до централното място на масата, седна и продължи да се визира безмълвно в гостите си. Докато ги наблюдаваше, почувства ноктите под защитните ципи на пръстите му да се издават напред и го обзе внезапна веселост.

Да, не им се доверявай повече, отколкото те ти се доверяват.

Имаха свои собствени въоръжени отряди, свои шпиони и представляваха истинска заплаха за него, но често му бяха и от полза. Точно толкова често му идваха до гуша.

Куилям Гар — мъжът, който седеше с гръб към прозорците, вдигна глава, когато Броей зае отново мястото си. Гар изсумтя нещо, загатвайки, че сам се е канел да намали звука на дешифратора.

Проклети лешоядни птици! Но те бяха полезни... полезни.

Родените в Периферията винаги запазваха двойствено отношение към птиците.

Гар бе яхнал стола си, сякаш държеше реч пред тълпа от неосведомени хора. Той бе работил в образователните служби на Консисторията, преди да се присъедини към Броей. Беше сух човек, с онази болезнена и така характерна за Досейди мършавост, на която малцина обръщаха внимание. Имаше лице и очи на ловец и носеше своите осемдесет и осем години сякаш бяха двойно повече. Барелефът на вените по ръцете му, побелелите коси и сприхавият му нрав издаваха, че произхожда от Периферията. Облякъл бе зелената униформа на Трудовия Тръст, но с това не можеше да заблуди почти никого, защото всички го познаваха.

Срещу Гар седеше най-голямата му дъщеря и негов първи помощник, Трия. Тя си бе избрала това място, за да може да наблюдава скалите през прозорците. Погледът ѝ следеше и лешоядните птици, по

тяхното грачене едва ли ѝ носеше радост. Сега беше моментът да си припомни ужасните условия на живот отвъд градските порти.

Чертите на лицето ѝ бяха твърде остри, за да са красиви. Изящество в тях можеше да намери само някой случаен гауачин или работник от Развъдника, надяващ се да я използва като трамплин за измъкване от крепостничеството си. Тя често объркваше хората около себе си с големите си цинични очи. В погледа ѝ имаше аристократична самоувереност, която приковаваше вниманието на останалите. Трия дори бе оттренирала специален жест точно за тази цел. Днес бе облечена в оранжево-черната униформа на Специалните Служби, но без лентата с отличителния цвят за конкретен отдел. Даваше си сметка, че това кара мнозина да я считат просто за играчка в ръцете на Броей, което бе вярно, но не във влагания от циниците смисъл. Знаеше цената си — тя притежаваше забележителната способност да интерпретира чудатостите на Демопола.

Посочвайки червената линия върху картата пред себе си, Трия каза:

— Тя трябва да е. Как можеш да се съмняваш в това?

— Кейла Джедрик — рече Броей. И сетне повтори: — Кейла Джедрик.

Гар хвърли поглед на дъщеря си.

— Защо е трябвало да включи себе си между петдесетимата, които...

— Изпраща ни съобщение — отбеляза Броей. — Сега го чувам ясно. — Той изглеждаше доволен от хода на мислите си.

Гар съзря нещо странно в поведението на гауачина.

— Надявам се, че не си наредил да я убият.

— Аз не се гневя толкова бързо като вас, хората — отвърна Броей.

— Обичайното наблюдение? — попита Гар.

— Все още не съм решил. Сигурно знаете, че тя води доста уединен живот? Да не би да не харесва мъжете от вашия вид?

— По-вероятно е те да не я харесват — отговори Трия.

— Интересно. Вашите размножителни навици са толкова специални.

Трия погледна Броей изпитателно. Запита се защо гауачинът днес бе избрал черния цвят. Той носеше одежда, подобна на мантия,

изрязана под остър ъгъл от раменете до талията, която откриваше гръдните му кухни. Тези кухни я отвращаваха и Броей знаеше това. Подтискаше я дори само мисълта за тях... Трия се покашля. Броей рядко се обличаше в черно, това беше щастливият цвят на жреците. Най-често носеше одеждата си с отчужденост, загатваща за мисли, недостъпни за никой друг.

Няколкото разменени реплики между Броей и Трия обезпокоиха Гар. Той не можеше да не забележи, че всеки от двамата представяше събитията в опасна светлина, но в същото време криеше част от информацията и изопачаваше друга.

— Ами ако е избягала в Периферията? — попита Гар.

Броей поклати глава.

— Да върви където ще. Тя не е от хората, които биха останали в Периферията.

— Може би трябваше да я заловим — рече Гар.

Броей го изгледа втренчено.

— Останах с впечатление, че имаш някакъв таен план. Готов ли си да го споделиш с мен?

— Не зная за какво...

— Достатъчно! — извика Броей. Пое си въздух и от гръдните му кухни се чу хриптене.

Гар запази пълно спокойствие.

Броей се наведе към него, забелязвайки, че Трия намира разговора им за забавен.

— Твърде рано е да вземаме решения, които после няма да можем да променим. Сега е времето на неопределеността.

Вбесен от собствения си изблик на гняв, Броей скочи от стола си и се завтече към съседния кабинет, като заключи вратата след себе си. Очевидно и тези двамата не знаеха по-добре от него къде е изчезнала Джедрик. Но това все още си беше неговата игра. Тя не можеше да остане скрита завинаги. От кабинета си той се обади на служителите от Сигурността.

— Върна ли се Бахранк?

Един старши офицер, гауачин, побърза да се появи на екрана и погледна нагоре.

— Все още не.

— Какви мерки са взети, за да се установи къде доставя товара си?

— Ние знаем откъде точно прониква в града. Ще бъде лесно да го проследим.

— Не желая хората на Гар да научат за действията ви.

— Разбрано.

— Нещо по другия въпрос?

— Навярно Пчарки е бил последният. Възможно е той също да е мъртъв. Убийците бяха от най-висока класа.

— Продължете издирването.

Броей се пребори с безпокойството си. Някои твърде нетипични за Досейди неща се случваха в Чу... и по Периферията. Усещаше, че шпионите му не успяват да проследят целия ход на събитията.

— Не пречете на Бахранк предварително.

— Разбрано.

— Арестувайте го точно в момента на доставянето и го доведете в своя отдел. Искам да го разпитам лично.

— Господарю, неговата склонност към...

— Зная за влиянието ѝ над него. И именно на това разчитам.

— Ние все още не можем да набавим никакво количество от онуй вещество, сър, въпреки че продължаваме да се опитваме.

— Искам реални резултати, а не извинения. Кой отговаря за това?

— Кидж, сър. Той работи много успешно в тази...

— Мога ли да разговарям с него?

— Един момент, сър. Ей сега ще ви свържа.

Кидж имаше флегматично гауачинско лице.

— Желаете ли да получите цялостен рапорт, сър?

— Да.

— Агентите ми в Периферията считат, че това наркотично вещество се извлича от растение, носещо името „тибак“. Ние не разполагаме със сведения за подобно растение, но знаем, че напоследък то се култивира от сганта в по-отдалечените райони. Според агентите ми наркотикът има изключително силно въздействие върху хуманоидите и още по-силно върху нас.

— Никакви сведения? Какъв е произходът му? Казват ли нещо твоите хора по този въпрос?

— Разговарях лично с един човек, който наскоро се беше върнал от горното течение на реката, където според сведенията сганта има обширни плантации, засети с тибак. Обещах на моя информатор място в Развъдниците, ако ми осигури един пакет от това вещество и пълен доклад за производството му. Според него производителите на тибак вярват, че той има религиозно значение. Аз лично не виждам смисъл да разширявам разследването в тази посока.

— Кога очакваш да бъде извършена доставката?

— Най-късно до довечера.

Броей замълча за момент. *Религиозно значение*. В такъв случай беше повече от вероятно, че растението се доставяше от другата страна на Стената на Бога, както загатваше Кидж. Но защо? Каква беше тяхната цел?

— Имате ли някакви нови инструкции за мен? — попита Кидж.

— Донеси ми това вещество веднага щом го получиш.

Кидж се размърда неспокойно. Очевидно той имаше и друг въпрос, но нещо го възпираше да го зададе. Броей го изгледа гневно.

— Да? Какво още?

— Не желаете ли наркотикът да бъде подложен на предварителен анализ?

Електорът не бе очаквал подобен въпрос. Криеше ли Кидж някаква важна информация за опасностите от този тибак? Никога не знаеш откъде може да дойде ударът. Но Кидж беше обвързан по един особен начин. Той разбираше какво ще се случи с него, ако измени на Броей. Освен това Джедрик бе работила с тази съставка. Но защо тогава му зададе подобен въпрос? Изправен пред такива неизвестни, Броей проявяваше склонност да се усамотява в себе си, да притваря мигателната ципа на очите си и да се отдава на размисъл, преценявайки вероятностите. Малко по-късно той се размърда и погледна към екрана с образа на Кидж.

— Ако се сдобиеш с достатъчно голямо количество, изпробвай въздействието му върху доброволци — и хора, и гауачини. Останалото ми достави веднага, дори докато траят тестовете, но в запечатан контейнер.

— Сър, носят се слухове за това вещество. Ще бъде трудно да се намерят истински доброволци.

— Ще измислиш нещо.

Броей прекъсна връзката и се върна в другата стая, за да сключи политически мир с Гар и Трия. Не беше готов да влезе в конфликт с тях двамата... все още не.

Стояха точно както ги беше оставил. Трия говореше:

— ...най-вероятната възможност и аз трябва да действам в съответствие с нея.

Гар я удостои само с кимване.

Броей също седна и кимна на Трия, която продължи сякаш не бе имало никакво прекъсване.

— Джедрик несъмнено е гений. Погледнете само какъв е индексът ѝ на лоялност. Може би е бил фалшифициран. А взетите от нея решения — едно-единствено съмнително за четири години. Едно!

Гар проследи с пръст червената линия на картата. Беше необичайно чувствен жест, сякаш галеше нечия плът.

Броей го подкани:

— Да, Гар, какво има?

— Просто се чудех дали Джедрик би могла да бъде друга.

Погледът му се стрелна към тавана и после обратно към картата. Двамата разбраха намека му за неканени гости, дошли отвъд Стената на Бога.

Броей погледна към Гар, сякаш го бяха сепнали по време на размисъл. Какво искаше да каже този глупак, повдигайки подобен въпрос в един такъв критичен момент? Отговорът беше съвсем очевиден.

— Съгласен съм с анализа на Трия — рече Броей. — Що се отнася до твоя въпрос... — Той сви рамене като хуманоид. — При Джедрик се наблюдават някои от класическите условия, но... — Отново свиване на рамене. — Въпреки всичко това е светът, който ни е даден от Бога.

Прекараните в Свещената Конгрегация години придадоха на гласа му мазен оттенък, но в това помещение думите имаха чисто светски характер.

— Другите толкова много ни разочароваха — забеляза Гар. — Особено Хави. — Той премести статуетката към центъра на картата.

— Ние се провалихме, защото бяхме твърде нетърпеливи — каза Трия троснато. — Зле подбран момент.

Гар почеса брадичката си с палец. Понякога Трия го тревожеше с обвинителния си тон, с който говореше за техните неуспехи. Той подхвана внимателно:

— Но... ако се окаже, че тя е една от тях, и ние сме пропуснали тази възможност...

— Ще разгледаме въпроса, когато му дойде времето — прекъсна го Броей. — Ако въобще това стане някога. Полза може да бъде извлечена дори от един следващ провал. Фабриците за хранителни продукти ще увеличат значително производството си след прибирането на реколтата. Това означава, че можем да отсрочим взимането на потрудните политически решения.

Броей остави думите му да увиснат във въздуха и през това време се отдаде на размисъл за събитията около него, съдейки по онова, което се беше случило днес в тази стая. Да, по всичко личеше, че хуманоидите действат в съответствие с някакъв таен план. Това означаваше, че нещата вървят добре: скоро те щяха да се опитат да го свалят... и нямаше да успеят.

Зад Трия се отвори врата. В стаята влезе дебела жена. Тялото ѝ издуваше зеления работен комбинезон, а овалното лице сякаш плуваше в ореола на русите ѝ коси. Върху бузите ѝ личеше издайническата бледнина, която се появяваше в резултат на пристрастеност към съставката дейкон. Тя се обърна раболепно към Гар:

— Казахте ми да ви прекъсна, ако...

— Да, да.

Гар ѝ даде знак, че може да говори открито. Този жест не убягна на Броей. Поредната демонстрация на доверие.

— Ние открихме къде е Хави, но Джедрик не е с него.

Гар кимна и се обърна към Броей:

— Независимо дали Джедрик е техен агент или марионетка, по всичко личи, че *те* са предприели нещо.

Погледът му за втори път се насочи към тавана.

— Ще действам въз основа на това предположение — рече Трия. Сетне бутна стола си назад и стана. — А сега тръгвам към Развъдниците.

Броей вдигна очи към нея. Ноктите му отново трепнаха под предпазните ципи.

— Не им пречете — напомни той.

Гар се застави да отклони погледа си от гаучина, а умът му заработи с бясна скорост. Често намеренията на Електора бяха трудни за разгадаване, но точно в този момент те изглеждаха съвсем прозрачни — Броей беше убеден, че може да открие Джедрик, и не се интересуваше дали някой знае това. Нехайството му можеше да се окаже много опасно.

Трия, разбира се, също бе схванала всичко, но тя просто се обърна и тръгна след дебелия жена без никакъв коментар.

Гар се изправи като сгъваема линия, отворена до краен предел.

— Най-добре да вървя и аз. Много са нещата, с които трябва да се заема лично.

— Ние разчитаме на теб — отвърна Броей.

Той обаче все още не беше готов да освободи Гар. Нека Трия се поотдалечи. Най-добре тези двамата да не се виждат известно време. Електорът каза:

— Почакай малко, Гар. Има няколко факта, които ме безпокоят. Защо Джедрик действа така прибързано? И защо унищожава документите си? Какво е онова, което не е трябвало да видим?

— Може би е просто опит да ни подведе — отбеляза Гар, цитирайки Трия. — Едно нещо е сигурно: случилото се не е само гневен жест от нейна страна.

— Трябва да има някакъв ключ към тази загадка — каза Броей.

— Искаш ли да рискуваме и да разпитаме Хави?

— Разбира се, че не!

Гар с нищо не показва, че е забелязал гнева му.

— Въпреки казаното от теб и Трия, мисля, че в този случай можем да си позволим нова грешка. Хави беше... е добре...

— Ако си спомняш — рече Броей, — Хави не беше една от грешките на Трия. Тя прие нашата позиция, след като бе протестирала. Сега ми се иска да я бяхме послушали. — Електорът му даде знак, че може да си тръгва, махвайки нехайно с ръка. — Върви и се погрижи за важните си дела. — Изпрати Гар с поглед.

Да, доколкото можеше да се съди по поведението на този хуманоид, той все още не знаеше нищо за веществото, което Бахранк вкарваше през градските порти на Чу. Гар би скрил тази ценна информация и нямаше да се осмели да повдигне въпроса за проникване през Стената на Бога... Или все пак би го направил? Броей

кимна в потвърждение на собствените си мисли. Налагаше се да
подходи изключително деликатно.

Ние няма да проучваме специфичния отпечатък, който различните форми на управление оставят върху индивида. Най-напред трябва да разпознаете първостепенната управляваща сила. Погледнете, например, малко по-задълбочено в човешката история. Известно е, че хората са били подлагани на много видове принуда: те са били управлявани от автократи, плутократи, от властолюбците в многобройните републики, от олтарен, от тирани на мнозинства и малцинства, чрез тайно въздействие върху изборите, чрез използване на дълбоките инстинкти и плитките пориви на младостта. Сега ние искаме да разберете, че основната сила винаги е била в онзи, който според индивида е имал контрол над непосредственото му оцеляване. Оцеляването залага очертанията на отпечатъка. През една голяма част от човешката история (а моделът на отпечатъка е един и същ за повечето разумни видове) случайно подхвърлените забележки на президентите на корпорации са имали по-голямо значение за оцеляването на индивидите от делата на правителствените фигуранти. Ние от Съюза на Разума не можем да забравим това, докато следим дейността на Космическите Корпорации. Ние не се осмеляваме да го забравим, дори докато следим самите себе си. Когато работите за собственото си оцеляване, то доминира над всичко останало в съзнанието ви.

Директен Наръчник Бюро по Саботаж

Никога не прави онова, което врагът ти желае да направиш, напомни си Маккай.

В този момент Арич бе врагът, обвързал един агент на БюСаб с клетвата на легумите, пожелавайки да научи нещо, което не беше в неговите прерогативи. Поведението на стария гаучин съответстваше на изискванията на тяхната правна система, но той явно

преувеличаваше периметъра на конфликта чрез един много силен фактор. Маккай се спря на варианта минимална реакция.

— Аз съм тук, защото Тандалур е сърцето на Гауачинската Федерация.

Арич, който бе седял с притворени клепачи, за да подчертае формалния характер на връзката довереник-легум, отвори очи и погледна Маккай.

— Напомням ти, че аз съм твой довереник.

Женският рийв показваше засилващи се и опасни признаци на напрежение, но Маккай беше принуден да съсредоточи вниманието си върху Арич.

— Ти наричаш *себе си* довереник. Много добре. Довереникът трябва да отговаря откровенно на въпросите на легума, когато правният казус налага това.

Арич продължи да наблюдава Маккай, в жълтите му очи припламваше стаен огън. Сега битката наистина бе започнала.

Агентът почувства колко крехка е връзката, от която зависеше оцеляването му. Гауачините, подписали Великия пакт, обвързващ видовете в познатата вселена, бяха принудени да понасят определени вмешателства на БюСаб в техните дела. Но Арич бе поставил нещата на друга основа. Ако Гауачинската Федерация влезеше в конфликт с Маккай — агента, те можеха да го изкарат на Съдебната арена като легум, който е напакостил на довереника си. Изправен срещу цялата гауачинска адвокатура, Маккай не се съмняваше кой легум щеше да *вкуси ножа*. Единствената му надежда беше да предотврати незабавното подаване на жалба. Това в края на краищата беше истинската база на Гауачинския Закон.

Маккай пристъпи към конкретния въпрос:

— Моето Бюро откри някои смущаващи факти за Гауачинската Федерация.

Арич примигна два пъти.

— Както и предполагахме.

Маккай поклати глава. Те не *предполагаха*, те знаеха. Беше убеден, че гауачините са наясно за причините, поради които той се бе отзовал на тяхното повикване. Ако някой разумен вид измежду подписалите Великия пакт можеше да разбере позицията му, това бяха гауачините. БюСаб отразяваше гауачинската философия. Векове бяха

изминали от голямата конвулсия, довела до появата на БюСаб, но Съюзът на Разума никога нямаше забрави това раждане. Историческите факти около него се преподаваха на младите от всички видове.

„Някога, много отдавна, властта попаднала в ръцете на тиранично мнозинство. То твърдяло, че ще направи всички индивиди равни. Смисълът на това се заключавал в намерението да не се позволи на нито един индивид да бъде по-добър в нещо от някой друг. Било решено превъзходството на едни хора над други да бъде подтискано или прикривано. Тираните бързо прокарвали законите си «в името на народа». Те премахвали бюрократизма и разтакаванията навсякъде, където ги откриели. Решенията били взимани без дълги обсъждания. Без да усещат, че действията им са продиктувани от подсъзнателния импулс да спрат всички промени, тираните се опитали да наложат всеобща сива еднаквост.

Така могъщата правителствена машина се носела към бездната с все по-висока и по-безразсъдна скорост, помитайки по пътя си търговията и всички важни компоненти на обществото. Законите били замисляни и прокарвани в рамките на няколко часа. Всички общества били деформирани и върху тях бил наложен един налудничав самоубийствен модел. Хората изгубили способността си да реагират на промените във вселената. Те самите не били в състояние да се променят.

Това било времето на *крехките пари* — «сутрин ги има, вечер ги няма», както научихме от някои предишни уроци. В ревностния си стремеж към еднаквост тираните съсредоточавали в ръцете си все повече и повече власт. Съответно всички останали ставали все по-слаби и по-слаби. Възникнали нови бюра, управления и странни министерства с най-невероятни цели. Те се превърнали в цитадели на новата аристокрация, представена от управниците, които поддържали въртенето на гигантското колело на властта, сеейки разруха, насилие и хаос, до каквото и да се докоснели.

В онези времена на отчаяние една малка група (Петте Уши, техният произход и вид и до днес остават неизвестни) създаде Саботажния Корпус, за да забави неудържимото въртене на колелото на властта. Първоначално той бил кървав, стихийен и жесток. Постепенно методите му започнали да стават по-устойчиви.

Правителственото колело забавило хода си и вече било по-податливо на въздействие. Умереността заела законното си място.

Поколенията идвали и си отивали, Корпусът се превърнал в Бюро, Бюрото по Саботаж, със сегашните му министерски прерогативи. Днес то предпочита диверсията пред насилието, но винаги е готово да упражни и насилие, когато възникне необходимост...“

Тези думи Маккай бе слушал през юношеските си години и те бяха изградили у него определена концепция, която опитът му от Бюрото бе дооформил. Сега той съзнаваше, че и това управление, в което имаше представители на всички разумни видове, бе тръгнало по собствените си ентропични коридори. Някой ден Бюрото щеше да се саморазпусне или да бъде разпуснато, но днес вселената все още се нуждаеше от него. Старите отпечатъци оставаха, както и старото безплодно търсене на абсолютната еднаквост. Изконният конфликт между онова, което индивидът счита за нужно за непосредственото си оцеляване, и изискванията на обществото за оцеляването на отделния индивид. В сегашния си вид сблъсъкът беше между гауачините и Съюза на Разума, а Арич бе защитникът на своя народ.

Маккай се вгледа внимателно във Върховния Магистрат, усещайки монотонното напрежение в пазителя рийв. Щеше ли да се стигне до насилие в тази стая? Този въпрос още не бе получил отговор, когато агентът заговори:

— Вие сте забелязал, че аз съм в затруднено положение. Затруднението на моите уважавани учители, приятели и техните сънародници не предизвиква у мен радост. И все пак до нас достигнаха сведения...

Гласът на Маккай постепенно заглъхна. Гауачинът не хареса увисналия във въздуха намек.

Ноктите на Арич се плъзнаха изпод предпазните плочки на ципестите му пръсти.

— Твоят довереник желае да чуе тези сведения.

Преди да заговори, Маккай постави ръката си върху кукичката на кутията в скута си.

— Изчезнаха много хора от двата вида: човеци и гауачини. Взети поотделно, в тези изчезвания няма нищо сериозно, но те продължават от твърде дълго време — може би дванадесет или петнадесет

поколения по старото човешко летоброене. Погледнати в общ план, изчезванията са значителни. Ние научихме за съществуването на планета на име Досейди, където тези хора са били отвеждани. Сведенията, с които разполагаме, бяха проучени внимателно. Всички следи водят към Федерацията на гауачините.

Пръстите на Арич се изкривиха, признак на силно смущение. Маккай не можеше да прецени дали то е истинско или престорено.

— Обвинява ли твоего Бюро гауачините?

— Вие знаете какви са функциите на моето Бюро. Ние все още не сме открили къде е планетата Досейди, но ще го направим.

Арич запази мълчание. Той знаеше, че БюСаб никога не оставяше проблемите нерешени.

Маккай вдигна синята кутия.

— Връчвайки ми тази вещ, вие ме направихте пазител на вашата съдба, доверенико. Нямаме никакво право да ме разпитвате за моите методи. Аз няма да следвам *стария* Закон.

Арич кимна.

— Бях убеден, че ще реагираш по този начин.

Той вдигна дясната си ръка.

Ритмичната „смъртоносна конвулсия“ премина през тялото на рийва и бойните челюсти изскочиха от лицевия и процеп.

Още при първото движение Маккай отвори рязко синята кутия и грабна оттам книгата и ножа. Сетне заговори с непоколебимост, каквато тялото му не споделяше:

— Ако тя направи и най-малкото движение към мен, кръвта ми ще оскверни тази книга. — Той постави острието на ножа върху китката си. — Знае ли твоята Пазителка на Кутията какви ще бъдат последствията? Историята на Бягация клан ще свърши. От този момент нататък ще се счита, че някой друг клан е приел Закона от Дарителя. Името на Върховния Магистрат на вашия клан ще бъде заличено от паметта на живите. В бъдеще гауачините, които чуят и най-малкия намек, че във вените им тече кръвта на Бягация клан, на часа ще изяждат собствените си яйца.

Арич стоеше все така скован, с вдигната дясна ръка. Сетне каза:

— Маккай, ти се прояви като подлец. Шпионирали си ни по време на нашите най-свещени обреди, защото това е единственият начин да получиш подобна информация.

— Да не би да си ме смятал за някакъв отстъпчив и страхлив глупак, доверенико? Аз съм истински легум. А легумът не е длъжен да шпионира, за да познава Закона. Когато получих адвокатски права, вие отворихте пред мен всички врати.

Бавно и с потрепващи мускули, Арич се извърна към рийва:

— Кейланг?

Беше й трудно да му отговори, докато бойните й челюсти с отровните шипове стърчаха навън.

— На вашите заповеди.

— Разгледай този човек добре! Проучи го! Вие ще се срещнете отново.

— Подчинявам се.

— Сега можеш да тръгваш, но помни думите ми.

— Ще ги запомня.

Маккай я спря, знаейки, че танцът на смъртта не може да остане незавършен.

— Кейланг!

Тя се извърна към него бавно и неохотно.

— *Виж* ме добре, Кейланг. Аз съм онова, което ти се надяваш да станеш. И те предупреждавам: ако не смениш кожата си на рийв, никога няма да бъдеш легум. — Кимна в знак, че няма какво повече да й каже. — А сега можеш да си тръгваш.

Тя се подчини и одеждата й се понесе с плавно шумолене, но бойните й челюсти с блестящите отровни шипове останаха навън. Маккай знаеше, че щом се прибере в дома на своята триада, тя щеше да убие някой малък пернат любимец с отровата си — отрова, която преминаваше през вените като огън. След това танцът на смъртта можеше да бъде доведен до край и челюстите да се приберат. Но омразата щеше да остане.

Когато вратата се затвори след червената мантия, агентът върна ножа и книгата в кутията и отново насочи вниманието си към Арич. Тонът, който избра сега, наистина подходеше за разговор между легум и довереник, в него нямаше и помен от софистика и това беше известно и на двамата.

— Какво би могло да накара Върховния Магистрат на прочутия Бягащ клан да събори Арката на Цивилизацията?

Говореше непринудено, като равен с равен.

Арич срещна трудности в адаптирането си към новата ситуация. Мислите му бяха очевидни. Ако Маккай бе станал свидетел на Пречистващия Обряд, той трябваше да бъде приет като гаучин. Но Маккай не беше гаучин. И въпреки това той бе получил право на адвокатска практика при гаучините... и ако наистина бе видял най-свещения ритуал...

След малко Арич заговори:

— Къде видя ритуала?

— Беше изпълнен от клана, който ми даде подслон на Тандалур.

— Сухите Глави?

— Да.

— Те знаеха ли, че присъстваш на обряда?

— Бях поканен от тях.

— А как смени кожата си?

— Остъргаха тялото ми до кръв и запазиха стърготините.

На Арич му беше необходимо известно време, за да вникне в смисъла на казаното. Сухите Глави бяха играли своя тайна игра в гаучинската политика и сега истината бе излязла наяве. Трябваше да си направи необходимите изводи. Какво се надяваха да спечелят?

— Не виждам по теб никакви татуировки — каза той.

— Не съм подавал молба за членство в клана на Сухите Глави.

— Защо?

— Защото съм обвързан преди всичко с БюСаб.

— Знаят ли Сухите Глави това?

— Те поощряват моята лоялност.

— Но какви са били мотивите им...

Маккай се усмихна.

Арич погледна към покритата с воал ниша в далечния край на светилището и сетне отново към него. Приликата с Бога на Жабите?

— Това едва ли би било достатъчно.

Агентът вдигна рамене.

Арич започна да разсъждава на глас:

— Сухите Глави подкрепиха Клодик в неговото престъпление, когато ти...

— Това не беше престъпление.

— Приемам забележката. Ти извоюва свободата на Клодик. И след като спечели делото, Сухите Глави те поканиха на Пречистващия

Обряд.

— Един гауачин в БюСаб не може да бъде в двойна зависимост.

— Затова пък легумът служи единствено на Закона!

— БюСаб и Гауачинската Конституция не са в конфликт.

— Това се опитват да ни внушат и Сухите Глави.

— Но случаят „Клодик“ не може да бъде истинско мерило.

И в този момент Маккай разбра: Арич съжаляваше не само за загубения облог. Заедно с парите си той бе заложил и своите надежди. Това означаваше, че е време да насочи разговора в друга посока.

— Аз съм твой легум.

Арич отговори с примирение:

— Да, така е.

— Твоят легум желае да научи за проблема Досейди.

— Едно нещо не е проблем, докато не породи безпокойство... —

Гауачинът погледна към кутията в скута на Маккай. — Просто вашите и нашите ценностни системи са различни.

Маккай бе убеден, че тук не може да става дума за случай на гауачинска защита, но думите на Арич го накараха да се замисли. При гауачините се наблюдаваше една изключително странна смесица от уважение и непочтителност към тяхната правна система и цялата им държава. В основата бяха неизменните им ритуали, но всичко над тях оставаше подвижно като моретата, откъдето бе започнала тяхната еволюция. Вечната променливост беше първостепенният замисъл в обредите им. Човек никога не можеше да е сигурен в нищо, когато си има работа с гауачини. Те всеки път правеха нещо различно... с религиозна последователност. Това беше в природата им. *Всичко на земята е временно. Законът е създаден, за да бъде променян.* Това беше техният катехизис. *Да бъдеш легум означаваше да знаеш къде да стъпиш.*

— Сухите Глави постъпиха по различен начин — рече Маккай.

Това накара Арич да потъне в мрачно настроение. Гръдните му кухини изхриптяха, от което ставаше ясно, че *говори от стомаха си.*

— Създанията в Съюза на Разума са представени от толкова много различни форми: рийви (той примигна по посока на вратата), собарипси, лаклаци, кейлбани, панспечи, паленки, читерси, тапризиоти, човеци, ние — гауачините... толкова много. Хилядите неизвестни, които стоят между нас, не могат да бъдат изброени.

— Все едно да броиш капките в морето.

Арич изсумтя и сетне каза:

— Съществуват някои болести, които преодоляват бариерите между враговете.

Маккай го погледна втренчено. Нима Досейди беше медицински експеримент? Невъзможно! В такъв случай не би имало смисъл да бъде пазен в тайна. Секретността при изучаването на какъвто и да е подобен проблем бе недопустима и гауачините знаеха това.

— Предполагам, че вие не изследвате никакви общи за хората и гауачините болести.

— Някои болести атакуват психиката и нямат физически носител.

Маккай се замисли. Въпреки че гауачините се изразяваха много заплетено, те не допускаха анормално поведение. Различно — да, но не и анормално. Някой можеше да отправи предизвикателство към Закона, но не и към ритуала. В това отношение не търпяха изключения. Убиваха всеки, който се отклонеше от ритуала, без много да се церемонят. Нетърпението и сдържаността им се подлагаха на огромно изпитание в отношенията с другите видове.

Арич продължи:

— Когато два различни вида бъдат изправени един срещу друг и принудени да се адаптират към някакви нови условия, настъпват ужасяващи психологически трусове. Ние се опитваме да извлечем познание от тази форма на поведение.

Маккай кимна.

Веднъж един негов учител от клана на Сухите Глави бе казал: „Няма значение колко болезнено е това, животът трябва или да се адаптира, или да умре.“

Дълбоко откровение за начина, по който гауачините използваша своята проникателност спрямо самите себе си. Законът се променяше, но върху основа, която не допускаше и най-малка промяна. „Как по друг начин ще знаем къде сме или къде сме били?“ Но контактите с другите видове все пак променяха тази основа. Животът се приспособяваше... доброволно или чрез сила.

Маккай заговори предпазливо:

— Психологическите експерименти с индивиди, които не са били осведомени за същността на изследванията, си остават

незаконни... дори и при гаучините.

Арич не прие този аргумент.

— Съюзът на Разума в своята цялост има зад гърба си дълга научна история в областта на поведенческите и биомедицинските проблеми и индивидите винаги са били краен обект на анализ в съпътстващите изследвания.

— И първият въпрос, който човек трябва да си зададе, е: „Колко голям е рискът за участниците в опита?“ — допълни Маккай.

— Но, мой скъпи легуме, *осведоменото съгласие* предполага, че експериментаторът знае всички рискове и може да ги опише на подложените на експеримента индивиди. Е, как е възможно това, след като експериментът отива отвъд пределите на вече известното? Как да опишеш рисковете, които не си в състояние да предвидиш?

— В такъв случай въпросът трябва да бъде отнесен до голям брой признати експерти — отвърна Маккай. — Те разглеждат предложения експеримент и преценяват каква ще бъде цената на предполагаемото ново знание.

— А, да. Ти ме съветваш да представяме нашите предложения на колеги изследователи, на хора, чиято мисия, чиято най-същностна гледна точка за собствената им идентичност се контролира от схващането, че могат да подобрят участта на всички живи същества. Каж ми, легуме, много ли експерименти отхвърлят контролните комисии, съставени от такива хора?

Маккай усети накъде бие Арич и заговори предпазливо.

— Отхвърлените предложения не са много, вярно е. И въпреки това, вие не представихте експеримента Досейди за разглеждане извън рамките на вашата Федерация Каква беше целта: да го запазите в тайна от своя народ или от някого другиго?

— Ние се страхувахме за съдбата на експеримента, в случай че бъде подложен на остра критика от другите видове.

— Гаучинското мнозинство одобри ли проекта?

— Не. Но и двамата знаем, че ако набелязването на основните черти на експеримента бъде поверено на мнозинството, това не дава никакви гаранции за безопасност.

— Значи експериментът Досейди се е оказал опасен?

На няколко пъти Арич си пое дълбоко въздух и сетне каза:

— Да, той се оказа опасен.

— За кого?

— За всички.

Това беше неочакван отговор, който хвърляше нова светлина върху поведението на гауачина. Маккай реши да продължи настъплението и да провери доколко е вярно току-що направеното признание.

— Проектът Досейди е бил одобрен от някакво гауачинско малцинство, което е приело съотношението риск — полза.

— Начинът ти на изразяване, Маккай, предполага определена вина.

— Но направената от мен характеристика може да бъде потвърдена от мнозинството в Съюза на Разума.

— Ако въобще някога научат за това.

— Разбирам. Ще ми кажеш ли тогава какво очаквахте от този експеримент, поемайки такъв голям риск?

Арич изсумтя глухо.

— Легуме, уверявам те, че ние работихме единствено с доброволци и те бяха ограничени само до хора и гауачини.

— Ти не отговори на въпроса ми.

— Просто се въздържам да отговоря.

— А обяснихте ли на доброволците си, че имат право на избор, че могат да кажат „не?“ Предупредихте ли ги, че експериментът крие опасности за тях?

— Не... не направихме опит да ги плашим.

— Постави ли някой от вас въпроса за свободния избор пред вашите доброволци?

— Бъди предпазлив, когато ни съдиш, Маккай. Съществува едно фундаментално напрежение между науката и свободата — няма значение как гледат на науката онези, които я практикуват, нито пък как чувстват свободата вярващите, че я притежават.

Маккай си припомни един циничен гауачински афоризъм: *Да вярваш, че си свободен, е по-важно, отколкото да бъдеш свободен.* Той каза:

— Вашите доброволци са били подмамани да участват в този проект.

— Някои сигурно биха видели нещата по такъв начин.

Маккай се замисли. Все още не знаеше какво точно бяха направили гауачините на Досейди, но започваше да подозира, че става дума за нещо отвратително. Когато заговори отново, в гласа му се прокрадна страх.

— Нека да се върнем към въпроса за очакваната полза.

— Легуме, твоят биологически вид отдавна е спечелил възхищението ни. Вие ни дадохте една от нашите най-надеждни максими: *На нито един вид не трябва да се вярва повече, отколкото е продиктувано от интересите му.*

— Това все още не е достатъчно оправдание...

— Ние извлякохме друго правило от вашата максима: *Мъдро е да направляваш действията си по такъв начин, че интересите на другите видове да съвпадат с интересите на твоя.*

Маккай се втрени във Върховния Магистрат. Да не би този коварен стар гауачин да се домогваше до заговор между хората и гауачините, опитвайки се да потули доказателствата за извършеното на Досейди? Би ли се осмелил на такъв гамбит? И всъщност колко тежко беше фиаското на стореното?

За да провери това, Маккай попита:

— Какво очаквахте от експеримента? Настоявам да отговориш.

Арич отпусна туловището си. Кано-леглото се пригоди към новото положение на тялото му. Върховният Магистрат удостои агента с продължителен поглед изпод надвисналите си клепачи и накрая отбеляза:

— Играеш тази игра по-добре, отколкото изобщо сме се надявали.

— За вас Законът и властта винаги са били игра. Но аз идвам от друго място.

— Твоето Бюро.

— Имам и подготовката на легум.

— Мога ли да те смятам за *мой* легум?

— Обвързан съм с клетва. Нямах ли доверие в...

Изведнъж Маккай замълча, връхлетян от внезапно прозрение. Разбира се! Гауачините са знаели отдавна, че законността на експеримента Досейди ще бъде поставена под съмнение.

— Доверие в какво? — поинтересува се Арич.

— Стига с тези усуквания! — рече Маккай. — Вие сте знаели за проблема Досейди, когато ме подготвихте за легум. А сега действате така, сякаш се съмнявате в собствения си план.

Устните на Арич потрепнаха.

— Колко странно. Ти си по гауачин от гауачините.

— Каква полза се надявахте да извлечете, поемайки този риск?

Пръстите на Арич се изкривиха и ципите между тях се опънаха.

— Очаквахме бързите изводи и облаги да неутрализират естествената враждебност, за която знаехме, че ще възникне. Но трябваше да се сменят над двадесет от твоите поколения, а не дванадесет или петнадесет, преди да извадим главнята от огъня. Що се отнася до облагите — да, има и такива, но ние не смеем да се възползваме от тях, нито пък сме в състояние да освободим Досейди, за да не бъдат повдигнати въпроси, на които не можем да дадем отговор, без да разкрием нашия... източник.

— Какви бяха тези облаги? — извика Маккай. — Твоят легум настоява да получи отговор.

От гръдните кухни на Арич дойде тръпнещият му дъх.

— Единствено кейлбанът, който пази Досейди, знае местонахождението на планетата и той е натоварен със задачата да дава достъп до нея, но не и информация. Досейди е населен с хора и гауачини. Те живеят в един-единствен град, наричан от тях Чу. Броят на населението е около деветдесет милиона души и е разделен почти по равно между двата вида. Може би три пъти по толкова живеят извън Чу, по Периферията, но те не участват в експеримента. Приблизителната площ на Чу е осемстотин квадратни километра.

Гъстотата на населението шокира Маккай. Стоици хиляди хора на километър. Беше му трудно да си представи подобно нещо. Дори да допуснеше съществуването на вертикално строителство... и подземия... Безспорно някои досейдийци си бяха осигурили достатъчно площ благодарение на съсредоточената в ръцете им власт, но останалите... О, богове! Един такъв град несъмнено би гъмжал от хора и в него човек трудно щеше да намери спасение от ближните си, като изключим оставената без обяснение Периферия. Маккай сподели тези си разсъждения с Арич.

Върховният Магистрат потвърди предположенията му.

— В някои райони гъстотата на населението е изключително висока. Не без основание хората на Досейди наричат тези сектори „Развъдници“.

— Но защо? Те имат цяла планета, на която да живеят...

— Досейди е отровен за нашите форми на живот. Всичката им храна идва от добре ръководени хидрофонични фабрики в сърцето на Чу. Цялата динамика на града е подчинена на квазивоенен режим на управление. Но продължителността на живота там е четири пъти по-висока, отколкото навън.

— Спомена, че населението извън града е много по-голямо, отколкото...

— Те се размножават като побеснели животни.

— А какво сте могли да очаквате от...

— При екстремни условия животът разкрива основните си характеристики.

Маккай се замисли над казаното от Върховния Магистрат. Картината на Досейди наподобяваше кошер. Военни диктатори... Той видя във въображението си стени, хора, които живеят и работят сравнително нашироко, и други... О, богове! Това беше истинска лудост. Във вселената имаше планети с чудесни условия за живот, чието население не надхвърляше няколко хиляди души. Маккай се обърна към Върховния Магистрат с потрепващ глас:

— А тези основни характеристики, *облагите*, които се надявахте да извлечете... бих искал да чуя за тях.

Арич се приведе напред.

— Открихме нови начини за асоцииране, нови методи за мотивиране, неподозирани движещи сили, които могат да бъдат наложени върху цяла една общност.

— Необходим ми е точен и пълен списък на вашите открития.

— По-късно, легуме... по-късно.

Защо Арич отлагаше даването на информация? Може би така наречените облаги бяха изгубили значение на фона на ужасния и отблъскващ експеримент? Маккай реши да направи малък завой.

— Ти твърдиш, че тази планета е отровна. Защо не прехвърлите обитателите ѝ някъде другаде на партиди, а после можете да изтриете паметта им, ако се налага, и да им дадете възможност да заживеят в Съюза на разума като нови...

— Не се осмеляваме да направим това. Първо, обитателите на Досейди са си изградили имунитет срещу изчистването на паметта, вторичен ефект от отровите, които влизат в храната им. Второ, като се имат предвид настъпилите у тях промени... Как бих могъл да ти обясня това?

— Защо населението просто не напусне планетата? Предполагам, че вие не им разрешавате да използват вратите-трамплини, но ракети и други механични...

— Няма да им позволим да напуснат Досейди. Нашият кейлбан е обградил планетата с така наречената от него „темпокинетична бариера“, през която подложените на експеримента обекти не могат да проникнат.

— Защо?

— По-скоро ще унищожим цялата планета и всичко на нея, отколкото да пуснем досейдийците да плъзнат на свобода в Съюза на Разума.

— Как е възможно дори да си помислиш подобно нещо? Какво е станало с хората на Досейди?

Арич потръпна.

— Ние създадохме чудовище.

Всички правителства се управляват от лъжци и не трябва да се вярва на нито една тяхна дума.

Мисъл, приписвана на древен журналист от човешки вид

Докато вървеше забързано по покрива на съседната кула за паркиране през следобедна на последния й ден като Свързочник, Джедрик не можеше да се отърси от мисълта, че след малко ще се раздели с още един отличителен знак на ранга си. Под нея бяха превозните средства на търговците на власт и техните подчинени. Машините бяха окачени за куките на монтираната към тавана транспортна лента и варираха в много широк спектър: от гигантските бронирани *джейгери* на управниците, с тежки оръжия и свръхмощни ходови системи, до малките черни аероскутери, предназначени за такива като нея. Тя вече не служеше никому и знаеше, че ще лети за последен път на машината, която я бе избавяла от сутрешната и вечерната блъсканица по подземните пешеходни пътеки.

Джедрик внимателно бе избрала момента на тръгване. Онези, които се возеха в джейгерите, нямаше да видят повече нейния аероскутер и шофьора й Хави. Докато траеше този последен полет, през малкия отрязък от време, тя трябваше да отдели на Хави специално внимание.

Сега Джедрик почувства как въртележката на събитията започва да се върти с все по-ужасяваща скорост. Тази сутрин тя бе обрекла на гибел петдесет човешки същества. Лавината вече набираше мощ.

Покривната настилка на кулата за паркиране не беше ремонтирана добре след неотдавнашната експлозия, зад която стояха трима партизани от Периферията. Краката й постепенно се приспособиха към неравната повърхност, докато прекосяваше откритото пространство, бързайки към улея за спускане. Стигнала до него, Джедрик се спря и погледна на запад към канарите, които ограждаха Чу. Слънцето, снишило се вече над скалите, сипеше златното си сияние отвъд млечнобялата Стена на Бога. Завладяна от

новите си страхове, тя го възприемаше не като слънце, а като злобно око, което я следи от небето.

Ротокартотеките в кабинета ѝ по всяка вероятност вече бяха подпалени в резултат на непохватното посегателство на жабите. Те нямаше да докладват веднага за случилото се и щеше да мине известно време, докато вестта се изкачи нагоре по йерархията до ниво, където някой щеше да се осмели да вземе важно решение.

Джедрик се бореше мислите ѝ да не се разпаднат на трептящи сенки. След картотеките щяха да се натрупат и други сведения. Хората на Електора щяха да стават все по-подозрителни. Но това беше част от плана ѝ — пласт, съставен от много пластове.

Когато стигна до улея, тя се спусна рязко надолу до своето ниво и погледна към авиопасажите, където аероскутерът ѝ висеше между другите. Хави седеше на полегатия капак, прегърбен по обичайния за него начин. Дотук добре. В поведението му нямаше нищо изненадващо. Случаят изискваше известна изтънченост и предпазливост, но тя предполагаше, че едно толкова плитко и прозрачно същество като Хави няма да ѝ създаде истински проблеми. Въпреки това Джедрик държеше дясната си ръка в джоба, където бе скрила едно малко, но подходящо за случая оръжие.

Моментът беше такъв, че не можеше да допусне нещо да я спре. Бе подбрала и обучила свои помощници, но нито един от тях не можеше да се сравни с нея. Подготвената военна сила се нуждаеше от Джедрик в качеството ѝ на онова допълнително острие, което може да изтръгне победата в предстоящите сражения.

Засега трябва да се нося като лист над урагана.

Хави четеше книга, едно от онези привидно задълбочени неща, които той обичаше да прави, макар Джедрик да знаеше, че няма да разбере нищо от нея. Погълнат от заниманието си, шофьорът подръпваше долната си устна с палец и показалец — истинска картина на дълбоко интелектуално вникване във важни идеи. Но това наистина беше само картина. Нищо в поведението му не подсказа, че е чул забързаните стъпки на Джедрик. Лек ветрец духна страниците и той ги задържа с пръст. Тя не можеше да види заглавието, но предположи, че книгата е от списъка за контрабандна литература, както и повечето неща, които той четеше. В общи линии това беше най-големият риск, който Хави бе готов да поеме. В заниманието му нямаше нищо

героично, макар да не беше лишено от известна фалшива романтика. Още една картина.

Сега тя го виждаше съвсем ясно. Логично беше вече да е вдигнал глава, но той продължаваше да седи надвесен над книгата си. Хави имаше големи кафяви очи, за които смяташе, че излъчват измамлива наивност. Истинската му наивност обаче отиваше далеч отвъд плитките опити за измама. Въображението на Джедрик с лекота разигра сцената, при която един от хората на Броей намираще Хави в сегашната му поза.

„Контрабандна книга? — щеше да попита Хави, въртейки кафявите си очи с цялата им безнадеждна наивност. — Мислех, че не са останали вече такива. Предполагах, че сте ги изгорили всичките. Даде ми я един приятел на улищата, когато го попитах какво чете.“

Прикривайки присмеха си, шпионинът на Електора щеше да каже:

„Не се ли усъмнихте в един такъв подарък?“

Ако се стигнеше до подобна ситуация, положението на Хави щеше да се влошава от минута на минута заради собствената му несъобразителност. Невинните му кафяви очи нямаше да подведат хората на Електора повече, отколкото биха подвели нея. Именно по този начин бе отгатнала, че той ѝ е доставил ключ към Стената на Бога — този ключ беше Йори Х. Маккай. Хави бе дошъл при нея с непохватния си заговорнически маниер.

— Хората от Периферията искат да изпратят нов агент. Помислихме си, че ти би могла...

И всяка изстреляна от него информация, всеки въпрос, на който той отговаряше с прозрачната си откровеност, засилваха нейното напрежение, изненада и въодушевление.

Джедрик разсъждаваше над тези неща, докато се приближаваше към шофьора си.

Той усети, че някой идва, и вдигна глава. Видя я, но в реакцията му тя долови нещо неочаквано — една полуприкрита бдителност. Хави затвори книгата.

— Пристигаш рано.

— Както ти бях казала.

Това ново поведение я направи неспокойна и събуди у нея стари подозрения. Не и оставаше нищо друго, освен да атакува.

— Единствено жабите не нарушават установения ред.

Очите на Хави се стрелнаха наляво, надясно и сетне се насочиха отново към нея. Поетият от Джедрик риск беше твърде открит, за да е по вкуса на Хави. Електорът имаше подслушвателни устройства навсякъде. Но реакцията на мъжа беше достатъчно красноречива. Тя махна по посока на аероскутера.

— Да тръгваме!

Той прибра книгата в джоба си, сетне се мушна в кабината и отвори нейната врата. Движенията му бяха малко по-енергични от обичайното. Бутонелът на един от зелените му ръкави се закачи за дръжката на вратата. Хави освободи ръката си смутено и припряно.

Джедрик се плъзна надолу към пасажерското място. Шофьорът затвори вратата прекалено рязко. Очевидно беше нервен. Добре. Той зае мястото си от лявата ѝ страна до лоста за подаване на енергия и попита, без да извързва лицето си към нея:

— Накъде?

— Направо към апартамента.

Леко колебание. След това Хави активира водачите на пистата. Аероскутерът трепна, клатушна се настрани и се плъзна надолу по улея, който водеше към улицата.

Когато излизаха от сянката на кулата, преди още да се освободят от направляващото устройство и Хави да е включил скутера на собствена енергия, Джедрик реши твърдо да не поглежда назад. Сградата на Свързочниците бе станала част от нейното минало, грамада от сиво-зелени камъни, обградена от други високи здания, откриващи тук-там пролука към скалите и ръкавите на реката. Част от нейния живот, която тя сега отрязваше. И щеше да бъде най-добре, ако си свърши работата прецизно. Съзнанието ѝ трябваше да бъде чисто за онова, което предстоеше. А предстоеше война.

Не се случваше често военна сила, издигнала се от масите на Досейди, да търси мястото си в пирамидата на властта. Подготвената от нея армия щеше да извика страх у милиони. Но сега я интересуваха страховете само на няколко души и първият от тях бе Хави.

Той управляваше скутера с обичайната си вещина; не беше кой знае колко изкусен, но си вършеше работата добре. Ръцете му бяха върху лостовете и тя забеляза, че кокалчетата му са побелели. Това означаваше, че все още самият Хави управлява тези мускули, а не

някоя от онези зли идентичности, които можеха да разиграват номерата си в досейдийска плът. Затова той ѝ беше полезен и именно тук бе неговият провал. Досейди го беше погубила, беше го замърсила. С Маккай в никакъв случай не трябваше да се случва същото.

Изглежда Хави имаше достатъчно здрав разум, за да се страхува от нея. Джедрик даде възможност на това чувство да нарасне, докато разглеждаше летящия покрай аероскутера град. Движението не беше натоварено, а превозните средства, които видя, бяха бронирани. Пръснатите тук-там цилиндрични входове с невидими оръжия в сенките и очите зад процепите — всичко изглеждаше нормално. Все още не бе дошло време блудният Старши Свързочник да бъде подгонен като див звяр.

Минаха през първия укрепен със стена пропускателен пункт без забавяне. Войниците от охраната бяха експедитивно нехайни: бърз поглед към скутера и лентите за самоличност върху ръкавите на пътниците. Просто рутинна проверка.

Рутинните действия се превръщат в опасност, каза си тя, защото твърде бързо стават отегчителни. Отегчението притъпяваше сетивата. И именно отегчението беше онова нещо, от което тя и нейните помощници се стремяха да предпазят своите войници. Тази нова военна мощ на Досейди, дето щеше да нанесе много незапомнени по силата си удари.

Хави направи обичайния кръг и премина през стените, отвъд които пространствата станаха по-широки и по-открити. Тук по улиците растяха градински цветя, отровни, но красиви. Листата под сенките изглеждаха пурпурни. Върху безплодната пръст под шубраците проблясваха корозийни капчици, една от малките досейдийски хитрости за запазване на територии. Досейди казваше интересни неща на онези, които бяха готови да ги чуят.

Джедрик се обърна и се вгледа в Хави, изцяло съсредоточил се върху управлението на машината с вид на човек, зареден с енергия. Изглежда, той познаваше собствените си слабости и навярно си даваше сметка, че мнозина се чудят как успява да задържи работното си място като шофьор, макар и в средните ешелони на властта, когато Развъдниците гъмжат от хора, борещи се неистово да се изкачат стъпка по-нагоре. Очевидно успяваше да се добере до ценна информация, която продаваше на тайния пазар. Сега Джедрик трябваше да

пораздруса този таен пазар. Действията ѝ трябваше да изглеждат донякъде недодялани, за да намекнат, че събитията от деня я бяха смутили.

— Възможно ли е да ни подслушват? — попита тя. Това нямаше никакво значение за плановете ѝ, но именно подобна недодяланост щеше да създаде у Хави онова впечатление, което ѝ беше необходимо в момента.

— Изключих приемно-предавателното устройство по същия начин, както и преди — отвърна той. — Ако някой направи проверка, всичко ще изглежда като обикновена повреда.

Ти си единственият човек, който би решил, че повреда е обикновена, помисли си Джедрик.

Но отдавна бе свикнала с инфантилните отговори на Хави. Сега тя разиграваше своя гамбит, сондирайки почвата с искрено любопитство.

— Очаквал ли си днес да водим някакъв поверителен разговор?

Хави беше на косъм от това да я погледне озадачено, но се овладя и каза:

— О, не! Това беше просто предпазна мярка. Разполагам с допълнителна информация за теб.

— Ти вече ми даде информацията за Маккай.

— Исках само да докажа цената си.

О, Хави! Защо са тези безплодни опити?

— Ти действително притежаваш някои неподозирани качества — рече Джедрик и забеляза, че той дори не е доловил иронията ѝ. — Каква е тази информация, която искаш да ми продадеш?

— Свързана е с Маккай.

— Наистина ли?

— Колко си готова да платиш за нея?

— Аз ли съм единственият купувач, Хави?

Дланите му се свиха още по-силно около лостовете за управление, раменете му се прегърбиха. Причината за напрежението в гласа му беше съвсем очевидна.

— Ако информацията ми бъде продадена на подходящото място, тя би могла да ми гарантира пет години лесен живот — никакви грижи за храна, подслон или каквото и да било.

— Защо не си избереш едно такова място и не я продадеш там?

— Не съм споменавал, че това е по силите ми. Има купувачи и купувачи.

— А може би има и такива, които просто взимат, без да платят?

Този въпрос не се нуждаеше от отговор и толкова по-добре. Пред аероскутера се спусна бариера, принуждавайки Хави да спре. За миг Джедрик почувства, че я обзема страх, но сетне рефлексите възпряха тялото ѝ от явен израз на емоция. Разбра, че и това е рутинно спиране, необходимо за извозването на ремонтни материали.

Джедрик надникна през прозореца от дясната си страна. Нескончаемият ремонт и подсилването на градското укрепление преминаваха към следващото по-ниско ниво. Паметта ѝ подсказа, че това е осмият пласт на отбранителния вал откъм югозапад. Улицата беше изпълнена с трясъка на силни чукове, стоварващи се върху камък. Във въздуха се носеше сивкав прах, образуващ над тях цели облаци. Тя усети миризмата на искрящ кремък и онзи горчив металически привкус, който винаги се долавяше в Чу, смъртоносната отрова, която Досейди изливаше върху обитателите си. Джедрик затвори уста и направи няколко кратки вдишвания, забелязвайки разсеяно, че всички работници са от Развѣдниците. Бяха хуманоиди и около една трета от тях жени. Никой не изглеждаше на повече от петнадесет години. Очите им излъчваха онази упорита бдителност, която родените в Развѣдника запазваха до края на живота си.

Един млад помощник-майстор мина покрай тях, вървейки по петите на по-възрастен мъж с приведени рамене и сплъстена побеляла коса, очевидно негов подчинен. Възрастният вървеше бавно и замислено, а младият помощник-майстор махаше нетърпеливо на подчинения си да го изчака. Джедрик забеляза, че Хави пропусна всички важни нюанси на разигралата се пред тях сцена. Докато минаваше покрай една от работничките, помощник-майсторът я изгледа от горе до долу с интерес. Момичето усети погледа му и вложи повече сили в ударите си с чука. Помощник-майсторът каза нещо на подчинения си, който отиде и заговори момичето. Тя се усмихна, хвърли бърз поглед на младия мъж и кимна. Двамата продължиха нататък, без да се обърнат назад. Джедрик нямаше да забележи тази очевидна уговорка за по-късна среща, ако момичето не ѝ заприлича на една жена, която бе познавала в миналото... сега тя беше мъртва, както и много от някогашните ѝ приятелки.

Разнесе се звън на камбана и бариерата се вдигна.

Хави потегли, хвърляйки поглед на помощник-майстора, докато минаваха покрай него. Младежът не отвърна на погледа му, което подсказа на Джедрик, че бе преценил пасажерите в аероскутера доста по-рано.

Тя подхвана разговора оттам, докъдето бяха стигнали.

— Какво те кара да мислиш, че можеш да получиш от мен повече, отколкото от някой друг?

— Не повече... Просто рискът с теб е по-малък.

Гласът звучеше искрено, този невинен глас, който издаваше толкова много. Тя поклати глава.

— Искаш аз да поема риска за продажбата на по-високо ниво?

Хави направи дълга пауза и накрая призна:

— Ти знаеш по-добре от мен как трябва да се борави с такава информация.

— Но за да потвърдя нейната достоверност, ще трябва да използвам името ти.

— В такъв случай ще бъда под твоя закрила.

— Защо ми е да те закрилям, след като получа необходимото?

— А какво те кара да смяташ, че това ще е всичката информация, която мога да ти доставя?

Джедрик въздъхна и се зачуди трябваше ли да продължава тази игра.

— Ние и двамата можем да попаднем в капан, Хави.

Шофьорът не отговори. Без съмнение той бе предвидил подобна възможност в глуповатия си план.

Минаха покрай тубместа кафява постройка от лявата им страна. Улицата завиваше нагоре към следващото по-високо ниво, пресичайки един гъмжащ от хора площад. Между две по-високи сгради вдясно тя зърна отсечка от речен канал, после следваха още постройки които обграждаха всичко като скалите около Чу; аероскутерът се издигаше все по-нагоре и по-нагоре, а заедно с него и околните сгради.

Както и бе предполагала. Хави не можа да понесе дълго мълчанието ѝ.

— Какво смяташ да правиш? — попита той.

— Мога да ти предложа протекция за една година.

— Но това е...

— Както желаш.

Той очевидно усети, че е взела окончателно решение, но оставайки верен на себе си, не се предаде.

— Не бихме ли могли поне да обсъдим...

— Няма да обсъждаме нищо! Ако не приемеш предложението ми, може би ще се наложи да те предам.

— Ти не би го направила!

— Колко малко знаеш за мен. Мога да купя информатори от твоя калибър далеч по-евтино.

— Ти си безмилостен човек.

Донякъде от съчувствие тя реши да му даде един малък урок.

— Не е нужно да говорим за това сега. Навярно твоята информация е нещо, което вече знам или просто не ми е нужно.

— Цената на моята информация е много по-висока от тази, която ти ми предложи.

— Така твърдиш ти, но аз те познавам добре, Хави. Не си склонен да поемаш големи рискове. Малки — да, но големи — никога. Твоята информация не би могла да представлява голям интерес за мен.

— Само да знаеш за какво става дума!

— Това повече не ме касае. Хави.

— Е, чудесно! Започваме да се пазарим за цената и изведнъж ти се отдръпваш...

— Аз не се пазаря!

Ама че глупак, каза си Джедрик.

— Но...

— Хави! Чуй ме внимателно. Ти си като малко дете, което се е препънало в нещо, което смята за интересно. В действителност в информацията ти няма нищо важно, но тя е достатъчно внушителна, за да те изплаши. Ти не знаеш как да продадеш сведенията си, без да се изложиш на опасност. Затова дойде при мен. Въобразяваш си, че можеш да ме използваш като свой агент. Въобразяваш си прекалено много неща.

Гневът му попречи да вникне в смисъла на думите й.

— Аз поемам рискове!

Тя дори не се опита да скрие иронията в гласа си.

— Да, Хави, но не и там, където предполагаш. Сега ще ти дам възможност да поемеш един съвсем непосредствен риск. Кажи ми

твоята ценна информация. И без никакви условия. Нека аз да преценя. Ако реша, че струва повече, отколкото ти предложих, ще увелича цената. Ако се окаже, че вече разполагам с тези сведения или те просто не са ми нужни, няма да получиш нищо.

— Преимуществото е изцяло на твоя страна.

— Както е и редно да бъде.

Джедрик се вгледа в раменете на Хави, в положението на главата и играещите мускули. Предполагаше се, че той е истински представител на Трудовия Тръст, а дори не знаеше, че мълчанието е ангелът-хранител на ТТ. *Учейки се да мълчиш, ти се научаваш какво да чуеш.* Членовете на ТТ рядко предприемаха каквото и да било. Но ето че Хави беше толкова далеч от тази и други традиции, сякаш никога не бе живял в Развѣдника. Всъщност той наистина не бе живял там, преди да стане твърде стар, за да се научи. Въпреки това говореше за разни свои приятели от Периферията и се държеше така, като че ли имаше собствено конспиративно ядро. Занимаваше се с нещо, за което едва ли бе компетентен. И по всичко личеше, че е убеден в своята непроницаемост за хора от калибъра на Джедрик.

Освен ако това не беше някакъв изключително ловък ход.

Тя не вярваше да е така, но беше достатъчно предпазлива, за да вземе под внимание и тази смътна възможност. Всичко дотук, заедно с очевидните недостатъци на Хави бе накарало Джедрик да се откаже да го използва като ключ към Стената на Бога.

Сега те минаваха покрай главната квартира на Електора. Тя се обърна и хвърли бегъл поглед към каменната крепостна стена. Мислите ѝ бяха като шубрак с безброй бодли. Всяко нейно предположение за Хави изискваше специфичен защитен рефлекс. Един нехарактерен за Досейди рефлекс. Забеляза работниците, които се стичаха като река надолу по стълбите към цилиндричния вход на Електора. Нейният проблем с Хави напомняше по странен начин проблема, който тя знаеше, че ще срещне Броей, когато му се наложи да решава какво да прави с бившия Свързочник на име Кейла Джедрик. Бе изследвала възможните решения с концентрирана точност, достигнала пределите на нейните възможности. Правейки това, бе изменила някои свои същностни черти, отдалечавайки се от всичко досейдийско. Те повече нямаше да открият Кейла Джедрик в

Демопола. Нямах да открият там нито Хави, нито Маккай. Ако можеше да го стори...

Потокът от пешеходци в този район на изключителни предохранителни мерки накара Хави да запълзи. От Цилиндричния Вход Едно продължаваха да прииждат още работници, огромна тълпа, сякаш тръгнала да изпълнява неотложна задача. Джедрик се замисли дали някой от нейните петдесет избраници беше сред тълпата. *Не трябва да допускам мислите ми да блуждаят.* Тепърва ѝ предстоеше да се носи като лист, надарен със съзнание, но все още не смееше да влезе в урагана... все още не. Тя отново съсредоточи вниманието си върху умълчалия се и ядосан Хави.

— Кажи ми, ти убивал ли си някога?

Раменете му се напрегнаха.

— Защо ми задаваш този въпрос?

Известно време тя остана загледана в профила му, очевидно мислейки за същото.

— Предполагах, че ще получа отговор. Сега разбирам, че няма. Това не е първият път, когато правя подобна грешка.

Хави отново не успя да си извлече поука.

— На много ли хора задаваш този въпрос?

— То не те касае сега.

Джедрик прикри дълбокото си униение.

Хави не бе достатъчно умен, за да прочете дори най-крещящите и явни симптоми. Той възплащаваше самата ненужност.

— Нямах право на такова посегателство над личния ми...

— Замълчи, малки човече! Нищо ли не успя да научиш през целия си живот? Често смъртта е единственото средство за изтръгване на необходимия отговор.

Както и бе очаквала, Хави съзря в думите ѝ единствено пълна безскрупулност. Той я стрелна изучаващо с очи, а в отговор тя повдигна леко едната си вежда и сви цинично рамене. Шофьорът продължи да разкъсва вниманието си между улицата и лицето ѝ, изпълнен с опасения и страхове. Пилотирането му се влоши и стана определено опасно.

— Внимавай какво вършиш, глупако!

Той насочи вниманието си към улицата, усещайки, че по-голямата опасност идва оттам.

Следващия път, когато я погледна, тя се усмихна, знаейки, че Хави няма да успее да долови никаква фатална промяна в този жест. Той вече се питаше дали Джедрик ще предприеме нападение, но предположи, че няма да го направи, докато кара. Въпреки това продължаваше да се съмнява и съмненията му го правеха още по-прозрачен. В поведението му нямаше нищо учудващо. Едно беше сигурно за него — идваше отвъд Стената на Бога, от селенията на „Х“, оттам, откъдето идваше и Маккай. Нямаше никакво значение дали работи за Електора. Всъщност Джедрик се изпълваше с все по-големи съмнения, дали Броей би използвал един толкова опасен и *дефектен* инструмент. Никой не можеше да изиграе толкова съвършено това безразсъдно непознаване на основните досейдийски уроци по оцеляване. Онзи, който се опиташе да направи това, просто не би могъл да оцелее. Само искрено невежиет можеше да доживее до възрастта на Хави, единствено той можеше да бъде пощаден като любопитна рядкост и потенциален източник на интересни данни... *интересни*, но не и непременно полезни.

Оставяйки „проблема Хави“ за последния момент и изстисквайки всичко полезно от него, Джедрик знаеше какво точно трябва да направи. Каквито и да са хората, стоящи зад Хави, въпросите ѝ бяха упражнили онзи добре премерен натиск върху тях, за да ѝ останат няколко възможности за избор.

— Е, каква е тази твоя ценна информация? — попита тя.

Усещайки, че купува живота си с всеки следващ отговор, Хави отклони аероскутера към бордюра, спря до една постройка без прозорци и погледна Джедрик.

Тя чакаше.

— Маккай... — Той преглътна. — Маккай идва отвъд Стената на Бога.

Тялото ѝ се разтресе в конвулсивен смях и веселието и нарасна повече, отколкото бе очаквала. За миг се почувства напълно безпомощна и това я отрезви. Не трябваше да дава никакво преимущество, дори и на Хави.

Самият той изглеждаше ядосан.

— Какво смешно има?

— Ти. Нима си допускал, че няма да разпознаеш един недосейдиец? Малки човече, как си успял да оцелееш досега?

Този път той я разбра правилно. Това го накара да прибегне към последния си коз и да потвърди предположенията ѝ.

— Не ме подценявай.

Да, разбира се — неизвестните възможности на „Х“. В гласа му имаше скрита заплаха, която тя не бе долавяла преди. Можеше ли Хави да призове защитниците отвъд Стената на Бога? Това беше малко вероятно, но трябваше да се вземе под внимание. Не биваше да подхожда към големия проблем от стеснена гледна точка. Хората, обгърнали цялата тази планета с непробиваема обвивка, навярно имаха способности, каквито тя дори не можеше да си представи. Някои от тези създания идваха и си отиваха, когато пожелаят, сякаш Досейди беше просто случайна спирка. Освен това хората от „Х“ можеха да променят телата си и този ужасяващ факт никога не трябваше да се забравя; именно това бе накарало нейните предци да подготвят появата на личност като Кейла Джедрик.

Подобни мисли винаги я довеждаха до почти пълна безпомощност, чувстваше се разтърсена от страшните неизвестности, които се изпречваха на пътя ѝ. Беше ли Хави все още Хави? Безпогрешните ѝ сетива отговаряха: да. Хави бе шпионин, отклонение, развлечение. Това изглеждаше влудяващо. Тя можеше да прочете всеки нюанс в неговите реакции и въпреки това въпросите оставаха. Как да разгадаеш тези създания отвъд Небесния Воал? Те бяха прозрачни за досейдийските очи, но самата им прозрачност бе объркваща.

От друга страна, как можеха хората от „Х“ да се надяват да проумеят (и да предвидят) личност като Кейла Джедрик? Всичко в нея ѝ подсказваше, че Хави вижда единствено повърхността, която самата Джедрик желаше той да види. Неговите търсеци очи черпеха именно онази информация, която Джедрик желаше той да почерпи. Но огромният залог в този случай изискваше да бъде така предпазлива, както никога преди. Обстоятелството, че ставаше свидетел на драматичен сблъсък, укрепваше волята и тя изпълваше с мрачно удовлетворение. Идеята, че *марионетката* Досейди може да се разбунтува срещу „Х“ и да вникне в същността на един такъв бунт, без съмнение бе непонятна за тях. Те бяха твърде самоуверени, а Джедрик се бе въоръжила с безкрайна предпазливост. Не виждаше начин да скрие действията си от онези отвъд Стената на Бога, както успяваше да ги скрие от своите сънародници на Досейди. „Х“ разполагаха с

изключителни средства за шпиони и нищо не можеше да им се изплъзне. Разчиташе на едно-единствено обстоятелство — нямаше как да проникнат в най-дълбоките ѝ мисли и щяха да видят само онази повърхност, която им откриеше тя.

Джедрик бе втренчила поглед в Хави, докато прехвърляше в ума си тези съображения. Но с нищо не издаде мислите си. В крайна сметка непрозрачността беше най-големият дар на Досейди за онези, които успеяха да оцелеят.

— Твоята информация няма никаква стойност за мен — рече тя.

— Ти вече си знаела! — възкликна той обвиняващо.

Какво се надяваше да постигне с този гамбит? Не за първи път тя се запита дали шофьорът представлява най-доброто, което „Х“ можеше да предложат? Дали пък умишлено не изпращаха тук своите глупаци? Едва ли. Но как беше възможно Хави, с неговата инфантилна некомпетентност, да борави с такива лостове на властта, каквито предполагаше Стената на Бога? Може би „Х“ бяха дегенерирани потомци на по-висши същества?

Макар собственото му оцеляване да изискваше мълчание, той отново заговори:

— Ако не си знаела вече за Маккай... тогава ти... ти не ми вярваш!

Това беше прекалено. Дори и за него бе твърде много и затова тя си каза: *въпреки неизвестните възможности на „Х“, Хави ще трябва да умре. Той мъти водата. Подобна некомпетентност е недопустима.*

Всичко трябваше да бъде извършено не в пристъп на гняв, не като мъжкия гауачин, който убива своите собствени малки, а с клинична решителност, която „Х“ не биха могли да изтълкуват погрешно.

Засега уговорката бе шофьорът да я закара на едно определено място. Трябваше да продължи да изпълнява своята роля. По-късно, отделяйки достатъчно внимание на необходимите манипулативни ходове, тя щеше да направи онова, което трябваше да бъде направено. Едва тогава останалата част от плана ѝ можеше да бъде приведена в действие.

Поведението на всички хора се ръководи както от схващането, че да се задават въпроси е недопустимо, така и от дълбоко вкоренени предразсъдъци. Следователно онзи, който се осмели да съди, трябва да бъде попитан: „В какво се състои престъплението?“ И съдията трябва на часа да надникне дълбоко в съвестта си и да отговори открито.

Из „Ритуалът на Съдебната арена“
Наръчник на Пазителите на Кутията

— Човек ще рече, че се опитваш да говориш изпод водата — обвини го Маккай.

Той все още седеше срещу Арич. в светилището на Върховния Магистрат, а полуобидата му бе само едно от нещата, които подсказваха за настъпилата промяна в ситуацията. Слънцето се бе спуснало по-близо до хоризонта и неговият *призрачен пръстен* вече не хвърляше ореол около главата на Арич. След като проучиха взаимно способностите си и откриха вярната посока на разговора, станаха по-директни, макар и не по-откровени.

Върховният Магистрат напрегна бедрените си сухожилия.

Познавайки тези същества благодарение на продължителни и внимателни наблюдения, Маккай разбра, че старият гауачин страда от остри болки в резултат на дълго обездвижване. Това му даваше известно предимство и той трябваше да го използва. Вдигна лявата си ръка и започна да изброява на пръсти:

— Ти твърдиш, че първоначалните доброволци за Досейди са се подложили на изтриване на паметта, но при много от техните потомци едно подобно изтриване е невъзможно. Сегашните обитатели на Досейди не знаят нищо за вселената на разумните същества.

— Според представите на сегашното население на Досейди те са единствените хора на единствената обитаема планета.

На Маккай му беше трудно да повярва на чутото. Механично зараглежда пръстите си.

Арич се вторачи с отвращение във вдигнатата ръка. Между пръстите на този чуждоземен плавателната ципа липсваше.

— Ти казваш също, — продължи агентът, — че някакъв Демопол, подкрепян от определени религиозни забрани е основният лост за управление на Досейди?

— Това беше първоначалното условие на нашия експеримент — отвърна Арич.

Отговорът му не е изчерпателен, забеляза Маккай. Първоначалните условия неизменно претърпяваха промени. Реши да се върне отново към този въпрос, след като болките в мускулите на Върховния Магистрат се усилят.

— Познават ли досейдийците същността на кейлбанската бариера, която ги обгръща?

— Те се опитваха да я преодолеят с ракетни сонди и примитивни електромагнитни проекции. Досейдийците вече знаят, че енергиите, с които разполагат, не могат да проникнат през тяхната „Стена на Бога“.

— Така ли наричат те бариерата?

— Да, или „Небесния Воал“. До известна степен тези наименования дават представа за тяхното отношение към нея.

— Демополът може да се използва при много форми на управление — отбеляза Маккай. — Каква е основната форма на тяхното?

Арич се замисли и сетне каза:

— Формите варират. Прилагат около осемдесет различни начина на управление.

Поредният уклончив отговор. Арич се чувстваше неловко, понеже трябваше да признае факта, че експериментът им бе получил диктаторска окраска. Маккай се замисли над въпроса за Демопола. В ръцете на съответните експерти и с население, подложено на софтуерни сондажи за набиране на необходимите данни, Демополът представляваше основният инструмент за манипулация на хората. Съюзът на Разума бе забранил употребата му като посегателство над личните права и свободи. Гауачините бяха престъпили тази забрана, да, но имаше и нещо по-интересно — Досейди бе прибягнал до осемдесет различни форми на управление успоредно с използването на Демопола. Това предполагаше бързи промени.

— Колко често настъпват промените във формата на управление?

— И сам можеш да пресметнеш — отвърна Арич сприхаво.

Маккай кимна. Едно нещо бе станало кристално ясно.

— Населението на Досейди знае за съществуването на Демопола, но вие не им позволявате да го премахнат!

Арич явно не бе очаквал от него такава проникателност. Отговорът му бе неприкрито троснат, повлиян от болките в мускулите.

— Как разбра това?

— От теб.

— От мен?

— Нещата са съвсем ясни. Подобни чести промени се дължат на някакъв дразнител, в този случай — Демопола. Променят се формите на управление, но дразнителят остава. Очевидно досейдийците не са в състояние да го отстранят. Без съмнение това е било част от вашия експеримент — да създадете население, устойчиво на въздействието на Демопола.

— Устойчиво население, да, така е — каза Арич и потръпна.

— Вие сте нарушили Закона на Обединения Разум в много посоки — рече Маккай.

— Нима моят легум се осмелява да ме съди?

— Не. Но ако говоря с известна горчивина, моля те, не забравяй, че аз съм човек. Храня дълбока симпатия към гауачините, но си оставам човек.

— А, да. Не трябва да забравяме дългия опит на твоя вид с Демополите.

— Ние оцеляхме, подбирайки онези от нас, които взимаха най-правилни решения — поясни Маккай.

— А Демополът въздига в култ посредствеността.

— Това ли се случи на Досейди?

— Не.

— Вие сте искали те да опитат много различни форми на Управление?

Върховният Магистър вдигна рамене, запазвайки мълчание.

— Ние, човеците, установихме, че Демополът нанася тежки поражения в социалната сфера. Той унищожава предварително избрани пластове от обществото.

— И какво, според теб, сме се надявали да научим, поразявайки нашето досейдийско общество?

— Ето че стигнахме отново до въпроса за очакваните ползи.

Арич изопна болезнените си мускули.

— Ти си упорит човек, агенте. Това ще ти кажа.

Маккай поклати тъжно глава.

— За нас Демополът винаги е бил класически уравнилел, един чудотворен извор за правилни решения. Предполагаше се, че той увеличава познанието за истинските нужди на обществото. Смятахме, че винаги служи на справедливостта, независимо от каквито и да било случайни фактори.

Арич беше ядосан. Той се наведе напред, потръпвайки от болките в старите си мускули.

— Някой би могъл да хвърли същите обвинения към Закона, практикуван извън гауачинските светове!

Маккай се въздържа да отговори рязко. Верен на гауачинското си обучение, той бе готов да постави под въпрос всякакви становища за приложенията на Закона в Съюза на Разума, за свойственото чувство за правда на всяка аристокрация и всеки политически блок, независимо дали представя някакво мнозинство или малцинство. БюСаб имаше своя аксиома, според която всички облечени във власт обединения проявяват склонност към аристократични форми. Пак според това правило наследниците на висшите управници господстват в различните ниши на властта. Бюрото никога не наема на работа деца и потомци на свои агенти.

Арич започна да се повтаря — нещо, което гауачините правеха рядко.

— Законът е заблуда и фалшификация на истинските ценности, Маккай, навсякъде другаде, с изключение на гауачинските светове! Вие обгръщате своите закони с теологична аура. Вие игнорирате пораженията, които те налагат на вашите общества. Точно както с Демопола, вие виждате в своето правораздаване един неизменен източник на справедливост. Когато...

— БюСаб има...

— Не! Какво правите вие, когато нещо не е наред във вашите общества? Просто създавате нов закон. Никога не ви минава през ум да премахнете някой предишен. Вие творите нови и нови закони. Вие обучавате нови и нови правни специалисти. Тези ваши действия извикват единствено присмех! Ние винаги се стремим да намалим броя на законите и легумите. Първото задължение на легума е да избягва тъжбите. Когато създаваме нови легуми, винаги имаме предвид

някакви специфични проблеми. Ние предугаждаме пораженията, които законите нанасят на нашето общество.

Това беше удобният случай, който Маккай бе очаквал.

— Защо обучавате рийв?

Гауачинът със закъснение разбра, че е бил подмамен да разкрие повече, отколкото би искал.

— Ти си способен, Маккай. Много способен.

— Защо? — настоя агентът. — Защо именно рийв?

— Ще научиш след време.

Маккай схвана, че Арич няма да даде допълнителни разяснения по този въпрос, но имаше и други неща, които изискваха размисъл. Очевидно гауачините го бяха направили легум във връзка с конкретен проблем. Подготвянето на един рийв за легум означаваше, че се готвят за решаването на един не по-малко важен проблем... а може би на същия. С течение на времето се бяха оформили коренно различни подходи към закона и този факт не можеше да бъде пренебрегнат. Той добре разбираше презрението на гауачините към всички правни системи, включително и към тяхната собствена. Още от невръстна възраст те бяха приучвани да бъдат недоверчиви към всякакви общности на професионалисти, особено към тези на правистите. Легумът можеше да бъде част от религиозната им система единствено когато споделяше безрезервно това недоверие.

Споделям ли го и аз?

Да, мисля, че да.

Това беше естествено за един агент на БюСаб. Но повечето от видовете в Съюза на Разума все още ценяха високо своите професионални общности, пренебрегвайки яростното съревнование за нови постижения, което неизменно ги завладяваше: *нови* постижения, *нови* почести. Но *новото* можеше да се окаже илюзия в подобни обединения, защото те винаги поддържаха добре балансирани и хомогенни системи за изтръгване на възнаграждения за отделните индивиди.

— Професионализмът означава власт — отсече Арич.

Гауачините бяха недоверчиви към властта във всичките й превъплъщения. Те даваха с едната ръка и взимаха с другата. Легумите намираха смъртта си всеки път, когато прибегнеха до Закона. Въвеждането на нов закон в гауачинската правна система означаваше

елегантно отменяне на някой стар със съпътстващото налагане на справедливост.

Не за първи път Маккай се запита пред какви ли неизвестни проблеми бе изправен Върховният Магистрат? Навярно съществуването му се обуславяше от крайно деликатни баланси. Той почти бе готов да се поинтересува за това, но после размисли и се отказа. Мислите му се насочиха към загадката на Досейди.

Стена на Бога? Небесен Воал?

— Досейди често ли приема религиозната олигархия като форма на управление?

— Като външна форма, да. Сега те са под властта на върховен Електор, гауачин на име Броей.

— Хуманоидите на Досейди имали ли са някога власт, равна на тази на Броей?

— Често.

Това беше най-плодотворната част от разговора им до този момент. Маккай реши да се добере до повече информация по въпроса, макар да знаеше, че темата отговаря на целите на Върховния Магистрат.

— Разкажи ми за *социалните* форми на Досейди.

— Всички социални форми са на базата на военната организация, подложена на постоянни атаки или под заплахата за такива атаки. Досейдийците непрекъснато създават съзаклятия и анклави на властта, чието влияние се променя.

— Има ли там насилие?

— Това е свят на постоянно насилие.

Маккай се замисли. Военни доктрини. Милитаристично общество. Явно бе засегнал само една малка част от проблема, който бе тласнал гауачините към решението да унищожат Досейди. Бяха навлезли в опасни води, което налагаше да е крайно предпазлив. Реши да започне отдалече.

— Като изключим милитаристичните форми, с какво се занимават досейдийците през повечето време? Как възприемат те вината и невинността? Какви са техните наказания и форми на опрощение? Как...

— Не можеш да ме подведеш, Маккай. Виж, легуме, има друг, по-добър начин да получиш отговор на тези въпроси.

Сприхавият тон на магистрата накара агента да замлъкне. Той хвърли поглед към овалния прозорец, осъзнавайки, че се е озовал в отбранително положение чрез един изключително изискан и ловък ход. По гърба му пробягаха мравчици. Опасност! Златното слънце на Тандалур видимо се бе приближило до хоризонта. А самият хоризонт приличаше на синьо-зелена линия с мъгляв оттенък, заради простиращите се на километри власести дървета, чиито тънки и крехки листа трептяха и се гонеха из въздуха. Малко по-късно Маккай се извърна към Арич.

Търси по-добър начин да получиш отговор на тези въпроси.

Посоката, в която бяха тръгнали мислите на Върховния Магистрат, беше очевидна. Експериментаторите естествено имаха свои начини да наблюдават експеримента си. Те можеха също да му влияят, но без съмнение възможностите им в това отношение бяха ограничени. Население, устойчиво на външни влияния? Тези предполагаеми усложнения около проблема Досейди плашеха Маккай. Да, прословутият танц в кръг, който гауачините винаги изпълняваха!

По-добър начин.

Арич прочисти гърдните си кухни с едно хрипливо издихание и каза:

— Ние знаехме, че съществува възможността да бъдем критикувани от други и затова въоръжихме нашите експериментални обекти с идеите на Примата.

По дяволите! Гауачините отдаваха толкова голямо значение на техния проклет Примат! Разбира се, всички хора по рождение са неравни и са призвани да намерят своето собствено ниво!

Маккай знаеше, че не му остава нищо друго освен да се гмурне във водовъртежа.

— Предвиждахте ли, сър, че ще бъдете обвинени в нарушаване на правата на милиони разумни същества?

Арич го стресна с едно кратко гърлено изпуктяване, последвано от гауачинското свиване на рамене.

Маккай си позволи да се усмихне предупредително.

— Напомням на Върховния Магистрат, че той сам повдигна въпроса за Примата.

— Истината си е истина.

Агентът тръсна отсечено глава, без да го е грижа какво ще прочете в този жест Арич. Не беше възможно Върховният Магистрат да има толкова ниско мнение за умствените способности на своя легум. Истината, как ли пък не!

— Аз ще ти кажа каква е истината: Съюзът на Разума има закони по този въпрос, подписани от гаучините!

Още докато изричаше думите, Маккай разбра, че това беше точно желаната от Арич посока на разговора. *Те бяха научили нещо от Досейди! Нещо, което имаше съдбоносно значение.*

Арич разтри болезнените мускули на бедрата си и каза:

— Напомням ти, легуме, че ние изпратихме на Досейди само доброволци.

— Техните потомци не са били никакви доброволци!

— За добро или за зло, родителите винаги са насочвали своите деца по стъпките си. Права на разумни същества? Съгласие, съпроводено с необходимата информация? Съюзът на Разума положи толкова много усилия, за да създава закон след закон, изграждайки онази голяма илюзия за правова общност, че вие почти изгубихте от погледа си водещия принцип на Примата — да развиваме нашите способности. Онези, които не са се сблъскали с предизвикателствата на битието, никога няма да се сдобият с умения за *оцеляване!*

Въпреки опасностите Маккай знаеше, че трябва да настоява за отговор на първоначалния си въпрос — ползата.

— Какво научихте от вашето чудовище?

— Скоро ще разбереш всичко.

Отново намек, че ще му бъде дадена възможност да види Досейди. Но първо трябваше да разсее съмненията на Арич относно неговия анонс. Към този въпрос трябваше да се подходи директно.

— Предполагам, че не възнамерявате да ме въвличате във вашето дело?

— Да те въвличаме? — Изненадата на Върховния Магистрат бе извън всякакво съмнение.

— Независимо от това как използвате наученото от Досейди, вие ще бъдете заподозрени в злонамереност. И няма никакво значение какво би могъл да научи някой от...

— О, нима! Новата информация дава власт.

— Ти също не можеш да ме подведеш, Арич. В историята на всички разумни видове има много случаи, когато се е злоупотребявало с нова информация.

Арич не постави казаното под въпрос. Те и двамата бяха запознати със сърцевината на проблема. Гауачините изпитваха недоверие към властта във всичките ѝ форми и въпреки това бяха ненадминати в изкуството да я използват. Унищожаването на Досейди означаваше прикриване на информацията, която те бяха извлекли оттам. Ако Маккай, един негауачин, научеше тези неща, върху него също можеше да падне сянката на подозрението. Злоупотребите с нова информация ставаха в интервала между узнаването на нещо важно и времето, когато то беше вече обществено достояние. За гауачините и БюСаб така нареченият „информационен вакуум“ бе постоянен източник на опасности.

— Ние няма да се опитваме да прикрием онова, което сме научили — подхвърли Арич, — а само как сме го научили.

— Унищожаването на една цяла планета с всичките ѝ обитатели според вас е просто академичен въпрос!

— Ъ-ъ, да, така е. Онова, което не знаеш, Маккай, е, че един от нашите експериментални обекти на Досейди е поставил началото, изцяло на своя глава, на последователност от събития, която много бързо ще унищожи планетата независимо от волята ни. Скоро ще узнаеш всичко. Ти ще отидеш там, както подобава на добрия легум, когото ние познаваме в твое лице, за да почувстваш зъбите на чудовището със собствената си плът.

В името на всичко свято за нас аз обещавам три неща пред Свещената Конгрегация на моите поданици. Първо, религията, която ние сме прегърнали, винаги ще пази тяхната свобода под мое покровителство; второ, аз ще обуздавам всички форми на алчност и неравенство, които бихи могли да се появят сред нас; трето, като съдник аз ще проявявам снизхождение без никакво колебание, за да могат моите и вашите дела да получат одобрението на милостивия ни Повелител.

Клетва на Властта,
Доклади на Досейдийската Свещена Конгрегация

Броей се надигна след края на молитвата, потърси опипом стола зад себе си и се отпусна в него. Отвсякъде го обгръщаше мрак. Стаята представляваше брониран мехур, прикрепен към дъното на неговия Гралуз. Около дебелиите стени на помещението имаше пояс от топла вода, който предпазваше женските и яйцата им. До мехура се достигаше през отвор в пода и виец се воден пасаж. Налягането вътре спираше притока на вода и въпреки това Броей усещаше около себе си вдъхващата сигурност миризма на Гралуза.

Миг по-късно Богът му заговори. Броей ликуваше. Богът говореше на него, само на него. Думите свистяха в съзнанието му. В зрителните му центрове нахлуха множество сцени.

Да! Да! Демополът е в мои ръце!

Богът бе изпълнен с увереност и излъчваше увереност.

Днес Той му показа ритуал, който Броей не бе виждал никога преди. Ритуалът бе само за гауачини. Наименованието му бе лаупук. Броей се запозна с всичките му кървави подробности и почувства правотата му със собствените си фибри.

Отговорност, изкупление — това бяха уроците на лаупук. Богът изрази одобрението си, когато Броей вникна в смисъла.

Те общуваха чрез думи, които Електорът изричаше в мислите си, но имаше и други мисли, до които той не можеше да достигне. Несъмнено Богът също криеше мисли, които не достигаха до Броей.

Богът използваше хората, хората Го използваха. Божествено вмешателство с цинични обертонове. Броей бе научил ролята на Електора след дълго и мъчително чиракуване.

Аз съм твой слуга, Боже.

Броей се вслуша в Неговата препоръка и не каза никому за своето тайно причастие. Да се подчинява отговаряше на собствените му цели и очевидно на тези на Бога. Но понякога му се искаше да изкрещи.

— Вие, идиоти! Аз говоря с гласа на Бога!

Други Електори бяха правили тази грешка. И не след дълго бяха падали от власт. Опирайки се на опита на няколко поколения, бе стигнал до извода, че трябва да задържи властта си, ако иска някога да избяга от Досейди.

Във всеки случай глупаците се подчиняваха на неговите заповеди (и следователно на тези на Бога) без божествена намеса. Всичко вървеше добре. Всеки индивид представляваше сбор от помислите Му... и винаги внимаваше къде и кога се връща към най-интимните си мисли. Понякога Бог влизаше в него в тази тъмна стая-мехур без помощта на молитва или други приготовления. Бог можеше да надникне през очите на Броей по всяко време — кротко и тихо — наблюдавайки неговия свят и делата му през сетивата на един смъртен.

— Аз се грижа добре за моите слуги.

Топлата вълна на увереност, която премина тогава през Броей приличаше на топлината на Гралуза, когато все още беше малко дете, вкопчено в гърба на майка си. Това бяха топлина и чувство за сигурност, свързани с онзи дълбок спомен за времето в Гралуза, когато един огромен сиво-зелен мъжки гауачин сновеше във водата, поглъщайки онези от децата си, които не бяха достатъчно бързи и внимателни, за да се спасят.

Аз бях един от бързите.

Бясното подводно преследване бе научило Броей как да се държи с Бога.

Той потръпна в тъмнината на стаята-мехур. Да, законите Му бяха сурови. Въръжен с този опит, Божият служител можеше да бъде в равна степен жесток, той можеше да превъзмogne познанието, че е едновременно и човек, и гауачин. Единственото желание на Броей бе

да бъде истински слуга на Бога. И той се обърна мислено към своя бъдещ гост.

Пази се, Маккай. Бог ми каза кога ще дойдеш. Аз зная твоите намерения. Следвай строго предназначения си път, агенте. Ти рискуваш да си навлечеш гнева ми.

Бихейвиористичното^[1] инженерство във всичките си проявления винаги се изразжда в безмилостна манипулация. Последствието от него е един чудовищен „масов ефект“, засягащ както манипулираните, така и манипулаторите. Основното предположение, че посредством манипулацията на индивидите могат да бъдат постигнати унифицирани поведенчески реакции, бе опровергано от много биологични видове, но никога толкова категорично както от гауачините с „експеримента Досейди“. Тук те успяха да изобличат „Софизма на Уолдън“, доказвайки абсолютната му неприложимост: „При всички биологични видове, които се възпроизвеждат чрез смесване на генетична информация (с произтичащата уникалност на новия индивид), всякакви опити за налагане на поведенческа матрица и унифицирани реакции се оказват фатални“.

Досейдийски доклади
Справка на БюСаб

Маккай мина през вратата-трамплин и, както му бяха казали помощниците на Арич, се озова сред пясъците на Досейди няколко часа след разсъмване. Той погледна нагоре, за да се сдобие с първи и непосредствени впечатления от Стената на Бога. Искаше му се да вникне в чувствата, които този затвор поражда у досейдийците. Разредената и леко сребриста мараня бе единственото нещо на небето. Остана разочарован. Слънчевият диск бе по-ясно очертан, отколкото бе очаквал, а от холографските снимки, които бе видял, знаеше, че лъчите на няколко звезди от трета величина нощем проникват през булото около планетата. Маккай не можеше да каже какво бе очаквал, че ще види тук, но този млечнобял воал някак не отговаряше на предварителните му представи. Може би бе прекалено тънък. Изглеждаше нереален, твърде безсилен за въплътената в него мощ.

Видимият слънчев диск му напомни за друг спешен проблем, но той го отложи за по-късно, когато щеше да се запознае с околната обстановка.

Висока бяла скала? Да, ето я там вляво.

Те го бяха предупредили да чака до тази скала, където щял да бъде в относителна безопасност. Не трябваше да се отдалечава от мястото за установяване на контакт по никакъв повод.

— Ние можем да ти разказваме дълго за рисковете на Досейди, но думите не са достатъчни. При това на планетата непрекъснато възникват нови опасности.

Нещата, които бе научил по време на инструктажа през последните няколко седмици, придадоха на предупреждението още по-голяма тежест. Скалата, два пъти по-висока от човешки бой, се издигаше на няколко крачки от него, масивна и заплашителна. Пясъкът скърцаше под обувките му. До обонянието му достигаха непознати ухания и остри миризми. Затоплената от слънцето повърхност на камъка преля в плътта му енергията си, проникнала през тънкия зелен работен комбинезон, който бе облякъл по настояване на гаучините.

Маккай мечтаеше за своето бронирано облекло и апаратурата за подсилване на мускулите, но тези неща бяха отхвърлени от наставниците му. Позволиха му да вземе само част от принадлежностите си, при това неохотно, като компромис. Той им бе обяснил, че ако някой се опита да се добере до тайните на комплекта, уредите в него ще бъдат автоматически унищожени. Въпреки това го предупредиха никога да не го отваря в присъствието на местните обитатели.

— Най-големите опасности за теб ще дойдат, ако подцениш някой досейдиец.

Маккай се огледа, но не видя и следа от досейдийци.

Далеч отвъд пепелявия пейзаж, осеян с жълти храсти и кафяви скали, той забеляза мъглявите островърхи кули на Чу, издигащи се над каньона на реката. Топлите вълни караха въздуха да трепти над ниските шубраци и градът изглеждаше като омагьосан.

Маккай установи, че му е трудно да възприеме Чу в светлината на организирания от гаучините обучителен курс. Магическите кули с канелюри сякаш се издигаха към небето от мръсотията под тях, а там долу „човек може да купи всичко... абсолютно всичко“.

Помощниците на Арич бяха зашили в дрехите му голяма сума досейдийски пари и в същото време го принудиха да изслуша

смразяващите кръвта напомняния да се пази от „всякакви показни прояви на необоснована заможност“.

Техниците, които се грижеха за вратите-трамплини, му изброиха накратко повечето от най-важните указания, добавяйки:

— Може да се наложи да чакаш няколко часа. Не знаем точно. Просто не се отдалечавай от тази скала, където ще бъдеш в относителна безопасност. Ние сме взели предпазни мерки и очакваме всичко да е наред. Не пий и не яж нищо, докато не влезеш в града. Първите няколко дни ще чувстваш гадене поради смяната на храната, но организъмът ти трябва да се приспособи.

— Трябва да се приспособи?

— Дај му време.

Маккај ги попита от какво да се пази най-много, какви по-особени опасности крие Досейди.

— Стой настрана от местните. Контактуй само с хората за свръзка. И най-важното, не си и помисляй да заплашваш някого.

— А ако ми се доспи и задрема?

След като разгледаха тази възможност, гауачините казаха:

— Знаеш ли, това ще бъде може би най-безопасният вариант за теб. Логично е да се предположи, че всеки, който се осмели да спи на открито, има дяволски добра защита. Съществува и известен риск, но това е неизбежно на Досейди. Местните ще бъдат изключително предпазливи към всеки, който спи на открито.

Маккај се огледа отново.

Изад скалата дойдоха пронизителни подсвирквания и приглушен скърцащ звук, напомнящ триене на дърво в пясък. Той надникна зад нея, за да открие източника на тези шумове. Подсвиркването бе дело на един жълт гущер, почти с цвета на шубрака, сред който се бе скрил. А скърцането идваше от посоката, която бе привлякла вниманието на влечугото. Вероятният източник на звука бе някаква малка дупка под един храст. На Маккај му се стори, че гущерът проявява твърде бегло любопитство към самия него. Сетивата му бяха съсредоточени главно в посока на дупката и идващия от нея шум.

Нещо в тъмната пролука се раздвижи.

Гущерът се приведе и продължи да подсвирква.

Едно абаносово създание с големината на човешки юмрук изникна от земния отвор, стрелна се напред и в следващия момент видя клопката. Разпери светкавично крила и подскочи нагоре, но бе твърде късно. С изненадваща за Маккай бързина гущерът се спусна напред и се сви на топка около жертвата си. В стомаха му се отвори процеп, който обгърна животинчето. С едно последно изскърцване то изчезна в тялото на влечугото.

През цялото време гущерът продължаваше да свири пронизително. Все така подсвирквайки, той се вмъкна в бърлогата на своята жертва.

„На Досейди нещата рядко са такива, каквито изглеждат“, бяха казали учителите на Маккай.

Запита се какво точно се бе случило пред очите му.

Подсвиркването бе спряло.

Гущерът и жертвата му сякаш напомниха на агента, както и го бяха предупредили, че времето не е достатъчно, за да го подготвят за всички изненади на Досейди. Той приклепна, за да разучи околната обстановка.

Малки животинки, подобни на насекоми, подскачаха по сенчестата ивица в основата на бялата скала. Зелени (цветове?) се отваряха и затваряха по стеблата на жълтите храсти. Земята навсякъде около него изглеждаше песъчлива и глинеста, но когато се взря поотблизо, видя, че е осеяна с бледи синьо-червени жилчици. Обърна се с гръб към далечния град и отправи поглед към планините — пурпурно-сребриста линия на фона на също сребристото небе. В тази посока дъждовете бяха прорязали клисура. В дълбините ѝ се мерзелееше нещо тъмнозелено. Въздухът имаше горчив привкус.

Той още веднъж обходи с поглед околността, търсейки признаци за евентуална опасност. Но такива нямаше. Извади един апарат от комплекта си и се протегна нехайно, извъръщайки се към Чу. Поглеждайки бегло уреда, откри наличието на сонобарьера по посока на града. Сетне върна апарата на мястото му, почесвайки се разсеяно, за да скрие движението от евентуални наблюдатели. Птици летяха в сребърните висини над сонобарьерата.

Защо ли е необходима? — зачуди се той.

Можеше да задържи дивите създания, но не и хората. Неговите учители му бяха казали, че бариерата спира насекомите и паразитите.

Това обяснение му се струваше незадоволително.

Нещата рядко са такива, каквито изглеждат.

Въпреки Стената на Бога слънцето жареше силно. Маккай се скри в сянката на скалата. Седейки, той хвърли поглед към малкия бял диск, прикрепен върху левия ревер на дрехата му: ОП40331-Д404. Това беше стандартният галач, нещо като лингва франка^[2] на Съюза на Разума.

„На Досейди се говори само на галач. Могат да доловят акцент в речта ти, но няма да те попитат на какво се дължи.“

Хората на Арич му бяха обяснили, че тази значка го определя като работник на свободно договаряне, с умения малко по-високи от средните в дадена област, но тъй или иначе като член на Трудовия Тръст и поради тази причина — подлежащ на разпределение и извън неговата професионална сфера.

„Това те поставя три йерархически стъпала над Периферията“ — бяха казали те.

Изборът си беше негов. Дъното на социалната система винаги разполагаше със свои собствени комуникационни канали, по които течеше информация, базирана на точни сведения, инстинкт, фантазии и онова, което умишлено се подаваше от върха. Каквото и да се бе случило тук, на Досейди, неговата същност щеше да се разкрие чрез протичащите в Трудовия Тръст подсъзнателни процеси. Попадайки в ТТ, агентът можеше да се добере до този издайнически информационен поток.

— Ще бъда тъкач — бе казал той, добавяйки, че това е негово хоби от много години.

Този избор развесели учителите му. Така и не успя да разбере причината за тяхното веселие.

„Това не е важно сега. Всяка професия е толкова добра, колкото и всички останали.“

Настояха да съсредоточи усилията си върху своето моментно занимание, както и над маниерите и обноските на досейдийците. И наистина агентът прекара един трескав период на Тандалур, след като Арич пожела (при това с най-разумни аргументи), че ще бъде най-добре неговият легум лично да посети Досейди. Ретроспективно аргументите си оставаха все така убедителни, но Маккай бе изненадан. Без да знае точно защо, той бе смятал, че ще му възложат не толкова

ангажиращо *наблюдение* с определена апаратура и чрез възможностите на кейлбаните, които охраняваха тази планета.

Все още не знаеше как си представяха те задачата му да извади кестените от огъня, но очевидно гауачините очакваха точно това. На раздяла Арич бе загадъчно откровен:

— Ти си най-добрият шанс за спасение на Досейди и най-добрият шанс за нас да... бъдем разбрани.

Надяваха се техният легум да спаси Досейди и в същото време да оневини гауачините. Наистина задачата на легума бе да е в полза на своя довереник, но по всяка вероятност до този момент никога не се беше стигало до толкова странна ситуация — довереникът имаше пълната власт да унищожи една застрашена планета.

На Тандалур Маккай имаше възможност да спи само по няколко часа на денонощие. Но дори и краткият му сън не бе спокоен — някакъв зловец отрязък от мозъка му работеше непрестанно; затова той не се откъсна нито за миг от усещането за необичайното и не съвсем удобно кано-легло, от странните звуци отвъд стените... клокочене на вода... някъде... винаги тази вода.

Когато се подготвяше за легум, това бе едно от първите неща, с които трябваше да свикне — непостоянния ритъм на неспокойна вода. Гауачините никога не се отдалечаваха много от водата. Гралузът — това централно водохранилище и семейна обител на женските гауачини, мястото, където те отглеждаха онези от малките си, които оцелееха след опустошителната чистка на мъжкия родител — винаги бе имал тук възлова роля. И както се казваше в поговорката:

„Ако не разбираш Гралуза, ти не разбираш и гауачините.“

Беше вярно само до известна степен, както е с повечето от поговорките.

Но водата винаги беше налице, вода в ограничено пространство, неспокойно плискане на вълни в стените. В този шум не се долавяше никакъв определен ритъм, но той говореше много за гауачините — съдържани и въпреки това винаги различни.

Намиращите се в близост помощни средства бяха свързани чрез специални тръби за плуване. За придвижване на дълги разстояния използваша вратите-трамплини и свистящите реактивни коли на магнитни възглавници. Пристигането и заминаването на тези коли често тревожеше съня на Маккай по време на подготвителния курс за

Досейди. Понякога, в мигове на страшна умора, когато тялото му се нуждаеше от почивка, го събуждаха гласове. А неуловимото вмешателство на останалите шумове — колите и вълните — затрудняваха подслушването. Сепвайки се през нощта, Маккай напрягаше слух, за да улови смисъла в думите. Чувстваше се като шпионин, домогващ се до съдбоносни тайни, опитващ се да прозре всеки нюанс в случайните разговори на съществата отвъд стените. И после обезсърчен, винаги обезсърчен, отново потъваше в сън. А когато всички звуци затихнеха, както понякога се случваше, Маккай отново се събуждаше и застава нащрек с разтуптяно сърце, чудейки се какво не е наред.

И тези ухания! Спомените, към които го върнаха те! Мускусът на Гралуза, тръпчивият аромат на екзотични семена, се усещаше при всяко вдишване. Цветният прашец на царската папрат натрапваше цитрусовите си полутонове. А караелите — малки, подобни на жаби животинки — нахлуваха в съня му при всяко зазоряване с изтънчените си пискливи арии.

През онзи по-ранен период на обучение на Тандалур Маккай се чувстваше като изгубен, затворен в един странен свят на зловещи същества, постоянно гнетен от мисълта дали ще успее. Но след разговора с Арич нещата се промениха. Тогава вече бе обучен, изпитан и доказал качествата си на легум, да не говорим пък за известността му като агент на БюСаб. И въпреки това настроението от тези първи дни понякога го завладяваше отново. Емоционалните ретроспекции го измъчваха със самоналагация се извод, че някой го е тласнал към опасност против собствената му воля, че гауачините тайно му се присмиват, подготвяйки го за страшно унижение. Подобни шеги не им бяха чужди. Според общото мнение създанията на Бога на Жабите бяха достигнали толкова високо ииво в развитието си, че трябваше да затворят кръга, връщайки се към примитивното варварство. Начинът, по който мъжките гауачини унищожаваша родените си, беше достатъчно красноречиво доказателство.

Веднъж, по време на едно от редките му задрямвания, Маккай бе повикан от хората на Арич. Той се надигна от леглото и опита да се отърси от подтискащото чувство за обреченост. Да, наистина — сега го ласкаеха, отстъпваха пред мнението му, отдаваха му почти религиозна почит, както правеха и с всички останали легуми. Но имаше и друго:

бяха го подготвяли дълго за Досейди, а по отношение на дългосрочните си цели и намерения оставаха потайни.

Винаги, когато човек си имаше работа с тях, загадките бяха необятни.

Когато заспа отново, в съня си той видя огромни грамади плът на разумни същества (зелена и розова плът), гола и съвсем беззащитна, изложена на яростните атаки на огромни мъжки гауачини.

Посланието на съня бе ясно. Те определено можеха да унищожат Досейди (и дори по същите причини), както унищожаваша собствените си малки, пресявайки най-силните и най-устойчивите сред тях.

Проблемът, който му бяха натрапили, го плашеше. Ако и най-беглата информация стигнеше до Съюза на Разума, без да бъде намерено съответното оправдание, Федерацията на гауачините щеше да бъде подложена на безмилостно преследване. Имаха ясни и достатъчни причини да унищожат уликите... или да ги оставят да се самоунищожат.

Оправдание.

Къде можеше да бъде намерено то? В загадъчните мотиви, които бяха тласнали гауачините към този експеримент?

Дори и да се намереше такова оправдание, Досейди щеше да предизвика катаклизъм в Обединеното на Разума. Проблемът беше зареден с драматизъм. Повече от двадесет поколения човеци и гауачини щяха да изплуват на повърхността без никакво предупреждение! Тяхната самотна история щеше да гъделичка нервите на безброй живи същества. Всички възможности на езика щяха да бъдат използвани, за да бъде изстискана и последната капка емоционален заряд от това разкритие.

Както и да се оправдаваха гауачините, мотивите им щяха да предизвикат безкрайни разследвания и съмнения.

Защо бяха го направили? Каква е била съдбата на първите доброволци?

И човеците, и гауачините щяха да обърнат поглед към собствените си предци. „Това ли се е случило с чичо Елфред?“ Семейните хроники на гауачинските кланове щяха да бъдат преровени. „Да! Ето тук има двама безследно изчезнали!“

Приближените на Арич признаваха, че този проект е дело на „един съвсем ограничен кръг хора“, които са го пазили в тайна. Били

ли са съвсем нормални членовете на подобно гауачинско съзаклятие?

Вездесъщият гауачин никога не го оставяше да поспи по-дълго. Приведен над леглото му, Арич настояваше да се върне веднага на тренировъчния семинар, който трябваше да му помогне да оцелее на Досейди.

Този тренировъчен семинар! Заключениеите в съзнанието на всеки индивид предразсъдъци повдигаха много въпроси без отговор. Маккай се опитваше да разсъждава хладнокръвно, но винаги се намираще нещо, което да го извади от равновесие.

Как гауачините на Досейди бяха усвоили човешки емоционални характеристики? С каква цел човеците на Досейди копираха обществените договори на гауачините? Знаеха ли наистина досейдийците защо променят толкова често формите си на управление?

Любезността, с която бяха посрещнати тези чести въпроси, вбесяваше Маккай.

„Всичко ще ти стане ясно, когато опиташ Досейди на свой гръб.“

Най-накрая Маккай на свой ред започна да се държи предизвикателно.

„Истината е, че вие сами не знаете отговора на тези въпроси, нали? Надявате се аз да открия всичко вместо вас.“

Понякога информационният поток го отегчаваше. Докато слушаше как някой гауачин му разяснява вече известни факти за взаимоотношенията в Периферията, той установяваше, че вниманието му неусетно е привлечено от свободния за всички видове коридор, който минаваше покрай залата за инструктаж.

Веднъж Кейланг влезе и седна до стената, наблюдавайки го мълчаливо и жадно. Маккай почувства раздразнение, погледът ѝ обгаряше сетивата му. Прииска му се синята метална кутия да е до него, но след като веднъж бе наметнал легумския плащ, тя бе върната в свещената ѝ ниша. Той нямаше да я види повече, освен ако проблемът Досейди не попаднеше на Съдебната арена. Кейланг оставяше един от многото въпроси без отговор. Защо този опасен женски рийв навестяваше стаята без никаква явна причина? Допускаше, че са ѝ разрешили да го наблюдава чрез апаратура за дистанционно следене. Защо бе избрала точно този момент да дойде лично? За да му даде да разбере, че е наблюдаван? Това бе свързано с причините, накарвали

гауачините да я обучават. Вероятно бяха изправени пред някакъв бъдещ проблем, който можеше да бъде решен само от рийв. Те го подготвяха, както бяха подготвили и него. Защо? Какво бе насочило гауачините към рийв? По какво се различаваше този женски екземпляр от останалите? Какви бяха гаранциите за неговата лоялност? Какъв беше „Рийвският облог“?

Подобни въпроси тласнаха мислите му в посока, която никога не бе проучвал достатъчно — какви хуманоидни способности бяха привлекли гауачините към него? Упоритата настойчивост? Предисторията на човешката правова система? Безусловният индивидуализъм на хуманоидите?

На тази загадка не можеше да бъде даден никакъв категоричен отговор, както и на въпросите, касаещи рийва. Нейното присъствие обаче продължаваше да го омагьосва. Маккай знаеше много факти за обществото на рийвите, неизвестни извън собствените им светове. В крайна сметка те бяха постоянни и ценни партньори в БюСаб. При изпълнение на общи задачи често се бе зараждало другарство, свързано с непосредствен обмен на информация. Бе запознат с размножителната им триада, а също и с обстоятелството, че не можеха да се ориентират предварително кой от триадата ще е способен да отглежда потомството. Това бе основополагащ камък в социалната им структура. Този член от триадата периодически се заменяше с друг от друга триада. Подобна организационна схема осигуряваше генетичната им дисперсия^[3] и, нещо не по-малко важно, благодарение на нея в тяхната цивилизация се изграждаха безброй неразрушими връзки. Всяка такава връзка бе свързана с изискването за решителна подкрепа в трудни моменти.

Веднъж един рийв от Бюрото се бе опитал да обясни тези тънки взаимоотношения:

— Да вземем например ситуацията, когато рийв е убит, или дори по-лошо, лишен от достойнство. Виновникът ще трябва да отговаря лично пред милиони рийви. Всички, които са обвързани в една триадна прогресия, са задължени да отговорят на оскърблението. Доколкото разбирам, най-близкият еквивалент на схемата са семейните задължения във вашето общество. Ние също познаваме вендетата като акт на отмъщение. Нямате представа колко трудно е да освободим

нашите представители в БюСаб от тази... обвързаност, от тази безкрайна мрежа на взаимозависимости.

По всяка вероятност гауачините бяха запознати с тия неща, помисли си Маккай. Затова ли се бяха насочили към рийвите? Или пък, въпреки тези техни черти, привлечени от нещо друго? Щеше ли да остане верен един легум-рийв на подобна мрежа от семейни връзки? Как щеше да стане това? Обществото на рийвите бе напълно в разрез с чувствителността на гауачините. Поданиците на Бога на Жабите бяха дори и по-необщителни и затворени от хуманоидите. За гауачините семейството бе нещо интимно и недостъпно за непознати, те го напускаха единствено за да влязат в избрания от тях клан.

Подпрян на бялата досейдийска скала, Маккай разсъждаваше над тези неща и се заслушваше в очакване на предстоящата среща. Жегата на чуждата планета, миризмата и непознатите шумове го тревожеха. Бяха му казали да се заслушва за звука на двигател с вътрешно горене. Вътрешно горене! Но досейдийците караха такива мобили само извън града, защото бяха по-мощни (макар и по-големи) от колите с насочени импулси които използваша зад стените на Чу.

„Горивото е алкохол. Повечето от суровините идват от Периферията. Никой не се интересува какви отровни съставки се съдържат в едно такова гориво. Те извличат ценната течност от дървета, храсти, папрат... всичко каквото се доставя от Периферията.“

Сънната тишина го обграждаше. Отдавна се бе подготвял за онова, което трябваше да направи, оставайки насаме. Може би тук повече никога нямаше да му се отдаде подобна възможност, особено след като попаднеше в Развъдниците на Чу. Съзнаваше колко безплоден ще бъде опитът му да се свърже със своя тапризиотов монитор. Арич му бе казал, че гауачините знаят за направената от БюСаб „тапризиотова застраховка“, добавяйки:

— Дори и тапризиотов трансмитер не може да проникне през Стената на Бога.

В случай че Досейди бъдеше унищожен, договорот на кейлбаните отпаднаше. Беше възможно тапризиотът на Маккай да улови последния миг и запише предсмъртните му мисли. Може би. При сегашните обстоятелства въпросът имаше само теоретичен характер. Кейлбаните му бяха задължени. Бичуващата звезда бе надвиснала като заплаха не само над тях, но и над всички разумни видове, които бяха

използвали пространствените врати. Тази угроза бе реална и специфична. Хората, които бяха пътували чрез вратите-трамплини, и кейлбаните, под чийто контрол се намираха тия съоръжения, бяха обречени. Фани Мае бе изразила признателността си по своя самобитен начин:

„Моята благодарност към теб граничи с безкрайността.“

Съществувахе възможността Арич да е дал указания на своя досейдийски агент да попречи на всеки опит на Маккай за установяване на контакт с някой от кейлбаните. Но това беше малко вероятно. В същото време всички кейлбани на определено ниво можеха да осъществят телепатичен контакт. Ако Арич и хората му бъдеха подмамени да повярват в сигурността на тяхната бариера около Досейди...

Предпазливо Маккай прогони от ума си всички мисли, свързани с тапризиотите. Това не бе никак лесно. Налагаше се да се пази от случаен контакт с тапризиота, който с безкрайното си търпение очакваше мисловния му поток някъде в сигурните и безопасни зали на Главната Централа. Всичко в ума му трябваше да бъде изчистено, с изключение на един ясен лъч, насочен към Фани Мае.

Маккай я видя в съзнанието си — звездата Дайуан. Припомни си дългите часове на мисловен обмен. Проектира в ума си топлината на емоционална отдаденост, неотдавнашната ѝ демонстрация на „концентрична съпричастност“.

Малко по-късно затвори очи, усилвайки онзи вътрешен образ, който сега нахлуваше в ума му. Почувства как мускулите му се отпускат. Топлата скала зад гърба му и пясъкът под краката престанаха да съществуват. В съзнанието му остана да сияе единствено присъствието на един кейлбан.

— Кой ме вика?

Думите докоснаха слуховите му центрове, но не и ушите.

— Името ми е Маккай, приятел на Фани Мае. Ти ли си кейлбанът на Стената на Бога?

— Аз съм самата Стена на Бога. Да се преклониш ли си дошъл?

Маккай се озадачи. Да се преклоня? Проекцията на този кейлбан беше ехтяща, необозрима и нямаше нищо общо с живото любопитство, което винаги бе усещал във Фани Мае. Опита се да възстанови онзи първи ясен образ. Характерното за контактите с кейлбани вътрешно

сияние отново се появи. Може би тук наистина имаше нещо култово. Човек никога не можеше да бъде абсолютно сигурен какъв смисъл влагат кейлбаните в казаното от тях.

— Името ми е Маккай, приятел на Фани Мае — повтори той.

Блясъкът в съзнанието на Маккай поотслабна.

— Но ти се намираш на досейдйиска вълна.

Това бе познат начин на комуникация и Маккай можеше да се облекне на предишния си опит, с надеждата да бъде разбран поне донякъде.

— Позволява ли Стената на Бога контакт с Фани Мае?

Думите отекнаха в главата му:

— Един кейлбан, всички кейлбани.

— Желая да говоря с Фани Мае.

— Не си доволен от сегашното си тяло?

В този момент Маккай почувства тялото си, треперещата плът, мъртвешкия транс, който съпътстваше контактите с кейлбаните и тапризиотите. Въпросът бе лишен от всякакъв смисъл, но трансът бе реален и съществуваше опасност връзката да прекъсне. Маккай бавно си запробива път обратно към изплъзващото се мисловно присъствие.

— Аз съм Йори Х. Маккай. Кейлбаните са мои длъжници.

— Всички знаят това.

— Тогава изпълнете дълга си.

Той зачака, опитвайки се да подтисне напрежението.

Сиянието в главата му бе заменено от нечие ново присъствие. Вмъкна се в съзнанието му като нещо дълбоко познато — без да влиза в пълен контакт, а по-скоро играейки си с онези пластове на мозъка, които интерпретираха звуците и образите. Маккай разпозна това ново присъствие.

— Фани Мае!

— Какво искаш, Маккай?

Това беше доста директно начало на комуникация за един кейлбан. Забелязвайки това, Маккай отговори още по-директно:

— Нуждая се от твоята помощ.

— Обясни.

— Мога да бъда убит тук... ъ-ъ, възможно е съществуването на моята концентрична точка да бъде преустановено на Досейди.

— На досейдйиска вълна — поправи го тя.

— Да. И ако това се случи, ако загина тук, моите приятели в Главната Централа... вълната на Главната Централа... трябва да получат пълен запис на мислите ми по време на смъртта.

— Това е във възможностите само на тапризиотите. Договорът с Досейди забранява тапризиотите.

— Но ако Досейди бъде унищожена...

— Договорът не предвижда преустановяване, Маккай.

— Не можеш ли да ми помогнеш?

— Ти искаш съвет от Фани Мае?

— Да.

— Фани Мае е в състояние да поддържа контакт с Маккай, докато той се намира на досейдийска вълна.

Постоянен транс? Маккай бе шокиран.

Това не й убягна.

— Няма да има транс. Свръзката на Маккай, известна на Фани Мае.

— Мисля, че не бива. Нищо не трябва да отвлича вниманието ми, докато съм тук.

— Лош избор.

Маккай долови в думите й раздражение.

— Можеш ли да ми подсигуриш лична пространствена врата...

— Не, ако краят на концентричната точка е близо до края на досейдийската вълна.

— Фани Мае, знаеш ли какво правят гаучините тук, на Досейди? Тази...

— Кейлбански договор, Маккай.

Очевидно разговорът й беше неприятен. За момент бе забравил за моралните задължения на кейлбаните. Договорът с Досейди несъмнено съдържаше клаузи, забраняващи даването на информация за онова, което ставаше тук. Маккай се почувства обезсърчен. Прииска му се на часа да напусне планетата.

И това не убягна на Фани Мае.

— Сега Маккай може да напусне Досейди. Скоро няма да може да напусне в собственото си тяло/точка.

— Тяло/точка?

— Отговорът забранен. Забранен!

— Смятах те за моя приятелка, Фани Мае!

В съзнанието му се разля топлина.

— Фани Мае е приятел на Маккай.

— Тогава защо не ми помогнеш?

— Желаяш ли да напуснеш Досейди още в този миг?

— Не!

— Значи Фани Мае не може да помогне.

Вбесен, Маккай се зае с прекъсването на контакта.

Кейлбанът долови чувството му за безсилие и обида.

— Защо Маккай отказва съвет? Фани Мае желае...

— Трябва да вървя. Знаеш, че тялото ми е в транс докато контактувам с теб. Тук това е опасно. Ще говорим друг път. Оценявам желанието ти да ми помогнеш и твоята нова яснота на изказа, но...

— Това не е яснота! Много малък информационен вход, но вие, хората, не разполагате с повече параметри!

В думите ѝ несъмнено имаше тъга, ала веднага след това тя прекъсна контакта. Маккай усети, че се пробужда, пръстите на ръцете и краката му трепереха от студ. Контактът с кейлбана бе забавил метаболизма му до опасно ниво. Отвори очи.

Над него стоеше странен гаучин, облечен в жълтата униформа на шофьорите на бронирани коли. Отзад изръмжа и изгрухтя някаква машина с гъсеници. После тя внезапно бе обгърната от син дим. Все още в шок, Маккай гледаше вторачено нагоре.

Гаучинът му кимна дружески.

— Зле ли ви е?

[1] Свързано с инстинктите на хората. — Б.пр. ↑

[2] Смесен език, съставен от испански, френски и италиански думи, който се е говорил по Средиземноморието. — Б.пр. ↑

[3] Разпръскване. — Б.пр. ↑

Ние от Саботажното Бюро оставаме законоведци от особена категория. Ние знаем, че излишъкът от закони е в ущърб на обществото; същото се отнася и за недостига от такива. Хората винаги търсят равновесието. Ние сме като балансиращата сила при гауачините: без да се надяваме да постигнем рая в обществото на смъртните, се стремим към недостижимото. Всеки агент познава собствената си съвест и знае защо служи на такъв господар. Това е ключът към нашата същност — ние сме слуги на тленната съвест, преследващи нетленни цели. Изпълняваме дълга си, без да очакваме похвали и без да сме убедени в успеха.

Из ранните съчинения на Билдун, Шеф на БюСаб, панспечи

Тръгнаха по улиците веднага щом следобедните сенки се спуснаха над дълбините на града. Трия и шестима внимателно подбрани придружители, всички до един мъжки хуманоиди. Тя се бе напръскала с мускус, за да повдигне духа им и сега ги водеше по стръмните обиколни улици, по които шпионите на Броей бяха елиминирани. Всичките ѝ войници бяха с брони и оръжия, каквито обикновено носеха ударните групи.

Преди около час недалеч оттук бе избухнал метеж, не особено разрушителен, за да се стигне до струпване на големи бойни части, но тъй или иначе неколцина гауачини бяха ликвидирани от хуманоидна клика. Изпращането на ударна група в Развъдник бе нещо съвсем нормално след подобно уреждане на сметки между представители на двата вида. Вероятността Трия и нейните шестима придружители да бъдат нападнати не беше голяма. Едва ли някой от метежниците би искал да се стигне до мащабни военни операции за прочистване на района.

Притихналите улици очакваха напрегнато развоя на събитията.

Седмината пресякоха едно мокро кръстовище, канавките бяха пълни с червена и зелена кръв. Миризмата на влага подсказа на Трия,

че водите на неизвестен Гралуз са били пуснати, за да отмият мръсотииите по улиците.

Щеше да последва и отмъщение. Без съмнение известен брой деца на хуманюиди щяха да загинат през следващите няколко дни. Все същият стереотип.

Малко по-късно групата прекоси района на сблъсъка. Пътном войниците разгледаха местата, където бяха лежали трупове, опитвайки се да преценят броя на жертвите. Нито късче плът не бе оставено за птиците.

След като излязоха от Развѣдниците, те минаха през една врата, пазена от гауачини — хората на Броей. Няколко преки по-нататък следваше врата под охраната на хуманоиди, служители на Гар. Броей скоро щеше да научи за нейните действия. Трия знаеше това, но бе казала, че отива към Развѣдниците. След малко групата се озова на тясна уличка; срещу тях се издигаше някаква второразрядна сграда. По-ниските ѝ етажи бяха без прозорци; единственият отвор в сляпата сива фасада бе бронираната с решетка врата. Зад нея се мерзелееше слабо осветен коридор. В измамно голите стени бяха скрити автоматични оръжия и апаратура за наблюдение.

Спирайки хората си с ръка, Трия се скри в тъмното, докато разгледа входа на сградата. Вратата беше с обикновена ключалка. В нишата вляво от нея стоеше човек от охраната, чийто силует се виждаше смътно зад бронираната решетка. Отрядът, който охраняваше този дом, бе готов да се притече на помощ при първия сигнал от колегата им на входа или в случай на тревога, подадена от онези, които наблюдаваха улицата с апаратурата за следене.

Информаторите на Трия ѝ бяха казали, че това е евентуалният изход за бягство на Джедрик. И той в никакъв случай не родеше към затъntenите кътчета на Развѣдниците. Разумно. Само че Трия от години имаше агент в тази сграда, както и в много други. Рутинна предпазна мярка. Сега всичко зависеше от избора на точен момент за действие. Агентът ѝ бе получил нареждане да елиминира охраната от поста за наблюдение. Единствено човекът на входа трябваше да бъде пощаден. Трия изчакваше уречения час.

Улицата миришеше на канални нечистотии. Повредена трѣба? Авария? Щети вследствие на бунта? Това място не ѝ харесваше. Каква беше играта на Джедрик?

Очаквах ли ги някакви изненади в тази охранявана сграда? Кейла би трябвало да е узнала вече, че е заподозряна като вдъхновителка на метежа... както и за други неща. Дали се чувстваше в безопасност там, сред собствените си последователи? Хората са склонни да се чувстват на сигурно място, когато са сред свои. Но едва ли силата на ударното ѝ ядро бе толкова голяма. И все пак в плана на Джедрик имаше някои криволици, които Трия все още не бе разгадала. На повърхността плуваха достатъчно признаци, които говореха за открита конфронтация. Или пък бяха покана за преговори? Възможно беше Джедрик да се е появила тук само за да привлече Трия. Тази перспектива предизвика у нея вълнение.

Заедно ние ще бъдем непобедими!

Да, Джедрик се вмести в представата за изключителен агент. Със собствената организация около себе си...

Тя още веднъж хвърли поглед вляво и вдясно. Както можеше да се очаква, улиците бяха безлюдни. Погледна часовника си. Моментът бе дошъл. Махвайки с ръка, отпрати двама от хората си по двата фланга, а един млад хуманоид тръгна направо към срещнатата врата. Когато стигнаха до мястото, останалите трима придружители я обградиха под формата на триъгълен щит и така прекосиха улицата.

Постовият на вратата беше хуманоид с посивяла коса и бледо лице, което лъщеше в жълти оттенъци от мъждивата светлина в коридора. Клепачите му бяха натезжали от скорошната доза наркотик, доставена от агента на Трия.

Тя отвори вратата и както бе очаквала, видя овалния контактен превключвател в дясната ръка на караула. Усмихна ѝ се с раздалечените си зъби, насочвайки превключвателя към нея. Беше я познал. Сега почти всичко зависеше от точността на нейния агент.

— Искаш ли да умреш за жабите? — попита го Трия.

Пазачът знаеше за метежа и за вълненията по улиците. Беше хуманоид, с чувство за принадлежност към своя биологичен вид, но в същото време не забравяше, че работи за гауачина Броей. Въпросът бе точно изчислен, за да го изпълни с нерешителност. Беше ли тя ренегат? Караулът бе лоялен към своя вид и фанатично верен на поста си, който го спасяваше от бездната на социалното дъно. Към това се прибавяше и неговата наркомания. Всички телохранители бяха наркомани, но този специално използваше наркотик, който притъпяваше сетивата му и

спъваше дори най-простите мисловни операции. По правило не трябваше да взема упойващи вещества по време на работа и сега това го безпокоеше. Толкова много неща трябваше да прецени в този момент. Въпросът на Трия предизвика очакваната реакция. Не искаше да умре за жабите.

Тя посочи превключвателя с ръка.

— Това е само сигнално реле — каза телохранителят. — Тук няма бомба.

Трия остана мълчалива, изчакайки момента, когато мъжът пред нея ще бъде обсебен напълно от собствените си съмнения.

Постовият преглътна.

— Какво искаш...

— Или се присъедини към нас, или ще умреш.

Той отмести поглед към придружителите ѝ. Такива неща се случваха често в Развъдниците и не толкова често тук по склоновете, които водеха към възвишенията. Пазачът явно нямаше пълна информация кого точно пази. Но имаше ясни инструкции и сигнално реле, с което трябваше да бие тревога при евентуални нападения. Други бяха хората, натоварени със задачата да направят онези по-неуловими разграничения, истинските решения. Това бе слабото място на тази сграда.

— Да се присъединя към кого? — попита той.

В гласа му имаше пресилена войнственост и тя разбра, че е в ръцете ѝ.

— Към своя собствен биологичен вид.

Тези нейни думи сякаш приковаха притъпления му мозък към някакви първични страхове. Той знаеше какво трябва да направи: да отвори ръката си. По такъв начин аларменото устройство в контактния превключвател щеше да бъде обезвредено. Ако направеше това по свое собствено желание, може би нямаше да бъде убит. Пазачът все пак реши да отвори дланта си, но с големи колебания, защото не беше сигурен какъв точно ще бъде ефектът. Можеше да се окаже, че устройството в ръката не е просто сигнален предавател. Ами ако е бомба? Дълги часове този въпрос го беше измъчвал.

— Ние ще бъдем добри към теб — каза Трия.

Тя дружески постави длан върху рамото му, давайки му възможност да почувства пълния ефект на нейния мускус, и в същото

време протегна другата си ръка, за да му покаже, че не е въоръжена.

— Демонстрирай на моя придружител как се борави с това устройство.

Един от младите мъже пристъпи напред.

Телохраниелят му показва как се работи с апарата, обяснявайки бавно и тромаво, и сетне му го подаде.

— Лесно е, щом веднъж му хванеш цаката.

След като нейният човек бе уловил здраво релето, Трия дръпна ръката си от рамото на пазача и докосна сънната му артерия със скритата в нокътя ѝ отровна игла. Телохраниелят успя само да изпъшка с широко отворени от изумление очи, преди тялото му да се подкоси на земята, освобождавайки се от прегръдката ѝ.

— Бях добра към него — рече Трия.

Придружителите ѝ се ухилиха. Постепенно човек свикваше с тези нейни странности. Те издърпаха тялото така, че да не се вижда, и го напъхаха в нишата, а младият мъж със сигналния превключвател зае мястото до вратата. Останалите се понесоха към вътрешността на сградата, пазейки Трия с телата си. Цялата операция отне по-малко от две минути. Всичко вървеше гладко и това бе в реда на нещата.

Вестибюльът и ярко осветените коридори бяха празни.

Чудесно.

Агентът ѝ в тази сграда заслужаваше повишение.

Отказаха се от асансьора и тръгнаха по стълбите. От крайната им цел ги делеше само един етаж. Коридорът на горния етаж също бе празен. Трия ги поведе към съответната врата и си послужи с ключа, който ѝ бе дал нейният агент. Вратата се отвори безшумно и те влетяха в стаята.

Вътре транспарантите бяха дръпнати и нямаше никакво изкуствено осветление. Хората ѝ заеха места до входа и покрай двете странични стени. Предстоеше най-опасният момент.

През малките процепи, където транспарантите не покриваха напълно южния прозорец, проникваше светлина. Трия различи смътните очертания на мебели, легло с тъмна изпъкналост върху него.

— Джедрик? — шепот.

Краката ѝ Трия докоснаха някаква мека тъкан, пантоф.

— Джедрик?

Пищялът ѝ се опря в леглото. Държеше оръжието готово за стрелба, докато опипваше тъмния силует. Това бе само купчина завивки. Трия се обърна.

Вратата на банята беше затворена, но отдолу се процеждаше тънка ивица светлина. Заобиколи завивките и сандала на пода, застана от едната страна на вратата и махна на хората си да заемат другата. До този момент бяха действали почти безшумно.

Тя натисна предпазливо дръжката и отвори рязко вратата. Ваната бе пълна с вода и в нея имаше тяло с лице надолу, едната ръка на трупа висеше безволево над ръба. Зад лявото ухо се виждаше моравата ивица. Трия повдигна главата на жертвата, улавяйки я за косата и сетне я отпусна внимателно, за да не се изпръска. Това бе нейната агентка, онази, на която бе разчитала за провеждането на операцията. А смъртта подсказваше характерната за гауачините ритуална екзекуция — моравата ивица под ухото. Там е бил забит гауачински нокът, който е накарал жертвата да замлъкне, преди да бъде удавена. Може би е станало именно така. Или пък това бе просто инсценировка, за да изглеждат нещата като гауачинско покушение?

Трия почувства как цялата операция пропада и усети тревогата на хората си. Помисли си дали да не се обади на Гар още тук, но страхът и погнусата взеха връх. Влезе в спалнята, преди да отвори комуникатора и да натисне бутона за извънредни обстоятелства.

— Централа. — Гласът отсреща бе напрегнат.

Отговорът на Трия прозвуча глухо.

— Нашата агентка е мъртва.

Мълчание. Предположи, че настройват локатора на нейната вълна. След това отново чу глас:

— Там ли е трупът?

— Да. Била е убита.

Долетя гласът на Гар:

— Това е невъзможно. Лично аз разговарях с нея преди по-малко от час. Тя...

— Била е удавена във вана — рече Трия. — Първо са я ударили... нещо остро е било забито под едното ѝ ухо.

Гар замълча отново, докато премисляше ситуацията. По всяка вероятност бе завладян от същата неувереност, която обземаше и нея.

Тя хвърли поглед към придружителите си. Бяха заели позиции с лице към вратата, която свързваше стаята с коридора. Ако ги нападнаха, атаката действително щеше да дойде именно оттам.

Каналът с Гар остана отворен и Трия чу отсечените му нареждания, но разбра само няколко думи:

— ...отряд... не позволявай... време... — И сетне съвсем отчетливо: — Те ще платят за това!

Кой ще плати? — зачуди се Трия.

Започваше да вижда Джедрик в нова светлина.

Отново прозвуча гласът на Гар:

— Съществува ли непосредствена опасност за теб?

— Не зная — призна тя неохотно.

— Стой, където си. Ще ти изпратя помощ. Уведомих Броей за случилото се.

Ето как Гар виждаше нещата. Да. Най-вероятно това бе правилният подход към развоя на събитията. Джедрик се бе изплъзнала. Нямаше никакъв смисъл да продължава акцията сама. Сега беше ред на Броей.

Потрепваше, докато даваше нареждания на подчинените си. Те се подготвяха да продадат скъпо живота си в случай на атака, но Трия започваше да се съмнява, че някой ще ги нападне в този момент. Това бе просто поредното послание на Джедрик. Въпросът беше как то да бъде правилно изтълкувано.

Манталитетът на военните не е по-различен от този на бандитите и главорезите. Ето защо всяка военна машина представлява форма на организирана престъпност, където общоприетите морални норми нямат почти никаква сила. Милитаризмът е ефикасен начин за узаконяване на убийствата, насилията, плякосването и други форми на грабеж, които винаги са били възприемани като част от войната. При липса на външна цел, милитаристичният манталитет винаги се насочва срещу собственото население прибегвайки до идентични форми на организиран бандитизъм.

Наръчник на БюСаб, Глава Пета: „Синдромът на военния диктатор“

Пробуждайки се от комуникационния транс, Маккай си даде сметка как е изглеждал в очите на този странен гауачин, който се бе надвесил над него. Естествено един досейдийски гауачин би го помислил за болен. По време на трансa бе треперил, мънкал, а по тялото му се бе стичала пот. Маккай си пое дълбоко въздух.

— Не, не съм болен.

— Някакъв наркотик?

Спомняйки си за многото наркотични вещества на Досейди, Маккай бе почти склонен да прибегне до такова оправдание, но после се отказа. Възможно беше гауачинът да поиска да сподели несъществуващите му запаси.

— Не съм наркоман — рече Маккай. Сетне стана на крака и се огледа. Слънцето се бе придвижило доловимо към хоризонта зад струящия Небесен Воал.

Сега пейзажът бе допълнен от нов детайл — зад неканения гост се виждаше един гигантски верижен мобил, който бумтеше и пухтеше, бълвайки дим през вертикалния си комин. Гауачинът го наблюдаваше втренчено и настойчиво; непоколебимата прямота на неговия поглед смути Маккай. Какъв беше този странник: враг или свързката му.

Служителите на Арич му бяха казали, че на мястото за установяване на контакт ще бъде изпратена кола, но...

— Нито си болен, нито си наркоман — подхвърли гаучинът — Да ни би това да е някакво особено състояние, в което изпадат само хуманоидите?

— Бях болен — отвърна Маккай. — Но сега съм добре. Болестното състояние отмина.

— Често ли имаш такива пристъпи?

— Могат да минат и години, без да се повтори.

— Години? Каква е причината за това... състояние?

— Не зная.

— Аз... ъ-ъ. — Гаучинът кимна, насочвайки брадичката си към небето. — Божие наказание може би.

— Може би.

— Ти беше напълно уязвим.

Маккай сви рамене. Нека другият си мисли каквото ще.

— Не беше ли така? — При тези думи гаучинът изпадна в непонятно веселие. Сетне добави: — Аз съм Бахранк. И това, че те намерих, е може би най-хубавото нещо, което ти се е случвало досега.

Бахранк бе името, което помощниците на Арич му бяха дали за установяване на първи контакт.

— Аз съм Маккай.

— Отговаряш на описанието, като изключим твоето... ъ-ъ... състояние. Имаш ли да кажеш още нещо?

Маккай се зачуди какво друго очакваше Бахрапк от него. Според плана той просто трябваше да го свърже с по-важни хора. Арич несъмнено разполагаше с добре осведомени наблюдатели на Досейди, но никой не бе го инструктирал, че Бахранк е един от тях. Предупреждението за този гаучин бе недвусмислено: „Бахранк не знае за нас. Бъди изключително предпазлив при контакта си с него. Ще е крайно опасно за теб, ако научи, че идваш отвъд Стената на Бога.“

Операторите на вратата-трамплин придадоха още по-голяма тежест на това предупреждение: „Ако се случи да бъдеш разкрит, ще трябва сам да се добереш до мястото за пространствен скок. А ние много се съмняваме, че това ще бъде по силите ти. Трябва да си наясно, че почти не можеш да разчиташ на пас, щом веднъж се озовеш на Досейди.“

Бахранк явно стигна до някакво решение, кимвайки сам на себе си.

— Джедрик те очаква.

Това бе второто име, дадено му от служителите на Арич. „Водачът на твоята бойна група. На нея ще ѝ бъде казано, че си нов агент, инфилтриран от Периферията. Джедрик не знае нищо за истинския ти произход.“

„А кой знае?“

„Не можем да ти съобщим. Никаква информация не може да бъде изтръгната от теб, ако не си я получил. Но можем да те уверим, че Джедрик не е от нашите хора.“

На Маккай никак не му допадна израза „изтръгната от теб“. Както обикновено Бюрото по Саботаж го бе изпратило в тигровата паст без изчерпателна информация за дължината на зъбите в нея.

Бахранк махна с ръка по посока на верижния си бронетранспортър.

— Ще тръгваме ли?

Маккай извърна поглед към мобила. Очевидно това бе военна машина, солидно бронирана, с процепи в металната кабина и оръдия, стърчащи навън под страни ъгли. Тумбеста и смъртоносна. Служителите на Арич бяха споменали за подобни неща.

„Ние се опитахме да ограничим въоръжението им само до примитивни бойни машини, метателни оръжия и сравнително маловажни експлозиви. Но те се оказаха твърде изобретателни в създаването на нови модели от тези серии.“

Бахранк за втори път му посочи бронетранспортъра, очевидно нямаше търпение да потеглят.

Маккай бе принуден да подтисне внезапно обзелото го чувство на тревога. В какво се беше забъркал? Сякаш пробуждайки се, той откри, че се приплъзва към някаква ужасна бездна, без да е в състояние да направи каквото и да било. Тревогата отмина, но го остави разтърсен. Маккай се помайваше, разглеждайки втренчено машината. Беше около шест метра дълга, с тежки вериги и някакви колела, които се виждаха смътно зад гъсениците. В задния ѝ край бе монтирана обикновена антена за връзка с орбитален енергиен предавател под бариерата, но имаше и втора система, която бълваше отвратителна

миризма. Димът от изгорелите газове изпълваше въздуха с остро зловоние.

— Какво чакаме? — попита Бахранк. Гледаше към хуманоида с явна уплаха и подозрителност.

— Можем да потегляме — рече Маккай.

Бахранк тръгна бързо напред, изкачи се по веригите и се пъкна в тъмната кабина. Агентът го последва. Пространството вътре бе наблъскано с всевъзможна апаратура. Усещаше се острата миризма на масло. Имаше също и две метални седалки с извити облегалки, издигащи се над главата на седналите. Бахранк вече бе заел лявото място, наведен над някакви ключове и циферблати. Маккай се отпусна на другата седалка. Автоматични ръце обвиха кръста и гърдите му, за да го придържат в стабилно положение; нещо като скоба се опря в тила му. Бахранк натисна един ключ. Вратата над тях се затвори със стържене на електромотори и силното дрънчене на автоматични ключалки.

Бе обзет от двойствено чувство. Винаги бе изпитвал лека агорафобия на открити пространства като мястото около скалата. Но мрачният интериор на тази бойна машина с апаратура, която напомняше за жестоки и примитивни времена, докосна някаква атавистична струна в душата му и той бе принуден да се пребори с импулса да се изкатери навън. Това беше капан!

После забеляза нещо странно, което му помогна да преодолее ужаса си. Процепите на бронетранспортъора бяха стъклени. Стъкло. Маккай го докосна. Да, стъкло. Често срещан материал в Съюза на Разума, твърд и въпреки това чуплив. Забеляза, че стъклото не е особено дебело. В такъв случай зловещият вид на машината бе по-скоро показан, отколкото реален.

Бахранк обходи бързо околността с поглед, сетне дръпна някакви лостове и бронетранспортърът потегли, накланяйки се рязко напред. Разнесе се стържене, буботене и пронизителен вой.

От бялата скала към далечния град водеха отпечатъци от вериги. Това бяха дирите на същата тази бойна машина — пътят, по който трябваше да се върнат. От двете му страни се виждаха светли скали с припламващи по тях ярки отблясъци. Бахранк изглеждаше изцяло погълнат от задачата си да кара към Чу.

Маккай установи, че мислите му се връщат на инструктажа, който бе получил преди да напусне Тандалур.

„Влезеш ли веднъж в бойната група на Джебрик, ще трябва да разчиташ само на себе си.“

Да... чувстваше се безкрайно сам, умът му бе бъркотия от данни, почти без връзка с предишния му опит. А тази планета можеше да загине, ако не извлече смисъла от данните и не разбере какво става тук.

Сам, сам... Ако Досейди бъдеше унищожен, малцина разумни щяха да видят края му. Кейлбанската темпокинетична бариера щеше да погълне по-голямото количество от това последно катастрофално сияние. Всъщност кейлбаните щяха да абсорбират освободената енергия като храна. Една унищожителна експлозия, своеобразно кейлбанско *пиршество*, и БюСаб щеше да бъде принудено да започне отново, без най-важното от веществените доказателства — Досейди.

Скришом Маккай изучаваше водача на бронетранспортъора. Бахранк демонстрираше нетипично за гауачините поведение — по-прямо и по-характерно за хуманоид. Да, точно така! Неговите гауачински инстинкти бяха претърпели промяна в резултат на контактите с човешкия вид. Арич положително би посрещнал това с подозрение и страх. Водачът караше нехайно и сръчно, като използваше сложна контролна система. Маккай преброи осем различни лостове и ръчки. Гауачинът протягаше ту едната, ту другата си ръка, побутвайки с лакът този или онзи от лостовете. Бойната машина се подчиняваше.

Малко по-късно Бахранк го заговори, без да отклонява вниманието си от управлението:

— Когато стигнем до втората тераса, можем да попаднем под обстрел. Преди няколко часа там бе проведена мащабна полицейска акция.

Маккай го погледна втренчено.

— Мислех, че имаме безопасен коридор.

— Вие от Периферията винаги сте били припрени.

Агентът надникна през процепите в кабината: храсталаци, гола пуста земя и самотната дия след тях.

Бахранк поде отново:

— Ти си по-стар от всички перифери, които съм срещал досега.

Хората на Арич го бяха предупредили за този сериозен проблем — необходимостта да прикрива издайническите признаци на старостта.

Бяха се погрижили да заличат някои от нейните белези и му бяха обяснили как да действа в подобна ситуация. В този случай реши да прибегне до указанията им:

— Човек бързо остарява там.

— Сигурно е така.

Маккай почувства, че нещо в отговора на Бахранк му се изплъзва, но не се осмели да любопитства. Безсмислено беше да продължава разговора. А каква ли пък бе тази „полицейска акция“? Знаеше, че сганта от Периферията, която нямаше достъп до Чу, организираше периодически нападения над града, в повечето случаи безрезултатни. Варварщина!

— Как им обясни идването си тук? — попита Маккай.

Бахранк го стрелна с изпитателен поглед, сетне вдигна ципеста ръка от контролните уреди, за да посочи една ръчка точно над главата си. Предназначението ѝ бе неизвестно на агента, а и се опасяваше, че неговата неосведоменост и без това вече е проличала в твърде голяма степен. Но Бахранк като че ли не забеляза нищо особено във въпроса му.

— Официално аз обикалям този район като разузнавач, за да неутрализирам скритите клопки на периферите. Често правя именно това. Неофициално всички си мислят, че тук имам таен водоем, пълен с плодови женски.

Водоем... не Гралуз. Разговорът им отново бе станал относително неплоден, със скрити полутонове.

Маккай гледаше мълчаливо през процепите. Тяхната прашна следа правеше плавен и широк завой наляво, а сетне свиваше рязко надолу към една тясна тераса, изсечена в червеникавите скали. Водачът променяше скоростта през малки интервали: бавно, бързо, бавно, бързо. Покрай погледа му прелитаха червените стени на терасата. Агентът надникна надолу откъм своята страна. Видя местност с гъста растителност, а в далечината се виеше дим и се издигаха островърхите кули на Чу — сгради, подобни на колони с канелюри, високо над матовите канари на заден план.

Не виждаше смисъл в тези промени на скоростта. Шеметните пропасти откъм неговата страна го изпълваха със страх. Тясната тераса опасваше скалата, следвайки нейните извивки, сенките се редуваха с огрени от Слънцето пасажи. Машината ревеше и стенеше около него. Миризмата на машинно масло предизвикваше гадене. А далечният град изглеждаше малко по-близо отколкото от върха на скалата, само дето сега бе още по-невероятен и по-мистериозен в мъглявия сумрак.

— Няма нужда да се притесняваш, преди да стигнем първата тераса — рече Бахранк.

Маккай го погледна. Първата тераса? Да, това навярно е първият вал извън стените на града. Клисурата, в която бе издигнат Чу, се спускаше до нивото на реката под формата на широки стъпала, всичките номерирани. Чу бе пуснал котва в хълмистите острови и долини, където реката ставаше по-бавна и се разклоняваше на многобройни ръкави. А устоялите на реката хълмове, както и много от страничните тераси, бяха почти изцяло от чиста метална руда.

— Дано имаме късмет да стигнем дотам — подхвърли Бахранк.

Тясната тераса се отклоняваше надясно под остър ъгъл към един широк скат, спускащ се в сиво-зелената джунгла. Горското царство ги обгърна в почти отвесните си зелени сенки. Гледайки през процепите, Маккай видя влакнести папратови листа, широколистни фикуси и гигантските бодли на някакво непознато червено растение. Бронираната машина оставяше след себе си диря от зеленикава кал, подобна на останалата пръст наоколо. Маккай се оглеждаше ту вляво, ту вдясно; флората бе почти поравно от земен и тандалурски произход, тук-там се виждаха и неизвестни нему растения.

Слънчевата светлина го накара да примигне, когато изскочиха изпод надвисналите клони, навлизайки в равнина, обрасла с висока трева — стъпкана, повалена и обгорена след неотдавнашно насилие. Вляво той видя камара от разнебитени бойни коли, изкривени късове метал, тук-там стърчащи части от вериги и колела, устремени към небето. Някои от разрушените бойни машини приличаха на тази, в която пътуваха сега.

Бахранк заобиколи един бомбен кратер под ъгъл, който даде възможност на Маккай да погледне надолу. На дъното лежаха разкъсани тела. Водачът си спести коментара и сякаш почти не им обърна внимание.

Изведнъж агентът забеляза признаци на раздвижване в джунглата, смътно доловимо присъствие на хуманоиди и гауачини. Неколцина от тях носеха някакви малки оръжия с метални цеви и патрондаши с бели тумбести гилзи около вратовете си. Маккай не бе направил опит да запамети всички досейдийски оръжия; в края на краищата те бяха твърде примитивни, но сега си напомни, че именно тези примитивни пушкала бяха сътворили сцените на опустошение наоколо.

Пътят отново навлезе в джунгла, бойното поле остана зад тях. Дълбоки зелени сенки обгръщаха клатушкащата се и тътнеща машина. Докато се блъскаше в ограничителите на седалката, агентът бе завладян от един обонятелен спомен: дълбока, кървава миризма на мускус с първите признаци на загниване. Сенчестата алея завиваше остро надясно, сетне се насочваше към друга тераса, прорязана от стръмен път, по който водачът зави, изкарвайки машината на поредната тераса около скалистото възвишение.

Маккай надзърна през процепите откъм страната на Бахранк. Люшкането на бронетранспортъора караше кулите на Чу да подскочат нагоре-надолу като сребърни тръби на орган. Скалите в далечината бяха като серия от замъглени стъпала, чезнещи в пурпурно-сивото небе. Задимените и забулени в мараня Развъдници се бяха скупчили около канелюрните кули. Стените бяха осеяни с тумбести укрепления, които явно трябваше да защитят града от евентуален флангов огън. Самият град бе изключително висок. Маккай не бе очаквал подобно нещо, но то говореше по недвусмислен начин за липсата на достатъчно площ.

Терасата свърши и те навлязоха в следващото бойно поле, осеяно с метал и плът, а зловонието на телата се издигаше като вездесъща пара. Бахранк зави първо наляво, после надясно, заобиколи три-четири грамади от разнебитени машини, избегна няколко кратера, на дъното на които лежаха кървави купчини, покрити с одеяла от насекоми. Жестоко изпомачканите папрати и треви започнаха да изправят стебла. Сиви и жълти летящи създания пърхаха по върховете на тревите, нехаещи за развихрилата се наоколо смърт. Помощниците на Арич бяха предупредили Маккай, че животът на Досейди е придружен от зверски ексцесии, но реалността го съкруши напълно. Сред проснатите трупове той различи и гауачини, и хуманоиди. Особено го отврати

лъскавата зелена кожа на една гауачинка и издаиническите оранжеви петна по ръцете ѝ, които говореха за полова зрелост. Маккай извърна рязко глава и откри, че Бахранк го наблюдава със светлокафявите си искрящи и присмехулни очи. Гауачинът заговори, докато караше:

— Информаторите, разбира се, са навсякъде и след това... — Той кимна с глава вляво и вдясно. — ...ще трябва да се придвижваш по-предпазливо, отколкото може би си очаквал.

Една пронизителна експлозия придаде тежест на думите му. Нещо изтряска в бронята на машината откъм страната на Маккай. Отново бяха станали мишена. И отново. Навсякъде около тях се чуваха плътни удари на метал в метал, куршумите не пощадиха и стъклените процепи.

Маккай прикри изненадата си. Тънкото стъкло остана невредимо. Той знаеше за дебелиите защитни екрани от калено стъкло, но това тук хвърляше нова светлина върху казаното му за Досейди. Твърде изобретателни хора наистина!

Бахранк караше с явно безразличие.

Последваха нови фронтални атаки, в джунглата отвъд откритото пространство припламваха оранжеви точки.

— Проверяват ни — рече Бахранк и сетне посочи един от процепите. — Виждаш ли? Изстрелите дори не могат да одраскат това ново стъкло.

В думите на Маккай прозвуча дълбока горчивина:

— Понякога човек си задава въпроса, какво друго доказва това, освен че нашият свят е основан на недоверието.

— А къде е това място, където хората си имат доверие?

Риторичният въпрос на Бахранк загатваше за изстрадано верую.

— Надявам се, че нашите приятели знаят кога трябва да приключат с проверките — вметна вместо отговор Маккай.

— Казаха са им, че бронята ни не може да понесе повече от осемдесетмилиметрово оръдие.

— Не се ли съгласиха да ни пуснат безпрепятствено?

— Дори и така да е, от тях се очаква да ни пратят няколко изстрела, ако не за друго, то за да ми напомнят на кого служа.

За пореден път Бахранк предприе серия от шеметни завои и промени на скоростта без никаква явна причина. Маккай залитна напред към ограничителите на седалката, почувства тъпа болка при

удара на лакътя си в страничната стена на кабината. Една експлозия точно зад тях разтърси машината, отпращайки я в съседния ляв коловоз. В следващия миг Бахранк зави наляво, избягвайки поредния снаряд, който иначе би попаднал точно върху тях. С пищящи от експлозията уши Маккай усети рязкото спиране на машината, движението на заден ход и поредицата от взривове пред тях. Водачът насочи бронетранспортъора надясно, наляво, и сетне се понесе с пълна скорост към плътната стена на джунглата. Последвани от серия експлозии, те се гмурнаха в зелената вълна, завиха и потеглиха по поредния сенчест кален път. Маккай бе загубил всякаква представа за посока, но атаката явно бе приключила.

Бахранк намали скоростта и пое дълбоко въздух през гръдните си кухини.

— Знаех си, че ще опитат това.

Гласът му прозвуча едновременно облекчено и весело.

Саботьорът, разтърсен от досега със смъртта, не можа да пророни нито дума.

Стръмният път се виеше през джунглата като змия, а през това време той дойде на себе си. Установи, че не знае какво да каже. Веселието на Бахранк му беше непонятно, също както и отсъствието на трайна тревога след такава ужасна опасност.

Малко по-късно те навлязоха в един незасегнат от боя склон. Той се спускаше плавно надолу през пояс от дървета и храсти, между които Маккай съзря сребристорозелената ажурна линия на реката. Вниманието му обаче бе привлечено от далечната и покрита с белези крепост без бойници по средата на склона.

Укрепени с подпори механични ръце се протегнаха към тях, обхващайки черна метална бариера.

— Това е нашият шлюз — рече Бахранк.

Той зави наляво и тръгна право срещу механичните ръце.

— Врата номер 9, след това цилиндъра и сме си у дома — отбеляза равнодушно.

Маккай кимна. Стени, цилиндри и шлюзове — това бяха ключовите елементи в отбраната на града. В умовете на досейдийците доминираха бариери и крепости. Този цилиндър навярно минаваше под реката. Опита се да го намери върху картата, която хората на Арич бяха имплантирали в мозъка му. Географията на мястото, неговата

геология, религия, социални модели и точният план на всяко изолирано укрепление трябваше да са му познати, но Маккай установи, че не е в състояние да посочи местонахождението си върху тази мисловна карта. Наведе се напред към процепа, погледна нагоре, докато машината набираше скорост, и видя централната островърха кула с нейния хоризонтален часовник. Всички часове, прекарани над картите, оживяха в съзнанието му и нещата дойдоха на фокус.

— Да, врата номер 9...

Бахранк, изцяло погълнат от управлението, не му отговори.

Маккай надникна надолу и едва не ахна.

Тътнещата машина летеше с ужасяваща скорост право към някаква черна метална бариера. Миг преди да се разбият в нея, бариерата отскочи. Поеха по един слабо осветен цилиндър. Преградата изтрещя непосредствено след тях. Гъсениците на бронетранспортъора вдигаха оглушителен шум при досега си с решетъчния под.

Бахранк намали скоростта и дръпна поредния лост. Гъсениците бяха заменени с колела и шумът рязко намаля; на Маккай му се стори, че е оглушал. Това впечатление се усили, когато осъзна, че водачът няколко пъти му бе повторил едно и също.

— Джедрик каза, че идваш отвъд планините. Така ли е наистина?

— Значи така каза Джедрик. — Опита се да бъде ехиден, но думите му прозвучаха почти като въпрос.

Бахранк се бе замислил над нещо, докато караше право надолу през тъмния коридор.

— Говори се, че вие, периферите, си имате тайно поселище там долу и че се опитвате да построите свой собствен град.

— Интересен слух.

— Не е ли така, все пак?

Светлината на единичната линия лампи по тавана на цилиндъра почти не проникваше в кабината и сега бе по-тъмно, отколкото навън. Единствено бледите отражения от циферблатите и апаратите проблясваха в мрака. Но Маккай имаше странното усещане, че Бахранк го вижда ясно и следи всяко негово изражение. И макар това да бе невъзможно, тази мисъл продължи да го гложди. Какво се опитваше да открие?

Защо имам чувството, че вижда през мен?

Тревожните му въпроси се изпариха, когато навлязоха в някаква улица в района на Развъдниците. Бахранк зави по малка алея с плътни сиви сенки.

Съботьорът бе виждал много изображения на тези улици, ала реалността задълбочи опасенията му. Всичко бе толкова мръсно... толкова подтискащо... толкова много хора. Те щъкаха навсякъде!

Сега голямата машина се движеше бавно на безшумните си колела, гъсениците бяха вдигнати над паважа. Редуваха се завои в малки и тесни улички, павирани с камък или застлани с масивни и блестящи черни плочи. Всички улици се гушеха в сенките на надвисналите горни етажи, чийто брой Маккай не можеше да прецени през процепите на бронетранспортъора. Видя магазини, залостени и охранявани. Тук-там имаше стълбища, също охранявани, които водеха към отблъскващи тъмни пространства. По улиците сновяха само хуманоиди, но Маккай така и не зърна характерните за пешеходците нехайни изражения. Стиснати челюсти и сурови лица. Студени подозрителни очи се взираха в минаващата бойна кола. И мъжете, и жените носеха тъмните гащеризони на Трудовия Тръст.

Забелязвайки интереса на Маккай, Бахранк каза:

— Това е анклав на хуманоидите, а твоят шофьор е гаучин.

— Могат ли да ни видят тук?

— Те знаят. Освен това се задават размирици.

— Размирици?

— Гаучини срещу хуманоиди.

Маккай бе ужасен. Дали пък тук не се криеше причината за онези опасения, които Арич и хората му не пожелаха да разяснят? Унищожение на Досейди отвътре? Но Бахранк продължи:

— Пропастта между хуманоидите и гаучаните продължава да расте, никога преди положението не е било толкова лошо. Възможно е ти да си последният хуманоид, който пътува с мен.

Арич и останалите го бяха подготвили за глада, недоверието и насилието на Досейди, но не му бяха казали нищо за конфронтацията между двата вида... споменаха само, че някой можел да унищожи планетата отвътре, без да уточнят името. Какво се опитваше да му подсказва Бахранк? Маккай не се осмеляваше да разкрие своята неосведоменост и безсилието му да се справи с тази ситуация го тласкаше към отчаяние.

Междувременно Бахранк излезе от една тясна уличка и се насочи към друга по-широка, задръстена от талиги с плодове и зеленчуци. Хората бавно отместваха каруците си, за да сторят път на бронетранспортъора, в очите им се четеше неприкрита омраза. Тълпата предизвика удивлението на Маккай: около талигите (изгуби представа за броя им от пряка до пряка) бяха скупчени поне по сто души, които вдигаха ръце и крещяха към хора, стоящи рамо до рамо пред всяка една от каруците. Очевидно камарите с продукти се охраняваха.

Изведнъж Маккай осъзна с ужас, че талигите бяха пълни с отпадъци. Тълпите от хора купуваха отпадъци.

Бахранк отново влезе в ролята си на екскурзовод.

— На тази й викат Улицата на Глада. Това са добре подбрани отпадъци, най-добрите.

Агентът си спомни за думите на един от помощниците на Арич, според когото в Чу имало ресторанти, специализирани в приготвянето на ястия от отпадъците на определени райони в града, тъй като разхищението на неотровна храна било недопустимо.

Мимолетната сцена прикова вниманието му: сурови лица, прикрити движения, омраза, едва сдържаното насилие... всичко това изплува на повърхността под формата на обикновена търговия с отпадъци. И тези многолюдни тълпи! Хората бяха буквално навсякъде — стояха по входовете, пазеха и тласкаха талигите, отскачаха встрани от пътя на Бахранк. Маккай долови нови миризми, парливи зловония, непозната смрад. Още едно нещо предизвика изненадата му — стародавният вид на този Развъдник. Зачуди се дали целият град, притиснат от външните опасности, изглежда толкова изхабен. Според стандартите на Обединения Разум населението на Чу бе живяло тук само няколко поколения, но градът му се стори по-стар от всичко, което бе виждал досега.

Машината се наклони рязко, зави по една тясна уличка и спря. Надниквайки през процепа от дясната си страна, Маккай зърна сводестия портал на една кална сграда и стълбище, което водеше към тъмно подземие.

— Там долу ти е срещата с Джедрик — каза Бахранк. — Тръгваш по тези стълби и после втората врата вляво. Това е ресторант.

— Как да я позная?

— Не ти ли обясниха?

— Аз... — Маккай се прекъсна. Бе виждал снимка на Джедрик по време на подготовката си на Тандалур и сега си даде сметка, че се опитва да забави момента, когато трябваше да напусне бронирания пашкул на Бахранк.

Той като че ли усети това.

— Не се бой, човече. Джедрик ще те пази. И...

Маккай се обърна с лице към гауачина.

— ...върви направо в ресторанта, седни някъде и я чакай. Тук няма да оцелееш дълго без нейната протекция. Кожата ти е тъмна, а в този квартал има хуманоиди, които предпочитат дори зеленото пред тъмното. Хората още помнят Пайлашката врата. Петнадесет години не са достатъчно дълъг срок, за да я забравят.

Неговите инструктори не бяха споменавали нищо за Пайлашката врата, а сега той не се осмели да попита.

Бахранк натисна ключа за отвора му. Вонята от улицата незабавно се усили и стана почти непоносима. Забелязвайки колебанието му, водачът нареди отсечено:

— Тръгвай бързо!

Разтърсен от нещо като обонятелен шок, агентът се озова на улицата, превръщайки се веднага в прицел на многобройни подозрителни очи. Гледката на отдалечаващия се бронетранспортър означаваше прекъсване на последната връзка със Съюза на Разума и всички онези познати неща, които можеха да го защитят. Никога през живота си Маккай не се беше чувствал толкова самотен.

Нито една правна система не може да отстоява справедливостта, ако всички участници в нея — магистрати, обвинители, легуми, защитници, свидетели, изобщо всички — не рискуват живота си при всеки диспут около подсъдимата скамейки. Рискът трябва да бъде вездесъщ на Съдебната арена. Ако някой от елементите остане извън съревнованието и не бъде изложен на личен риск, справедливостта неминуемо пропада.

Гауачински Закон

След залез слънце заваля приятен дъжд, който продължи до тъмно, а после вятърът от клисурата разнесе дъждовните облаци от небето. Сега въздухът бе сякаш кристален, по улиците се появиха локви от стичаща се от корнизите вода. Дори вездесъщата смрад на Развъдниците се поразея и жителите на Чу започнаха да проявяват признаци на хищническо безгрижие, кръстосвайки града.

Докато пътуваше към главната квартира в брониран военен мобил, придружен само от най-доверените си гауачини, Броей усети чистия въздух, макар в същото време да си мислеше за рапортите, които го бяха принудили да напусне незабавно Хълмовете на Консисторията. Когато влезе в съвещателната зала, той видя, че Гар е вече там, застанал с гръб към тъмния прозорец, който гледаше към скалистите възвишения на изток. Запита се от колко ли време стои там. Гауачинът и хуманоидът не си размениха дори бегъл поглед — поредният симптом за растящата бездна между двата вида. И двамата вече бяха прочели онзи тревожен доклад за убийството на двоен агент хуманоид при обстоятелства, които насочваха следата към Броей.

Той тръгна към председателското място на масата за конференции, чукна шифта на комуникатора си и се обърна към екрана, предназначен специално за него.

— Съберете Консисторията и се пригответе за съвещание.

Отговорът дойде като изопачено бръмчене, процеждащо се през модификаторите и коничния заглушител. Гар, застанал в другия край на залата, не долови никакъв сигнал сред шумовете от комуникатора.

Докато чакаше членовете на Консисторията, Броей седна пред комуникатора, повика един свой помощник Гауачин и му заговори тихо с глас, видоизменен от коничния заглушител.

— Започнете превантивна проверка на позициите на всички хуманоиди, които могат да крият опасност за нас. Използвайте план „Д“.

Броей хвърли поглед към Гар. Устата на хуманоида помръдна беззвучно. Явно бе вбесен от коничния заглушител и неспособността си да разбере какво точно прави Броей. Гауачинът продължи да говори на помощника си.

— Искам специалните части да бъдат разгърнати, както ви казах по-рано... Да...

Гар многозначително му обърна гръб и втренчи поглед в нощта.

Разговорът между Броей и помощника му продължи.

— Не! Трябва да включим дори и хуманоидите в това съвещание. Да, рапортът, който Гар е изготвил за мен. Аз също получих тази информация. Възможно е и други хуманоиди да се разбунтуват и да изтласкат гауачините от съседните квартали, а след това ще последват и репресии. Да, и аз си помислих същото, докато четях сводката.

Броей изключи коничния заглушител и модификатора. Трия току-що се бе появила на екрана му по извънредния канал, прекъсвайки разговора със служителя от отдела за сигурност. Тя говореше бързо и тихо; до ушите на Гар достигаха само откъслечни думи. Но подозрителността на Броей ставаше все по-очевидна. Той изслуша Трия и след това каза:

— Да... логично е да се предположи, че убийството е инсценирано да изглежда като дело на гауачин, защото... да, разбирам. Но тези разпръснати инциденти, които... Нима? Е, при такива обстоятелства...

Той остави мисълта си недовършена, но следващите му думи очертаха границата между гауачини и хуманоиди, дори и на най-високите нива на неговия Консултативен съвет.

— Трия, трябва сам да взема решение по този въпрос.

Докато Броей говореше, Гар придърпа един стол, постави го близо до комуникатора и седна. Електорът бе приключил с Трия, но веднага след това отново включи линията за поверителни разговори и въпреки че Гар седеше недалеч, защитният аудиоекран не му позволи

да чуе нищо. Все пак бе на достатъчно разстояние, за да долови бръмченето на секретната система и този шум още повече го вбеси. Хуманоидът не се и опита да прикрие раздразнението си.

Броей го бе забелязал, но с нищо не показва дали одобрява или не близостта му.

— И аз така разбрах — рече той. — Да... ще издам необходимите заповеди веднага, щом свърша тук. Не... Съгласен. Така ще бъде най-добре. — И изключи линията. Досадното бръмчене спря.

— Джедрик има намерение да изправи гаучините и хуманоидите един срещу друг — каза Гар.

— Ако е така, значи, че тя отдавна е подготвяла тази тайна операция — отвърна Броей.

Думите му бяха многозначителни. Намекваше за заговор по върховете, за непредвидени опасности и за възможността всички да бъдат пометени от всевъзможни инерционни сили.

— Значи според теб положението ще се влоши — рече Гар.

— Надявам се.

Гар го изгледа продължително и накрая кимна:

— Да.

Очевидно Броей предпочиташе една по-ясна ситуация, при която развоят на събитията щеше да бъде предвидим. Той беше подготвен за това. Щом Броей преценеше, че нещата са придобили достатъчна яснота, щеше да се възползва от безспорната си власт, за да извлече колкото се може по-голяма изгода, докато траеха вълненията.

Гар наруши мълчанието.

— Но ако не сме разбрали правилно намеренията на Джедрик...

— Страданията на невинните са в наша полза — отбеляза Елкторът, перифразирайки част от едно старо и известно на всеки досейдиец правило.

Гар довърши мисълта му вместо него.

— Но кои са невинните?

Преди Броей да успее да отговори, проблесна екранът му с лицата на всички членове на Консисторията, всяко едно от тях в отделно малко квадратче. Броей проведе съвещанието бързо, като почти не позволи да го прекъсват. Не последваха никакви домашни арести, нито пък директни обвинения, но думите и поведението му явно разделяха двата вида. Когато той свърши, Гар си представи хаоса

и стълкновенията, които се вихреха сега в Чу, докато хората на властта прегрупираха силите си.

Без да знае точно защо, Гар почувства, че Джедрик очаква именно това; Броей допускаше грешка, като засилваше напрежението между гауачини и хуманоиди.

Електорът изключи комуникатора и се обърна към него. В поведението му се четеше изключителна предпазливост.

— Трия ми каза, че Джедрик не може да бъде открита.

— А нима не очаквахме това?

— Може би, да. — Броей изду бузи и изпухтя. — Онова, което не разбирам, е как един обикновен Свързочник е успял да се изплъзне на хората ми и Трия.

— Според мен ние подценихме Джедрик. Ами ако тя идва от...
— Брадичката на Гар се стрелна към тавана.

Броей се замисли над тази възможност. Той бе надзиравал лично разпита на Бахранк в един таен пост в сърцето на Хълмовете на Консисторията, преди да го повикат в щаб-квартирата. Пристигащите един след друг рапорти говореха за проблем, пред който градът се бе изправял и преди, но мащабите този път бяха различни. Информацията на Бахранк не отговори на очакванията. Просто беше докарал агента от Периферията на такъв и такъв адрес. (Отделът за сигурност не успя да провери достоверността на тези сведения навреме заради бунтовете). Очевидно Бахранк говореше истината. Съществуваше възможност периферите да се опитват да построят свой собствен град отвъд планините. Според Броей това бе малко вероятно. Неговите източници в Периферията като цяло се бяха оказали надеждни, а специалният му агент не го беше подвеждал никога. Освен това едно такова начинание изискваше огромни хранителни запаси, които без изключение подлежаха на обща отчетност. А тя в края на краищата бе работа на Свързочника, защо тогава... Не, не звучеше правдоподобно. Периферията се препитаваше с най-нискокачествените отпадъци на Чу и онова, което можеше да бъде изтръгнато от отровната почва на Досейди. Не... Бахранк грешеше. Този Маккай бе странен тип, по по съвсем друг начин. А Джедрик навярно е знаела това преди всички останали... с изключение на него самия. Главният въпрос оставаше: кой ѝ бе помогнал?

Броей въздъхна.

— Ние отдавна работим заедно, Гар. Човек с твоята власт, който е започнал пътя си от Периферията и е минал през Развъдниците...

Гар разбра. Току-що Броей му бе казал, че подозренията му са засилени. Между тях никога не бе имало истинско доверие, но този път ставаше дума за нещо различно — нито един от двамата не говореше открито, в думите им нямаше нищо определено или категорично и въпреки това всичко бе ясно. Това вече не беше лукавство, а чисто и просто досейдийски начин на общуване.

Известно време Гар не знаеше какво да предприеме. Възможността да се стигне до подобна ситуация винаги бе съществувала, но дългото запазване на това статукво бе приспало бдителността му, вкарвайки го в опасна зависимост. Трия бе най-важният му коз. Той се нуждаеше от нея именно сега, но в този критичен момент пред дъщеря му стояха далеч по-важни задачи.

Гар си даваше сметка, че ще се наложи да форсира плановете си, призовавайки всички свои подчинени и подвластни. Вниманието му бе привлечено от шума на многобройните забързани стъпки по външния коридор. Навярно нещата се развиваха по-устремно, отколкото бе очаквал.

Той стана и погледна разсеяно през прозореца към стръмните скали на Периферията, очертани върху нощното небе като тъмни силуети. Чакайки Броей, бе наблюдавал спускането на мрака и малките оранжеви точки светлина — огньовете на Периферията. Гар познаваше тези огньовете, познаваше вкуса на храната, която се готвеше на тях, познаваше убийствената монотонност, властваща над живота в ония райони. Може би Броей си мислеше, че ще избяга отново там? Не, той разполагаше с друга алтернатива и Електорът щеше да се изненада, когато научи за нея.

— Сега трябва да тръгвам — отсече Броей. Изправи се и се заклатушка към вратата. Всъщност думите му трябваше да бъдат изтълкувани по следния начин: „Не искам да те заваря тук, когато се върна.“

Гар продължи да се вира през прозореца. Изглеждаше потънал в някакъв яростен блян. Защо се бавеше рапортът на Трия? В залата влезе един от помощниците на Броей, гаучин, и започна да прелиства документите в края на масата.

Тази погълнатост на Гар продължи не повече от пет минути. Малко по-късно той сякаш дойде на себе си, обърна се и излезе от стаята.

Изваден от равновесие заради онова, което бе убеден, че трябва да направи, Гар зави наляво и закрачи по коридора към стаята, където знаеше, че ще намери Броей. Трима гауачини с лентите на отдела за сигурност го последваха, но без да му попречат. Вратата се охраняваше от други двама, но и те се поколебаха да го спрат. Електорът, който не бе очаквал Гар да го потърси, не бе дал никакви конкретни разпореждания. Именно на това разчиташе и той самият.

При влизането му Броей обясняваше нещо на група гауачини, надвесен над маса, отрупана с карти. Под жълтото сияние на осветителните тела върху картите играеха променливи сенки, докато приведените помощници си водеха бележки. Неочакваната визита свари Електора неподготвен.

Гар заговори, преди Броей да успее да го отпрати:

— Ти все още имаш нужда от мен, за да не направиш най-голямата грешка в живота си.

Другият се изправи без да пророни дума, но поканата към Гар да продължи бе очевидна.

— Джедрик си играе с теб и те използва като свое оръдие. Вършиш тъкмо онова, което тя иска.

Броей изпуктя. Последвалото свиване на рамене вбеси Гар.

— Днес, когато дойдох тук, Броей, аз взех определени предпазни мерки, в случай че решиш да упражниш насилие над мен.

Отново влудяващото гауачинско свиване на рамене. Всичко това бе толкова банално. Интересно докога този посредствен хуманоид ще бъде жив и на свобода?

— Ти никога няма да разбереш какво съм направил за да се подсигурия срещу теб — продължи Гар. — Не съм подвластен на никакви наркотици. Аз съм предпазлив човек, Броей, и естествено разполагам с няколко начина да умра, преди твоите специалисти по болката да победят разсъдъка ми. Направих всичко, което можеш да предположиш, че ще направя... и нещо повече. Нещо което сега на всяка цена трябва да узнаеш.

— Аз също съм взел предпазни мерки, Гар.

— Разбира се. И допускам, че не зная какви са те.

— Какво предлагаш тогава?

Гар се изсмя тихо и с трудно подтиснато злорадство.

— Моите условия са ти известни.

Броей завъртя няколко пъти глава, жест, присъщ най-вече на хуманоидите.

— Да си поделим властта? Изненадваш ме, Гар.

— Предстоят ти още по-големи изненади. Не знаеш какво всъщност съм направил.

— И какво е то?

— Не е ли по-добре да обсъдим това някъде другаде?

Броей обиколи помощниците си с поглед и им махна да напуснат.

— Ще говорим тук.

Гар изчака затварянето на вратата след последния от помощниците на Броей.

— Навярно знаеш за фанатичните убийци, които сме подготвили в анклавите на хуманоидите.

— Ние можем да се справим с тях.

— При подходяща мотивация фанатиците умеят да пазят големи тайни, Броей.

— Несъмнено. Да не би сега да се каниш да ми разкриеш една такава тайна?

— В продължение на години моите фанатици живяха с намалени дажби, съхранявайки и изнасяйки остатъка в Периферията. Сега ние разполагаме с мегатонове храна. Имаме и цяла една планета, където да скрием запасите си, така че никога да не ги намерите. Всичката тази храна е от Чу, до последното късче, и ние ще...

— Друг град!

— Нещо повече. Ние притежаваме всички оръжия, които са в арсенала на Чу.

Гръдните кухни на Броей почти позеленяха от гняв.

— Значи ти никога не си се отказвал от Периферията?

— Родените там не могат да я забравят.

— След онова, което Чу направи за теб...

— Доволен съм, че не ме обвини в богохулство.

— Но ние имаме мандат, даден ни от Боговете на Воала!

— Разделяй и владей, продължавай да разделяш и владей още по-безусловно, разсечи обществото на късове и властвай абсолютно.

— Не това имах предвид. — Броей на няколко пъти си пое дълбоко въздух и възвърна спокойствието си. — Един град и само един град. Това е нашият мандат.

— Но другият град ще бъде построен.

— Наистина ли?

— Ние изкопахме подземните цехове на фабрики, за да си подсигуририм оръжия и храна. Ако посегнеш на нашите хора в Чу, ще те нападнем отвън, ще разрушим стените ти и...

— Какво е твоето предложение?

— Оказване на съдействие за разделянето на двата вида, един град за гауачините и един за хуманоидите. Какво ще правите в Чу си е ваша работа, но мога да ти кажа, че ние от новия град ще премахнем Демопола и неговата аристокрация.

— И ще издигнете нова?

— Може би. Моите хора са готови да умрат за нашата обща цел — свободата. Телата ни няма да принадлежат повече на Чу!

— Значи затова всичките ти фанатици са родени в Периферията.

— Виждам, че още не разбираш, Броей. Моите хора не просто са родени в Периферията; те са готови и дори изпълнени с желание да умрат за своята мечта.

Броей се замисли. Това бе труден казус за един гауачин, чиято неспокойна, заради Гралуза, съвест винаги се трансформираше в дълбоко уважение към стремежа за оцеляване. Съзираше смисъла в думите на Гар и в съзнанието му изплува образът на вълни от човешка плът, стоварващи се върху всяка сграда, нехаейки за болката, смъртта и оцеляването. Те наистина можеха да превземат Чу. Мисълта за безчетните и готови на саможертва пришълци от Периферията го изпълни с дълбока тревога. За да я прикрие, бе необходимо желязно самообладание. Не се съмняваше ни най-малко в думите на Гар. Друго и не можеше да се очаква от този мършав перифер. Но защо му разкриваше всичко това именно сега?

— Джедрик ли ти заповяда да ме подготвиш за...

— Джедрик не е част от нашия план. Тя усложнява нещата, но разпалваният от нея конфликт може да послужи по-добре на нас, отколкото на теб.

Броей претегли тези думи, съпоставяйки ги с онова което знаеше за Гар, и реши, че хуманоидът до известна степен има основание.

Главният въпрос обаче все още оставаше без отговор.

— Защо?

— Аз не съм готов да пожертвам хората си — рече Гар.

Това звучеше донякъде правдоподобно. Съветникът му бе доказал многократно, че е способен да взема трудни решения. Но без съмнение сред неговите орди от фанатици имаше опитни воители, които той предпочиташе да не губи... все още не. Да, това бе мисловният модел на решението му. А Гар вероятно познаваше и дълбокото уважение към живота, което се раждаше в гърдите на един гауачин след безумието около подбора на малките. Гауачините също можеха да взимат кървави решения, но вината... о, вината... Гар разчиташе именно на това чувство за вина. И може би възлагаше на него прекалено големи надежди.

— Предполагам, не очакваш от мен да взема открито и активно участие в твоя проект за град в Периферията?

— Ако не активно, то пасивно.

— И настояваш да си поделитем управлението на Чу?

— Временно.

— Изключено!

— По същество, ако не формално. Не е задължително да се дава гласност.

— Ти си мой съветник.

— Нима искаш да разпалиш война между нас, а в това време Джедрик да дебне в очакване, възползвайки се от всеки неуспех?

— А-а... — Броей кимна.

Ето какво било! Гар бе извън аферата Джедрик. Той се страхуваше от нея, дори повече от нея, отколкото от самия него. Значи трябваше да бъде предпазлив. Гар не се плашеше лесно. Какво ли знаеше той за тази Джедрик? Сега вече имаше достатъчно основания за компромис. Висящите въпроси можеха да получат отговор по-късно.

— Ще продължиш да бъдеш мой главен съветник — рече Броей.

Да, това беше вариант. Гар прие съгласието му с отсечено кимване.

След този компромис Електорът почувства празнота в храносмилателните си възли. Гар разбираше, че е бил принуден да признае страха си от Джедрик. Хуманоидът можеше да бъде сигурен, че Броей ще се опита да неутрализира неговия проект за град в

Периферията. Но обхватът на замисъла му далеч надхвърляше очакваното, оставяйки прекалено много неизвестни. Никой не можеше да взема правилни решения без достатъчно информация. Гар бе разкрил определени неща, но не получи нищо в замяна. Това не бе в неговия стил. Дали все пак предположенията дотук бяха верни? Броей знаеше, че ще се наложи да провери това и да използва някои сведения като примамка.

— От известно време са зачестили мистичните обреди сред гауачините в Развълдниците...

— Известно ти е, че няма смисъл да ми пробутваш тези религиозни щуротии!

Гар наистина се ядоса.

Броей прикри задоволството си. Гар все още не знаеше (или не приемаше), че понякога Богът на Воала може да създава илюзии сред паството си, че беседва с миропомазаните и дори отговаря на някои от въпросите им.

Много неща станаха ясни тук — повече, отколкото съветникът му подозираше. Бахранк бе прав. И Джедрик навярно знаеше за проектите на Гар. Възможно беше тя да е искала Броей да научи за това и сетне да е подмамила Гар да разкрие плана си. Ако бе разбрал този ход, причината за страховете му бе налице.

Защо Бог не ми открие нещата? — замисли се Броей. — *На изпитание ли съм подложен?*

Да, отговорът навярно бе такъв, но едно нещо беше сигурно:

Този път аз ще изпълня Божието напътствие.

Всички разумни същества си изнамират свои собствени оправдания. Стриктният и неизменен Закон просто осигурява една удобна система в рамките на която индивидът е принуден да изостави оправданията и предразсъдъците си. Единственият универсално приемлив закон за смъртните би бил законът, който се съобразява с всички оправдания. Какъв очевиден абсурд. Законът трябва да разобличава предубежденията и да поставя под съмнение оправданията. Ето защо трябва да бъде гъвкав и да се променя, за да отговори на новите изисквания. Иначе той просто се превръща в оправдание на силните.

Гауачински Закон (Превод на БюСаб)

Почти веднага след потеглянето на Бахранк, Маккай си припомни защо бе дошъл тук. Сградите на Чу се издигаха над него, високи и масивни, но през един чудноват малък улей откъм западната страна проникваше кос лъч следобедна сребриста светлина, падащ върху тясната уличка. Сенките на всички предмети бяха плътни, а това правеше движенията на хората по-отчетливи. На Маккай не му хареса начинът, по който го гледаха — сякаш всеки преценяваше каква лична изгода може да извлече от него.

Той си запробива път през тълпата към сводестия вход, следейки тайно всяка подробност. След всичките години в БюСаб, след обучението му и натрупания опит, притежаваше изключителни познания за биологическите видове в Съюза на Разума. Сега, черпейки от тези познания, чувстваше чудовищната потайност, която властваше над тези хора. За жалост знаеше твърде добре какво може да причини един биологичен вид на друг, да не говорим пък какво можеше да причини на себе си. Хората наоколо му напомняха единствено за тълпа, която всеки момент ще експлодира.

Готов мигновено да се защити, Маккай се спусна надолу в хладните сенки на едно късо стълбище, където минувачите бяха по-малко, но миризмата на гниене и плесен бе още по-отчетлива.

Втората врата вляво.

Той тръгна към указаната от Бахранк цел и надникна през нея: отново стълбище. Това кой знае защо го смути. Образът на Чу ставаше все по-ясен в съзнанието му, но съвсем не приличаше на нарисуваната от хората на Арич картина. Умишлено ли го бяха подвели? Възможно ли бе самите те да не са разбрали същността на чудовището си? Серията от подобни въпроси вледени кръвта му. Ами ако неколцина от агентите на Арич тук бяха решили да извлекат дивиденди от тайното могъщество на Досейди? През цялата си кариера Маккай никога не бе попадал в свят, така откъснат от останалата вселена. Тази планета бе *самотна*, лишена от много удобства, придаващи цивилизован вид на другите разумни светове. Бе й отнет свободният достъп до пространствените врати, контактите с другите известни видове, изтънчените удоволствия и изисканите им съблазни. Досейди бе изградил свой собствен модел. А инструкторите от Тандалур отново и отново се бяха връщали към едно и също предупреждение: „Тези самотни *примитивни* същества ще завладеят цялата вселена на Обединения Разум, ако бъдат пуснати на свобода.“

Нищо не може да ги възпре. Нищо.

Подобна оценка навярно бе преувеличена. Досейдийците си имаха своите бариери в чисто физически смисъл. Но те не бяха ограничени от условностите и морала на Разума. Тук човек можеше да си купи всичко, всяка забранена поквара, родена в нечие въображение. Тази мисъл обсеби Маккай. Спомни си за безбройните наркотични вещества на Досейди. Властта на безскрупулното малцинство, която се крепеше на порока, бе ужасяваща. Но сега не беше моментът да се бори с колебанията си. Маккай тръгна надолу по стълбището с пресилена решителност, следвайки указанията на Бахранк. Не му оставаше нищо друго. Площадката в дъното на стълбите представляваше широко тъмно пространство, осветено от мъждива лампа, прикрепена към една черна врата. Двама хуманоиди дремеха на столовете си до вратата, но имаше и трети, клекнал до тях с нещо като примитивна бомба в ръцете си.

— Джедрик ме повика — каза Маккай.

Часовоят с бомбата му кимна да продължи.

Агентът мина покрай него, хвърляйки бърз поглед към нея — тръба и метална кутия с копче, върху което часовоят бе поставил палеца си. Едва не се препъна. Това бе адска машина тип „камикадзе“!

Ако по някаква причина часовоят вдигнеше палеца си, съоръжението без съмнение щеше да експлодира и да избие всички на стълбището. Маккай погледна двамата заспали мъже. Как можеха да спят при такива обстоятелства?

Сетне вниманието му бе привлечено от черната врата и мъждивата лампа. Над всички зловония тук властваше натрапчивата миризма на силно подправена храна. Той забеляза, че вратата е масивна и с блестяща шпионка на нивото на лицето. Отваряше се автоматично. Премина през нея и влезе в широка ниска стая, препълнена — *не, претъпкана!* — с хора, насядали по пейки около маси с хоризонтални подпори. Между пейките почти нямаше място за минаване. Хората поглъщаха храната си с лъжици от малки купи. Сервитьори и сервитьорки притичваха през тесните проходи, оставяйки пълните съдове с трясък и прибирайки празните.

Над всички доминираше една дебела жена, седнала пред малко писалище, поставено върху платформа вляво от Маккай. Мястото ѝ позволяваше да контролира входа, целия салон и страничните летящи врати, през които сервитьорите влизаха и излизаха. Това чудовищно създание оставяше впечатлението, че никога не е напускало високия си трон. И наистина, Маккай бе готов да повярва, че е прикована там завинаги. Ръкавите на зеления гащеризон се впираха в плътта ѝ и на това място ръцете ѝ бяха подпухнали. Глезените ѝ се бяха надиплили върху обувките под формата на гънки.

Седни и изчакай.

Предупреждението на Бахранк бе просто и ясно.

Той огледа пейките за свободно място. Но преди да успее да направи и крачка, чу пискливия глас на дебалата жена.

— Името ти?

Отмести поглед към мъничките зли очи, обрамчени с гънки от тлъстина.

— Маккай.

— Така си и помислих.

Тя вдигна надипления си пръст във въздуха. Някъде тълпата притича едно момче. Едва ли имаше повече от девет години, но очите му бяха белязани от хладния печат на зрелостта. То вдигна очи към дебалата жена и зачака указанията ѝ.

— Това е той. Отведи го.

Момчето се обърна, без да погледне дали Маккай го следва, и тръгна към летящите врати на сервитьорите. На два пъти агентът едва не бе стъпкан от тях. Неговият водач някак си успяваше да предугади отварянето на всяка врата и да отскочи встрани.

Накрая стигнаха до солидна черна преграда с шпионка. Водеше към къс коридор със затворени врати от двете страни и сляпа стена в дъното. Когато се изправиха пред нея, тя се плъзна встрани и тръгнаха по тесен и застлан с каменни плочи под. На тавана през големи разстояния висяха електрически крушки. Стените бяха влажни и миришеше отвратително. От време на време стигаха до широки площадки с часовои. Преминаха през няколко охранявани врати, изкачваха се и пак се спускаха надолу. Маккай изгуби представа за броя на завоите, площадките и охраняваните постове. Малко по-късно навлязоха в поредния недълъг коридор с врати от двете страни. Момчето отвори втората вдясно, изчака Маккай да влезе и затвори след него. Всичко бе извършено без нито една дума. Откъм коридора долитаха отдалечаващите се стъпки на водача му.

Стаята бе малка и слабо осветена от прозорците, разположени високо горе. Дългата около два метра маса с хоризонтални подпори, пейките от двете ѝ страни и столовете в двата ѝ края изпълваха почти цялото пространство. Стените бяха от гол сив камък. Маккай отиде до стола в дъното и седна. Остана така няколко минути, възприемайки новото място. Стаята бе студена — гауачинска температура. Един от високите прозорци зад него беше открянат и той чуваше шумовете от улицата: тежки превозни средства, спорещи гласове, многобройни стъпки. Усещането, че Развъдникът прониква в тази стая, бе твърде силно. Някъде по-наблизо, зад единичната врата, се чу трясък на глинен съд и след това свистене на пара.

Малко по-късно в стаята се промъкна една висока и стройна жена, отваряйки вратата само толкова, колкото да влезе. За миг, докато се обръщаше, светлината от прозорците падна върху лицето ѝ. Тя седна в края на дясната пейка, потъвайки в сенките.

Никога преди Маккай не бе виждал толкова силни черти върху лицето на жена. Бе като студена скала с ледено-кристални очи в най-светлия нюанс на синьото. Късо подстриганата ѝ черна коса стърчеше нагоре. Той едва не потръпна. Желязното ѝ тяло подсилваше суровото изражение. Това не беше непреклонността на страданието, а по-скоро

категорична решимост, родена в жестоки усилия и способна да експлодира при най-лекото докосване. В световите на Обединения Разум, където козметичните изкуства бяха в състояние да се противопоставят на старостта, жената можеше да бъде на всякаква възраст между 35 и 135 години. Мъждивата светлина, която падаше върху нея, не му позволяваше да я разгледа добре, но той предполагаше, че няма дори тридесет и пет.

— Значи *ти* си Маккай?

Той кимна.

— Имаш късмет, че хората на Адрил получиха съобщението ми. Хората на Броей вече те търсят. Не бях известена, че кожата ти е толкова тъмна.

Маккай сви рамене.

— Бахранк ни предупреди, че можем да загинем заради теб, ако не бъдем предпазливи. Каза, че нямаш дори и елементарна подготовка за оцеляване.

Агентът бе изненадан, но запази мълчание.

Тя въздъхна.

— Поне си достатъчно умен да не протестираш. Е... добре дошъл на Досейди, Маккай. Може би ще успея да съхраня живота ти достатъчно дълго, за да ни бъдеш от полза.

Добре дошъл на Досейди!

— Аз съм Джедрик, както несъмнено вече знаеш.

— Познах те.

Това беше вярно само донякъде. Нито едно от изображенията, които бе видял, не предаваше нейната бликаща безмилостна бруталност.

На устните ѝ трепна жестока усмивка и сетне изчезна.

— Моят поздрав с добре дошъл на нашата планета остана без отговор.

Маккай тръсна глава. Съветниците на Арич бяха съвсем ясни, когато го предупреждаваха: „Тя не знае за твоя произход. При никакви обстоятелства не трябва да разкриваш, че идваш отвъд Стената на Бога. Може да се окаже фатално за теб.“

Маккай продължи да я гледа безмълвно.

Лицето на Джедрик застина в още по-студена маска. Промяната бе най-видима в ъгълчетата на устата и очите ѝ.

— Добре. А сега, Бахранк каза, че носиш някаква чанта и че в дрехите ти са защити пари. Подай ми първо чантата.

Моят комплект.

Тя протегна ръка с отворена длан.

— Предупреждавам само веднъж, Маккай. Ако стана и изляза оттук, няма да живееш повече от две минути.

Той измъкна комплекта и ѝ го подаде, макар всеки негов мускул да потрепваше протестиращо.

— И аз те предупреждавам, Джедрик: единственият човек, който може да го отвори, без да бъде убит и съдържанието унищожено, съм аз.

Тя пое комплекта и го завъртя откъм плоската му страна.

— Наистина ли?

Сега Маккай я интересуваше по нов начин. Беше по-малко, отколкото бе очаквала, и в същото време повече. Наивен, разбира се, невероятно наивен. Но тя вече познаваше тази черта на хората отвъд Стената на Бога. Това изглеждаше най-удачното обяснение. Имаше нещо нередно на Досейди. Би трябвало хората отвъд Воала да изпратят тук най-добрите сред самите себе си. Нима Маккай бе от най-добрите? Невероятно.

Тя стана, отиде до вратата и чукна веднъж.

Агентът видя как Джедрик подава комплекта на някого отвън, чу приглушен разговор, но повечето думи останаха неразбираеми. В миг на колебание той се замисли дали да не се опита да опази поне част от съдържанието на комплекта. Но нещо в поведението на жената и трупачите се въпроси го възпряха.

Джедрик се върна на мястото си без чантата. Известно време тя го наблюдаваше с високомерно вдигната глава, сетне заговори:

— Трябва да ти кажа няколко неща. Ще бъде нещо като тест. Ако пропаднеш, мога да ти гарантирам, че няма да оживееш дълго на Досейди. Разбра ли?

Мълчанието на Маккай я накара да стовари юмрук върху масата.

— Разбра ли?

— Кажи, каквото имаш да казваш.

— Много добре. Очевидно тези, които са те подготвяли за Досейди, са те предупредили да не разкриваш истинския си произход. И въпреки това всички, с които си разговарял в продължение на

няколко секунди, те подозират, че не си от нас — нито от Чу, нито от Периферията, нито от някое друго тукашно място. — В гласа ѝ се появиха нови отсечени нотки. — Но аз знам. Нека ти кажа нещо, Маккай, дори и децата на Досейди знаят, че хората, които са затворени под Стената на Бога, не са произлезли на тази планета!

Вторащи се в нея, потресен.

Затворени.

Докато Джедрик бе говорила, той разбра, че това е самата истина. Защо Арич или хората му не го бяха предупредили? Защо самият той не бе забелязал? Планетата Досейди бе отровна както за хуманоидите, така и за гауачините, и съвсем естествено те бяха разбрали, че не водят произхода си оттук.

Преди да продължи, тя му даде възможност да осмисли всичко това.

— Сред нас има и други от твоите хора. Може би някои са били по-добре подготвени и не сме ги открили. Но аз съм свикнала да залагам на сигурността. А за теб съм сигурна. Ти не си досейдиец. Подложих това на проверка и интуицията ми не ме подведе. Ти идваш отвъд Стената на Бога. Твоите действия при срещите ти с Бахранк, с Адрил, с мен... — Джедрик поклати тъжно глава.

Арич ме нареди така!

Тази мисъл го върна към въпроса, който продължаваше да го измъчва — разбулването на експеримента Досейди от БюСаб. Толкова ли невнимателни са били гауачините? Наистина ли са могли да допуснат подобна грешка? Техният първоначален план за укриване на този проект по всяка вероятност е бил изпипан до последната подробност. И въпреки това до агентите на БюСаб бе достигнала ключова информация. Маккай се чувстваше сломен от многобройните въпроси без отговор. Към този товар сега се прибави и синдромът Джедрик. Единственото обяснение бе, че всички действия на Арич и хората му са били продиктувани от желанието им Маккай да изпадне именно в такова положение. Те умишлено бяха допуснали изтичането на информация за Досейди. А агентът бе техният прицел.

С каква цел?

— Възможно ли е да ни подслушват? — попита той.

— Не и моите врагове на Досейди.

Той се замисли над думите и. Въпросът дали някой отвъд Стената на Бога може да чуе разговора им бе оставен открит. Маккай сви нерешително устни. Имаше нещо нелепо в лекотата, с която му бяха отнели комплекта... и все пак, какво друго му оставаше? Те нямаше да успеят да вземат нищо от чантата и някой там навън, един от подчинените на Джедрик, щеше да умре. Това можеше я да поотрезви. Реши да печели време.

— Толкова много неща бих могъл да ти кажа. Толкова много. Просто не зная откъде да започна.

— Започни с това как премина през Стената на Бога.

Да, може би щеше да успее да я смути с едно свободно описание на кейлбаните и пространствените врати. Нищо от опита ѝ тук на Досейди не би могло да я подготви за подобни явления. Маккай си пое дълбоко въздух. Тъкмо щеше да заговори, когато някой почука на вратата.

Джедрик му даде знак да изчака, наведе се над масата и отвори. Един слаб и сух младеж с огромни очи, високо чело и оредяла светла коса се вмъкна вътре и остави чантата му на масата пред Джедрик.

— Не беше много трудно — рече той.

Маккай се вторачи в комплекта, не вярвайки на очите си. Чантата бе отворена и всичките вещи в нея бяха изложени на показ, съвършено изправни.

Джедрик посочи на младежа срещуположното място. Сетне посегна към лъчемета.

Маккай не можа да се сдържи.

— Внимавай! Това е опасно!

— Не викай, Маккай. Не знаеш какво значи опасност.

Тя взе лъчемета, разгледа го, сетне го върна точно на мястото му и погледна към младежа.

— Е, Стиги, слушам те.

Момчето се зае да изважда уредите един след друг, говореше бързо, боравейки с всеки от тях вещо и точно.

Маккай положи всички усилия да проследи разговора им, но те използваша някакъв непонятен код. Израженията на лицата им обаче бяха достатъчно красноречиви. Повече от въодушевени. Каквото и да разказваше Стиги за опасните играчки в чантата на Маккай, явно разкритията му щяха да облагодетелстват и двамата.

Несигурността, която Маккай бе усетил по време на пътуването с Бахранк, се засили. Това усещане нарасна у него като болест: неспокоен стомах, бодежи в гърдите и накрая остра болка през челото. Известно време си мислеше дали не е станал жертва на някаква неизвестна досейдийска зараза. Причината не би могла да бъде в храната, защото все още не бе ял нищо. Докато наблюдаваше Джедрик и Стиги, той разбра по собствените си реакции, че подсъзнателно се опитва да отхвърли някаква догадка или сбор от предположения, които бе приемал безусловно. Помъчи се да изчисти ума си и да не се впуска в подробности. Нека съзнанието му да попива, каквото пожелае. Така щеше да е в състояние да преценява нещата хладнокръвно.

Досейди изискваше от всеки студени и брутални решения. Без изключение.

Да, наистина... той бе смятал, че някой ще загине при отварянето на комплекта. Но от друга страна, те знаеха за опасността. Възможно беше да им е помогнал, когато ги предупреди. Сигурно.

Аз трябва да стана точно като тях, иначе няма да оцелея... камо ли да успея.

Стори му се, че изпитва на свой гръб страховете на Арич и проумя отчаянието на гауачините. Какъв ужасяващ плацдарм на властта!

Джедрик и Стиги приключиха с разговора си около комплекта. Стиги се изправи с чантата в ръка и най-сетне заговори с думи, познати на Маккай.

— Да, няма време за губене.

Сетне младежът излезе от стаята.

Джедрик се обърна към Маккай. Благодарение на комплекта и съдържанието му тя бе получила отговор на най-важния въпрос, касаещ него и подобните му. Хората отвъд Стената на Бога бяха изродени потомци на изобретилите тези уреди. Това бе единственото разумно обяснение. Почти изпитваше жал към агента. Но подобни чувства бяха недопустими. Той трябваше да разбере, че няма никакъв друг избор, освен да и се подчинява.

— А сега, Маккай, очаквам от теб отговор на всички мои въпроси.

— Да.

Джедрик разбра, че вече е готов да ѝ окаже пълно съдействие.

— Когато получа удовлетворителен отговор — добави тя, — ще отидем да обядваме, а след това ще те отведе на едно относително безопасно за теб място.

Семействата/Клановете/Фракциите от Периферията все още не са се възстановили след неуспешния им опит от миналия Декамо да пробият нашите защитни системи. Сега те изглеждат обуздани. През следващия планов период можем да очакваме единствено незначителни полицейски акции. При това понастоящем нашите агенти не срещат трудности в насочването на С/К/Ф към едно закономерно и пълно отхвърляне на икономическото развитие, което би могло да доведе до усъвършенствано производство на храна.

Из доклад на Досейдийското Бюро по контрола

Електор Броей, обзет от истински и несдържан гняв бе нещо, което си заслужаваше да се види, и през тази нощ доста от подчинените му станаха свидетели на този емоционален изблик. Броей не бе спал от два дни; помощниците му от четвъртия екип стояха пред началника си в светилището, за да понесат пълния размах на неговата ярост. Мълвата вече бе стигнала до тях и те, както и всички останали, не се опитваха да скрият страха си, нито огромното желание да си възвърнат благоразположението на своя господар.

Броей стоеше близо до края на дългата маса, където малко по-рано се бе срещнал с Гар и Трия. За дългите безсънни часове говореха единствено ситните дупчици по мастните възли под гръдните му кухини. Погледът му беше пронизващ както винаги, а гласът му — все така рязък.

— Онова, което бих искал да разбера, е как стана така, че не получих никакъв сигнал. Не само, че не успяхме да засечем тази дейност, а продължихме да фабрикуваме самодоволни рапорти, несъответстващи ни най-малко на действителността.

Всички помощници, скупчени в другия край на масата, стояха прави и помръдваха неспокойно. Употребеното от Броей местоимение „ние“ изобщо не им носеше утеха. Те го чуваха съвсем ясно да казва: „Вие! Вие! Вие!“

— На всяка цена искам да ми намерите осведомител — нареди Броей. — Осведомител хуманоид или от Чу, или от Периферията. Не

ме интересува как ще стане това. Трябва да открием този склад с хранителни продукти. Трябва да разберем къде са започнали да строят своя светотатствен град.

Един от помощниците му, строен млад гаучин от предната редица, предпазливо се осмели да зададе въпроса, който през тази нощ бе повдиган няколко пъти и от останалите дисциплинирани сътрудници.

— Няма ли да задълбочим проблема с размириците, ако настъпим прекалено масирано срещу хуманоидите в Развъдниците...

— Бунтовете ще зачестят, конфронтацията между хуманоиди и гаучини ще се засили — съгласи се Броей.

— Но ние сме готови да посрещнем тези последствия.

Този път те разбраха, че в „ние“ Броей бе вложил онова значение, което влагат кралете и императорите. Той бе готов да посрещне последствията. Не всички от помощниците му обаче гледаха с добро око на една война между видовете зад градските стени. Някой от задните редици вдигна ръка.

— Може би ще бъде по-добре да изпратим само хуманоиди в Развъдниците. Ако ние...

— Това са глупости — отсече Броей. — Взехме необходимите мерки, за да задържим Чу под контрол. Пред вас стои еднo-единствена задача — намерете този склад за храни и подземните фабрики. Ако се провалите, всичко е свършено. А сега се махайте. Не искам никой да се мярка пред очите ми без добри новини!

Те се изнизиха безшумно, двама по двама.

Броей остана загледан в празния екран на комуникатора си. Сега, когато най-сетне бе сам, той отпусна раменете си и задиша тежко, едновременно през устата и гръдните си кухини.

Каква бъркотия! Каква ужасна бъркотия!

Дълбоко в себе си Електорът съзнаваше, че прави точно онова, което Джедрик очакваше от него. Тя не му бе оставила никаква алтернатива. Можеше само да се възхищава на умения ѝ и да изчаква удобния случай, който тъй или иначе щеше да дойде. Но какъв изумителен интелект работеше в тази хуманоидна глава. При това от женски пол! Женските гаучини никога не развиваха такива качества. Те се използваша само за разплод, изключение правеше единствено Периферията. От друга страна, жените хуманоиди винаги бяха

извиквали удивлението му. Тази Джедрик притежаваше истински качества на лидер. Оставаше да се види дали точно тя ще е човекът, който ще поеме Електорството.

Броей установи, че несъзнателно се е върнал към онези първи и ужасни мигове на осъзнаване в Гралуза. Да, такива бяха законите на живота. Ако подборът на силните не се извършваше чрез страховитото изпитание, всички щяха да загинат. Това би бил краят и на двата вида. Това би бил техният край на Досейди, а Досейди бе всичко.

Тъй или иначе, Броей се чувстваше съкрушен. Струваше му се, че е бил измамен от собствения си Бог. И защо Бог му бе казал, че само злото може да проникне в ума на един фанатик? Нима Бог не бе всемогъщ? Възможно ли беше нечие съзнание да се доближи до Бог? И как тогава Бог би останал Бог?

Аз съм твоят Бог!

Никога не можеше да забрави този беззвучен глас, отекнал в съзнанието му.

Лъжа ли бе това?

Идеята, че са марионетки в ръцете на един лъжлив Бог, не беше нова. Но ако наистина бе така, по какъв друг начин можеше да се използват хората като Пчарки? Какъв бе смисълът да бъдеш гауачин в човешка форма и обратното, ако не да се изплъзнеш от Бога на Воала? Съвсем очевидно Джедрик действаше въз основа на едно такова предварително условие. Какъв друг мотив би могла да има тя, освен да удължи живота си? Каквото бе Градът за Периферията, същото бе и властта да се изплъзнеш от Бога (бил той фалшив или истински) за тези от Града. И това бе единственото оправдание за съществуването на Досейди.

Ние сме жертви на една корумпирана политика, която поощрява беззаконието и/или безнравствеността. Интересите на обществото, що се отнася до поведението на индивидите, нямат никакво практическо значение за управляващите фракции. Властимащите нехаят за истинските проблеми на нашия сеят. Криейки се зад маската на обществени служители, те извличат единствено лични изгоди от всичко, което им попадне. Начинът, по който те ползват и се домогват до властта, граничи с безумието.

Из нелегален документ, разпространяван на Досейди

Беше вече тъмно, когато маскираната Джедрик и немаскираният Маккай излязоха навън. Пътят им следваше поредица от тесни улички. Мислите на досейдийката бяха погълнати от нещата, които Маккай ѝ бе разкрил. Тя се бе дегизирала като непохватна блондинка с прегърбени рамене и огромен бюст.

Докато минаваха през един открит двор, Маккай чу музика и едва не се препъна. Идваше от неголям оркестър — ненатрапчиви тимпани, тихи струнни инструменти и солидна брас-секция. Мелодията му беше непозната, но го развълнува по-дълбоко от всичко друго, което бе чувал преди. Стори му се, че музикантите свирят само за него. Арич и хората му не бяха споменали, че тук се твори такава великолепна музика.

Улиците бяха все още многолюдни, което го изненада, но сега хората сякаш почти не му обръщаха внимание.

Джедик следеше Маккай с крайчеца на окото си, но в същото време не пропусна да забележи музикалното безделие на неколцината глупаци и малобройните минувачи по улиците — те бяха малко повече от собствения ѝ патрул в този квартал. Това не я учуди; неочаквани за нея бяха зловещите мъждиви отблясъци на пръснатите по ъглите лампи.

Бе обмислила възможността дали да не маскира набързо Маккай, но той очевидно не притежаваше необходимите умения за двойно

прикритие. И все пак Джедрик бе започнала да усеща у него един силен интелект. Маккай беше истинска загадка. Защо никога не бе успял да усили този интелект? Забелязвайки неговата проникателност, тя не можа да се отърси от мисълта, че е пропуснала да разбере нещо важно от разказа му за онази социална цялост, която той наричаше Съюз на Разума. Все още не бе готова да прецени дали е премълчал нещо важно или пък просто не беше достатъчно компетентен. Неговата загадъчност нарушаваше мисловното ѝ равновесие. А настроението, което витаеше по улиците, с нищо не уталожиха емоциите ѝ. Тя с радост навлезе в района, който се контролираше изцяло от нейната собствена бойна група.

Чак след като изпратената напред примамка бе проследена от човек, който трябваше да изглежда като кротък дребен чиновник, Джедрик си позволи да се поотпусне. Броей вероятно вече бе научил за убийството на двойния агент на Трия. Той щеше да реагира; нямаше да пропусне и тази нова стръв. Почти бе дошло време за втория етап от плана ѝ, касаещ Електора.

Маккай я следваше без въпроси, долавяйки отчетливо всеки особен поглед, хвърлен към тях. Бе лишен от съпротивителни сили и съзнаваше, че едва ли ще оцелее, ако не е до Джедрик във вонящия и отблъскващ мрак на тези улици.

Храната от ресторанта тежеше в стомаха му. Беше приготвена вкусно: някакво чудато задушено със ситно нарязани зеленчуци, от което излизаше пара. Но не можа да се отърси от мисълта, че за това задушено са били използвани отпадъци.

Джедрик бе изстискала от него почти всичко. Не бе научила обаче за тапризиота и за мънистото в стомаха му, което по всяка вероятност нямаше да го свърже със силите на Обединения Разум, в случай че загинеше. Не бе научила за стандартните имплантирани приспособления на БюСаб, които усилиха сетивата му. И, нещо странно, тя не го обсипа с въпроси за БюСаб. Много по-голям интерес прояви към скритите у него пари, които накрая взе. Но преди това разгледа подробно жетоните.

— Истински са.

Маккай не беше сигурен, но му се стори, че е изненадана.

— И това ти беше дадено *преди* да те изпратят на Досейди?

— Да.

Известно време Джедрик бе погълната от напрегнат размисъл, но изглеждаше доволна. Тя му даде няколко дребни жетона от нейните.

— Никой няма да ти създаде проблеми за тези. Ако имаш нужда от нещо, поискай. Може би ще сме в състояние да отговорим на някои от нуждите ти.

Беше все още тъмно, когато стигнаха до адреса ѝ; единственото осветление идваше от лампите по ъглите на сградите. Улицата тънеше в сивкава светлина. Един млад хуманоид на около десет години бе клекнал с гръб към каменната стена на сградата до самия ъгъл. Когато Джедрик и Маккай се приближиха, момчето скочи чевръсто на крака и ѝ кимна веднъж.

От нейна страна не последва никакъв отговор, но двамата се разбраха чрез някакъв таен сигнал. Момчето отново се облегна на стената.

Малко по-късно Маккай се обърна назад, но десетгодишният хуманоид бе изчезнал — без звук, без знак. Просто бе изчезнал.

Джедрик спря пред тъмен вход. От двете страни на вратата с извити метални пръти стояха часови. Те ги пуснаха да влязат, без да разменят нито дума с нея. Двамата прекосиха един просторен закрит двор, осветен от ярки неоновии тръби вляво и вдясно. Три от стените му бяха затрупани чак до покрива с всевъзможни кутии — някои повисоки от човешки бой и тесни, а други плитки и обемисти. Между камарите минаваше тесен проход, водещ до една метална врата точно срещу главния вход.

Маккай докосна ръката на Джедрик.

— Какво има в тези кутии?

— Оръжия — обясни му тя като на идиот.

Металната врата се отвори отвътре. Джедрик поведе Маккай към голяма стая, висока поне колкото два етажa. Вратата се затръшна след тях със силен металически звук. Той почувства присъствието на няколко хуманоида от двете му страни, но вниманието му бе привлечено от друго.

Над всичко в стаята изпъкваше една огромна клетка, окачена на тавана. Металните ѝ пръти искряха и блещукаха от скритата в тях енергия. Мъжки гауачин седеше с кръстосани крака на хамак в средата на клетката. Маккай рядко бе виждал в Съюза на Разума толкова стар гауачин. Върхът на носа му бе осеян с жълти лющещи се корички.

Тежки бръчки пълзяха като червеи под воднистите му изцъклени очи — резултат на дегенерацията, която често ослепяваше гауачините, живели твърде дълго далеч от вода. Тялото му изглеждаше безжизнено, с отпуснати мускули и обсипани с дупчици вдлъбнатини по протежение на гръдните му кухини. Хамакът бе окачен над пода на решетката, а по самия под протичаха трептящи променливи енергии.

Джедрик се спря, раздвоявайки вниманието си между Маккай и стария гауачин. Тя като че ли очакваше от агента някаква определена реакция, но той не бе сигурен, че е открила, каквото търсеше.

Известно време Маккай наблюдаваше безмълвно гауачина. Затворник? Какво означаваше тази клетка и блещукащата в нея енергия? Обиколи стаята с поглед, запаметявайки видяното. Шестима въоръжени хуманоиди охраняваха вратата, през която той и Джедрик бяха влезли. Помещението бе отрупано със забележителна колекция от предмети, някои с неизвестно предназначение, но за много други бе ясно, че са оръжия: копия и саби, огнемети, ослепителни брони, бомби, газохвъргачки...

Джедрик пристъпи към клетката. Обитателят ѝ я погледна с едва мъждукащ интерес. Тя се покашля.

— Поздрави, Пчарки. Намерих своя ключ към Стената на Бога.

Старият гауачин остана безмълвен, но на Маккай му се стори, че забелязва искра на любопитство в изцъклените очи.

Джедрик завъртя бавно глава и сетне продължи:

— Разполагаме с нова информация, Пчарки. Небесният Воал е бил създаден от същества, наречени кейлбани. На нас те ни изглеждат като слънца.

Погледът на Пчарки трепна по посока на Маккай и сетне се върна отново на Джедрик. Явно се бе досетил за източника на тази нова информация.

Мислите на Маккай отново се насочиха към стария гауачин. Тази клетка навярно бе затвор, с подсилени от смъртоносно поле стени. Арич бе говорил за конфликт между видовете. Стаята бе под контрола на хуманоидите. Защо бяха затворили тук гауачин? Или пък... този гауачин, този Пчарки, бе друг агент от Тандалур? Усещайки спазъм в гърлото си, Маккай се запита дали самият него не го грозеше опасността да доживее края на дните си в една такава клетка. Пчарки изсумтя нещо и сетне каза:

— Стената на Бога е като тази клетка, но по-могъща.

Гласът му беше пресипнал и дрезгав, а езикът — чист галач, с ясен тандалурски акцент. Все по-уплашен, Маккай хвърли поглед към Джедрик и откри, че тя го наблюдава внимателно.

— Пчарки живя сред нас дълго време, — рече водачката му — много дълго. Никой не може да каже на колко хора е помогнал да избягат от Досейди. Скоро може би ще го убедя да помогне и на мен.

Многозначителността в думите ѝ го накара да онемее. Възможно ли беше целта на експеримента Досейди да е разбулването на мистерията на кейлбаните? Маккай се вторачи в искрящите метални пръти на решетката. Стената на Бога? Но Стената на Бога бе приведена в действие именно от кейлбаните.

Джедрик отново погледна стария гауачин.

— Зная, че всяко слънце е заключило в себе си огромна енергия, Пчарки. Твоята енергия не е ли достатъчна?

Но вниманието на Пчарки бе привлечено от Маккай. Дрезгавият глас изграка:

— Кажи ми, човече, по собствено желание ли дойде тук?

— Не му отговаряй — отсече Джедрик.

Пчарки затвори очи. Визитата бе приключила. Джедрик се завъртя на пети и заобиколи клетката от лявата ѝ страна.

— Да вървим, Маккай. — Без да се обръща, тя продължи. — В случай, че те интересува, мога да ти кажа, че Пчарки сам си проектира клетката.

— Сам? Той затворник ли е?

— Да.

— Ако сам я е проектирал... какво го е накарало да направи това?

— Знаеше, че трябва да ми служи, ако иска да остане жив.

Джедрик стигна до поредната врата. Тя водеше към тясно стълбище, което се изкачваше нагоре, заобикаляйки стаята с клетката откъм лявата ѝ страна. Сетне тръгнаха по дълъг коридор, оскъдно осветен от малки мъждиви крушки; от двете му страни имаше високи врати. Тя отвори една от тях и го въведе в застлана с килим стая, четири метра широка и шест дълга. По стените бяха окачени тъмни дървени плотове, от пояса на човешки бой до тавана, и лавици с книги. Маккай се взря по-отблизо: книги... истински книги с хартиени

страници. Опита се да си припомни къде бе виждал подобна колекция от примитивни... Но, разбира се, тези не бяха примитивни. Това бе едно от странните досейдийски повторения на антични образци.

Джедрик бе свалила перуката си; тя се спря в средата на стаята и се обърна с лице към Маккай.

— Това е моята стая. Тоалетната е там. — Посочи една пролука между лавиците. — Този прозорец... е с огледално стъкло, най-доброто, с което разполагаме. Според досейдийските стандарти това е относително безопасно място.

Той обходи стаята с поглед.

Нейната стая?

Бе впечатлен от просторното жилищно пространство, а тук на Досейди това бе признак за власт; както и от отсъствието на хора в коридора. Според стандартите на тази планета стаята на Джедрик и самата сграда представляваха истинска цитадела на властта.

Джедрик заговори, в тона и поведението ѝ се долавяха особени напрегнати нотки:

— Доскоро имах и друго жилище, престижен апартамент в района на Хълмовете на Консистерията. Считаха ме за кариеристка с чудесни перспективи, разполагах дори със собствен аероскутер и шофьор. Имах достъп до всякаква информация, освен до най-засекретената, а това е могъщо оръжие за онези, които могат да си служат с него. Сега... — тя махна с ръка. — ...си избрах това. Принудена съм да ям помия с представителите на най-низшите слоеве. Но по този начин нито един мъж с положение не би ми обърнал и най-малко внимание. Броей си мисли, че съм се спотаила и треперя в някоя от клетките на Развъдниците. Но аз имам това... — Отново онзи широк жест с ръка. — ...и това. — Чукна се по челото с пръст. — Не ми е необходимо нищо повече, за да пратя Хълмовете на Консистерията в ада.

Тя втренчи поглед в Маккай.

Самият той реши, че ѝ вярва.

Джедрик не бе свършила.

— Ти си истински хуманоид от мъжки пол, Маккай.

Не знаеше как да тълкува това, но смътните нотки на похвала го замаяха.

— Как изгуби другия си...

— Не го изгубих. Отказах се. Нямах вече нужда от него. Дадох по-бърз ход на нещата, отколкото нашият знаменит Електор или дори твоите хора могат да предположат. Броей е решил да изчака удобен момент, за да удари по мен! — Тя поклати глава.

Покорен, Маккай я следваше с очи. Джедрик отиде до прозореца и отвори капака на вентилатора над него. Ритна някаква дървена топка под съседната лавица за книги и дръпна един от плотовете на ламперията, който превърна в двойно легло. Заставайки от другата страна на леглото, тя започна да се съблича. Пусна перуката на пода, свали гащеризона и махна обемистата маскировъчна вата от плътта си. Кожата ѝ беше бледокремава.

— Маккай, аз съм твоят учител.

Остана безмълвен. Бе с ниска талия, стройна и грациозна. Върху кремавата ѝ кожа от лявата страна на срамния триъгълник имаше два белезникави белега.

— Съблечи си дрехите — каза Джедрик.

Той преглътна.

Тя поклати глава.

— Маккай, Маккай, за да оцелееш тук, трябва да станеш досейдиец. Нямах много време. Съблечи си дрехите.

Маккай се подчини, без да знае какво да очаква.

Джедрик го наблюдаваше внимателно.

— Кожата ти е по-светла на местата, където нямаш загар от слънцето, отколкото си мислех. Утре ще изсветлим лицето и ръцете ти.

Маккай погледна ръцете си, проследявайки оставената от маншетите му отчетлива линия. Тъмна кожа. Припомни си разговора с Бахранк около тъмната му кожа и мястото, наречено Пайлашката врата. За да прикрие необичайната си стеснителност, той вдигна очи към Джедрик и я попита за Пайлашката врата.

— Значи Бахранк ти е споменал за това? Е, беше една глупава грешка. Периферията изпрати десантни отряди и последваха необмислени заповеди за отбраната на Вратата. Оцеля само един взвод, всичките тъмнокожи като теб. И съвсем естествено се появиха подозрения, че е имало предателство.

— О!

Маккай неволно бе насочил погледа си към леглото. То бе застлано с тъмнокафява кувертюра.

Джедрик тръгна напред, заобикаляйки леглото. Спря се на по-малко от една ръка разстояние... кремава плът, пищни гърди. Той вдигна очи към лицето ѝ. Беше с половин глава по-висока от него. Чертите ѝ излъчваха хладна веселост.

Мускусното ухание му оказа неочаквано силно възбуждащо въздействие. Тя погледна надолу, забеляза това, засмя се и се хвърли върху му, събаряйки го на леглото. При падането тялото ѝ се озова върху неговото — горещо, стегнато и искащо.

Това бе най-странното сексуално преживяване в живота на Маккай. Не любене, а стихийно нападение. Когато се опита да я погали, тя стана още по-яростна и дива. През цялото време по особен начин се опитваше да му достави удоволствие, дебнейки и следейки всяка негова реакция. Когато всичко свърши, той легна изтощен по гръб. Джедрик седна на края на леглото. Завивките бяха в ужасен безпорядък. Тя взе едно одеяло, хвърли го на пода, изправи се и се обърна да го погледне.

— Ти си много потаен и лукав, Маккай.

Той си поемаше дъх на пресекулки, оставяйки я без отговор.

— Опита се да ме заблудиш с нежност — обвини го тя. — По-добре, че отрано направи този опит. Това няма да ти върши работа.

Маккай събра сили да стане и да пооправи леглото. Рамото го болеше там, където го беше одраскала. Усещаше болка от ухапване по врата. Вмъкна се в леглото и дръпна завивките до брадичката си. Тя беше луда, абсолютно луда. Безумна.

Малко по-късно Джедрик отклони погледа си. Сетне донесе хвърленото на пода одеяло, метна го върху леглото и се уви в него. Маккай усещаше съвсем ясно вторачените ѝ очи, озадаченото и намръщено изражение.

— Разкажи ми за връзките между жените и мъжете на вашите светове.

Той ѝ изброи няколко любовни истории, борейки се през цялото време със съня. Беше му трудно да прикрие широките си прозявки. Междувременно Джедрик го потупваше по рамото.

— Не ти вярвам. Измисляш си.

— Не... не. Истина е.

— Казваш, че имаш свои собствени жени там?

— Мои собствени жени... Е, не е точно така, те не са моя собственост... Ъ-ъ, аз не ги притежавам.

— А децата?

— Какво децата?

— Как се отнасяте към тях, как ги възпитавате?

Той въздъхна и разказа набързо няколко случки от детството си.

След известно време тя го остави да спи. През нощта Маккай на няколко пъти се будеше със съзнанието за странното легло в тази странна стая; Джедрик тихо дишаше до него. По едно време му се стори, че раменете ѝ се тресат в сподавени хлипове.

Малко преди зазоряване от съседната сграда се разнесе писък, ужасяващ вик на агония, достатъчно силен, за да събуди всички освен най-бездушните и уморените. Маккай долови промяната в дишането на жената до него. Той остана да лежи напрегнат и нащрек в очакване на втори писък или на някакъв друг звук, който да обясни предишния. Заплашителна тишина обгръщаше нощта. Представи си реакциите на хората в околните сгради — някои от тях се бяха сепнали, без да знаят (или може би нехаейки) какво ги е събудило; онези с по-опънатите нерви навярно бяха потънали отново в неспокоен сън.

Най-накрая Маккай седна на леглото и се взря в сенките на стаята. Тревогата му се предаде и на Джедрик. Тя се претъркули и го погледна в бледата утринна светлина, която едва пропълзяваше в тъмната стая.

— В Развѣдниците се чуват много неща, но човек се научава да не им обръща внимание.

Думите ѝ прозвучаха почти помирително, като извинение и приятелски жест.

— Някой извика — рече той.

— Знаех си, че става дума за нещо такова.

— Как е възможно един такъв писък да не те събуди?

— Напротив, събуди ме.

— А защо не реагира?

— Подобни шумове не са непосредствено опасни за теб, а и в такава ситуация събитията са извън твоя контрол.

— Някой беше ранен.

— Твърде вероятно. Не трябва да товариш ума си с неща, които не можеш да промениш.

— Ти не искаш ли да промениш... това?

— Аз вече го променям.

Нейният тон и поведение бяха като на училищен преподавател и сега вече нямаше никакво съмнение, че наистина иска да му помогне. Е, добре, тя бе казала, че е негов учител. А задачата му беше да стане истински досейдиец. И да оцелее.

— И как извършваш тази промяна?

— Все още не си в състояние да разбереш това. От теб искам да усвояваш нещата малко по малко, стъпка по стъпка, урок след урок.

Маккай не успя да не си зададе въпроса: *Какво все пак иска тя от мен?*

Надяваше се, че намеренията ѝ не са свързани повече със секса.

— Днес — каза тя — искам да се срещнеш с родителите на три деца, които работят в нашата бойна група.

Ако човек възприема себе си като безпомощен и слаб, може да бъде сигурен, че страховете му ще родят една деспотична власт. Затова мъдрият деспот налага сред поданиците си схващането, че са безпомощни и слаби.

Досейдийският урок — гауачинска оценка

Арич наблюдаваше Кейланг внимателно под меката светлина на своята зелена стая за отмора. Тя се яви пред него веднага след вечерята, подчинявайки се на заповедите му. И двамата знаеха предмета на предстоящия разговор — обсъждане на последния доклад, свързан с поведението на Маккай на Досейди.

Старият гауачин изчака Кейланг да седне, забелязвайки как тя придърпа старателно червената си роба над долните крайници. Чертите ѝ изглеждаха отпуснати, а бойните челюсти висяха бездейно в гънките около тях. Създаваше впечатлението, че произлиза от материално осигурен социален кръг. Рийв от висшите класи — явление, непознато за представителите на нейния вид. Арич се тревожеше, знаейки рийвските критерии за оцеляване, които се опираха единствено на сложното схващане за поведението на разумните видове. Бяха създали комплекс от строги правила, базирани на древен ритуал, за чийто произход можеше само да се гадае; през вековете не бе оцелял никакъв писмен документ.

Но ние я избрахме именно поради това.

Арич изсумтя и поде:

— Какво ще кажеш за доклада?

— Маккай се учи бързо.

В нейния галач се улавяха съскащи нотки.

— По-скоро бих казал, че се приспособява бързо. Затова го и избрахме.

— Чух те да споменаваш, че е по-гауачин от гауачините.

— Очаквам в скоро време да бъде по-досейдиец от Досейдийците.

— Ако оцелее.

— Да, така е. Все още ли го мразиш?

— Никога не съм го мразила. Ти не познаваш спектъра на рийвските емоции.

— Обясни ми.

— Той накърни личното ми достойнство. Това изисква определена реакция от моя страна. Омразата само би притъпила интелекта и способностите ми.

— Но именно аз бях този, който ти попречи да го убиеш!

— В моята клетва за служба при гауачините е включена клауза, според която аз не мога да държа отговорен нито един *мой* учител за това, че не разбира или не спазва рийвския морален кодекс. Благодарение на същата тази клауза ние имаме право да служим в Бюрото на Маккай.

— Нали не смяташ агента за един от твоите учители?

Известно време Кейланг го изучаваше с поглед и сетне каза:

— Аз не го смятам за мой учител, но зная, че е научил много за нашия морален кодекс.

— А какво би направила, ако ти кажа, че той е един от твоите учители?

Тя отново впери поглед в него.

— Бих ревизирала мнението си за Маккай... и за теб също.

Арич си пое дълбоко въздух.

— И въпреки това, ти трябва да го опознаеш — все едно, че си живяла в собствената му кожа. Иначе ще ни провалиш.

— Няма да ви проваля. Зная защо избрахте точно мен. Дори и Маккай ще научи това след време. Той няма да се осмели да пролее кръвта ми на Съдебната арена или да ме опозори публично. Ако стори някое от тези неща, половината рийвска общност ще тръгне по петите му, милиони челюсти ще копнеят за неговата смърт.

Арич поклати бавно глава.

— Кейланг! Не чу ли, когато Маккай ти каза, че трябва да смениш рийвската си кожа?

Тя се бе подчинявала твърде дълго на волята му и сега Арич забеляза онези почти неуловими признаци, които обещаваха скорошен гневен изблик: потрепване на челюстите, напрежение в разклонените крайници за придвижване.

Малко по-късно Кейланг каза:

— Какво означава това, учителю?

— Ще бъдеш натоварена със задачата да се превърнеш във втори Маккай, подчинявайки се на Гауачинскя Закон. Той се адаптира! Не си ли го забелязала? Способен е да те победи — и теб, и нас — по такъв начин, че цялата рийвска общност да го обсипе с хвалебствия за победата му. Това е недопустимо. Залогът е твърде голям.

Кейланг трепна, появиха се и други признаци на раздразнение.

— Но аз съм рийв.

— Когато излезеш на Съдебната арена, повече не можеш да бъдеш рийв.

Тя си пое въздух на пресекулки и уталожи емоциите си.

— Ако заприличам прекалено много на Маккай, не се ли страхуваш, че мога да се разколебая, когато дойде моментът да го убия?

— Маккай не би се поколебал.

Кейланг се замисли над думите му.

— Следователно има само една причина да ме изберете за тази задача.

Арич я изчака да се доизкаже.

— Ние, рийвите, сме най-добрите във вселената, що се отнася до това да вникнем в поведението на другите — било то открито или прикрито.

— И не се осмелявай да разчиташ на предполагаеми задръжки, каквито той може да няма!

След дълго мълчание Кейланг каза:

— Ти си по-добър учител, отколкото предполагах. Може би си по-добър, отколкото дори самият *ти* предполагаш.

Техният закон! Той е опасна основа за тентични традиции. Той не е нищо повече от средство да се оправдае един фалшив морал!

Гауачински коментар върху законите на Обединения Разум

Докато се обличаха под бледата утринна светлина, проникваща през единствения прозорец, Маккай реши да разбере какво има предвид Джедрик, когато му каза, че ще бъде негов учител.

— Ще отговориш ли на евентуални мои въпроси за Досейди?

— Не.

Какво искаше да скрие от него? Отговорът дойде веднага: онези области, в които се чувстваше силна и от които черпеше власт.

— Ще се почувства ли някой обиден за това... че правихме секс?

— Да се почувства обиден? Защо трябва някой да се почувства обиден?

— Аз не...

— Отговори на въпроса ми!

— Защо трябва да отговарям на всеки твой въпрос?

— За да останеш жив.

— Ти знаеш вече всичко, което можех...

Джедрик подмина оправданието му.

— Значи хората от твоя Съюз на Разума понякога негодуват, когато разберат за сексуалните връзки на другите. В такъв случай те не знаят как да използват секса, за да печелят власт.

Маккай примигна. Нейният бърз и светкавичен анализ имаше направо опустошително въздействие.

Тя се взря дълбоко в очите му.

— Какво би правил без мен, Маккай? Още ли не си разбрал, че онези, които са ти възложили тази задача, са те изпратили тук на смърт?

— А може би не са изключвали възможността да оцелея по някакъв начин?

Джедрик претегли думите му. Да, тя също бе решила да помисли над това по-късно. И наистина, възможно беше Маккай да има скрити качества, които въпросите ѝ не бяха успели да разбулят. В момента обаче я дразнеше мисълта, че не знае достатъчно за Съюза на Разума, за да подложи това на проверка. Точно сега времето беше неподходящо. Неговият отговор я бе смутил. Струваше ѝ се, че всяка възможна стъпка вече е била предрешена от сили, за които не знае почти нищо. Водеха я за носа, може би точно както тя водеше Броей... или както тези загадъчни гауачини от Съюза на Разума очевидно водеха Маккай... клетия Маккай. Тя се отказа от тези разсъждения като безплодни. Явно трябваше веднага да се заеме със скритите таланти на агента. Всичко, каквото откриеше, щеше да хвърли светлина върху неговия Обединен Разум.

— Маккай, аз притежавам голяма власт сред хуманоидите и дори сред част от гауачините в Развѣдниците... а и другаде. За тази цел поддържам военна сила, включително и бойци, които използват хладни оръжия.

Той кимна. Тонът ѝ беше като на лектор, но Маккай го приемаше безропотно, давайки си сметка за грижите, с които тя го обгражда.

— Първо ще отидем до една тренировъчна площадка, където дават необходимата подготовка на моите бойци.

Обръщайки се, Джедрик го поведе към коридора и надолу по стълбите, които минаваха покрай клетката. Маккай си спомни за Пчарки и за онова колосално разхищение на пространство с клетката в средата.

— Защо държиш Пчарки затворен? — попита той Джедрик.

— За да избягам.

Отказа да даде допълнителни разяснения към този странен отговор.

Малко по-късно излязоха на един двор, притиснат от солидните стени на високи сгради. Високо горе се виждаше квадратче небе. Стъклените тръби по стените осигуряваха оскъдно осветление. Два отряда стояха строени един срещу друг в средата на двора. Бяха хуманоиди, мъже и жени, всички въоръжени с някакви тръби, в единия край на които имаше издатини, доближени до телата им. Около двата отряда стояха други хуманоиди на позиции, удобни за наблюдение. До

вратата, през която Джедрик и Маккай бяха минали, имаше пропускателен пункт с писалище.

— Това са бойни групи — каза Джедрик, посочвайки войниците.

Сетне се обърна и размени няколко думи с двамата младежи на пропускателния пункт.

Според грубата сметка на Маккай войниците бяха около двеста. Беше очевидно, че всичко е спряло заради присъствието на Джедрик. На агента му хрумна мисълта, че тези младежи едва ли са напълно подготвени за жестоката кървава реалност на Досейди. Това го накара да направи преоценка на собствените си възможности.

Поведението на Джедрик при разговора и с двамата мъже му подсказа, че тя ги познава добре. Следяха внимателно всяка нейна дума. Възрастта им не предполагаше отговорните постове, на които бяха назначени.

По един подтискащ начин плацдармът му напомняше за други подобни съоръжения, каквито бе виждал в най-затънтените кътчета на Обединения Разум. Военните игри представляваха постоянна съблазън за няколко биологични вида — съблазън, която БюСаб до този момент успяваше да пренасочва към неща като оръжейния фетишизъм например.

Освен вездесъщата воня, Маккай долавяше и слабото ухание на готвена храна. Подсмъркна.

Обръщайки се към него, Джедрик каза:

— На новобранците току-що бе раздадена храна. Това е част от заплащането им.

Очевидно бе прочела мислите му и сега очакваше от него някаква реакция.

Маккай огледа плацдарма. Току-що им е била раздадена храна? По земята не се виждаше нито трошичка. Спомни си за грижовното отношение към храната в ресторанта, на което не бе обърнал достатъчно внимание.

Джедрик отново с лекота прочете мислите му.

— Нищо не се пропилява — подметна тя.

Сетне се обърна с гръб към него.

Маккай проследи погледа ѝ. В далечния край на двора стояха четири жени с оръжия в ръцете. Той веднага фокусира вниманието си

върху онази вляво, хумаиоид на средна възраст. Тя носеше... не, това беше невъзможно, но...

Джедрик тръгна през площадката към същата тая жена. Маккай я последва с поглед, прикован в оръжието ѝ. Беше уголемен вариант на лъчемета от неговия комплект! Джедрик размени няколко думи с жената.

— Този ли е новият?

— Да. Стига го донесе сутринта.

— Върши ли работа?

— Според нас, да. Фокусира експлозията с по-голяма концентрация от нашите оръжия.

— Добре. Продължавайте.

Близо до стената зад жените имаше и други военни. Възрастен еднорък мъж се опита да привлече вниманието на Джедрик, която бе тръгнала с Маккай към близката врата.

— Би ли могла да ни кажеш...

— Не сега...

Щом тръгнаха по коридора зад вратата, Джедрик спря и се обърна с лице към Маккай.

— Впечатлението ти за нашето обучение? Веднага!

— Не е достатъчно разностранно.

Очевидно тя изучаваше инстинктите му, изисквайки неподправени и неконтролирани от разсъдъка реакции. Отговорът накара лицето ѝ да пламне — емоционална откритост, която той щеше да се научи да цени много по-късно. След малко Джедрик кимна.

— Те са десантен отряд. Функциите на един десантен отряд трябва да бъдат заменяеми. Чакай тук.

Тя се върна на плацдарма. Наблюдавайки я през отворената врата, Маккай я видя да разговаря с жената с лъчемета. Сетне се върна и му кимна одобрително.

— Нещо друго?

— Те са ужасно млади. Трябва да назначиш няколко опитни офицери, които да обуздават опасното им безразсъдство.

— Да, погрижих се вече за това. От днес нататък, Маккай, всяка сутрин ще идваш с мен за около час. Наблюдавай обучението, но не се бъркай. Докладвай ми за впечатленията си.

Той кимна. Смяташе, че ѝ е полезен; очевидно бе избрал вярната посока. Но тъй или иначе, това беше идиотско начинание. Тия безумни деца притежаваха оръжия, които можеха да направят от Досейди необитаема планета. В действията им се забелязваше и някаква атавистична приповдигнатост. Маккай не можеше да се изненада от това. Човешката психика беше склонна бързо да откликва на масовото насилие, както и на всяка друга принуда. Това явно бе свързано със сексуалността на хуманоидите, възбуда, произлизаща от най-примитивни времена.

Джедрик продължаваше да върви.

— Не се отдалечавай от мен.

Сега те се изкачваха по една вътрешна стълба и докато подтичваше след нея, Маккай установи, че мислите му се връщат непрекъснато към модифицирания лъчемет в ръцете на онази жена. Скоростта, с която бяха създали по-голям модел, беше изумителна. Още едно потвърждение, че страховете на Арич са основателни.

Когато стигнаха до края на стълбите, Джедрик почука кратко на една врата. В отговор се чу мъжки глас:

— Влез.

Вратата се отвори и Маккай се озова в малка празна стая с портал в дъното, който водеше към по-широко осветено помещение. Оттам долитаха нечии гласове, достатъчно тихи, за да бъдат неразбираеми. Малката стая бе обзаведена с ниска маса и пет неугледни стола. Нямаше никакви прозорци, но матираните абажури на тавана хвърляха светлина без сенки. Върху масата бе разстлан голям лист хартия с цветни графики.

Шумолене на някаква тъкан насочи вниманието на Маккай към портала. В стаята влезе ниска стройна жена с бяла блуза, посивяла коса и тъмни проникателни очи на човек, свикнал да заповядва, а след нея се появи малко по-висок мъж също с бяла блуза. Ако не беше лъскавочерната му коса, той би изглеждал по-възрастен от жената. Погледът му също бе заповеднически. Жената заговори:

— Извинявай, че се забавихме, Джедрик. Променяхме групирането на силите. В момента Броей не знае къде бунтовете могат да се трансформират в мащабни военни действия.

Унизителното раболепие в гласа ѝ изненада Маккай. Тази жена се смяташе за много по-нископоставена от Джедрик. Мъжът възприе

същия тон, посочвайки столовете.

— Седнете, моля. На тази карта е показано окончателното разположение на силите.

В момента, когато жената се извърна към него, Маккай долови остра, силна и донякъде позната миризма. Беше я усетил на няколко пъти, докато минаваха през Развъдниците. Жената продължи да говори, а в това време Джедрик и Маккай се настаниха на столовете.

— Това не е неочаквано. — Тя посочи скицата върху листа хартия.

Мъжът до нея се намеси.

— Ние вече на няколко пъти ти споменахме, че Трия е готова да премине на наша страна.

— От нея можем да очакваме само проблеми — отвърна Джедрик.

— Но Гар...

Оспорването дойде от страна на жената, ала Джедрик я прекъсна.

— Зная, Гар прави всичко, каквото тя му каже. Дъщерята ръководи бащата. Той мисли, че тя е най-изумителното нещо, което се е появило на този свят, и че е способна...

— Нейните качества не са предмет на този разговор — подметна мъжът.

Жената заговори още по-пламенно.

— Да, именно нейното влияние върху Гар...

— Нито един от тях не може да предвиди ходовете ми — рече Джедрик, — а аз предвидих техните.

Мъжът се наведе над масата, доближавайки лицето си до това на Джедрик. Изведнъж Маккай почувства в него един огромен и опасен звяр — опасен, защото действията му никога не можеха да бъдат изцяло предвидими. Докато говореше, ръцете му потрепваха.

— Ние ти разказахме подробно за всички наши разкрития, всеки наш източник, всяко наше заключение. Да не би сега да искаш да кажеш, че не споделяш нашата преценка...

— Вие не разбирате ситуацията — отвърна Джедрик.

Жената се отдръпна назад. Миг по-късно тя кимна. Джедрик заговори отново:

— Не за първи път се налага да правя преоценка на вашите заключения. Изслушайте ме: Трия ще изостави Броей, когато *тя* стане

готова, а не когато той стане готов. Същото ще се случи с всеки, комуто тя служи, дори и с Гар.

Мъжът и жената извикаха в един глас:

— Да изостави Гар?

— Трия служи единствено на Трия. Никога не забравяйте това. И особено, ако премине на наша страна.

Мъжът и жената замълчаха.

Маккай се замисли над думите на Джедрик и още веднъж намери в тях потвърждение, че на Досейди има хора, които не преследват единствено лични цели. Тонът ѝ бе недвусмислен — тя не одобряваше и не се доверяваше на Трия, защото Трия служеше единствено на егоистичните си амбиции. Следователно Джедрик (и тези двамата, ако можеше да се разчита на логиката) служеха на някаква неизвестна обща цел. Беше ли това някаква форма на патриотизъм, ориентиран към техния вид? Агентите на БюСаб винаги бяха нащрек за подобни опасни прояви на племенна психоза, не непременно за да ги смажат, а за да направят така, че те да не експлодират в смъртоносно за Обединения Разум насилие.

След известен размисъл жената с бялата блуза каза:

— След като не можем да спечелим Трия на наша страна... бихме могли да използваме нейната самостоятелност, за да я държим в ръцете си. — И добави: — Освен ако според теб не съществува възможност да я убедим, че ще победим Броей.

Жената прехапа долната си устна, на лицето ѝ се изписа уплаха.

Очите на Джедрик станаха проницателни.

— Какво те безпокои?

Жената посочи картата на масата.

— Гар продължава да участва във взимането на важни решения. Не би трябвало да е така, но е. Ако той...

Мъжът се притече на помощ и заговори пламенно:

— По някакъв начин той държи Броей в ръцете си!

Жената поклати глава.

— Или пък Броей играе игра, която не е според очакванията ни.

Джедрик погледна жената, сетне мъжа и накрая Маккай. Обърна се уж към него, но той разбра, че всъщност говори на себе си.

— Става дума за конкретни факти. Гар е разкрил нещо на Броей. Аз зная какво му е казал. Нищо друго не би накарало Електора да

реагира по този начин. — Тя кимна по посока на картата. — Ние ги *държим* в ръцете си!

Жената се осмели да попита:

— Добре ли се справихме?

— По-добре, отколкото предполагате.

Мъжът се усмихна.

— Може би сега е моментът да напомня... дали е възможно да получим по-големи стаи. Проклетите деца непрекъснато разместват мебелите. Ние се блъскаме...

— Не сега!

Джедрик стана. Маккай я последва.

— Искам да видя децата — рече Джедрик.

Мъжът се извърна към портала.

— Хей, веднага елате тук! Джедрик иска да ви види!

Трите деца притичаха от другата стая. Майка им дори не ги погледна. Баща им ги удостои с гневен поглед изпод вежди, преди да се обърне към Джедрик:

— Не са донесли храна в тази къща почти от седмица.

Маккай се вгледа внимателно в децата, следвайки примера на Джедрик. Те стояха в редица точно до вратата и по лицата им не можеше да се прецени как реагират на повикването. Бяха две момичета и едно момче. Момчето вдясно бе на около девет години, а другото вляво на пет или шест. Момчето беше по-голямо, може би на дванадесет или тринадесет. То фиксира присъствието на Маккай само с поглед. Беше поглед на хищник, видял лесна плячка, но вече сит. И трите приличаха повече на жената, отколкото на мъжа, но беше очевидно, че са техни деца: очите, формата на ушите, носът...

Джедрик приключи с огледа и посочи момчето.

— Започнете да го пращате във втората тренировъчна група.

— Време беше — рече жената. — И двамата ще се радваме да се махне оттук.

— Да тръгваме, Маккай.

В коридора Джедрик му каза:

— Нека да изпреваря въпроса ти. Това е едно съвсем типично семейство.

Агентът преглътна сухо. Що за дребнава цел преследваха тези хора — да получат по-голяма квартира, където да живеят, без да се

блъскат в мебелите си! Не бе почувствал никаква топлина между двамата съпрузи. Изглеждаха просто партньори. Докато говореха, в тона им нямаше и намек за някакво чувство един към друг. Беше му трудно да си представи, че въобще се любят, но очевидно го правеха — бяха създали три деца.

Изведнъж разбра всичко. Откритието дойде като експлозия. Естествено, че ще кривят емоциите си! Каква друга защита им оставаше? Конфронтацията между хората на Досейди властваше над всичко. Но имаше и още нещо.

Маккай заговори, следвайки Джедрик надолу по стълбите:

— Тези двамата... са пристрастени към някакво наркотично средство, нали?

Тя рязко спря и се обърна към него.

— А как иначе, според теб, ще ги държа в ръцете си? Наименованието на наркотика е дис. Много рядък. Доставят го от планините отвъд... далеч отвъд... За целта Периферията изпраща детски отряди, които получават моя дис. Понякога по пътя загиват по тридесет деца при отряд от петдесет. Разбираш ли за какво става дума, Маккай?

Двамата отново тръгнаха надолу по стълбите.

Осъзнавайки, че Джедрик бе отделила време, за да му предаде поредния досейдийски урок, зашеметеният Маккай успя единствено да я последва до стаята, където един екип от специалисти изсветли тъмните места по кожата му.

Щом излязоха оттам, той вече не носеше печата на Пайлашката врата.

Когато насилието получи голям размах, нищо не е по-опасно за властниците от сътворените от самите тях неправди и безчинства, защото тези неправди и безчинства неминуемо ще рикошират в създателите си.

Наръчник на БюСаб

— Това повече не може да се класифицира като метеж.

Думите бяха произнесени от един гауачин с изпито лице, който погледна към седящия пред изключения комуникатор Броей. На стената зад ниския гауачин бе окачена карта, чиито цветове сияеха под дрезгавата утринна светлина, проникваща през източните прозорци. На стената под картата изпъкваше корпусът на компютърен терминал. От време на време там се чуваше изщракване.

В залата влезе Гар; огледа се, сякаш търсеше някого, и сетне излезе.

Броей забеляза неканения посетител, после отклони погледа си към картата.

— Все още ли не можете да попаднете на следите ѝ?

— Не можем да установим нищо със сигурност.

— А онази, която е развеждала Маккай по улиците?

— Няма съмнение, че е нейна служителка, която вече е пожертвана.

— Къде са те сега?

Помощникът посочи едно място върху картата — група сгради на северозапад от района на Развъдниците.

Броей втренчи поглед в празния екран на комуникатора си. Отново го бяха изиграли. Този проклет женски хуманоид! Насилието в града се люшкаше на ръба на истинската война — гауачини срещу хуманоиди. И все още нищо — ни вест, ни кост от складовете на Гар в Периферията... и тези негови нечестиви фабрики. Нестабилно положение, което не можеше да се задържи дълго.

Екранът на комуникатора просветна. Следваше доклад: ожесточени боеве недалеч от 21-ви вход, което означаваше, че броят на сраженията между двата вида по спорния периметър вече надхвърля

сто. В доклада се споменаваха за нови оръжия и неуспешни опити да се пленят образци от тях.

Двадесет и първи вход?

Не беше далеч от мястото, където е бил забелязан Маккай...

Броей видя ситуацията в нова светлина. Обърна се към помощника си, който го изчакваше покорно пред картата.

— Къде е Гар?

Неколцина служители получиха спешни заповеди и хукнаха по коридорите. Но така и не откриха Гар.

— Трия?

Тя също беше в неизвестност.

Фанатиците на Гар все още пазеха неутралитет, но замисълът на Джедрик ставаше все по-ясен. Всички обстоятелства говореха за изключително прецизно познаване на слабостите в стратегията на Трия и Гар.

А аз си мислех, че съм единственият, който е забелязал това!

Броей се разколеба.

Защо Бог замълча, след като бе казал „Наблюдават ме“?

Електорът се чувстваше изигран и предаден в най-съкровенията си същност. Странно, но това имаше очистителен ефект върху съзнанието му. Можеше да разчита единствено на себе си. Сега започна да съзира по-разгърнат замисъл в действията на Джедрик. Беше ли възможно да *имат едни и същи цели!* Тази възможност го изненада.

Отмести поглед към помощниците си, които притичваха в залата с отрицателна информация за местонахождението на Гар и Трия и започна да дава отсечени заповеди.

— Изтеглете нашите хора от всички Развъдници, без северозападния коридор. Подсилете тези позиции. Останалите да бъдат разположени по втория защитен пояс. Не допускайте никакви хуманоиди в периметъра. Блокирайте всички проходи и входи. Действайте!

Последната дума бе изкрещяна, за да разсее колебанията на помощниците му.

Може би беше вече твърде късно. Сега разбираше, че бе позволил на Джедрик да го подведе и отвлече вниманието му. Без съмнение тя бе успяла да изгради в ума си почти съвършен

симулативен модел на Броей. И бе извършила това в качеството си на Главен Свързочник! Просто невероятно. Към Гар и Трия изпитваше почти съжаление. Бяха като марионетки, танцуващи под вещите пръсти на Джедрик.

Но и аз не съм в по-добро положение.

Хрумна му, че симулативният модел на Джедрик е предвидил дори току-що направеното от него откритие. Завладя го чувство на възхищение.

Невероятно!

По-късно, след като укроти емоциите си, Броей издаде заповеди за евакуиране на женските гауачини във вътрешните укрепени Гралузи, които бе имал далновидността да подготви. Неговите хора щяха да му бъдат благодарни за това.

Оцелелите през следващите два часа.

*Атаката на онези, които искат да умрат, е нещо,
срещу което не може да бъде изградена свършена защита.*

Афоризъм на хуманоидите

На третата сутрин след пристигането си Маккай се чувстваше така, все едно че е прекарал целия си живот на Досейди. Планетата го бе погълнала напълно.

Той стоеше сам в стаята на Джедрик, взирайки се разсеяно в неоправеното легло. От него се очакваше да подреди къщата преди завръщането ѝ. Маккай знаеше това. Сега вече разбираше какви са причините за страховете на Арич. Гауачините от Тандалур наистина можеха да унищожат това място, макар да разбираха, че по този начин ще създадат една кървава бездна, в която всяко разумно същество ще таи най-дълбоките си страхове. Сега това бе очевидно. По-неясно беше как Бягацият клан очакваше той да предотврати взимането на чудовищното решение.

Загадките оставаха.

Маккай си представи Досейди като злокачествен организъм, пазещ ревниво тайните си от него. Тази планета беше враг на Обединения Разум, но агентът установи, че емоционално е на нейна страна, което пък беше предателство спрямо БюСаб, спрямо клетвата му на легум, спрямо всичко. Но не можеше да се пребори с това чувство, нито пък да го игнорира. На Досейди бяха живели само няколко поколения, ала и през този кратък период животът тук бе получил специфичен облик. Чудовищен? Да, ако човек държеше прекалено много на драгоценните си митове. Планетата Досейди би могла да бъде най-голямата очистителна сила в историята на Обединения Разум.

Цялата идея за Съюза на Разума бе започнала да му се струва отблъскваща. И гауачините на Арич. Гауачинските Закони? Тези проклетни Закони!

В стаята на Джедрик бе тихо. Болезнено тихо.

Той знаеше, че по улиците на Чу се водят ожесточени сражения между гауачини и хуманоиди. Докато беше с Джедрик, през плацдарма

пренасяха тичешком ранени бойци. След това тя му показа своя команден пост — стая от другата страна на коридора над клетката на Пчарки. Маккай стоеше наблизко и наблюдаваше действията ѝ, сякаш Джедрик беше шоузвезда, а самият той — зрител. Представлението бе главомайващо. Броей ще направи това и това. Броей ще издаде такава и такава заповед. И всеки път докладите потвърждаваха колко точно е предугаждала ходовете на своя противник.

От време на време Джедрик споменаваше имената на Гар и Трия. Той усещаше неуловимата разлика в отношението и към двете съставки на този тандем.

На втората вечер Джедрик бе събудила сексуалните му апетити нещо и деликатно. Тя го превърна в свой шепнещ роб, а след това се надвеси над него, подпряна на лакът, и се усмихна хладно.

— Виждаш ли, Маккай, и аз мога да играя твоята игра.

За негова изненада тези думи отключиха цял един пласт от съзнанието му, неподозирани дори от него. Стори му се, че е разгърнала живота му, за да го подложи на опустошително наблюдение.

И наблюдателят беше *той*!

Другите същества създаваха трайни връзки и направляваха действията си в съответствие със солидна емоционална основа. Но той беше продукт на БюСаб, гауачините... и на събитията в живота му. Ставаше все по-ясно защо гауачините бяха избрали именно него за тази задача.

Бях разнебитена личност и те са можели да ме прекроят, както пожелаят!

Е, добре, гауачините все пак щяха да се изненадат, когато разберат какво са създали. Досейди беше доказателство за това. Възможно бе дори да не подозират за новото лице на Маккай.

У него назряваше ожесточение, което навярно бе пуснало кълнове още преди години. Самотата в собствения му живот, заедно с пълната отдаденост на БюСаб, бяха достигнали върхната си точка при съприкосновението със самотата на тази окована планета. В душата му бе кристализирала невероятна смесица от чувства, а в ума му се раждаха нови и нови, нажежени до бяло мисли.

Власт!

Ах, ето какво означаваше да си досейдиец!

Той отклони погледа си от студената усмивка на Джедрик и придърпа завивките над раменете си.

Благодаря ти, нежни учителю.

Подобни мисли се лутаха в ума му и на другата сутрин, когато започна да оправя леглото в самотната стая. След като бе му открила себе си, Джедрик поднови интереса му към него самия; тъкмо бе заспал, когато тя го събуди, за да го обсипе с нови въпроси.

Въпреки мрачното си настроение, Маккай все още се чувстваше задължен да наблюдава поведението ѝ от всевъзможни ъгли. Нищо на Досейди не беше прекалено абсурдно. Трябваше да си изгради по-ясна картина на това общество и неговите движещи сили.

Преди да се върне в стаята, бе направил още една обиколка на плацдарма заедно с Джедрик. Там видя нови модификации на оръжията от своя комплект и разбра, че този двор е просто изпитателна площадка; по всяка вероятност заговорниците разполагаха и с други.

Още не ѝ беше казал, че е възможно хората на Арич да унищожат населението на Досейди по насилствен начин. Призори Джедрик сама бе съсредоточила вниманието си именно в тази посока. Дори и докато дяляха малката тоалетна срещу стаята ѝ, тя продължаваше да настоява за отговора. Известно време той я парираше с въпроси за Пчарки. Поинтересува се каква е енергията, която тече по онази клетка. Едно от предположенията му предизвика изненадата на Джедрик.

— Пчарки знае нещо важно, което се надява да размени срещу свободата си.

— Какво те кара да мислиш така?

— Очевидно е. Ще ти кажа и друго: той е дошъл тук по своя воля... каквато и да е била целта му.

— Бързо се учиш, Маккай.

Тя му се присмиваше. Отговори и с гневен поглед.

— Е, добре! Не зная каква е била целта му, но може би и ти само си въобразяваш, че го знаеш.

За миг в очите ѝ трепна заплаха, след това процеди през зъби:

— Твоите врати-трамплини ни докараха много глупаци, но Пчарки е най-големият сред тях. Аз зная причината за неговото появяване. И преди са идвали доста такива. А сега... има само един. Броей въпреки цялото си могъщество не може да намери своя Пчарки. И Кейла Джедрик е онази, която го прави безсилен.

Твърде късно разбра, че Маккай умишлено я бе тласнал към този изблик. Как беше постигнал това? За съвсем кратко време агентът бе разкрил удивително много. Опасно беше да подценява този уж наивен пришълец, дошъл отвъд Стената на Бога.

Джедрик отново се зае да го разпитва за нещата, които предполагаше, че той все още държи в тайна. Но случаят се оказа на негова страна — в стаята влетяха помощниците ѝ, които настояха за предварителен оглед на новите оръжия. Явно имаха нужда от тях.

Малко по-късно двамата с Маккай отидоха до командния пост, а после на закуска в една столова в района на Развъдниците. През цялото време, докато се хранеха, той я обсипваше с въпроси за сраженията. На какъв периметър се водят? Може ли да види някои от пленниците? Използват ли се оръжията, за чийто модел бяха послужили апаратите от неговия комплект? На тяхна ли страна клони изходът от боевете?

Понякога Джедрик просто не обръщаше внимание на въпросите му. По-голямата част от отговорите ѝ бяха кратки и разсеяни. Да. Не. Не. Да. Маккай разбра, че му отговаря едносрично, за да му подсказе, че трябва да я остави на мира. Отвличаше вниманието ѝ. Предадоха ѝ нещо важно и той го пропусна. Макар това да го ядоса, опита се да прикрие раздразнението си, мъчейки се да пробие стената от грижи и безпокойства. За негова изненада тя му отговори смислено, когато я попита за родителите на трите деца и за проведения там разговор.

— Тогава ти искаше да уточниш някакво конкретно място: „Отвъд...“ Отвъд какво?

— Това е нещо, което Гар смята, че не зная. Той си мисли, че единствено неговите фанатици-самоубийци разполагат с такъв доклад от Периферията.

Маккай се втренчи в нея, защото изведнъж му хрумна една странна идея. Той вече знаеше доста за Гар и Трия. На въпросите му за тях Джедрик отговаряше открито и дори често го използваше, за да изясни собствените си мисли. Но... фанатиците-самоубийци?

— Тези фанатици хомосексуалисти ли са?

Тя се нахвърли върху него.

— Какво те кара да мислиш така?

— Просто предположение.

— Какво значение има това?

— Отговори на въпроса ми.

— Да!

Маккай потръпна.

— Обясни ми! — каза тя заповеднически.

— Когато хуманоидите, поради някаква причина, престанат да се интересуват от оцеляването на своя вид, става относително лесно да бъдат накарани да направят малката стъпка до желанието за самозадоволяване.

— Да разбирам ли, че изводите ти са на базата на някакви исторически данни?

— Да.

— Пример?

— С редки изключения примитивните хуманоиди от родово-племенната епоха са сформирали от своите хомосексуалисти отчаяни бойни отряди. Тези отряди са били използвани в краен случай, а участниците в тях са се сражавали като берсеркери^[1], надявайки се и дори искайки да загинат.

Джедрик го накара да ѝ обясни понятието берсеркери и с поведението си му подсказа, че му вярва. Известно време тя остана погълната в размисъл и след това запита:

— Как се справя вашият Обединен Разум с тези отклонения?

— Полагаме големи грижи да насочим всички естествени сексуални разновидности към конструктивни дейности, свързани с оцеляването. Стремим се да ги предпазим от онези фактори, които могат да ги тласнат към деструктивно поведение.

Едва по-късно Маккай се сети, че Джедрик не му бе отговорила на въпроса: отвъд какво? Но тя вече го водеше енергично към залата за съвещания, където се бяха събрали повече от двадесет хуманоиди, включително и двамата родители, изготвили картата за разположението на силите на Гар и Трия. Той си даде сметка, че не знае дори имената им.

Фактът, че не познаваше повечето от присъстващите по име и физиономия, го поставяше в неизгодна позиция.

Те, разбира се, бяха наясно към кого се обръщат, но често движенията им оставаха толкова неуловими, че той рядко успяваше да се ориентира точно. Тъй или иначе, Маккай откри необходимия му ключ. Хората около масата възприемаха колегите си като съответни способности и компетентност, които могат да разрешат определен

проблем. И въпросът не беше в това, че прикриват емоциите си, те просто ги управляваха, В нито един от пластове на съзнанието им не съществуваха емоционални затъмнения от рода на любов и приятелство. Подобни неща само подкопаваха тяхната сила. Всичко в залата бе подчинено на строгия постулат *quid pro quo*^[2]. Маккай, замаян от многобройните въпроси, които летяха около него, знаеше, че разполага с един-единствен истински актив — той беше ключ, който можеха да използват, за да проникнат през Стената на Бога. Много важен ключ, но за нещастие, според тях, собственост на идиот.

Сетне те поискаха от него информация за фанатиците-самоубийци. Изцедиха го до последната капка като дете, което е трябвало да декламира пред възрастните; а когато дойде време за обсъждане на важните въпроси, го изпратиха да си върви в стаята.

[1] Неустрашими воители от скандинавския фолклор. — Б.пр. ↑

[2] Какво, вместо кого (лат.). — Б.пр. ↑

Разрастването на властта поражда необходимостта от още по-голяма власт. Това е пътят към хаоса.

Афоризъм на панспечите

На четвъртия ден от началото на битката за Чу Трия бе в отвратително настроение. Нейните войски бяха завладели горе-долу една осма от цялата територия на Развъдниците, предимно ниски постройки, с изключение на кварталите по протежение на коридора на Броей към Периферията. Идеята, че хората на Джедрик имат свободен достъп до по-голямата част от териториите на фанатиците-самоубийци, никак не ѝ допаднаше. На всичко отгоре повечето от васалите ѝ, решили да застанат на нейна страна, започваха да се замислят дали са постъпили правилно, особено след като разбраха, че този анклав не разполага с достатъчно продоволствия. Трия бе принудена да признае, че гъстотата на населението тук бе ужасяваща — тя надхвърляше почти три пъти допустимата норма на Развъдниците.

До този момент нито Броей, нито Джедрик не бяха настъпили със сила срещу нея. Най-накрая Трия стигна до неизбежното заключение, че тя и Гар се намират точно там, където Джедрик иска. Тя бе извън контрола на Броей и нейната опонентка бе постигнала това така чисто и елегантно, сякаш бе действала с нож. Нямаше връщане назад. Броей никога не би приел помощ от хуманоиди при сегашните обстоятелства. Това също говореше за изключителната вещина, с която Джедрик реализираше плана си.

През нощта Трия премести командния си пост в една висока сграда, обърната на север към стените на каньона. От Периферията я делеше единствено реката с единичния шлюз под нея. Спа неспокойно, умът ѝ беше пълен с грижи. Най-голямата ѝ тревога идваше от факта, че изпратените от нея контактни групи в Периферията бяха изчезнали безследно. Всички до една. През тази нощ откъм терасите на Периферията не долетяха никакви изстрели. А и от хората и там нямаше вест.

Защо?

Трия още веднъж се замисли над положението си, търсейки някакви предимства... някакви преимущества. Една от фронтовите и линии следваше коридора на Броей покрай реката, друга минаваше покрай стената на речния каньон; в тази отсечка имаше един-единствен шлюз, а останалите се виеха през серия от опасни изпъкналости от петата стена до реката.

До слуха ѝ достигаше тътенът от сражението откъм далечния край на коридора на Броей. Хората на Джедрик използваша някакви особено шумни оръжия. От време на време в анклава на Трия падаха снаряди. Това се случваше рядко, но имаше и убити, което оказва катастрофално въздействие върху бойния дух на хората ѝ. Именно тук се коренеше и главният проблем с фанатиците — те искаха да бъдат използвани, унищожени.

Трия погледна надолу към реката и видя телата, които се носеха по отровните ѝ бързеи — тела на гауачини и хуманоиди, но гауачините бяха повече. Миг по-късно тя извърна очи от тази гледка, влезе тихо в съседната стая и събуди Гар.

— Трябва да установим контакт с Джедрик — рече Трия.

Той разтърка очи, прогонвайки съня от тях.

— Не! Трябва да изчакаме, докато се свържем с нашите хора в Периферията. Тогава ще можем...

— Уф!

Рядко бе давала толкова категоричен израз на отвращението си към него.

— Ние никога няма да се свържем с нашите хора от Периферията. Джедрик и Броей са се погрижили за това. Няма да се учудя, ако се окаже, че си сътрудничат, за да ни изолират.

— Но...

— Млъкни, татко! — Тя вдигна ръцете си и се втренчи в тях. — Явно не ме е бивало много като един от главните съветници на Броей. Винаги съм подозирала това. Форсирала съм нещата прекалено много. Миналата нощ, доколкото можах, премислих всичките си ходове. Джедрик умишлено е направила така, че да изглеждам добра. О, колко ловко се е справила тя!

— Но нашите части в Периферията...

— Може да не са вече наши! Може да са на Джедрик.

— Дори и гауачините?

— Дори и гауачините.

Гар почувства кълтене в ушите си. Да установят контакт с Джедрик? И да се откажат от цялата си власт?

— Добре зная каква е слабостта на части като нашите — рече Трия. — Съществува опасност да ни тласнат към безполезна гибел. Броей не е разбрал това, но очевидно Джедрик е наясно. Погледни лъкатушната линия по протежение на нейния периметър!

— Какво общо има то с...

— Тези изпъкналости могат да бъдат откъснати и заличени. Дори и *ти* трябва да си в състояние да вникнеш в ситуацията.

— Ами да се оттеглим и...

— Да се откажем от част от териториите си? — Тя го погледна втрещено. — Само и при най-малкия намек, че се каня да направя това, нашите съюзници ще дезертират до един. Точно сега те са...

— Тогава да атакуваме!

— И какво ще спечелим?

Гар кимна. Джедрик щеше да се изтегли от минираните райони и да унищожи фанатиците. Тя разполагаше с достатъчно територии, за да си позволи подобна опустошителна акция. Очевидно и това влизаше в плана ѝ.

— Да откъснем коридора на Броей?

— Същото очаква Джедрик от нас. Това е единствената обща отсечка, която тя ни е оставила. Ето защо трябва да се свържем с Джедрик.

Гар поклати отчаяно глава. Но Трия не бе свършила.

— Тя може да ни върне част от властта в Новия град, ако успеем да се споразумеем. Броей никога не би направил това. Разбираш ли сега грешката, която си допуснал?

— Но Броей щеше да...

— Ти не се подчини на заповедите ми, татко. Сигурно вече разбираш защо винаги се опитвах да те предпазя от взимането на самостоятелни решения.

Гар замълча смутено. Тя бе негова дъщеря, но и сам си даваше сметка за опасността, в която се намираше.

— След малко ще издам заповед до всички наши съюзници. Ще им наредя на всяка цена да задържат позициите си. Ще им бъде

съобщено, че се опитвам да установя контакт с Джедрик. Ще им бъде обяснено и защо — каза Трия.

— Но как...

— Ще ѝ дадем възможност да ни плени.

ВЪПРОС: Кой властва над властниците?

ОТГОВОР: Ентропията.

Гауачинска гатанка

Не едно и две неща осуетяваха плановете на Маккай. Малко бяха хората освен Джедрик, които отговаряха на въпросите му. Повечето от тях разговаряха с него като с кретен. Джедрик го третираше като дете с неизвестен потенциал. Понякога Маккай разбираше, че неговата учителка го намира за забавен. В други случаи го наказваше с гневен поглед, извърещаше глава или го оставяше сам, а дори и по-лошо — просто го отпращаше да си върви.

Бе късен следобед на петия ден от битката за Чу. Частите на Броей все още успяваха да се задържат в сърцето на града с техния коридор към Периферията. Маккай знаеше това от докладите, които бе подслушал. Той се намираше в малко помещение срещу командния пост на Джедрик — стая с четири походни легла, където тя или нейните офицери отдъхваха за кратко. Един висок тесен прозорец гледаше на юг към Периферията. На агента му беше трудно да повярва, че бе прекосил тези територии само преди някакви си шест дни.

Над стръмните терасовидни скали на Периферията бяха започнали да се събират облаци, сигурен знак за скорошна драматична промяна на времето. Това поне му беше известно от наученото на Тандалур. Досейди не познаваше такива неща като метеорологичния контрол. Природата можеше да бъде дяволски капризна и опасна, когато човек нямаше власт над приумиците ѝ.

Маккай примигна и задържа дъха си за миг.

Приумиците на природата.

Приумиците на живата природа бяха тласнали гауачините към този експеримент. Наистина ли са се надявали, че ще овладеят огромния, кипящ от мотиви конгломерат? Или зад това начинание се криеха някакви други причини? А може би в края на краищата всичко бе опит за разбулване на кейлбанската загадка? Едва ли. Той си спомняше какво бяха казали Арич и помощниците му за началото на

експеримента. Наблюденията му тук потвърждаваха думите им. Нямаше никаква информация, която да съответства на версията за кейлбаните. Единствено онази кратка среща с Пчарки, която Джедрик не пожела да коментира повече. Колкото и да се опитваше, Маккай не можа да се освободи от усещането че му се изплъзва най-същественото от замисъла, според който Досейди е бил подложен на този експеримент; нещо, което е било открито от гауачините, но което може би самите те не разбираха. Как бе започнало всичко? Те са разполагали с тази планета, Досейди, с обектите на експеримента, с Примата... да, Примата. Свойственото за индивидите неравенство доминираше в умовете на гауачините. И този проклет Демопол! Какви правомощия му бяха дали те? Нещо повече, как бяха поддържали тези правомощия? Хората на Арич се надяваха да разкрият вътрешните функции на социалните системи на разумните. Поне така твърдяха. Но Маккай започваше да гледа на това обяснение с очите на досейдиец, с присъщия на досейдийците скептицизъм. Какво бе имала предвид Фани Мае, когато му каза, че няма да е в състояние да напусне тази планета в собственото си тяло/ядро? По какъв начин той можеше да бъде ключът на Джедрик към Стената на Бога? Маккай знаеше, че се нуждае от повече информация, отколкото бе възможно да получи от Джедрик. Разполагаше ли Броей с тази информация? Запита се дали би могъл в крайна сметка да се изкачи на Хълмовете на Консисторията, за да открие необходимите му отговори. Съществуваше ли и най-малка възможност да направи това сега?

Когато зададе този въпрос на Джедрик, тя едва не го изхвърли от сградата.

— Не се бъркай.

В какво да не се бърка?

Попита я, но Джедрик просто го погледна втренчено.

После го разведе навсякъде, за да запознае подчинените си с неговото ново положение. Маккай така и не разбра какъв точно е статусът му тук; знаеше само, че е нещо средно между гост и затворник.

Джедрик свеждаше разговорите до абсолютния минимум. Често отпращаше хората си само с махване на ръка. Цялата обиколка бе урок за Маккай, започнал при срещата с часовете на входа.

— Маккай. — Тя го посочи.

Часовоите кимнаха.

Джедрик явно имаше и други въпроси.

— Бойна група Девет?

— Ще бъде тук по обяд.

— Известете ме.

Всеки от нейните хора се вглеждаше внимателно в Маккай и агентът бе сигурен, че от сега нататък те ще го разпознават само за миг.

Асансьорите бяха два — вратата на първия бе до сериозно охранявания вход встрани на сградата, а другият тръгваше от четвъртия етаж, под който се намиреше клетката на Пчарки. Те се качиха именно на втория и спираха на всеки етаж, за да може охраната да се запознае с Маккай.

Когато се върнаха в стаята с клетката, агентът видя, че точно до входната врата е поставено писалище. Бащата на онези три диви деца седеше зад него, наблюдавайки Пчарки, и от време на време записваше нещо в бележника си. Маккай вече знаеше името му — Ардир.

Джедрик се спря до бюрото.

— Маккай може да влиза и да излиза при спазване на рутинните предпазни мерки.

Малко по-рано, обръщайки се към нея, агентът бе казал:

— Благодаря ти за времето, което ми отдели.

— Не е нужно да бъдеш саркастичен, Маккай.

Не бе имал намерение да бъде саркастичен и затова за пореден път си напомни, че обичайната вежливост на Обединения Разум тук получава различно тълкование.

Джедрик прегледа бележките на Ардир, сетне вдигна очи към Пчарки и отново ги насочи към Маккай. Върху лицето ѝ не бе настъпила никаква промяна.

— Ще се срещнем за обяд.

След това го остави сам.

Той приближи до клетката на Пчарки, забелязвайки напрежението на охраната и останалите наоколо. Старият гауачин седеше безразличен в хамака си. Искренето и блещукането, което пробягваше по прътите на клетката, се съчетаваше с почти недоловимо свистене.

— Какво ще стане, ако я докосна? — попита Маккай. Гауачинът изпухтя и вдигна леко рамене.

Маккай посочи с ръка.

— Що за енергия е тази в металните пръчки? Какъв е нейният източник?

От гърлото на Пчарки се чу дрезгаво грачене.

— Как съществува вселената? Когато видиш нещо за първи път, означава ли, че тогава е било създадено?

— Това творение на кейлбаните ли е?

Свиване на рамене.

Маккай обиколи клетката, изучавайки я с поглед. Във всяка пресечна точка между прътите имаше блестящи топки. Металните пръчки, на които бе окачен хамакът, бяха хванати за тавана. Те преминаваха покрай прътите на клетката, без да ги докосват. Самият хамак създаваше впечатлението, че е направен от плат. Беше бледосин. Маккай отново застана с лице към Пчарки.

— Хранят ли те?

Никакъв отговор.

Зад гърба му се обади Ардир:

— Храната му се спуска от тавана, а екскрементите се изтеглят по специални тръби. Маккай подхвърли през рамо:

— Не виждам никъде врата в тази клетка. Как е влязъл там?

— Беше построена около него според собствените му инструкции.

— Какво представляват светещите топки по местата, където прътите се пресичат?

— Появиха се, когато клетката беше активирана.

— Как е направил това?

— Не знаем. А ти?

Маккай поклати глава.

— Какво е обяснението на Пчарки?

— Той не дава обяснения.

Агентът се обърна към Ардир, впускайки се постепенно във въпроси, чийто център се изместваше от Пчарки към самото обществено устройство на планетата. Отговорите на Ардир, особено по отношение на религията и историята, бяха банални.

По-късно, докато седеше в стаята срещу командния пост, осмисляйки наученото, Маккай установи, че мислите му се докосват до един проблем, за който досега дори не бе ставало дума.

Джедрик и хората ѝ отдавна знаеха, че Досейди е творение на гауачините. Те са знаели това дълго преди Маккай да се появи на сцената. Бе очевидно от начина, по който фокусираха вниманието си върху Пчарки; за същото говореше и съпротивата им срещу Броей. Маккай бе допълнително доказателство, че Досейди е експеримент на гауачините. Но хората на Джедрик го използваха по неочакван начин. Беше му казала, че той е ключът към Стената на Бога, но в какъв смисъл?

Отговорът нямаше да бъде получен от Ардир. Служителят не се опитваше да заобикаля въпросите на Маккай, но думите му свидетелстваха за изключително ограничен спектър на знанията и въображението.

Това силно разтревожи Маккай. Въпросът не бе какво той казваше, а какво премълчаваше, когато посоката на разговора изискваше открита и подробна информация. Ардир не беше глупак. Беше успял да се издигне високо в йерархията на Джедрик. През ума му би трябвало да са минали хиляди хипотези. И въпреки това избягваше дори и най-очевидните истини. Въпросът за онази точка в миналото, след която бе започнала историята на Досейди, и отсъствието на каквито и да било еволюционни процеси преди нея, бе подминат без нито една дума. Ардир не създаваше впечатлението, че е религиозен, а дори и да беше, Досейди не допускаше прояви на откровен верски фанатизъм и свързаните с него запрещения. Тъй или иначе Служителят отказваше да коментира дори най-очевидните несъответствия в онези общоприети религиозни схващания, за които Маккай бе научил на Тандалур. Споделяше правилни становища, но под тях нямаше никаква логична основа. Всичко беше само на повърхността.

Ненадейно Маккай бе обзет от отчаяние. Стори му се, че никога няма да получи проникновен отговор от тези хора... дори и от Джедрик.

Вниманието му бе привлечено от засиленото ниво на шума в залата на командния пост. Той отвори вратата и огледа помещението.

На стената в дъното бе окачена нова карта. Върху нея бе поставено табло за позициите, прозрачно и осеяно с жълти, червени и сини точки. Пет жени и един мъж — всичките със слушалки — местеха и следяха цветните маркери на таблото. Джедрик стоеше с

гръб към Маккай и разговаряше с неколцина от офицерите си, които току-що идваха от улиците. Все още не бяха оставили оръжията и раниците си. Именно техният разговор бе привлякъл вниманието на агента. Той обиколи залата с поглед, забелязвайки два комуникационни екрана на стената вляво, и двата изключени. Последния път те не бяха в стаята и Маккай се зачуди с каква цел са тук сега. Един от адютантите на Джедрик подаде глава от коридора и извика:

— Дойде съобщение от 21-ви вход. Там всичко е спокойно. Питат дали да държат резерва си в бойна готовност.

— Предай им да се оттеглят — каза Джедрик.

— Водят двамата пленници насам — добави адютантът.

— Виждам — отвърна тя и кимна към позиционното табло.

Проследявайки погледа ѝ, Маккай видя два жълти маркера, водени от осем сини придружители. Без да знае точно как, той разбра, че това са двамата пленници и техният ескорт. В залата на командния пост се долавяше напрежение и това му подсказа, че предстои да се случи нещо важно. Кои бяха пленниците?

Един от офицерите на Джедрик заговори:

— Видях монитора на...

Тя обаче не го слушаше и той млъкна. Двама от операторите на позиционното табло си размениха местата и слушалките. Приносителят на информацията за 21-ви вход и пленниците си беше отишъл. Малко по-късно се появи друг куриер, който заговори тихо със застаналите до вратата.

След още няколко секунди в залата влязоха осем млади хуманоиди; те буквално внесоха Гар и Трия, вързани здраво с нещо като блестяща тел. Маккай ги разпозна от инструктажите на Арич. Войниците от конвоя носеха пленниците като купчини месо, за главата и краката.

— Ето там — каза Джедрик и посочи двата стола срещу нея.

Изведнъж Маккай видя разигралата се пред него сцена с очите на истински досейдиец, във всичките ѝ възможни нюанси. Това го изпълни с въодушевление.

Войниците от ескорта прекосиха стаята, без да си правят труда да заобикалят мебелите по пътя си. Куриерът в коридора все още не си беше тръгнал и сякаш нямаше желание да го стори. Бе разпознал

пленниците и предчувстваше, че ще се случи нещо важно. Гар и Трия бяха тръснати на двата стола.

— Развържете ги — рече Джедрик.

Войниците се подчиниха на заповедта ѝ.

Джедрик чакаше, вперила поглед в позиционното табло. Двата жълти и осемте сини маркера бяха изчезнали. Но тя продължи да се взира в таблото. Явно нещо по-важно от двамата пленници бе погълнало мислите ѝ. Посочи грозда от червени маркери в един от горните ъгли.

— Погрижете се за това.

Един от помощниците ѝ напусна залата.

Маккай си пое дълбоко въздух. Той бе забелязъл мигновеното движение на ръката ѝ по посока на офицера, който трябваше да изпълни заповедта. Ето значи как го прави! Агентът се приближи няколко крачки, така че да бъде срещу профила на Джедрик. Тя не реагира, макар това да не ѝ убягна. Беше стигнал до допустимата според него граница, забелязвайки беглата усмивка на устните ѝ, когато тя се извърна към пленниците.

В залата изведнъж настъпи тишина, това бе един от онези неловки мигове, когато хората знаят, че трябва да направят нещо, но всеки се противи да започне пръв. Куриерът все още стоеше до вратата към коридора, очевидно искайки да види какво ще се случи тук. Войниците от ескорта се бяха скупчили настрана. Стояха плътно един до друг, сякаш търсеха спасение в своята численост.

Джедрик хвърли поглед към куриера.

— Ти можеш да тръгваш.

Кимна по посока на конвоя.

— Вие също.

Маккай стоеше на необходимото разстояние и чакаше, но Джедрик не го отпрати. Разбра, че не само ще му позволят да остане, а и нещо повече — от него се очакваше да използва знанията си за света отвъд Стената на Бога. Джедрик бе отгатнала емоциите, които присъствието му бе породило: обичайното недоверие, предпазливост, търпение. И опасения, естествено.

Най-накрая дойде време и за пленниците. Джедрик се наведе напред и се вгледа първо в Трия, а после и в Гар. По погледа ѝ Маккай разбра, че претегляше многобройните възможности, как да подходи

към двамата. Освен това се стремеше да обтегне нервите им и скоро това даде резултат. Гар наруши мълчанието.

— Броей има дефиниция за хора като теб — поде Гар. — Той ви нарича „ракети“, което ще рече, че вие сте като фойерверки, които се стрелват към небето... и после падат.

Джедрик се усмихна мрачно.

Маккай разбра. Гар не владееше добре емоциите си. Това беше слабост.

— Много ракети в тази вселена умират, без да ги е видял някой — отвърна Джедрик.

Гар я погледна злобно. Явно отговорът не му се хареса. Той отклони очи към Трия, зърна изражението и и разбра, че е допуснал грешка.

Този път заговори Трия, на устните ѝ играеше лека усмивка.

— Проявяваш личен интерес към нас, Джедрик.

На Маккай му се стори, че изведнъж е прекрачил някакъв праг, отвъд който се говореше на друг език. Трия бе истинска досейдийка и в думите ѝ можеха да се прочетат много послания. Тя намекваше, че е наясно с възможностите за лично облагодетелстване, които Джедрик бе видяла в сегашната ситуация. За пореден път Маккай се изпълни със страхопочитание към особения досейдийски гений. Той пристъпи крачка напред. Около Трия витаеше и нещо друго... нещо странно.

— Какъв е този?

Тя се обърна към Джедрик, но трепването в очите ѝ бе насочено към Маккай.

— Той има определена роля — отвърна Джедрик.

— Затова ли го държиш близо до себе си?

— Причината не е само една.

— Носят се слухове...

— Всеки използва онова, което му е под ръка.

— Възнамеряваш ли да имаш деца от него?

Джедрик се разтресе в беззвучен смях. Маккай разбра, че Трия безуспешно се опитваше да открие слаби точки.

— Размножителният период създава толкова много препятствия по пътя на една жена — отбеляза пленничката.

Тонът ѝ умишлено предразполагаше към откровеност и Маккай зачака отговора.

Джедрик кимна.

— Всяко дете създава многобройни реперкусии през поколенията. Ние, които разбираме това, нямаме право да вземаме случайни решения.

Джедрик отклони погледа си към Гар, заставяйки Маккай да последва примера ѝ.

На лицето на Гар ненадейно се появи угодническо изражение, което агентът изтълкува като уплаха и гняв. Но миг по-късно Гар се овладя. Той се втренчи в него, адресирайки думите си към Джедрик:

— Бихме ли имали полза от смъртта му?

Джедрик погледна Маккай.

Шокиран от прямотата на въпроса, той бе заинтригуван също така от местоимението „ние“, което Гар употреби. Плененият допускаше, че той и Джедрик имат обща кауза. Докато Джедрик претегляше това предположение, Маккай, изпълнен с въодушевление, видя ситуацията във всичките ѝ нюанси. Откри и нещо друго и тогава разбра, че ще може да се отплати на търпеливата си учителка.

Трия!

Нещо в положението на главата ѝ, интонацията и окончанията на нейния галач сякаш удариха струна в паметта му. Трия бе хуманоид, обучаван от панспечи — начинът, по който очите ѝ изпреварваха завъртането на главата, специфичните ударения и жестикулациите при говорене. Но на Досейди нямаше панспечи. Или може би не беше така?

Маккай не издаде с нищо мислите си. Продължи да излъчва недоверие, предпазливост и търпение. Но в същото време се питаше дали не може да открие друга разхлабена нишка в тази заплетена мистерия. Видя, че Джедрик го наблюдава и без много-много да се замисля, ѝ даде с очи един чисто досейдийски сигнал да го последва в съседната стая. Тя разчете знака му без никакво усилие и тръгна след него.

— Да?

Той и каза за подозренията си.

— Панспечите бяха онези, които могат да имитират телата на другите видове, нали?

— С изключение на очите. Техните очи са фасетни. Всеки панспечи, който може да се движи свободно и да наподобява телата на

другите разумни видове, е само външно проявление на целия организъм, състоящ се от пет отделни тела. Свободният панспечи е носителят на егото, на идентичността, която се предава периодически на една от останалите четири разновидности. Според законите на панспечите всяко хирургическо фиксиране на егото в някое от телата се счита за престъпление.

Джедрик погледна към вратата.

— Сигурен ли си за нея?

— Белезите са налице.

— А тези фасетни очи не могат ли да бъдат маскирани?

— Да, има начини да се постигне това — контактни лещи или доста сложна операция. Но аз съм обучен да откривам подобни неща и мога да ти кажа, че онзи, който е подготвял Трия, не е Гар.

Джедрик го погледна.

— Броей?

— Гралузът е нещо прекалено свещено, за да укриеш в него инкубатор на панспечите, но... — Той поклати глава. — ...не, не мисля. Съдейки по онова, което ми каза за Броей...

— Той е гауачин — съгласи се Джедрик. — Тогава кой?

— Някой, който е оказал влияние върху нея, докато е била съвсем малка.

— Желаш ли да разпиташ пленниците?

— Да, но не зная тяхната потенциална стойност.

Джедрик не скри учудването си. Това бе изключително проникателна забележка в досейдийски стил. Онзи Маккай, когото смяташе, че познава, като че ли се беше превърнал непосредствено пред очите ѝ в нещо друго. Все още не беше истински досейдиец, комуто да се довери напълно, но никога не бе предполагала, че ще постигне толкова много за толкова кратко време. Заслужаваше да получи подробна оценка на хода на боевете и относителните възможности на Гар и Трия. Джедрик изложи нещата в свойствения за досейдийците стил: прости думи, бърз, отсечен и крайно икономичен начин на изразяване, изискващ необходимия интелект от страна на слушателя.

Докато поглъщаше информацията, Маккай забеляза къде тя съкращаваше изложението си, за да го направи по-достъпно. В известен смисъл това напомняше реакциите на неговото ДР в Главната

Централа. Можеше да се види в мислите ѝ, да отгатне преценката ѝ за себе си. Джедрик се отнасяше към него с уважение, примесено с известна нежност, подобна на онази, която родителят изпитва към детето си. Маккай знаеше също, че веднага щом се върнеха в другата стая, тя щеше да скрие нежността под маската на съвършена непроницаемост. И все пак тази нежност съществуваше. Но не смееше да се осланя на нея и да злоупотреби с доверието ѝ, защото разбираше, че тогава тя ще изчезне завинаги.

— Готов съм.

Върнаха се в залата на командния пост. Този път Маккай знаеше по-добре как да действа. Взаимното безусловно доверие бе абсурд. Всичко се подлагаше на съмнение. Всичко трябваше да бъде под контрол. Единственото, което досейдийците си позволяваха открито, беше враждебното засвидетелстване на уважение. Те работеха заедно, за да оцелеят, или когато станеше до болка ясно, че съвместните действия ще бъдат от полза и за двете страни. Дори и обединени, оставаха крайни индивидуалисти. Отнасяха се подозрително към всеки дар, защото безкористните подаръци бяха илюзия. Най-сигурните взаимоотношения бяха онези, при които йерархичните ниши оставяха солидни и установени — минимална заплаха отгоре и отдолу. Всичко това напомняше на Маккай за поведението на хуманоидите — бюрократи от класическия период, преди пътуванията в открития космос. И за онзи етап от историята на междувидовите съюзи — дълго преди той да се появи на сцената — когато са били забелязани подобни симптоми, отстранени с помощта на БюСаб. Тогавашните бюрократи използвали всевъзможни мръсни трикове: подкупи, следене на противника, таен и открит шпионаж, разпалване на разногласия в опозицията, политически убийства, отвлечения и изнудване. Малцина в Съюза на Разума не бяха чували за вече изчезналите Междупланетни Доставки.

Маккай спря на три крачки от пленниците. Първа заговори Трия:

— Решихте ли какво ще правите с нас?

— И двамата можете да ни бъдете от полза — рече той, — но ние имаме няколко въпроса.

Местоимението „ние“ не убягна от вниманието на Трия и Гар. Те едновременно погледнаха Джедрик, която стоеше невъзмутимо до рамото на агента.

Той се обърна към Гар:

— Трия наистина ли е твое дете, твоя родна дъщеря?

Пленничката изглеждаше изненадана. С помощта на новите си сетива Маккай разбра реакцията ѝ — искаше да демонстрира, че не е притеснена от въпроса му и дори че той е в неин интерес. Гар обаче трепна уплашен. Според стандартите на Досейди бе направо потресен. В такъв случай Трия явно не беше негова родна дъщеря, но изглежда, че до този момент тя никога не бе поставяла под съмнение тяхната семейна връзка.

— Отговори — подкани го Маккай.

Тази досейдийска словесна пестеливост подейства на Гар като удар. Той отмести поглед към Джедрик. Разбра, че тя ще го чака, докато се подчини, което означаваше, че оставя без реакция както думите на Маккай, така и поведението на пленения.

Видимо сразен, Гар отново насочи вниманието си към агента.

— Живеех с две жени отвъд високите планини, бяхме само тримата. Опитвахме се да произвеждаме наша собствена чиста храна. Много хора от Периферията се бяха впуснали в това начинание през ония дни. Те рядко се завръщаха. Винаги нещо се случваше: растенията загиваха без причина, водоизточниците пресъхваха, едно или друго бедствие помиташе реколтата. Боговете са ревниви. Така казвахме тогава.

Той погледна Трия, която го наблюдаваше безизразно.

— Едната от двете жени умря през първата година. Другата се разболя по време на жетвата, но оцеля до идната пролет. Именно през този период... ние отидохме до градината... ха! Градината! Детето беше там. Нямахме никаква представа откъде е дошло. Момиченцето изглеждаше на седем-осем години, но реакциите му бяха на невръстно дете. Това се случва доста често в Периферията — съзнанието се отдръпва от непоносимата реалност. Ние го приехме в дома си. Понякога е възможно да върнеш такова дете към пълноценния живот. После, както ви казах, жената умря, реколтата беше слаба. Аз взех Трия и поех обратно към Периферията. Тежки времена бяха. Когато се върнах... легнах болен. Трия ми помогна. Оттогава не сме се разделяли.

Разказът на Гар трогна Маккай. Беше му трудно да скрие вълнението си. Не можеше да каже със сигурност дали е успял.

Благодарение на новите си досейдийски сетива в тези пестеливо описани събития той бе прочел цяла семейна хроника, а по всяка вероятност тук ставаше дума за нещо съвсем обичайно за Периферията. Мислите му се насочиха към другите нюанси в разказа на Гар.

Обучена от панспечи!

Това беше ключът. Хората на Арич са искали да запазят чистотата на експеримента си — в него са могли да участват само два биологични вида. Но една панспечи-проба не би могла да навреди. Всичко беше съвсем просто. Взима се дете на хуманоид. Поставя се изцяло под влиянието на панспечите за период от седем-осем години. Сетне се подлага на селективно изтриване на паметта и накрая се предава на подходящи псевдородители от Досейди.

Но имаше и нещо друго — Арич бе излъгал, когато каза, че не знае почти нищо за Периферията, че Периферията е извън експеримента.

Докато разсъждаваше над всичко това, Маккай се върна в малката съседна стаичка. Джедрик го последва. Изчака го да събере мислите си. Когато свърши, погледна към вратата.

— Трябва да науча колкото се може повече за Периферията.

— Тези двамата са добър източник.

— Не са ли нужни за другите ти планове, за нападението срещу коридора на Броей?

— Плановете могат да се съчетаят. Ти ще отидеш с тях в анклава им като мой помощник. Това ще ги смути. Няма да знаят как да го изтълкуват. В същото време ще отговарят на въпросите ти и в объркването си ще разкрият доста неща.

Той се замисли над думите й. Да... Джедрик не се колебаеше да го изложи на опасност. Това бе окончателно послание до всички. Маккай щеше да бъде изцяло под властта на Гар и Трия. Джедрик сякаш казваше: „Виждате ли! Вие не можете да ми влияете, разигравайки картата на агента и грозящите го рискове.“ В известен смисъл това щеше да го закриля. По изключително заобиколен досейдийски начин положението на фигурите върху шахматната дъска го предпазваше от многото възможни опасности. Сега разбра какви са истинските чувства на Джедрик към него и не се сдържа да не заговори за това:

— Студеното легло е едно от нещата, които ненавиждам.

В очите ѝ се появи мигновен блясък. Сетне усети лекото влажно докосване на устните и прегръдката ѝ.

— Няма значение какво ще се случи с мен, Маккай; просто ни освободи!

При подходящ лост, опрян в подходяща точка, всеки разум може да избухне в изумително само-осъзнаване.

Мисъл на древен мистик от човешката раса

— Ако тя не допусне грешка или не открием някакво неочаквано предимство, ще бъде само въпрос на време да ни помете — отсече Броей.

Той седеше в своето орлово гнездо на най-високата точка от най-високата сграда сред Хълмовете на Консисторията. Бронираната овална стая имаше един-единствен прозорец на около петнадесет метра, точно срещу Броей, през който се виждаше как слънцето залязва между стените на каньона. От лявата му страна се намираше малка масичка с комуникатор. До нея чакаха четирима от офицерите му. По-голямата част от останалото пространство в стаята бе заето от карти, позиционни табла и други командни съоръжения, със съответните оператори край тях.

Разузнавателната служба на Електора току-що му бе докладвала, че Джедрик е пленила Гар и Трия.

Един от офицерите, слаб гауачин, по чието тяло Периферията бе оставила и красноречиви следи от лишения, погледна колегите си и се покашля.

— Време ли е да капитулираме?

Броей поклати отрицателно глава подобно на хуманоид.

Аз им казах, че е време, помисли той.

Сетне го обзе усещане на празнота. Бог отказваше да продума. Никой на този свят вече не се подчиняваше на старите заповеди.

Ние бяхме излъгани.

Силите на Божествения Воал го бяха измамили, бяха измамили неговия свят и всичките му обитатели. Те бяха...

— Този агент... — поде офицерът.

Броей преглътна и каза:

— Съмнявам се дали Маккай има дори и най-бегла представа за това, как тя го използва.

Той погледна купчината доклади върху масата с комуникатора; повечето касаеха Маккай. Разузнавателната му служба бе свършила добра работа.

— Ако го хванем и убием... — осмели се да добави офицерът.

— Твърде късно е за това — отвърна Броей.

— Можем ли да избегнем капитулацията?

— Тази възможност винаги съществува.

Отговорът му явно не допадна на нито един от четиримата офицери. Този път заговори друг гаучин, дебел и с лъскавозелена кожа:

— Ако се наложи да капитулираме, как ще разберем за...

— Ние никога не трябва да капитулираме и ще се погрижим тя да узнае това — прекъсна го Броей. — Джедрик има намерение да ни избие до крак.

Ето! Каза им го.

— Коридорът... — промълви един от тях.

Броей го спря с втренчения си поглед. Този глупак би трябвало да е наясно, че не са в състояние да прехвърлят дори малка част от силите си в Периферията, преди Джедрик и Трия да са затворили прохода. А даже да успееха да избягат там, какво щяха да правят? Нямаха никаква представа къде са заровени проклетите фабрики и складовете за храна.

— Ех, ако можехме да освободим Трия — подхвърли слабият офицер.

Броей изсумтя презрително. Той се беше молил Трия да влезе в контакт с него и да започнат открити преговори. Но от нея не бе дошла никаква вест, дори и след като отстъпи в онзи невъзможен анклав. Следователно тя бе изгубила контрол над хората си извън града. Всички останали сведения потвърждаваха този извод. С Периферията не бе установявана никаква връзка. Тези територии бяха вече под властта на Джедрик. Трия би му изпратила вест веднага щом осъзнаеше в колко чудовищна ситуация е изпаднала. Тя би преценила всяка информация, всеки контраудар в тази игра и накрая щеше да се ориентира кой може да ѝ предложи най-висока цена.

И все пак, кой наистина? В края на краищата Трия бе хуманоид.

Броей въздъхна.

И този Маккай — видиотен учен, дошъл отвъд Стената на Бога, специалист по оръжията. Джедрик трябва да е узнала за идването му предварително. Но как? От боговете? Едва ли. По всичко личеше, че Джедрик е прекалено умна, за да бъде подлъгана от боговете измамници.

Тя е по-умна, по-предпазлива и по-досейдийка от мен.

Тя заслужава победата.

Електорът стана и отиде до прозореца. Зад него офицерите му си размениха тревожни погледи. Можеше ли да ги *измъкне* от тази бъркотия?

Той виждаше едно ъгълче от тесния коридор към Периферията. Не чуваше тътена от битката, но оранжевите цветове на експлозиите му подсказаха, че сраженията продължават. Играта на Джедрик беше ясна. Гауачините отвъд Стената на Бога, които бяха създали това адско място, бяха бавни... ужасно бавни. И в крайна сметка те нямаше да са в състояние да прозрат намеренията ѝ. Щяха ли да се намесят тук — тези гауачини със забавено умствено развитие — и да се опитат да я спрат. Очевидно тя смяташе, че е възможно. Всички нейни действия доказваха колко добре се е подготвила за ония глупаци отвън. Броей почти ѝ желаше успех, но в същото време разбираше, че цената, която той и хората му трябва да платят, бе непоносима.

Ходовете на Джедрик бяха така изчислени, че да не му остане време да реагира. Тя имаше Маккай. Използваше го като чудесен инструмент. И какво щеше да направи той накрая, когато разбере окончателните ѝ планове? Да... Маккай бе един съвършен инструмент в ръцете на Джедрик.

Без съмнение тя бе очаквала този инструмент, знаейки предварително за неговото пристигане.

О, богове! Тя бе невероятна!

Електорът се почеса по възлите между гръдните си кухини. Е, добре, все още имаше някои неща, които бяха по силите на заловените в капан хора. Той се върна при офицерите си.

— Напуснете коридора! Направете го тихо и бързо. Изтеглете се към вътрешните стени.

Офицерите тъкмо се канеха да тръгнат, когато Броей ги спря.

— Искам също няколко внимателно подбрани доброволци. Обяснете им затруднението, в което се намираме така че да няма

никакви недоразумения. Те ще бъдат помолени да се пожертват по нечуван за гауачините начин.

— Как?

Въпросът бе зададен от мършавия офицер. Броей се извърна към него. Роденият в Периферията гауачин би трябвало да го разбере пръв.

— Ние ще увеличим заплащаната от Джедрик цена. Сто от техните хора срещу *един* от нашите.

— Акции на самоубийци — подхвърли слабият.

Електорът кимна и продължи:

— И още нещо. Искам Хави да бъде доведен тук, както и да бъдат издадени заповеди за увеличаване на дажбите на хуманоидите от запасите в специалния резерв.

Двама от офицерите заговориха едновременно:

— Те няма да са самоубий...

— За тях съм намислил нещо друго.

Кимна сам на себе си. Да, наистина. Някои от тези хуманоиди все още можеха да му бъдат от полза. Малко вероятно беше да му служат, както Маккай служеше на Джедрик, но все пак такава възможност съществуваше... да, такава възможност. Може би Джедрик не знаеше със сигурност как Броей ще използва хуманоидите си. Например Хави. Несъмнено тя бе мислила за Хави и се беше отказала от него. Само по себе си това можеше да му послужи за нещо. Броей махна с ръка на офицерите си да напуснат залата и изпълнят заповедите му. Бяха видели в него една нова решимост и щяха да я предадат на подчинените си. Това също можеше да бъде от полза. Така щеше да забави момента, когато хората му щяха да заподозрат, че играе отчаяна игра.

Той се върна при комуникатора си, повика агентите по издирванията и им даде нови нареждания. Може би те все пак щяха да постигнат онова, което Джедрик очевидно бе постигнала с Пчарки... ако успеяха да открият Пчарки.

Знанието е сфера на легума, както и източник на престъплението.

Гауачински Закон

Маккай си помисли, че поверената му от Джедрик задача можеше да не се окаже толкова проста. Възможно беше да възникнат някои усложнения тук, на Досейди.

— Сигурно няма да се усъмнят, че наистина си мой адютант.

— Тогава аз трябва да бъда твой адютант.

Този отговор ѝ допадна и тя му нахвърли набързо основните моменти от плана си, предупреждавайки го за предстоящия сериозен сблъсък. Агентът трябваше да докаже, че е напълно наясно с изискванията на тази планета.

Докато го подготвяше за мисията му, над Чу се спусна нощ. Когато се върнаха в залата на командния пост, където ги очакваха Гар и Трия, надеждите на Джедрик се оправдаха и удобният момент настъпи. Хората на Броей бяха нападнали 18-и вход. Джедрик веднага даде на Маккай няколко нареждания и той се затича към изхода.

— Разбери каква е целта на този ход!

Агентът спря само за да вземе със себе си четиримата часовои до вратата на командния пост, забелязвайки нескритата изненада на Гар и Трия. Те бяха стигнали до определен извод за положението на Маккай и сега трябваше да направят преоценка на заключенията си. По всяка вероятност по-объркана беше Трия. Маккай знаеше, че Джедрик съвсем скоро щеше да засили съмненията ѝ, когато им каже, че след завръщането си от 18-и вход той ще дойде с тях.

— Приемайте неговите заповеди като мои.

Оказа се, че проблемът около 18-и вход съвсем не беше безобиден. Броей бе превзел самия вход и две съседни сгради. Негов десантчик бе скочил от горните етажи върху един от най-елитните отряди на Джедрик, взривявайки се и причинявайки тежки загуби.

— Загиналите са повече от сто — донесе вестта останал без дъх куриер.

На Маккай не му хареса загатването за атака-камикадзе, но нямаше време за мислене. Трябваше да елиминират тази опасност. Даде нареждания за две подвеждаци маневри, докато трети взвод взриви една от завзетите сгради, сринайки входа и в купчина отломъци. Другата сграда на врага остана изолирана. Този бърз успех замая бойците на Джедрик и офицерите издадоха нареждания за пълно подчинение. Маккай им заповяда да вземат пленници и да ги доведат за разпит.

Сетне нареди на един от охраната на командния пост да донесе карта на района и да я окачи на стената. Беше изминал по-малко от час, откакто се раздели с Джедрик, но усещаше, че е навлязъл в нов свят, по-примитивен дори и от онази невероятна жена, която бе дала ход на всичко това. Преди получаваше сведения от втора и трета ръка, а сега се сблъскваше със самата реалност. Свистенето на огнеметите и експлозиите долу на улицата разтърсваха съзнанието му.

Взирайки се в картата, той каза:

— По всичко личи, че това е капан. Напуснете района. Ще оставим само един отряд. Докладвайте на Джедрик.

Офицерите побързаха да се подчинят.

В стаята останаха двама подофицери и един от охраната. Часовоят попита:

— А това място?

Маккай се озърна. Стаята беше квадратна, с кафяви стени. Два прозореца гледаха към улицата, извън периметъра на сраженията и отцепената сграда недалеч от 18-и вход. Миг по-късно пристигна заповед да организира тук своя команден пост. Четири улици с изолирани опорни точки — това го откъсваше от главната битка. Ако станеше горещо, можеха да прекарат въжен мост до някоя от съседните сгради. Освен това фактът, че остава в опасния район, щеше да повдигне бойния дух на хората му.

Той се обърна към един от подофицерите:

— Слез долу на входа. Повикай всички асансьори и ги извади от строя — всички, без един. Остани там със своя отряд и постави хора на стълбището. Опитай се да вземеш пленници. Някакви забележки?

— Ще изпратя два свързочни екипа и ще проверя дали съседните сгради са безопасни.

Разбира се!

Маккай кимна.

О, богове! Какви изумителни реакции имаха тези в критични ситуации! Действаха точно и отсечено, ножове.

— Направи го — рече Маккай.

Не бяха минали и десет минути, когато двама бойци от специалните части на Джедрик доведоха първия пленник, млад гаучин със странни белези върху клепачите — бледи завъртулки на фона на зелената му кожа.

Двамата рейнджъри спряха точно до вратата. Държаха здраво гаучина, макар той да не проявяваше признаци на съпротива. Подофицерът, който ги беше въвел, затвори вратата след тях.

Единият от рейнджърите, възрастен мъж със строги черти, кимна, когато забеляза, че е привлякъл вниманието на Маккай.

— Какво да правим с този?

— Вържете го за стола — нареди агентът.

Докато изпълняваха заповедта му, той разгледа внимателно гаучина.

— Къде го заловихте?

— Опитваше се да избяга от онази сграда през канала за мръсната вода.

— Сам ли беше?

— Не зная. Този е първият, когото пленихме. Останалите чакат отвън.

След като вързаха младия гаучин, те застанаха точно зад него.

Маккай продължаваше да изучава пленника си. Носеше черен гащеризон с характерното остро деколте, улесняващо почистването на гърдните кухини. Дрехата беше разкъсана и разцепена на няколко места. По всичко личеше, че е бил подложен на светкавичен, усърден и брутален обиск. Агентът подтисна надигналото се у него чувство на съжаление. Белезите по клепачите отричаха недвусмислено досейдийския му произход.

— Зле са си свършили работата ония, които е трябвало да заличат татуировките на клана ти — рече Маккай. Той вече знаеше какво означават линиите върху клепачите на гаучина — Дълбоководните Плувци. Това беше незначителен, малоброен и комплексирани заради положението си клан.

Младият гауачин примигна. Маккай бе започнал разпита с толкова спокоен и общителен тон, че шокът от думите му дойде едва впоследствие. За изненадата на пленника говореше съвсем ясно гримасата му.

— Името, ако обичаш? — Тонът на Маккай бе все още спокоен и дружески.

— Гриник.

Думата бе произнесена с усилие.

Агентът помоли един от охраната за бележник и писалка и записа името му, добавяйки и неговата кланова принадлежност.

— Гриник от Дълбоководните Плувци — подхвърли той. — От колко време си на Досейди?

Гауачинът пое дълбоко въздух през гръдните си кухини и запази мълчание. Двамата войници от специалните служби изглеждаха озадачени. Разпитът не протичаше според очакванията им. Самият Маккай беше объркан. Все още не можеше да се отърси от изненадата, че е попаднал на гауачин със зле заличени кланови татуировки тук, на Досейди.

— Тази планета е малка — рече Маккай. — Вселената, от която ние двамата с теб идваме, е огромна и може да бъде жестока. Сигурен съм, че не си дошъл тук с намерението да умреш.

Скоро щеше да проличи дали Гриник е наясно със смъртоносния план на своите началници. Думите на Маккай можеха да бъдат тълкувани като лична заплаха, която не включва надвисналата над цялата планета опасност.

При все това младият гауачин се колебаеше.

Имаш ли съмнения, запази мълчание.

— Изглежда си получил съответната подготовка за този проект — продължи Маккай. — Но се съмнявам дали са ти казали всичко, което би трябвало да знаеш. Съмнявам се дори дали са ти съобчили някои изключително важни неща за ситуацията, в която се намиращ.

— Кой си ти? — попита Гриник. — Как смееш да говориш за... — Той се прекъсна и погледна двамата рейнджъри зад гърба си.

— Те знаят всичко за нас — излъга го Маккай.

Почувства сладкото ухание на гауачинския страх — цветен аромат, на който бе попадал само няколко пъти през живота си.

Двамата войници зад него също го доловиха и леко се усмихнаха — знаеха какво означава тази миризма.

— Твоите господари са те изпратили тук, за да умреш — рече Маккай. — Това може да им струва скъпо. Попита ме кой съм. Името ми е Йори Х. Маккай, легум от гауачинската адвокатура. Извънреден Саботьор и старши помощник на Джедрик, която скоро ще управлява целия Досейди. Заповядвам ти да говориш в името на гауачинския Закон. Отговори на въпросите ми, защото Законът е в опасност.

На гауачинските светове това бе най-могъщото средство да накараш някого да говори. Гриник беше потресен.

— Какво искаш да знаеш?

Изрече го с огромно усилие.

— Каква е мисията ти на Досейди. Какви инструкции си получил и кой ти ги даде?

— Ние сме двадесет души. Изпратени сме от Мрег.

Мрег! Свързаните с това име многобройни асоциации зашеметиха Маккай. Малко по-късно той нареди:

— Продължавай.

— Там, отвън, са още двама от двадесетте.

Гриник кимна по посока на вратата, очевидно застъпвайки се за съучастниците си.

— Какви инструкции сте получили?

— Да измъкнем хората си от това ужасно място.

— За колко време?

— Остават само... шестдесет часа.

Маккай издиша бавно въздуха от дробовете си. Значи Арич и компания го бяха отписали. Те явно възнамеряваха да елиминират Досейди.

— Къде са останалите от твоята група?

— Не зная.

— Вие, разбира се, сте били резервна команда, обучена и държана в готовност за тази мисия. Даваш ли си сметка колко зле сте били подготвени?

Гриник не отговори.

Маккай подтисна чувството си на отчаяние и погледна двамата рейнджъри. Досети се, че бяха довели точно този пленник, защото бе един от тримата недосейдийци. Това, разбира се, беше направено под

диктовката на Джедрик. Много неща ставаха ясни благодарение на новите му сетива. Очевидно Джедрик доста бе притискала гауачините отвъд Стената на Бога. Тя все още не подозираше крайностите, до които бяха готови да стигнат, за да я спрат. Време беше да научи какъв фитил е възпламенила. Броей също трябваше да бъде известен. Особено Броей — преди да е изпратил и други самоубийци.

Външната врата се отвори. Подофицерът надникна в стаята и заговори от вратата:

— Ти беше прав за капана. Минирахме района, преди да се изтеглим. Пипнахме ги! Сега входът е подсигурен и всички наши хора са извън последната сграда.

Маккай сви устни и заповяда:

— Отведи пленниците при Джедрик. Предай й, че идваме.

В очите на подофицера трепна изненада.

— Тя знае.

Изглежда искаше да добави още нещо.

— Да?

— Отвън има един пленник хуманоид, когото трябва да разпиташ, преди да тръгнеш.

Маккай се замисли. Джедрик знаеше, че той идва, знаеше какво става тук, знаеше и за пленника пред вратата. Тя искаше от него да разпита този човек. Да... разбира се. Не се осланяше на случайността... такива бяха разбиранията й. Е, скоро тези разбирания щяха да претърпят промяна, но може би тя допускаше дори и това.

— Името му?

— Хави. Сега е при Броей, но преди време работеше за Джедрик. Тя ми каза да ти предам, че Хави е ренегат и замърсен.

— Доведи го.

Хави го изненада. На повърхността се виждаше нищожество с угодническо изражение, а под маската на тайния агент личеше съвсем ясно самодоволството на глупака. Беше облечен в зелена униформа, с лента на ръкава, каквито носеха шофьорите. Дрехата му беше изпомачкана, макар да не бе видимо разкъсана и разцепена. Към него се бяха отнесли с по-голямо внимание, отколкото към гауачина, когото току-що бяха извели от стаята. Хави седна на стола на предшественика си. Маккай махна с ръка да го развържат.

Безсистемните въпроси създадоха хаос в главата на агента. Но пък и нямаше време за губене. Шестдесет часа! Струваше му се, че почти докосва отговора на загадката Досейди, че само след няколко минути ще узнае истинските мотиви на онези, които бяха създали това чудовище. Хави? Преди време той е служил на Джедрик. Как? Защо е бил отхвърлен? Какво означаваше „замърсен“?

Безсистемни въпроси, да.

Хави седеше напрегнат и нащрек, хвърляйки от време на време поглед към стаята и прозорците. Експлозиите бяха спрели.

Наблюдавайки внимателно пленника, Маккай стигна до определени заключения. Хави беше дребен, но набит — един от онези хуманоиди с нисък ръст, които могат да те изненадат с масивната си мускулатура, ако случайно се блъснеш в тях. Трудно бе да се каже на колко е години, но в никакъв случай не беше досейдиец. Може би бе от екипа на Гриник? Малко вероятно. Но тъй или иначе, не беше досейдиец. Не оглеждаше хората около себе си, подлагайки ги на автоматична преценка. Реакциите му бяха бавни. Твърде много от онова, което трябваше да остане скрито, личеше на повърхността. Да, това беше най-сигурното доказателство. Когато пристигна на тази планета, Маккай се почувства объркан най-вече от многото неща, които оставаха невидими. Арич и хората му не си бяха направили труда да го подготвят докрай. Щеше да му е необходим цял един живот, за да научи всички нюанси на Досейди, а му оставаха по-малко от шестдесет часа.

Тези мисли профучаха през ума му, докато примигна с очи. Взе решение и освободи охраната с махване на ръка.

Един от рейнджърите понечи да възрази, но Маккай го спря с поглед, придърпа някакъв стол и седна срещу пленника.

Вратата се затвори след последния от конвоя.

— Бил си изпратен тук със специалната задача да ме откриеш — каза Маккай.

Хави не бе очаквал подобно начало. Той се вторачи в агента. Навън се чу затръшване на врата. На няколко пъти долитаха шумове от тътрещи се стъпки. Сетне някой извика силно:

— Разкарайте оттук тези пленници!

Хави прехапа горната си устна. Не отрече твърдението. Тялото му се прегъна в дълбока въздишка.

— Ти ли си Йори Х. Маккай от БюСаб?

Маккай леко подсвирна. Съмняваше ли се „замърсеният“ в собствените си сетива? Странно. Агентът поклати глава и продължи да изучава пленника си.

— Не е възможно да си ти! — възкликна Хави.

— Ъ-ъ... — Звукът сякаш се изтръгна неволно от гърлото на Маккай.

В другия имаше нещо странно: тялото се движеше, гласът произнасяше думи, но очите не бяха в синхрон.

Агентът се замисли над думите на Фани Мае. *Леко докосване*. И изведнъж всичко му стана ясно — през очите на този човек надзърташе друг. Да! Служителите на Арич контролираха кейлбана, който поддържаше бариерата около Досейди. Всеки кейлбан можеше да влезе в контакт с определени жители на тази планета. По такъв начин получаваше постоянен поток от информация за наученото от тях. Навярно на Досейди имаше много такива шпиони, обучени да прикриват кейлбанския контакт — никакви издайнически гърчове, никакво изпадане в транс. Нито дума за броя на действащите тук агенти на Арич.

Възможно ли беше все пак никой да не забележи подобно нещо? Това оставаше под въпрос.

— Ти действително трябва да си Маккай — рече най-после Хави. — Джедрик продължава да губи... — Той се прекъсна.

— Предполагам, че си й предложил доста богат материал за развлечение с недомислиците си — каза агентът. — Но те уверявам: БюСаб не смята, че в ситуацията тук има нещо забавно.

На лицето на Хави се изписа злорадство.

— Сигурно е така, защото все още не се е стигнало до прехвърлянето.

— Прехвърляне?

— Не си ли разбрал още как Пчарки ще купи свободата си?

На Маккай му се стори, че губи почва под краката си.

— Какво искаш да кажеш?

— Той трябва да прехвърли твоята идентичност в тялото на Джедрик, а нейната — в твоето тяло. Струва ми се, че преди време тя искаше да опита същото с мен, но...

Хави сви рамене.

Новото досейдийско съзнание на Маккай сякаш експлодира. Ренегат! Замърсен! Размяна на тела! Този път заговори като обвинител:

— Ти си изпратен от Броей!

— Разбира се. — Отговорът прозвуча дръзко.

Маккай сдържа гнева си. Плетениците на Досейди вече не го объркваха така, както в началото. То беше като да сваляш пласт подир пласт от нечия маскировка. След всеки следващ очакваш да откриеш отговора. Но това е капан за непредпазливите, заложен от самата вселена. И именно тук беше най-голямата мистерия, а той мразеше мистериите. Някои хора твърдяха, че това е неотменна част от работата на агентите на БюСаб. Човек елиминира онова, което мрази. Ала всички загадки, с които се беше сблъсквал досега, бяха нищо в сравнение с мистериите на тази планета. Сега разбра нещо ново и за Джедрик. Беше почти сигурно, че пратеникът на Броей казва истината.

Пчарки бе проникнал в тайната на панспечите около прехвърлянето на идентичността. Той бе постигнал това, без да разполага с панспечи като експериментален обект, освен ако... тук се намесваше и историята на Трия. Техният експеримент с панспечите бе получил още по-фантастични очертания.

— Ще говоря директно на твоя кейлбански монитор — рече Маккай.

— На моя какво?

Беше толкова очевидна симулация, че Маккай само изсумтя и се наведе напред.

— Обръщам се директно към Арич. Погрижи се това съобщение да стигне до него без никакви грешки.

Очите на Хави станаха безжизнени. Той потръпна.

Маккай почувства мисловните пипала на кейлбана да проникват в собственото му съзнание, но ги отблъсна.

— Не! Ще говоря чрез твоя посредник. Чуй внимателно какво ще ти кажа, Арич. Съществата, които са създали тази ужасна планета, не могат да тичат достатъчно бързо и достатъчно дълго, за да избягат. Ако целта ви е да превърнете всички гаучини във вселената в обекти на насилие, значи действате правилно. Останалите видове, включително и в БюСаб, ще прибегнат до масово насилие, ако вие ги принудите да го направят. Идеята не е никак приятна. Но ако ти не се придържаш към собствения си Закон и свещените си задължения като довереник, ще

бъдете и публично опозорени. Невинните гауачини, както и вие, чийто правен статус предстои да бъде решен — всички ще платите кървавата цена.

Хави склучи озадачено вежди.

— Опозорени?

— Те възнамеряват да изтрият Досейди от лицето на вселената.

Шофьорът се отпусна тежко върху облегалката на стола и вперил очи в Маккай.

— Лъжеш.

— Дори и ти, Хави, можеш да прозреш истината. Аз ще те пусна да се върнеш при Броей. Кажу ми какво си научил от мен.

— Това е лъжа! Те няма да...

— Говори сам с Арич.

Хави не попита „Кой Арич?“, а просто се надигна от стола.

— Ще го направя.

— Предай на Броей, че ни остават по-малко от шестдесет часа. На нито един от нас няма да бъде позволено да избяга, поне не на онези, които могат да устоят на изтриване на паметта.

— Онези от нас?

Маккай кимна, разсъждавайки на ум: *Да, сега аз съм досейдиец.* Сетне добави:

— Махай се оттук.

Подсмихна се, когато видя подофицерът да отваря вратата, точно когато Хави беше посегнал към нея.

— Изведете го — рече Маккай, сочейки Хави. — Идвам след малко.

Без да се интересува дали подофицерът е разбрал нареждането му, той затвори уморено очи. Въпросът за Мрег и двадесетте гауачини от Тандалур, изпратени да измъкнат хората му от тази планета, оставаше открит. Мрег. Името на митичното чудовище, което бе подложило първите примитивни гауачини на гибелно изпитание, залагайки на най-дълбоките им инстинкти.

Мрег?

Беше ли това код, или име на конкретен гауачин? Или може би ролята, която този гауачин изпълняваше?

Съществува ли консенсус и добра информираност, когато управляващото малцинство тайно разпалва войни, за да оправдае наличието на свои милитаристични сили? Историята вече е отговорила на този въпрос. Днес всяко общество в Съюза на Разума отразява историческия извод, че липсата на пълна информираност може да се счита за най-тежко престъпление.

Из „Съдът на съдилищата“

Не беше минал и час от затварянето на 18-и вход, когато Маккай и ескортът му се завърнаха в щаб-квартирата на Джедрик. Той ги поведе към здраво охранявания страничен вход с експресния асансьор, защото точно в този момент не му се искаше да се срещне с Пчарки. Пчарки беше ненужно отклонение. Щом се озоваха в коридора, нареди на хората си да починат и да хапнат, и повика асансьора. Вратата му отвори дребно момиче, хуманоид на около петнадесет години, което делово му кимна да влезе в тъмното пространство.

Въпреки естественото си недоверие към всичко на тази планета, приемайки поканата му, Маккай се вгледа внимателно в него. Беше диво създание, с мръсни ръце и лице, облечено в сива дреха до коленете. Самият факт, че бе жива, говореше недвусмислено за стотици сексуални отдавания срещу остатъци от храна. Но това не породило у него никакво негодувание и той осъзна колко много му е повлияла Досейди. Ти си правила онова, което са те принуждавали обстоятелствата, когато тези обстоятелства са били непреодолими. Изборът е бил: или проституиране, или гибел. И без съмнение някои са предпочели смъртта.

— Джедрик — рече той.

Момичето натисна няколко клавиша и малко по-късно агентът се озова в непознат коридор. Но пред вратата в дъното му стояха двама войници, които познаваше. Те не проявиха и най-малък интерес към него, когато отвори рязко вратата и премина между тях.

Озова се в малко празно преддверие, но точно пред него имаше друга врата. Отвори я с по-голяма увереност, отколкото чувстваше, и

влезе в сравнително просторна и сумрачна прожекционна зала с неясни силуети, седнали с лице към холографски фокус от лявата му страна. Разпозна профила на Джедрик и се настани тихо до нея.

Тя не отклони очи от х-фокуса, където едно изображение на Броей гледаше нещо над раменете им. Маккай забеляза смътно доловимото отклонение в компютърния симулативен модел. Този Броей не беше от плът и кръв.

Някаква фигура в дъното на залата стана и я прекоси, за да седне до друг неясен силует. Един от прожекционните лъчи проблесна и Маккай разпозна Гар.

Агентът прошепна на Джедрик:

— Какъв е този симулативен модел?

— Броей започва да става непредвидим.

Мисията на самоубийците. Маккай погледна към модела и се запита защо липсва синхронен звук. А, да. Те четяха по устните, а звукът беше намален, за да не отвлича вниманието им. Джедрик разработваше симулативния модел на Броей, който беше в главата ѝ. По всяка вероятност тя разполагаше с още един такъв модел, по-точен от този на Броей, който и даваше възможност да изпревари реакциите на Йори Х. Маккай.

— Наистина ли си способна да направиш това? — попита агентът.

— Защо отвличаш вниманието ми с подобни глупости?

Маккай се замисли. Да, това бе добър въпрос. И той вече знаеше отговора. Джедрик бе готова да размени тялото си с неговото и да избяга отвъд Стената на Бога. Щеше да изпълни намерението си, освен ако той самият не разгадаеше механизма на прехвърлянето.

Вече бе научила за шестдесетчасовия срок и навярно знаеше какво означава. По-малко от шестдесет часа. Досейдийците умееха да направляват изключително сложни обективизации на базата на ограничена информация. Маккай реши да проследи симулативния модел на Броей.

Фигурата във фокуса разговаряше с една дебела жена-хуманоид, която държеше някаква тръба. Маккай се досети, че това е комуникатор за полеви условия.

Джедрик се обърна към Гар:

— Тя все още ли е с него?

— Наркомания.

Разговор от две изречения, заключаващ в себе си всички изгоди, които можеха да бъдат извлечени от тази жена. Агентът не попита за какво наркотично средство става дума. На Досейди имаше твърде много видове наркотици, често монопол на този или онзи, с чиито особени характеристики, изглежда, всички бяха запознати. Това беше една издайническа празнина в инструкциите на Арич — монополите и тяхното приложение.

Докато Маккай наблюдаваше фокуса, причините за тази прожекция му ставаха все по-ясни. Броей отказваше да повярва на донесението на Хави.

Ето го и Хави.

Джедрик хвърли бърз поглед към Маккай при появата на симулативния модел на шофьора. Сега вече нямаше никакво съмнение. Тя включваше агента на БюСаб в сметките си.

Маккай сви устни. Джедрик е знаела, че Хави ще окаже върху мен разлагащо влияние. На тази проклета планета никой не можеше да произнесе думите: „Обичам те.“ О, не. Досейди трябваше да има свой неповторим почерк.

— Повечето от данните за тази симулация са отпреди началото на военните действия — рече Маккай. — Това е лишено от всякакъв смисъл. По-добре да помолим компютъра да ни пусне някакви красиви картинки. Защо не надникнем в паметта си? Може би някъде в съвместния ни опит с Броей...

Нечий смях отляво прекъсна мисълта му.

Твърде късно забеляза, че всяко кресло в залата имаше облегалка за ръката, настроена към симулативните модели. Присъстващите правеха точно онова, което им беше предложил, но по много по-сложен начин. Фигурите във фокуса бяха свързани към комбинираната им памет. Същата облегалка имаше и от дясната страна на Маккай. Изведнъж той осъзна колко нетактичен и празнословен изглежда в очите на тези хора. Не пилееха енергията си в излишни думи. Всеки, който го вършеше, според тях бе или малоумен, или зле подготвен... или не от Досейди.

— Този винаги ли съобщава очевидното?

Маккай се запита дали вече не е изгубил лейтенантския си пост и възможността да разследва загадката на Периферията, но... не, за това

сега нямаше време. И все пак, трябваше да се опита да проникне в Периферията по друг начин.

— Той е нов — отвърна Джедрик. — Да си нов не означава задължително да си наивен, както би трябвало да знаеш.

Агентът постави дясната си ръка върху контролните уреди на облегалката. Ефектът беше моментален. Това приспособление приличаше на онези от Съюза на Разума, като без съмнение за модел бяха послужили входовете на Демопола. Той бавно промени изображението на Броей във фокуса, сетне натисна клавишите по-силно — увисналите челюсти, възлестите брадавици на мъжки гауачин. Накара образа да застине неподвижно.

— Колебаеш ли се? — попита Гар.

Вместо него отговори Джедрик.

— Причината е в знанието, което е донесъл със себе си. — Пръстите ѝ заиграха по клавишите върху облегалката, прожекцията спря, осветлението в залата бе включено.

Маккай забеляза, че Трия я нямаше.

— Гауачините са евакуирали някъде жените си — рече той. — Сигурно не е трудно да разберем къде. Нареди на Трия все още да не предприема нападение срещу коридора на Броей.

— Защо да отлагаме? — попита Гар.

— Броей вече почти е евакуирал всички от коридора — отвърна Маккай.

Гар не се опита да скрие раздражението си.

— Нито един от тях не е проникнал през онзи изход към Периферията.

— Не към Периферията — обади се Джедрик.

Сега всичко ѝ стана ясно. Маккай ѝ бе дал необходимата опорна точка. Време беше да го използва, както бе смятала още от самото начало. Тя го погледна.

— Двамата с теб имаме да свършим още нещо. Готов ли си?

Агентът не отговори. А и какъв ли можеше да бъде отговорът на един досейдийски въпрос? Толкова много неща оставаха неизречени на тази планета, че само роденият тук успяваше да се ориентира във всичко. За пореден път се почувства като плиткоумен пришълец, дете със съмнителен потенциал, попаднало сред нормални възрастни хора.

Джедрик стана и погледна към Гар.

— Предай на Трия да бъде в готовност и да чака следващи нареждания. Говори и с Броей. Използвай откритата линия. Сега твоите фанатици ще ни свършат чудесна работа. Дори само неколцина от тях да стигнат до комплекса с Гралузите, ще бъде достатъчно, както ще стане ясно и на Броей.

Маккай забеляза фамилиарно дидактичния ѝ тон, докато даваше заповедите си на Гар. Беше причудливо балансиран начин на изразяване, който по-рано тя използваше при разговорите си с него самия. Джедрик се усмихна, когато видя, че е открил това.

— Да вървим, агенте. Нямаме много време за губене.

Може ли да се говори за консенсус и осведоменост, когато населението не получава информация за вътрешния механизъм на монетарната система и бива въввлечено, изцяло без негово знание, в икономически авантюри?

Из „Съдът на съдилищата“

В продължение на почти цял час след закуската Арич наблюдаваше работата на Кейланг над аналоговия модел на Маккай. Тя правеше всичко възможно, смятайки, че е заложила честта си на рийв, и почти бе постигнала желаната от него върхова форма.

Кейланг бе разработила своя собствена симулативна ситуация — Маккай разпитва петима от гауачините на Броей. Друг гауачин бе влязъл при Маккай да се предаде, ръцете му бяха вдигнати, а пръстите разперени, за да се види, че ноктите са прибрани.

Аналогът на Маккай просто се опитваше да извлече някакво военно преимущество.

— Защо Броей предприе такова нападение?

От време на време аналоговият модел изчезваше от х-фокуса на симулатора.

— Изпратете подкрепления в този район.

Нито дума за Периферията.

Преди това Кейланг бе опитала с аналогова ситуация, при която петимата пленници гауачини се мъчеха да объркат Маккай, представяйки му сценария за групиране на силите на Броей в коридора. При този вариант приготовленията за пробив към Периферията изглеждаха очевидни.

Аналогът на Маккай попита пленниците защо лъжат. Кейланг изключи симулатора и се облегна на стола си. Тя видя Арич пред стъклото на кабината за наблюдение и се свърза с него.

— Нещо не е наред. Не мога да накарам Маккай да разпита пленниците за целта на Периферията.

— Уверявам те, че ситуацията беше изключително точна. Забележително.

— Тогава как...

— Може би той вече знае отговора. Защо не опиташ с него и Джедрик? Ето... — Арич натисна няколко клавиша в наблюдателната кабина. — Това може да свърши работа — скорошен запис на действията на Маккай.

Симулаторът представи закрит пасаж в някаква сграда. Изкуствено осветление. Тъмнина в дъното на коридора. Агентът, следван от двама набити войници, се приближаваше към камерите-наблюдатели.

Кейланг се досети какво ще види. Тя бе проследила тези събития на 18-и вход от няколко различни ъгли. Беше видяла същия коридор празен преди сражението, запознавайки се с всички възможни гледни точки. Впоследствие към него заприиждаха сили на хуманоидите. Зад камерата-наблюдател имаше неголяма врата. Кейланг знаеше, че самият наблюдател е просто ярко петънце — една блестяща прашинка на фона на сивия тухлен свод на вратата.

Сега дългият пасаж ѝ се стори особен без хуманоидите-защитници на Периферията. Докато Маккай вървеше по него, тя видя само няколко работници, които ремонтираха някакви тръби на тавана. Отряд по разчистването миеше петна от кръв в дъното на коридора; там гауачините бяха съсредоточили центъра на атаката си. Един офицер се беше облегал на стената недалеч от наблюдателя, на лицето му бе изписано отегчение, но това не подведе Кейланг. Той бе там, за да следи Маккай. Трима войници играеха клекнали с шестоъгълни зарове; пред всеки от тях имаше купчина жетони. От време на време те подаваха по някой жетон и на офицера. Началникът на ремонтната група стоеше с гръб към камерата-наблюдател и правеше списък на необходимите материали. Маккай и двамата му придружители се принудиха да заобиколят наклеяките войници. Щом отминаха, офицерът се обърна, погледна право към камерата и се усмихна.

— Този офицер — рече Кейланг — от твоите хора ли е?

— Не.

Гледната точка се промени, насочвайки се право към вратата; агентът бе в профил. На пост стоеше момче, с белег върху дясната буза и счупен нос. По нищо не пролича Маккай да го познава, но момчето познаваше Маккай.

— Тя иска да те види.

— Кога се обади?

— В десет.

— Пусни ни да минем.

Вратата се отвори. Агентът и двамата му телохранители продължиха нататък, извън фокуса на наблюдателя.

Младият постови се изправи и разби камерата. X-фокусът опустя.

Преди да заговори, Арич погледна надолу от кабината си.

— Коя е тази „тя“?

— Джедрик. — Кейланг говореше, без да се замисля.

— Какво разбра от този разговор? Бързо!

— Че предугажда ходовете му. Наблюдала го е през цялото време.

— Какво друго?

— Че Маккай... знае това; знае, че тя може да предвиди всяко негово действие.

— Джедрик разполага с по-добър аналогов модел на Маккай в главата си, отколкото... онзи там.

Арич махна по посока на мястото, където се намиреше X-фокусът.

— Толкова много неща остават неизречени при тях! — рече Кейланг.

Гауачинът не отвърна нищо.

Рийвът затвори очи. Това напомняше четене на мисли. Чувстваше се объркана.

Арич прекъсна разсъжденията ѝ.

— А онзи офицер и постовият?

Тя поклати глава.

— Постъпваш разумно, когато използваш живи наблюдатели. Изглежда, че всички те знаят кога са следени. И как точно става това.

— Дори и Маккай.

— Той не погледна към наблюдателите.

— Защото още от самото начало е предполагал, че ще го държим под постоянен контрол. Пет пари не дава за автоматичните наблюдатели. Изградил е аналогов модел на самия себе си, който действа на повърхността на истинския Маккай.

— Това ли е твоето предположение?

— Стигнахме до такова заключение, докато наблюдавахме как Джедрик подхожда към агента. Тя маха пласт след пласт приближавайки се все по-близо и по-близо до сърцевината.

Още едно нещо безпокоеше Кейланг.

— Защо постовият разби наблюдателя точно тогава?

— Очевидно е действал по нейна заповед.

— Понякога си мисля, че досейдийците просто си играят с нас. Затова и им изпратихме Маккай.

Музиката на една цивилизация оказва изключително силно въздействие върху съзнанието и по този начин влияе на най-дълбинните пластове на едно общество. Музиката и нейните ритми развличат и обсебват ума, очертавайки пределите на омагьосаното от нея съзнание. Сложете ръка върху музиката и вие ще имате могъщо оръжие за моделиране на обществото.

Досейдийският анализ, документи на БюСаб

Това се случи половин час преди Джедрик и Маккай да се озоват в коридора, който водеше към нейната квартира. Агентът, съзнавайки какви огромни усилия полага тя, за да скрие страшната си умора, я наблюдаваше внимателно. Досейдийката правеше всичко възможно, за да изглежда бодра и жизнена. Мислите ѝ летяха неотклонно към бъдещия развой на събитията. Но никой не можеше да каже какво точно става в ума ѝ. Маккай не се опита да наруши мълчанието. Имаше си свои собствени грижи.

Коя бе истинската Джедрик? Как смяташе да използва Пчарки? Можеше ли да ѝ се противопостави?

След излизането от прожекционната зала те срещнаха по пътя си поредица от странни затруднения, сякаш преднамерено замислени да осуетят плановете им. Бяха взети всички мерки за бързото им придвижване: охраната бе предупредена, асансьорът — повикан, вратите — отворени. Но всеки път, когато решаваха, че пътят е чист, се появяваха спънки. Ако изключеше факта, че ги забавяха несъмнено важни неща, човек лесно можеше да си въобрази, че всичко това е конспирация.

Група гауачини на 7-и вход искаха да се предадат, но настояваха за преговори. Една от адютантките на Джедрик видя нещо нередно в ситуацията. Отправеното предложение я смуцаваше и тя предлагаше да се обсъди положението. Спря ги по средата на първия коридор, след излизането им от прожекционната зала.

Адютантката бе сравнително възрастна жена и на Маккай му се стори, че има далечна прилика с един рийв, лабораторен работник в

БюСаб, който винаги бе проявявал подозрителност и дори враждебност към компютрите. Този рийв бе прочел всички налични исторически данни за еволюцията на подобни апарати и обичаше да напомня на слушателите си за свързаните с Демопола злоупотреби. Човешката история го бе въоръжила с многобройни доводи и аргументи като например периодическите бунтове срещу „поробването от страна на машините“. Веднъж той приклеци Маккай натясно.

— Погледни тук! Виж този надпис: „БВБИ“. Много стар надпис, който е бил окачен над един от вашите древни компютри. Всъщност е абревиатура: „Боклук Вход, Боклук Изход“. Разбираш ли? Те са знаели.

Да. Аджутантката на Джедрик му напомняше този рийв.

Маккай се заслуша в думите ѝ. Говореше хаотично и нито веднъж не се спря на нещо конкретно. Той не бе забравил за крайния срок на Арич и за умората на Джедрик; почувства как напрежението започва да го смазва. Информацията на аджутантката беше точна, проверена и от други. Най-накрая Маккай не издържа.

— Кой е въвел тези данни в твоя компютър?

Неговото вмешателство я смути, но Джедрик се извърна в очакване на отговора ѝ.

— Мисля, че беше Холджанс — отвърна аджутантката. — Защо?

— Доведи го тук.

— Холджанс е жена.

— Така да бъде! Доведи я тук и проверете дали тя наистина е човекът, въвел данните.

Холджанс имаше изпито лице и дълбоки бръчки около блестящите очи. Косата ѝ бе тъмна и къдрава, а кожата — почти с цвета на неговата собствена. Да, Холджанс беше въвела тези данни в компютъра, защото пристигнали по време на нейната смяна и тя решила, че са твърде важни.

— Какво искаш? — попита тя.

Това не беше проява на грубост, а просто досейдийска прямота. Наоколо ставаха важни неща. *Не пилей времето си!*

— Ти ли си видяла анализа на предложението на Купчините да се предадат?

— Да.

— Доволна ли си от него?

— Данните бяха въведени правилно.

— Не отговори на въпроса ми.

— Разбира се, че съм доволна.

Явно беше готова да се защитава срещу всяко обвинение за пропуск в работата и.

— Кажете ми, Холджанс — рече той, — ако искаш компютрите на гауачините да дадат неточни оценки, какво би направила?

Тя се замисли за миг, сетне примигна и погледна уплашено към Джедрик, която изглеждаше потънала в мислите си.

— Вижте, господине, ние имаме редовна филтрираща процедура за предотвратяване на...

— Именно! — отсече Джедрик. — Ако аз бях гауачин, не бих правила това точно сега.

Тя се обърна и даде нареждане на охраната си.

— Това е капан! Погрижете се за случая.

Когато слязоха от асансьора на етаж на Джедрик, изникна ново препятствие — човек от ескорта, с когото Маккай бе отишъл до 18-и вход. Казваше се Тоду Пелас и агентът се обърна към него по име, забелязвайки прикритото задоволство, с което това бе посрещнато. Пелас също се колебаеше дали да изпълни една заповед.

— Трябва да подкрепим маневрата на Трия, атакувайки горната улица, но там има няколко паднали дървета и разни други боклуци, които никой не иска да махне от два дни.

— Кой събори тези дървета? — попита Маккай.

— Ние.

Той разбра. Заблуда на противника. Гауачините е трябвало да повярват, че съборените дървета ще послужат като прикритие по време на атаката, но през следващите два дни такава е нямало.

— Сигурно при тях е доста напечено — подхвърли Джедрик.

Маккай кимна. По всяка вероятност беше така. Другата възможност бе гауачините да предполагат, че хуманоидите само се опитват да ги заблудят, че ще атакуват в тази точка. Но тъй или иначе, и двете страни отказваха да разчистят съборените дървета през тези два дни.

Джедрик си пое дълбоко въздух.

— Ние ги превъзхождаме по огнева мощ, и когато Трия... е, добре, ще трябва да се врежеш право в...

Маккай я прекъсна.

— Отмени атаката.

— Но...

— Отмени я!

Тя разбра посоката на разсъжденията му. Броей научил много от подготвените от Гар и Трия военни части. Самата Джедрик бе ударила завършващия акорд при този урок. Нямаше никаква нужда да дава нови нареждания.

Пелас бе поел риска да се подчини на Маккай, без да изчаква отговора на Джедрик, макар да беше под нейно командване. Той вече бе свалил комуникатора от колана си и сега говореше бързо в него.

— Да! Окопайте се и бъдете готови за отбранителни действия.

После добави, но така, че да не го чуят:

— Не мога да го уредя оттук.

Малко по-късно Джедрик и Маккай влязоха в стаята ѝ. Жената се облегна на вратата, без вече да се опите да скрие умората си.

— Маккай, ти ставаш истински досейдиец.

Агентът спря пред един от плотовете на ламперията и дръпна леглото.

— Имаш нужда от почивка.

— Няма време за това.

Да, тя знаеше всичко за шестдесетчасовия срок оставаха по-малко от петдесет и пет часа. Унищожаването на Досейди беше за нея неочакван ход от страна на „Х“ и Джедрик не можеше да си го прости.

Той се обърна, погледна я внимателно и видя, че бе прескочила някаква предварително определена граница отвъд която настъпваше пълното изтощение. Тя не разполагаше с усилватели за мускулите и сетивата, нито едно от онези помощни съоръжения, до които Маккай можеше да прибегне в критични ситуации. Джедрик имаше единствено великолепия си ум и тяло. А те бяха на изчерпване. Въпреки това продължаваше да се бори, което говореше красноречиво за силата на нейната мотивация.

Маккай се трогна дълбоко от обстоятелството, че тя не го смъмри нито веднъж задето бе премълчал огромната опасност, която грозеше Досейди в лицето на Арич. Един гаучин в положението на Арич можеше да унищожи цяла планета, а Маккай е бил принуден да скрие това — Джедрик бе преглътнала този факт.

Но предложената от нея алтернатива пораждаше у самия него много опасения.

Размяна на тела?

Сега той разбираше ролята на Пчарки, цената, която старият гауачин трябваше да плати за собственото си оцеляване. Джедрик му я беше обяснила:

— Той ще извърши това прехвърляне още веднъж. В замяна ние ще го освободим от Досейди.

— Ако е един от първите... защо просто не напусне планетата?

— Все още не сме му дали необходимото тяло.

Маккай подтисна чувството си на ужас. Но от историята на Досейди, видяна през погледа на Джедрик, ставаше ясно, че в договора с кейлбаните, който държеше в окови тази планета, умишлено е била оставена вратичка. Дори Фани Мае бе споменала нещо такова. Той можеше да напусне Досейди в чуждо тяло. Ето основната цел на този експеримент.

Нови тела!

Подмяна на старите с нови!

Арич бе очаквал това да бъде най-голямата примамка за привличането на Маккай в гауачинския заговор. По този начин той се надяваше да се възползва от неговите изключителни качества и могъщото му положение в БюСаб.

Ново тяло вместо старо.

От агента се искаше единствено да им сътрудничи в унищожаването на една планета, да скрие истинската цел на този проект и да им помогне за организирането на още по-добре законспирирана търговия с тела.

Но Арич не бе предвидил какво може да се получи от формулата Джедрик плюс Маккай. Сега те споделяха една и съща мотивация и омраза.

Джедрик все още стоеше, подпряна на вратата, в очакване на отговора му.

— Кажи ми какво трябва да направя — рече той.

— Сигурен ли си, че си готов...

— Джедрик!

Стори му се, че вижда в очите й сълзи. И не че ги криеше, тя по-скоро се бореше с тях, след като дълго време ги беше сподавяла, без

останалите да го забележат. Най-накрая успя да каже, сочейки с ръка:

— Таблото до леглото. Там има едно пневматично резе.

Към таблото бяха монтирани два блещукащи електрода с диаметър около два сантиметра. По тях пробягваха същите искри като при клетката на Пчарки. Бяха вертикални, с извивка под прав ъгъл на нивото на пояса, но при отварянето на таблото се завъртяха успоредно на пода — две блестящи ръчки на около метър една от друга.

Маккай се вторачи в тях. Почувства някакво стягане в гърдите. Ами ако се лъжеше в Джедрик? Можеше ли въобще да се вярва на който и да е досейдиец? Тази стая сега му се струваше позната като собствената му квартира или Главната Централа. Именно тук досейдийката му беше преподавала някои от най-важните уроци. И въпреки това... той знаеше какво му се предлага. Ненужното тяло заедно с егото на донора се унищожаваша моментално. Защо?

— Ще получиш отговор на своя въпрос, когато свършим.

Типичният досейдийски маниер на общуване — неопределен, с многобройни алтернативи.

Той огледа стаята. Беше му трудно да повярва, че познава това място само от няколко дни. Вниманието му отново се насочи към блещукащите електроди. Пореден капан?

Разбираше, че губи скъпоценно време; трябваше вече да приключи с това. Но какво ли щеше да е, когато се озовеше в плътта на Джедрик и носи нейното тяло, както своето сега? Панспечите пренасяха егото от тяло в тяло. Но с донора се случваше нещо неопишуемо, което те не желаеха да разкрият.

Разтреперан, Маккай пое дълбоко въздух.

Тъй или иначе, прехвърлянето трябваше да бъде извършено. Той и Джедрик споделяха една и съща цел. Заговорничката многократно бе имала възможност просто да избяга или да удължи живота си... именно по този начин, както сега разбираше, Броей бе използвал тайната на Досейди. Обстоятелството, че тя бе чакала някой си Маккай, го караше да ѝ вярва. Последователите на Джедрик също ѝ вярваха — а те бяха досейдийци. Ако той и Джедрик успеяха да избягат, Арич щеше да се озове лице в лице с един далеч по-различен Маккай от онзи наивник, който преди няколко дни бе прекосил Периферията.

И все пак, изкушението оставаше. В това нямаше никакво съмнение. Махаш старото тяло и получаваш ново. А Периферията бе основният източник за суров материал; силни, гъвкави тела. Телата на оцелелите в онези условия.

— Какво трябва да направя? — попита той.

Усети ръката ѝ върху рамото си и я чу да казва някъде до него:

— Ти си истински досейдиец, Маккай. Изумително.

Погледна и разбра колко много ѝ е коствало да стигне от вратата дотук. Прихвана я през кръста и и помогна да седне на леглото, така че да достига електродите.

— Кажи ми какво да направя.

Тя втренчи поглед в металните пръчки и Маккай разбра, че основният двигател в нея бе яростта — ярост, насочена срещу Арич, възплъщението на „Х“, възплъщението на тяхната съзнателно обмислена участ. Той я разбираше. Разбулването на загадката Досейди остави съзнанието му празно, но по периферията на разсъдъка му се беше натрупал такъв гняв, какъвто не беше изпитвал никога през живота си. Ала той все още работеше за БюСаб. Досейди не биваше да стане причина за нови кръвопролития, гауачините трябваше да престанат да се крият зад вечните си оправдания.

Гласът на Джедрик прекъсна потока на мисълта му и той разбра, че тя споделя някои от опасенията му.

— Произлизам от стар род на еретици. Никой от нас не се е съмнявал, че Досейди е престъпление и че някой ден престъпниците ще получат възмездие.

Маккай почти изпъшка. Дано да не си има работа със стария блян за Месията! Не и това! Нямаше да играе тази роля, дори и заради Досейди.

Джедрик сякаш прочете мислите му. Навярно бе станало точно така, ако се вземеше предвид аналоговия модел, който тя носеше в главата си.

— Ние не сме очаквали героя, дете ще ни спаси. Знаехме, че който и да дойде, ще бъде също толкова несъвършен, колкото и останалите пришълци отвъд Стената на Бога. Ти беше тъй... тромав. Кажи ми, Маккай, коя е силата, която движи Досейди?

В първия момент бе готов да отговори: „Властта“.

Тя забеляза колебанието му и го изчака.

— Властта да промениш условията си на живот — каза той.
— Караш ме да се гордея с теб.
— Но как разбра, че точно аз съм...
— Маккай!
Той преглътна и рече:
— Да, предполагам, че това е било най-лесното.
— Много по-трудно беше да схвана какви са твоите качества и да те превърна в досейдиец.
— Но аз бих могъл да бъда...
— Каж ми как постигнах това, Маккай.
Разбираше, че тя го подлага на тест. Какво я бе убедило, че той е необходимият и човек?
— Бях изпратен тук, без Броей да разбере това.
— И не беше никак лесно. — Погледът и се стрелна към тавана.
— От време на време се опитвах да ни подмамят. Хави...
— Компрометиран, омърсен...
— Ненужен. Понякога през очите на Хави гледа някой Друг.
— През моите очи гледам само аз.
— Това бе първото, което Бахранк ми докладва за теб.
— Но дори и преди...
— Да?
— Те са използвали Хави, за да ти съобщят за идването ми... а той ти е казал, че можеш да използваш моето тяло. До определен момент навярно е говорил истината. За теб не е било проблем да разгадаеш Хави! Колко ли умни са се почувствали! Планът им е изисквал да бъда уязвим... истински уязвим.
— Това беше първото нещо...
— ...което откри за мен. — Той кимна. — Подозренията ми намират потвърждение. Спомням си за парите, които ми бяха дали. Бил съм просто примамка. Трябвало е да бъда елиминиран. Аз бях могъщ враг на твоите врагове.
— Те предизвикаха гнева ти и ти взе страната на справедливостта.
— Нима си забелязала и това?
— Маккай, толкова е лесно да се разгадаят мислите на човек като теб.
Толкова лесно!

— И оръжията, които донесох. Надявали са се да ги използвате и да се самоунищожите. Изводът...

— Щях да открия това, ако познавах Арич от първа ръка. Ти *знаеше* какво е намислил да прави с нас. Грешката ми беше, че взех страховете ти за чисто лични. По-късно...

— Губим ценно време.

— Безпокоиш се, че ще закъснеем?

Маккай още веднъж погледна блещукащите електроди. Каква беше тайната на Пчарки? Стори му се, че събитията прииждат към него като река и го поглъщат. Каква сделка бяха сключили всъщност Джедрик и Пчарки? Тя видя този въпрос, изписан на лицето му.

— Винаги сме знаели, че Пчарки е само оръдие в ръцете на Бога, който ни държи в плен. Ние наистина принудихме Бога — този кейлбан — да сключи с нас сделка. Смяташ ли, че не бихме забелязали, че енергията на онази клетка и на Стената на Бога е една и съща? Няма повече време за губене, Маккай. Трябва да проверим стойността на сделката.

Гериатричното инженерство и другите начини за удължаване на живота на властимащите представляват заплаха за разумните видове, подобна на господството на самовъзпроизвеждащата се бюрокрация в миналото. И в двата случая се прибягва до прерогативите на безсмъртието за трупане на все повече и повече власт. Това е власт с теологична окраска: неопровержимият Закон и Мандатът на Бога са израз на провидението. Власт, която прекалено дълго е била сковавана в тесни рамки, се отдалечава все повече и повече от изискванията на променливите условия. Носителите ѝ постепенно стават все по-параноични и подозрителни към новаторските модели за промяна; изпълнени с ужас, те бдят над личното си могъщество, избягват всякакви рискове и заслепени водят народите си към разруха.

Наръчник на БюСаб

— Добре, ще ти кажа, какво ме безпокои — рече Кейланг. — Има твърде много неща около този проблем, които не разбирам.

Тя седеше в една неголяма овална стая и наблюдаваше Арич, който плуваше в синкавите води на малкия си басейн. Главата му бе почти на едно ниво с тази на Кейланг. Отново бяха работили до късно през нощта. Тя разбираше причините за това — времето съвсем очевидно не достигаше, но специфичният гауачински привкус на обучението ѝ я караше постоянно да си задава гневни въпроси.

Всичко тук бе толкова нетипично за света на рийвите!

Кейланг приглади робата върху дългото си тяло. Сега тя беше синя, от черния цвят на легумите я делеше само една крачка. По някаква случайност всичко около нея бе в тон с дрехата ѝ: сините стени, синият таван, синият под и синият басейн на Арич.

Върховният Магистрат подпря брадичката си на ръба на басейна и каза:

— Трябва да ми зададеш няколко конкретни въпроса, преди да разсея недоумението ти.

— Ще се защитава ли Маккай или ще заведе дело? Симулаторът...

— Да върви по дяволите този симулатор! Има голям вероятност агентът да сбърка и да възбуди иск. Твоят интелектуален потенциал би трябвало...

— Ами ако не го направи?

— Тогава подборът на съдебните заседатели ще бъде от първостепенно значение.

Кейланг изви тялото си на една страна и усети кано-леглото да реагира на движенията ѝ. Както обикновено, отговорът на Арич само задълбочи чувството ѝ за несигурност. Този път обаче тя сподели опасенията си.

— Продължавам да имам странното усещане, че си ми поверил някаква роля, за която няма да науча нищо до последния момент.

Арич шумно си пое въздух през устата и плисна вода върху главата си.

— Всичко може да се окаже просто едно юридическо упражнение за теб. Възможно е вдругиден по това време Досейди и Маккай вече да не съществуват.

— В такъв случай аз няма да стана легум.

— О, абсолютно съм сигурен, че ти ще станеш легум.

Долавяйки ирония, Кейланг се вгледа в него и каза:

— Колко тънко е въжето, по което пристъпваш, Върховни Магистрате.

— Едва ли е така. Моят път е широк и чист. Знаеш, че има неща, които не мога да допусна. Не мога да предам Закона или своя народ.

— И аз имам подобни задръжки. Но това на Досейди... изкушението е толкова силно.

— И толкова опасно! Би ли се облякъл един рийв в човешка плът, за да научи каква е същността на хуманоидите? Ти би ли допуснала хуманоид да проникне в обществото на рийвите по този...

— Има хора, които биха поели подобен риск. Има дори и гаучини, които...

— Възможностите за злоупотреба са безбройни.

— И въпреки това ти твърдиш, че Маккай вече е по-гаучин от гаучините.

Ципестите ръце на Арич обхванаха ръба на басейна с издадени напред нокти.

— Ние поехме голям риск, подготвяйки го за тази задача.

— И този риск е по-голям, отколкото рискът с мен?

Арич дръпна ръцете си и втренчи в нея немигащи очи.

— Ето какво било!

— Именно.

— Помисли, Кейланг, колко близо до сърцевината на рийвския биологичен вид би ме допуснала ти. Точно на същото разстояние ще те допуснем и ние и нито милиметър повече.

— А Маккай?

— Може би той е стигнал твърде далеч, за да му позволим да живее.

— Ще имам предвид това предупреждение, Арич. Но продължавам да се чудя защо кейлбаните не са могли да предотвратят...

— Те твърдят, че не схващат същността на его-прехвърлянето. Но кой ли може да разбере един кейлбан, да не говорим пък да контролира някой от тях при толкова деликатна ситуация? Дори и този, който е създал Стената на Бога...

— Носят се слухове, че Маккай разбира кейлбаните.

— Той отрича това.

Кейланг разтърка лявата си сипаничава страна с хватателна челюст и усети многобройните белези, оставени от рийвските триади, в които бе участвала. Семейство след семейство, докато накрая се оформеше една гигантска общност. Въпреки това всички бяха рийви. Тази досейдийска афера можеше да се превърне в опасна пародия на рийвския социален модел. И все пак...

— Толкова е омагьосващо — прошепна тя.

— Именно тук е заплахата.

— Трябва да се молим Досейди да изчезне от вселената.

— Може би.

Това я озадачи.

— Какво...

— Опасността може и да не изчезне с унищожаването на Досейди. Според нашия свещен договор ти ще си отидеш оттук заедно

с онова, което си научила. Много са и гаучините, които знаят за тази афера.

— А Маккай.

— Заразите се разпространяват — рече Арич. — Не забравяй това, ако се наложи да излезем на Съдебната арена.

Съществуват форми на лудост, които, доведени до кулминационната си точка, могат да се превърнат в модели на здравомислие.

Наръчник на БюСаб

— Маккай?

Познатото кейлбанско присъствие в съзнанието му — сякаш бе чул и почувствал някого (или нещо), за което знаеше, че не е там.

Подготовката на прехвърлянето бе измамливо проста. Маккай и Джедрик се хванаха за ръка — той с дясната, а тя с лявата — и поеха блещукащите електроди със свободните си длани.

Агентът не познаваше този кейлбан; въпросителната интонация в гласа ѝ предизвика учудването му. Все пак потвърди, че наистина е той, оформяйки мисълта си като беззвучен разговор. Докато говореше, чувстваше съвсем ясно присъствието на Джедрик до себе си. Сега тя не беше просто друг човек. Той носеше в съзнанието си неин експериментален аналогов модел и от време на време успяваше да предвиди реакциите ѝ.

— Имам ли съгласието и на двама ви? — попита ги кейлбанът.

В следващия момент Маккай усети Пчарки — едно далечно присъствие, монитора на този експеримент. Пчарки сякаш бе сведен до схема, следвана от кейлбана; сбор от сложни правила, много от които не можеха да получат словесен израз. Част от съзнанието на Маккай реагира на това, сякаш в него се беше пробудило някакво чудовище, спящо чудовище... което бяха сръчкали. Сега то се възправяше, изпълнено с гняв, и питаше:

— Кой смее да тревожи моя сън?

Маккай усети, че трепери. Джедрик също трепереше до него. Кейлбан-тапризиотовият транс и неизбежното потене! Видя нещата в различна светлина. Когато пристъпваше по ръба на бездната...

Докато мислите прелитаха през съзнанието му, той чувства лека промяна, нищо повече от неясно подобие на движение. Все още усещайки собствената си плът, долови вътрешен контакт с тялото на Джедрик; знаеше, че и тя изпитва същите усещания.

Обзелата го невъобразима паника застрашаваше разсъдъка му. Той почувства, че Джедрик се опитва да прекъсне контакта, да спре това отвратително споделено раздвояване, ала вече бяха в хватката на една могъща сила, която не можеше да бъде спряна.

Усещането за време липсваше; почти мигновено в умовете им нахлу фаталистично спокойствие. Маккай чувстваше все по-дълбоко плътта на Джедрик. Постепенно любопитството взе връх над всичко.

Значи това е да си жена!

Това ли е да си мъж?

Мислите им пробягваха в две посоки по някакъв вътрешен мост.

Магията обсеби Маккай. Надникна още по-дълбоко.

Той/Тя усещаше своето/нейното дишане. Усещаше и разликите! Над всичко доминираха не половите органи, а гърдите. Тя се чувстваше лишена от гърди, а той — дълбоко объркан от тяхното наличие, което накара смутеното му съзнание да се впусне в шеметни лупинги. Усещането за различие стигаше отвъд границите на гаметата^[1] Джедрик/Маккай.

Долавяше мислите ѝ, нейните реакции.

Джедрик: „Ти хвърляш семето си в потока на времето.“

Маккай: „Ти обгръщаш и храниш...“

„Аз хвърлям/Аз храня.“

И двамата имаха усещането, че гледат някакъв предмет от две противоположни точки, осъзнавайки със закъснение, че наблюдават едно и също нещо.

„Ние хвърляме/ние храним.“

Тъмните пластове се отместиха и Маккай откри, че се намира в съзнанието на Джедрик, тя — в неговото. Мислите им бяха едно цяло.

Опитът на Обединения Разум и на откъснатата от вселената Досейди се сляха.

„Арич... а, да. Нали разбираш? И твойт приятел панспечи, Билдун. Обърни внимание на това. Ти ме подозираше, но сега знаеш...“

Познанията им се наслагваха, разширяваха, усъвършенстваха... сгъстяваха, отпадаха и доизграждаха...

Значи това е подготовката на легума.

Любящи родители? А, да, любящи родители.

„Аз/ние ще упражним натиск тук... и тук... Те трябва да бъдат принудени да изберат тъкмо този за съдия. Да, това ще ни даде необходимата опорна точка. Нека да нарушат сами своя кодекс.“

Пробудилото се чудовище се размърда вътре в тях. Нямаше конкретно измерение нито място, просто съществуваше. Те почувстваха силата му.

„*Моята воля е закон!*“

Неговото могъщество ги обгърна. И изключи всичко останало в съзнанието им. Усетиха талазите на едно древно океанско течение, непоколебимата воля, силата, която можеше да прегази всичко в тяхната вселена. Това не беше Бог, форма на живот или някакво конкретно биологично съществуване. Чудовището бе толкова далеч от подобни звукосъчетания, че Джедрик/Маккай не можеха дори да си помислят за него, без да почувстват, че в следващия миг ще бъдат заличени. През ужасеното им съзнание профуча въпрос. Въпрос, роден в гняв, почуда, хладно забавление и заплаха.

— *Затова ли ме събудихте?*

Сега те разбраха защо старото тяло и егото на донора се унищожаваша взаимно. Страховитото споделяне пораждаше... шум. А този шум сепваше чудовището от съня му.

Веднага разбраха и смисъла на въпроса, макар да знаеха, че никога няма да проумеят пълното му значение и емоционалния заряд; той щеше да ги обгори и превърне в пепел, дори само ако се опитаха. Гняв... почуда... хладно веселие... заплаха. Тяхното обединено съзнание видя в този въпрос някакъв краен предел. Това бе всичко, което Джедрик/Маккай можеха да понесат. Натрапчивото чудовище се отдалечи. Никога нямаше да разберат със сигурност дали са били прогонени, или са побягнали в ужас, но прощалните думи останаха като дамгосани в слетите им умове.

„*Оставете спящия да спи.*“

В следващия миг те влязоха тихо в собствените си мозъци. Бяха разбрали предупреждението, но знаеха, че съдържащата се в него заплаха не може да бъде обяснена на което и да е друго разумно същество.

Едновременно: Маккай/Джедрик почувстваха вълна на ужас, идваща от кейлбана на Стената на Бога, ужас, непонятен и необясним. Колективната двуполова памет не познаваше подобно нещо. Фани Мае

никога не бе обективирала това чувство, дори когато се смяташе за обречена.

Едновременно: Маккай/Джедрик почувстваха тлеещото присъствие на Пчарки. Нещо в онзи ужасен контакт го бе тласнало по спиралата на собствената му смърт. В мига, в който Джедрик/Маккай осъзнаха това, старият гауачин умря. Смъртта му беше като затръшване на врата. Но преди туй през мозъците им прелетя пламтящото откритие, че Пчарки е бил сред инициаторите на експеримента Досейди.

Маккай откри, че го обгръща жива, дишаща плът, която изпраща сигнали до съзнанието му. Не беше сигурен дали това е тялото на Джедрик или неговото собствено, но и в двата случая то бе обособено, самостоятелно. Това бе тяло с човешка сетивност: вкусът на сол, миризмата на пот и всеприсъстващата воня на Развъдниците. Едната му ръка стискаше студения метал, а другата държеше ръката на близко човешко същество. Стичащата се по тялото пот правеше дланите хлъзгави. Почувства, че е изключително важно да разбере коя ръка чия е, но все още не бе готов за това. Съзнанието за самоличност, това ново Аз, и спомените от цял един живот изискваха пълно съсредоточаване.

Фокус: град в Периферията, който никога не е бил извън контрола на Джедрик, защото тя бе изпращала сигналите си до Гар и Трия изключително предпазливо; хората, под чиято власт бе Периферията, поколения наред бяха подготвяли появата на Джедрик. Тя беше биологично оръжие с единствена цел — Стената на Бога.

Фокус: любещите родители могат да тласнат детето си към смъртоносна опасност, ако знаят, че са направили всичко възможно, за да го подготвят за оцеляване.

Най-странното беше, че Маккай усещаше всички тези неща като спомени от собствения си живот.

„Аз направих това.“

Почти същите усещания измъчваха и Джедрик.

Чие е това тяло?

Ето в какво се състоеше обучението на един агент на БюСаб. Умно... почти адекватно. Сложни и до голяма степен нови за нея неща, но защо те никога не получаваха завършен вид?

Тя проследи разговорите с Арич и Кейланг. Добре замислен тандем. Причината за избора на Кейланг и отредената ѝ роля

изглеждаха очевидни. Колко наивно! Джедрик се почувства свободна да изпита съжаление към Кейланг. До този момент не познаваше това чувство в чист вид.

Фокус: Маккай наистина я обичаше. Наслади се на това усещане за близост в сложния контекст на Обединения Разум. Потокът от неподправени емоции я замая. Емоции, които не трябваше да бъдат обуздавани!

В този съзидателен обмен се раждаше интимност, чиста сексуалност без задръжки.

Маккай, долавяйки развеселеността на Джедрик, когато Трия я беше попитала дали възнамерява да има деца от него, откри, че го завладява придиричлив мъжки еротизъм и разбра, че все още носи спомените от старото си тяло.

Джедрик установи колко дълго време Маккай бе търсил жената, която да го допълни, и предишното ѝ весело настроение се превърна в желание именно тя да поеме тази роля. Извъръщайки се към него, пусна матовия електрод, който бе блещукал по време на контакта с Пчарки, и откри, че се намира в плътта на Маккай, съзирайки собствените си очи.

Маккай ахна, когато видя своя огледален образ.

Внезапният шок ги запрати обратно в познатата им плът: Маккай стана мъж, Джедрик жена. В същия миг те разбраха, че трябва да проучат това явление... назад... и напред. Еротизмът бе забравен заради новата игра.

— Ние можем да бъдем пол или тяло всеки път, когато пожелаем.

Това беше нещо отвъд тапризиотите и кейлбаните, нещо далеч по-изтънчено от панспечийското приплъзване от тяло в тяло.

Разбраха откъде идва този дар точно когато се отпуснаха в леглото, доволни да бъдат в познатата си плът за известно време.

Спящото чудовище.

Това бе подарък, обвит с бодлива тел — нещо, което *любящите родители* биха дали на детето си, виждайки, че е дошло време за този урок. И все пак, двамата се чувстваха по-силни, съзнавайки, че черпят енергия от един източник без граници.

Силно почукване по вратата прекъсна споделения им блян.

— Джедрик! Джедрик!

— Какво има?

— Броей е. Иска да разговаря с Маккай.

Джедрик погледна Маккай, знаейки, че няма тайни от него; освен това деляха един общ интелект. Те се разбраха без думи и тя заговори от името на двамата:

— Каза ли защо?

— Джедрик...

Джедрик/Маккай познаха гласа на един доверен адютант и доловиха съдържания се в него страх:

— ...все още няма обед, а слънцето е изчезнало. Бог е спрял слънцето!

— Те са ни запечатали...

— ...за да скрият последната експлозия.

Отвори вратата и видя пред себе си уплашения адютант.

— Къде е Броей?

— Тук... в твоя команден пост. Дойде сам, без ескорт.

Джедрик се обърна към Маккай.

— Ти ще говориш от наше име.

Броей чакаше близо до позиционното табло в стаята на командния пост. Няколко хуманоиди стояха недалеч от него, готови да блокират всяко подозрително движение. Той се обърна при влизането на Джедрик и Маккай. Очакванията на агента се потвърдиха — тялото на Електора наистина бе натежало от размножителни сокове — състояние, в което един гауачин се чувстваше неловко.

— Какви са условията ти, Маккай?

Гласът му беше гърлен, а дишането — тежко.

Чертите на Маккай останаха безизразни като на истински досейдиец, но помисли: *Броей смята, че аз съм причината за този мрак. Наистина е ужасен.*

Преди да заговори, погледна застрашителната тъмнина зад прозорците. Познаваше този гауачин от прецизния аналогов модел на Джедрик. Броей беше интригант, почитател на изтънчеността, обграждащ се със себеподобни. Професионален сплетник, зад чиято маска се криеше самобитен досейдийски манталитет. Никой не можеше да проникне в неговия кръг, без да притежава такава нагласа. Всички други оставаха отвън, те бяха посредствената маса. Пред Маккай стоеше върховното постижение на Досейди, една истинска дестилация, почти толкова хуманоид, колкото и гауачин, защото без

съмнение в миналото бе носил и човешко тяло. Но по произход със сигурност беше гауачин.

— Значи успя ме да откриеш — рече Маккай.

— За щастие!

Лицето на Броей се проясни. Не бе очаквал толкова досейдийски подход, сведен до лишени от емоции съществени елементи.

— За нещастие — отвърна Маккай. — Ти нямаш никаква опорна точка, за да водиш преговори. В скоро време ще се случат определени неща. Вариантите са три: ще се подчиниш доброволно, ще бъдеш принуден да го направиш или ще действаме без теб.

Умишлено го тласкаше в определена посока, избирайки недосейдийски форми за оказване на въздействие, за да намали противопоставянето помежду им. В очите на Броей това щеше да бъде най-голямото доказателство, че агентът идва отвъд Стената на Бога и че мракът, забулил слънцето, е нищо в сравнение с действителните му възможности.

Броей се поколеба и сетне зина:

— Е?

Този единствен звук отекна във въздуха с безброй нюанси: в него се съдържаше цял монолог, загатване за пропаднали надежди, тъга по изгубено могъщество... и въпреки това съдържаният и изтънчен почерк на властника бе съвсем очевиден. Досейдийските обертонове правеха звука по-красноречив от свиване на рамене, по-съдържателен от целодневни преговори.

— Въпроси? — попита Маккай.

Очевидно изненадан, Броей погледна към Джедрик. Създаваше се впечатлението, че той отправя към нея молба: *Ние двамата с теб сме досейдийци, не е ли така? Този пришълец дойде тук с грубите си маниери и скандалната си непроницателност. Как да говориш с такъв човек?* Електорът наистина се обърна към Джедрик:

— Нима аз вече не съм декларирали своята готовност да се подчиня? Дойдох сам, и...

Тя поде мисълта на Маккай.

— В нашата ситуация... има някои определени особености.

— Особености?

Мигателната ципа на Броей се затвори за миг. Джедрик позволи в гласа ѝ да се прокрадне известно объркване.

— Някои от деликатните моменти в положението на Досейди трябва да бъдат пренебрегнати. Сега ние, всички ние, трябва да се молим коленопреклонно... и да знаем, че имаме работа с хора, които не говорят, както ние говорим, и не действат, както ние действаме...

— Да. — Броей кимна към прозореца. — Това са онези със забавеното умствено развитие. И именно затова сме в опасност.

Електорът гледаше нагоре, сякаш се вираше през етажите. Пое си шумно и дълбоко въздух.

— Да.

Отново дума с многобройни нюанси. Създателите на Небесния Воал бяха в състояние да унищожат една цяла планета. Следователно Досейди и всичките му обитатели трябваше просто да се подчиняват. Само досейдиец можеше да приеме този факт толкова бързо, без излишни въпроси, а Броей беше досейдиец в най-висша степен.

Маккай се обърна към Джедрик. Тя можеше да предвиди думите му, но все пак го изчака.

— Кажи на хората си да преустановят всякакви нападения.

Сетне погледна Броей.

— Същото направи и ти.

С нескрито учудване Електорът отклони погледа си към Джедрик, сетне отново към Маккай, но се подчини.

— Кой комуникатор да използвам?

[1] Полова клетка при растенията и животните. — Б.пр. ↑

*Там, където господства болката, агонията може да
бъде ценен учител.*

Досейдийски афоризъм

Нямаше никаква нужда Маккай и Джедрик да обсъждат взетото решение. Бяха направили своя избор, съзнавайки, че той произтича от общия им опит и знания. В Стената на Бога имаше вратичка и макар сега тази Стена да обгръщаше Досейди с мрак, кейлбанският договор бе все още в сила. Главният въпрос беше дали кейлбаиът ще реагира.

Джедрик — в тялото на Маккай — остана на пост пред собствената си стая, а Маккай — в плътта на Джедрик — влезе вътре. С кого трябваше да опита да се свърже? С Фани Мае? Мракът над Досейди внушаваше възможността за пълното оттегляне на кейлбана-защитник. А оставаше толкова малко време.

Маккай седна с кръстосани крака на пода и се опита да изчисти съзнанието си. Постоянните странни открития в това женско тяло му пречеха да се съсредоточи. Осъществената от Пчарки размяна остави след себе си потрес и агентът се съмняваше той да отшуми скоро. Сега те трябваше просто да пожелаят нова размяна и чудото щеше да стане. Но това ново тяло... ох, това множество от различия бе толкова объркващо. Те далеч не се изчерпваха с приспособяването към различните ръст и тегло. Мускулите на неговите/нейните ръце и бедра създаваха впечатлението, че не са им по мярка. Телесните усещания пътуваха по нови подсъзнателни коридори. Анатомията на тялото създаваше свои собствени модели и инстинктивни реакции. На първо време той реши да оттренира няколко движения за предпазване на неговите/нейните гърди. Тези движения напомняха оная съвкупност от навици, чрез които мъжете пазеха тестисите си. Усвояваха ги в ранна възраст и впоследствие те ставаха автоматични. Проблемът с женското тяло бе, че предпазването трябваше да е съзнателно. Всъщност проблемите далеч не се изчерпваха с паралела между гърдите и тестисите.

Докато се опитваше да изчисти съзнанието си за контакта с кейлбана, в него нахлуха нови, подобни на паяжини усещания. Беше

влудяващо. Всичко материално трябваше да бъде заличено, но женското тяло продължаваше да изпраща тревожни сигнали. Отчаян, Маккай превърна съзнанието си в пламтящ конусовиден фокус, макар да знаеше колко опасно е това. Избираше пътя към пълна загуба на идентичността, в случай че останеше дълго време в подобно състояние. От друга страна, фокусът му даваше достатъчно бистрота, за да може да запълни съзнанието си със спомени за Фани Мае.

Тишина.

Почувства как ударите на сърцето му отчитат времето.

По периферията на тази тишина бе надвиснал страх.

Хрумна му, че някаква сила е вдъхнала ужас у кейлбана на Божествената Стена.

Усети в него да се надига гняв.

— Кейлбан! Ти си ми длъжница!

— Маккай?

Името му бе произнесено толкова тихо, че той се запита дали това не е някаква игра на въображението.

— Фани Мае?

— Ти ли си, Маккай?

Този път бе по-отчетливо и той долови познатото присъствие в съзнанието си.

— Аз съм Маккай и ти си ми длъжница.

— Ако наистина си Маккай... тогава защо си така... странно... променен?

— Сега имам друго тяло.

Не можеше да го твърди със сигурност, но му се стори, че се вцепенява. Гласът на Фани Мае стана още по-силен.

— Да те освободя ли от Досейди? Договорът позволява.

— Аз ще споделя съдбата на планетата.

— Маккай!

— Недей да спориш с мен, Фани Мае. Аз ще споделя съдбата на Досейди, ако не освободиш още едно ядро/личност заедно с мен.

Той обективира образа на Джедрик, съвсем лесна работа, при положение, че разполагаше с цялата и памет.

— Тя е с тялото на Маккай!

Тонът беше обвинителен.

— Тя е с друго тяло — натърти Маккай. Знаеше, че звездата е отчела отношението му към Джедрик. Сега всичко зависеше от интерпретацията на кейлбанския договор.

— Джедрик е досейдийка — възрази кейлбанът.

— Както и аз... от известно време.

— Но ти си Маккай!

— Джедрик също е Маккай. Влез във връзка с нея, ако не ми вярваш.

Той прекъсна грубо и гневно контакта и откри, че се намира проснат на пода, все още потръпващ. По сегашното му женско тяло се стичаше пот. Мозъкът му пулсираше болезнено.

Щеше ли Фани Мае да изпълни исканото от него? Знаеше, че Джедрик е в състояние да обективира съзнанието му така, както той нейното. Каква интерпретация щеше да направи кейлбанът на Досейдииския договор? О, богове! Болката в главата му ставаше все по-пареща. Чувстваше се чужд в тялото на Джедрик, сякаш се беше озовал не там, където трябва. Пулсирането в черепа му продължи и той се запита дали не е увредил неизлечимо мозъка ѝ чрез онзи конусовиден фокус.

Събра сили и бавно се изправи на крака. Мускулите на Джедрик му се струваха слаби. Представи си я там навън, трепереща в мъртвешкия транс, необходим за контакта. Защо се бавеха толкова много? Може би Фани Мае бе решила да му откаже помощта си.

Загубихме ли играта?

Маккай тръгна към вратата, но преди да направи втората крачка, около него се появи сияние. За миг си помисли, че това е огънят, който ще погълне Досейди, но светлината остана. Огледа се наоколо и установи, че се намира на открито. Позна мястото веднага — двора на Сухата Глава на планетата Тандалур. Видя емблемата на клана върху стената — зелени гауачински знаци на фона на жълтите тухли. От басейна в ъгъла се чуваше плискане на вода. Група гауачини стояха под куполовиден свод и Маккай позна сред тях един от старите си учители. Да... това бе светилището на Сухата Глава. Тези хора го бяха защитавали, обучавали и въвели в най-съкровениите си тайнства.

Гауачините под сенчестия свод се придвижваха развълнувано към средата на двора; вниманието им беше привлечено от нечия фигура, просната недалеч от тях. Фигурата се раздвижи и понадигна.

Маккай позна в нея собственото си тяло.

Джедрик!

Те се нуждаеха неистово един от друг. Размяната им отне по-малко от миг. Агентът се видя в собственото си познато тяло, седнал върху хладните плочи. Приближаващите гаучини го обсипаха с въпроси.

— Маккай, какво е това?

— Ти падна през някаква пространствена врата!

— Ранен ли си?

Той пресече питанията им с махване на ръка, кръстоса крака и изпадна в комуникационен транс, фокусиран върху мънистото в стомаха му. Билдун никога не бе очаквал, че ще прибегне до това мънисто!

Чакацията в Главната Централа тапризиот се подчини на задълженията си и обгърна съзнанието му. Маккай отказа контакт с Билдун и отзивчивото същество го свърза с неколцина ключови агенти на БюСаб, всички до един амбициозни, съобразителни и напълно лоялни към Бюрото. Той предаде информацията си за Досейди под формата на експлозии, използвайки усвоената с Джедрик техника — съзнание в съзнание.

Въпросите бяха малко, а отговорите лесни.

— Кейлбанът, който държи Досейди в плен, играе ролята на Бог. Това е една от клаузите на договора.

— Одобряват ли кейлбаните този експеримент?

Питането бе отправено от един изключително проникателен рийв, чувствителен към факта, че гаучините подготвят Кейланг — рийв от женски пол — за легум.

— Понятията одобрение и неодобрение не са приложими в този случай. Фани Мае просто е била длъжна да се придържа към клаузите на договора.

— Това някаква игра ли е?

Агентът рийв беше вбесен.

— Може би. Едно е сигурно. Кейлбаните не споделят нашите разбирания за етика и поведенчески модели.

— Винаги сме знаели това.

— Но сега наистина го научихме.

След като се свърза с шестима агенти, Маккай накара тапризиота да потърси Арич и Върховният Магистрат бе открит в заседателната зала на Бягащия клан.

— Здравей, доверенико.

В поздрава на Маккай имаше злъчно веселие. Долови изненадата на гаучина.

— Има някои неща, които твоят легум те съветва да направиш съгласно условията на нашия свещен договор — рече Маккай.

— Значи си решил да ни изкараш на Съдебната арена?

Върховният Магистрат бе схватлив и явно бе ползвал особените услуги на Досейди, но не беше досейдиец. Маккай установи, че е относително лесно да си играе с Арич, наблюдайки върху най-дълбоката му мотивация. Когато Арич възрази срещу премахването на Божествената Стена, Маккай му показа само горния пласт от непреклонната си решимост.

— Няма да създаваш нови пречки в работата на своя легум.

— Но какво ще ги задържи тогава на Досейди?

— Нищо.

— Значи си решил да бъдеш защитник, вместо обвинител?

— Нека твоят домашен любимец ти отговори на този въпрос.

Попитай Кейланг.

Той прекъсна контакта. Знаеше, че на Арич не му остава нищо друго, освен да се подчини. Пред Върховния Магистрат стояха няколко варианта, повечето от тях неприемливи за него. А Гаучинският Закон не му позволяваше да пренебрегва заповедите на своя легум, след като борбата вече бе започнала.

Маккай излезе от транс, за да види приятелите си от клана на Сухата Глава, скупчени около Джедрик. Тя им обясняваше тежкото положение, в което бяха изпаднали. Да... Схемата две тела с една цел имаше определени предимства. Агентът се изправи на крака. Тя го видя и каза:

— Сега главата ми е по-добре.

— Всичко висеше на косъм — рече той и след малко добави: — А и все още виси. Но Досейди е свободна.

През класическите епохи на няколко биологични вида управниците по традиция използвали оръжията на властта (пари или други икономически регулатори, социално положение и т.н.), за да предизвикват откъслечни стихийни вълнения, от които малцината добре осведомени извличали дивиденди. Историческите документи на хуманондите, касаещи явлението, дават поучителни примери в това отношение (виж Приложение Г). Единствено панспечите изглежда са успели да избегнат тази деформация, вероятно благодарение на своята обвързаност с пашкула.

Сравнителна история, текст на БюСаб

Маккай осъществи следващата серия контакти в предоставената му от клана на Сухата Глава стая. Това бе сравнително голямо помещение за гости хуманоиди, мебелирано с добре обучени кано-столове и едно широко кано-легло, на които Джедрик гледаше с подозрение, въпреки че разполагаше с информацията на Маккай за тези неща. Тя разбираше, че имат само рудиментарен мозък, но нали все пак бяха... живи.

Джедрик стоеше до единствения прозорец в стаята и гледаше към басейна на двора. Когато чу Маккай да се пробужда от тапризиотовия транс, тя се обърна към него.

— Подозренията ни се потвърдиха — рече той.

— Твоите приятели от БюСаб ще застанат ли на наша страна?

— Да.

Джедрик се извърна отново към прозореца.

— Продължавам да се питам как ли изглежда небето над Досейди сега... без Стената на Бога. Дали е така ясно като това над Тандалур. — Тя кимна по посока на двора, който се виждаше през прозореца. — А когато и ние имаме пространствени врати...

Джедрик не довърши. Маккай, разбира се, долавяше всяка нейна мисъл. Тази нова близост изискваше значително пренастройване.

— Мислех си за твоята подготовка като легум — каза тя.

Той отгатна посоката на разсъжденията й. Всички гаучини, участвали в подготовката му, се бяха старали да изглеждат открити. Бяха му казали, че са специално подбрани заради изключителните си качества, най-добрите за тази задача — създаването на гаучински легум от негаучин.

От нищо — нещо!

Неговите учители оставяха впечатлението, че водят живот на нормални гаучини; те имаха обичайния брой плодови женски в семейните резервоари и пресяваха малките си в Гралуза с необходимото усърдие. На повърхността всичко изглеждаше съвсем обикновено. Въведох го в интимните аспекти на своето битие, а на въпросите му отговаряха с обезоръжаваща откровеност. Сега, когато интелектът му бе подсилен с този на Джедрик, Маккай видя всичко това в различна светлина. На преден план излязоха боричканията между гаучинските кланове. Той вече знаеше, че не е задавал правилните въпроси, че учителите му са били избрани по критерий, различен от онзи, който бяха изтъкнали, че тайните инструкции на техните шефове са съдържали някои изключително важни нюанси, които са били скрити от бъдещия легум.

Клетата Кейланг!

Това бяха тревожни разсъждения. Те променяха представите му за гаучинската чест и поставяха под съмнение всички онези прибързани сравнения, които бе правил между гаучинските модели и структурата на БюСаб. Подготовката му като агент на БюСаб бе подложена на същия разнищващ анализ.

Защо... защо... защо... защо...

Закон? Гаучински Закон?

Стойността на това да бъдеш човек, който е едновременно агент на БюСаб и легум при гаучините, придоби ново значение. Маккай премина през този лабиринт от факти, както преди време интелектът на Джедрик бе проникнал през Стената на Бога. Зад видимия параван съществуваха други, само смътно зрими сили. Имаше задкулисно здание на властта, хора, които рядко изплуваха на повърхността, творци на решения, чиито най-малки прищевки бяха свързани с ужасни последици за безбройните светове. Много бяха планетите, поробени в една или друга степен. Досейди бе просто крайност със специално предназначение.

Нови тела за стари. Безсмъртие. Полигон за хора, които трябва да взимат гибелни решения.

Но нито един от тях не можеше да бъде толкова завършен досейдиец, колкото Джедрик плюс Маккай.

Той се запита къде е било взето решението за Досейди. Арич очевидно нямаше пръст в това. Зад Арич стояха други — гауачини и негауачини. Някаква призрачна група. По всяка вероятност търговците на власт се срещаха от време на време, но не задължително лице в лице. И никога публично. Тяхното първо правило бе пълната секретност. Използваха хиляди свои слуги, обитаващи периферията на могъществото им, слуги, които привеждаха призрачните заповеди в действие — като Арич.

И Билдун.

Какво се надявах да спечелят панспечите? Постоянен контрол над неговото его в пашкула? Разбира се. Именно това... плюс нови тела — несъмнено човешки тела, без клеймото на панспечийския произход.

Сега поведението на Билдун — и това на Арич — изглеждаше толкова прозрачно. Недалеч от тях беше и Мрег, повелителят и благодетелят на Арич. Конците на куклата водят до кукловода.

Мрег.

Този глупак, Гриник, му разкри повече неща, отколкото си мислеше.

И Билдун.

— Вариантите са два — рече Маккай.

Джедрик кимна.

— Билдун и Мрег. Вторият е по-опасен.

Маккай се почеса по лицето и в следващия миг почувства, че нещо не е наред. Огледа се и установи, че се намира в женско тяло, застанало до прозореца.

По дяволите! Всичко се променяше толкова лесно.

Джедрик вдигна глава и го погледна със собствените му очи. Говореше с неговия глас, но интонацията си беше изцяло нейна. И двамата намираха това за забавно.

— Твоето могъщо Бюро по Саботаж.

Той разбра.

— Да, благодарение на справедливостта.

— Къде са били тези блюстители, когато предците ми са се оказали подмамани в капана на Досейди?

— Опасно е да бъдеш блюстител на справедливостта — съгласи се той.

— Ти познаваш нашето чувство на ожесточение и обида — рече Джедрик.

— И зная какво е да имаш любещи родители.

— Не забравяй това, когато разговаряш с Билдун.

Маккай още веднъж се озова на леглото, този път в собственото си тяло.

Малко по-късно почувства мисловните пипала на тапризиота и усети съзнанието на Билдун да влиза в контакт с неговото. Реши да не губи никакво време. Скоро призрачните сили щяха да лапнат стръвта.

— Открих местонахождението на Досейди. Въпросът ще стигне до Съдебната арена. В това няма никакво съмнение. Искам да се заемеш с предварителния протокол. Уведоми Върховния Магистрат Арич, че възбудям официален иск в качеството си на легум. В списъка на съдебните заседатели трябва да влезе един гауачин от Досейди. Говоря за конкретен гауачин. Името му е Броей.

— Къде си сега?

— На Тандалур.

— Възможно ли е това?

Маккай прикри обзелото го съжаление. *О, Билдун, колко лесно е човек да надникне в теб!*

— Сега засега Досейди е извън опасност. Взел съм необходимите предпазни мерки.

Маккай прекъсна контакта.

— Като си помисля само до какъв смут доведе нашата поява — каза Джедрик разсеяно.

Но агентът нямаше време за подобни абстрактни разсъждения.

— Броей ще се нуждае от помощ, един изключително надежден екип, който искам да бъде подбран от теб.

— Да, а Гар и Трия?

— Засега нека ги оставим на свобода. Електорът ще ги пипне по-късно.

Колективната/административната икономика винаги е била по-деструктивна за обществото от онази, чиито двигател е алчността. Ето какво ни казва Досейди: алчността притежава свойството да се самоограничава и саморегулира.

Досейдийският анализ, текст на БюСаб

Маккай огледа легумския кабинет, в който го бяха настанили. Следобедните ухания от папратовите джунгли на Тандалур проникваха през отворения прозорец. От амфитеатъра на Съдебната арена го делеше само една ниска преграда. Неговият кабинет и съседните помещения бяха малки, но снабдени с всички необходими системи за свързка с библиотеките и инфраструктурата на Тандалур. Това даваше възможност за установяване на контакт със съответните свидетели и експерти. Обзавеждането и апаратурата в тази зелена стая бяха толкова измамно прости, че негауачин лесно можеше да реши, че всичко му е ясно. Всъщност помещенията представляваха само призрачна повърхност, под която се носеха могъщи подводни течения. Независимо от това, че пактът със Съюза на Разума ограничаваше правомощията на гауачините, Тандалур си оставаше Тандалур и тук господстваха традициите и етикета на хората-жаби.

Маккай седеше на единствената маса в кабинета. Кано-столът под него се размърда, за да приеме формата на тялото му. Приятно беше да седиш отново на кано-стол след безмилостните мебели на Досейди. Той чукна един клавиш и се обърна към гауачина, който се появи на вградения в масата екран.

— Настоявам да получа свидетелски показания от истинските инициатори на експеримента Досейди. В състояние ли си да изпълниш това искане?

— Имаш ли имената им?

Да не би този глупак да очакваше да му отговори: „Мрег“?

— Ако ме принудиш да го сторя — предупреди го Маккай, — аз ще окажа натиск върху Арич по силата на Закона и ще изтръгна от него тези имена.

Това като че ли не направи никакво впечатление на гаучина. Той се обърна към Маккай по име и титла добавяйки:

— Оставям формалностите на теб. Всеки призован от мен свидетел трябва да има име.

Агентът сдържа усмивката си. Подозренията се потвърждаваха. Твърде късно бдителният гаучин от екрана щеше да осъзнае този факт. Но някой бе разчел разговора им правилно. На екрана се появи лицето на друг, по-стар гаучин.

— Какво правиш, Маккай?

— Опитвам се да реша как да подхожда към този случай.

— Ще подходиш като легум от гаучинската адвокатура.

— Именно.

Маккай замълча.

Гаучинските очи от екрана се втренчиха в него.

— Джедрик?

— Ти разговаряш с Йори Х. Маккай, легум от гаучинската адвокатура.

Старият гаучин със закъснение забеляза настъпилата у агента промяна след престоя му на Досейди.

— Желаш ли да те свържа с Арич?

Маккай поклати глава. Тези дребни чиновници бяха толкова прозрачни.

— Арич не е от инициаторите на експеримента Досейди. Той е бил избран да поеме евентуалния удар. Няма да разговарям с никой друг освен с онзи, който е взел окончателното решение за този експеримент.

Гаучинът го изгледа хладно и сетне каза:

— Един момент. Ще видя какво мога да направя.

Образът от екрана изчезна, но звукът остана. Маккай чуваше неясни гласове.

— Ало... Да, съжалявам, че ви безпокоя по това време.

— Какво има?

Беше дълбок и надменен глас на гаучин, раздразнен заради това, че са го прекъснали. В него се долавяше акцент, който можеше да бъде разпознат само от досейдиец, въпреки внимателно насложените маскировъчни тонове. Явно този гаучин бе ползвал услугите на Досейди.

По-старият от екрана на Маккай продължи:

— Легумът на Арич има въпроси от деликатно естество. Той иска да разговаря с вас.

— С мен? Но аз се готвя за лаупук.

Маккай нямаше никаква представа какво е лаупук, ала за него това бе нов прозорец към света на гауачините. Отдаваше му се възможността да зърне рядък слой, укриван през всичките тези години. Сега вече знаеше, че е избрал вярна посока.

— Той ни чува в този момент.

— Чува ни... Защо?

Във въпроса се съдържаше заплаха, ала старият гауачин продължи непоколебимо.

— За да си спестим обясненията. Съвсем очевидно е, че той държи да разговаря единствено с вас. Става дума за Маккай, но...

— Да?

— Вие ще разберете.

— Предполагам, че си изтълкувал нещата правилно. Добре. Свържи ме.

Екранът на Маккай трепна и пред него се появи в едър план гауачинска стая, каквато не бе виждал никога преди. На стената в дъното имаше копия, хладни оръжия, дълги тесни знамена, блестящи камъни и богато украсени резби от някакъв лъскав черен материал. Всичко това беше нещо като декор на едно кано-кресло с полегатата облегалка, на което с разкрячени крака седеше стар гауачин, докато двама по-млади го мажеха с някакъв балсам. Слугите изсипваха гъстата златиста течност от зелени кристални флакони със спираловидна форма. Балсамът се втриваше внимателно в кожата на гауачина, която вече бе станала лъскава. Когато той примигна от екрана, Маккай не откри върху клепачите му никакви кланови татуировки.

— Както виждаш — рече седящият, — подготвят ме за...

Той се прекъсна, досещайки се, че разговаря с негауачин. Без съмнение този факт беше очевиден. Прекъсването говореше за бавна реакция.

— Вероятно е станала грешка — подхвърли той.

— Да, наистина. — Маккай кимна любезно. — Името ти?

Старият гауачин се намръщи от грубостта на този въпрос.

— Казвам се Мрег.

Очакванията на Маккай се потвърдиха. Но защо един тандалурски гауачин си бе присвоил името, не, титлата на митичното чудовище, вдъхнало идеята за онзи дивашки подбор в Гралуза? Отговорът бе далеч извън тази планета. Тук беше намесена и Досейди.

— Ти ли си взел окончателното решение за експеримента?

— Все някой трябваше да го вземе.

Това не беше категоричен отговор и Маккай реши да не го приема за окончателен.

— Не си мисли, че ми правиш услуга. Зная какво означава да си легум от гауачинската адвокатура и имам намерение да използвам пълната си власт.

На Маккай му се стори, че е направил някаква магия, която е накарала сцената върху екрана да застине. Двамата слуги спряха да изливат масло от зелените флакони, но не погледнаха към камерата, която го следеше. Що се отнася до Мрег, той седеше съвършено неподвижен, приковал немигащите си очи в него.

Малко по-късно старият гауачин се обърна към слугата от лявата си страна.

— Продължавайте, моля. Времето напредва.

Маккай прие тези думи, сякаш бяха адресирани към самия него.

— Ти си мой довереник. Защо ми изпрати посредник?

Мрег продължи да го наблюдава.

— Сега разбирам какво е имал предвид Екри — рече той. И сетне бързо добави: — Виж, Маккай, следях твоята кариера с интерес. Сега излиза, че не съм я проследил достатъчно внимателно. Може би ако не бяхме...

Агентът реши да се възползва от тази посока на разговора им.

— При всяко положение щях да избягам от Досейди.

— Може би.

Двамата слуги приключиха работата си и се отдалечиха, отнасяйки странните кристални флакони със себе си.

— Отговори на въпроса ми.

— Не съм длъжен да отговарям на твоите въпроси.

— Тогава се оттеглям от този случай.

Мрег се наведе напред, обзет от внезапна тревога.

— Не можеш да направиш това! Арич не е...

— Аз нямам нкакви взаимоотношения с Арич. Моят довереник е гаучинът, който е взел решението за Досейди.

— Поведението ти е странно за един легум. Да, доведи го. — Последните думи бяха адресирани към някого извън обсега на екрана. Миг по-късно се появи друг слуга, който носеше бяла дреха, напомняща дълга престилка с ръкави. Одеянето беше предназначено за Мрег, но той не обърна никакво внимание на новодошлия, защото бе съсредоточил вниманието си върху агента.

— Имаш ли представа какво точно правиш, Маккай?

— Подготвям защитата на моя довереник.

— Разбирам. Кой ти каза за мен?

Агентът поклати глава.

— Наистина ли смяташ, че не съм способен да те открия или да изтълкувам правилно собствените си впечатления?

Веднага разбра, че гаучинът не е усетил нищо повече освен присмех в думите му. Мрег се извърна към слугата, който в това време връзваше престилката със зелена лента на гърба му. Старият гаучин трябваше да се наведе напред.

— Малко по-стегнато — каза той.

Прислужникът върза лентата отново. Обръщайки се към Маккай, Мрег рече:

— Извинявай, тази процедура трябва да приключи в определен момент.

Маккай следеше сцената на екрана с очи на досейдиец. Явно Мрег се приготвяше за някакъв важен, макар и непознат за самия него ритуал. Както и да е. Това можеше да почака.

— Когато разбра за специфичните дивиденти, които могат да бъдат извлечени от Досейди...

— Специфични? Това е универсална мотивация, Маккай. Всички хора се стремят да намалят конкуренцията си.

— Прецени ли правилно последиците и цената, която евентуално щеше да се наложи да платиш?

— О, да. Знаех тази цена.

В гласа на гаучина съвсем ясно прозвуча примирение, рядко срещано у неговия вид. Маккай се поколеба.

Слугата, който бе донесъл престилката, излезе от стаята без нито веднъж да погледне към агента, въпреки че до кано-креслото на Мрег

вероятно имаше екран.

— Значи ти се питаш защо съм изпратил мой пълномощник за наемането на легум? — каза гаучинът.

— Защо точно Арич?

— Защото той бе изявил желание да... поеме по-голяма отговорност. Знаеш ли, Маккай, ти ме учудваш. Наясно си какво бих могъл да ти причиня заради твоята наглост, но тъй или иначе това не те възпира.

С думите си Мрег разкри повече, отколкото бе имал намерение, но не забеляза (или просто не го интересуваше) какво е прочел в тях Маккай. От своя страна агентът оставаше непроницаем, непроницаем като истински досейдиец.

— Имам една-единствена цел — рече той. — Никой, дори и моят довереник, не би могъл да ме отклони от нея.

— Това е дългът на легума — отбеляза Мрег.

Прислужникът, който бе донесъл бялата престилка, се върна с малка гола сабя, дълга около двадесет сантиметра. Маккай зърна обкованата със скъпоценни камъни дръжка и блестящото ѝ острие. Извиваше се навътре под формата на стегната дъга. Слугата стоеше с гръб към него и с лице към Мрег. Сабята вече не се виждаше.

Лявата половина на Мрег бе частично скрита от Маккай, но старият гаучин се наклони надясно и се втренчи в екрана, през който наблюдаваше.

— Ти никога не си имал възможност да станеш свидетел на церемонията, която ние наричаме лаупук. Голям пропуск от наша страна. Значението на лаупук е първостепенно и всеки трябва да го познава преди... преди да даде ход на проект като Досейди. Опитай се да вникнеш в този ритуал. Той ще ти помогне да се подготвиш за своя случай.

— Кой е твоят клан? — попита Маккай.

— Това вече не е от значение, но... е, добре. Моят клан беше Голямото Пробуждане. В продължение на две десетилетия аз бях Върховен Магистрат... преди да вземем решението за Досейди.

— Колко тела от Периферията си използвал?

— Това ми е последното. Тези неща също вече нямат значение. Кажете ми, Маккай, кога предположи, че Арич е само мой пълномощник?

— Когато разбрах, че не всички гауачини са такива по произход.

— Но Арич...

— Той се домогва до по-отговорни постове.

— Да... естествено. Разбирам. Инициаторите на експеримента Досейди далеч не можеха да бъдат сведени до няколко клана или единствен вид. Трябваше да имаме нещо като... мисля, че вие, хуманоидите, го наричате „Върховно Командване“. Да, това неизбежно щеше да бъде разкрито от един толкова наблюдателен човек като теб. Струва ми се, че ни подведоха твоите многобройни бракове. Имаше ли зад тях умисъл?

Скрит зад непроницаемата си досейдийска маска, Маккай реши да излъже.

— Да.

— Охх...

Мрег сякаш се смали, но после бързо се окопити.

— Разбирам. Ние сме били подведени да повярваме, че си някакъв перверзен дилетант. Сметнахме това за твой недостатък, който може да ни послужи. В такъв случай съществува някакво друго Върховно Командване, за което не сме и подозирали.

Всичко това бе изречено устремно и хвърли светлина върху многообразните мотиви, които определяха възгледите на Мрег. Маккай се чудеше доколко бе проникнал отвъд буквалния смисъл на думите му. Гауачинът отдавна не беше пребивавал на Досейди, нито пък беше роден там, но обстоятелствата сега го принудиха да впрегне всичко научено от тази планета.

Маккай не го прекъсна.

— Както може би се досещаш, ние не очаквахме, че ще прозреш каква е ролята ти, а също и нашата крайна цел. Предполагам...

Каквото и да предполагаше Мрег, той реши да не го казва и вместо това се впусна в разсъждения на глас:

— Човек ще рече, че си роден на Досейди.

Маккай запази мълчание, за да даде възможност на родения от това предположение страх да изпълни съзнанието на Мрег.

Малко по-късно гауачинът го попита:

— Върху всички ли хвърляш вината?

Маккай все така мълчеше.

Мрег стана неспокоен.

— Ние сме нещо като правителство, говоря за моето Върховно Командване. Лесно е да накараш хората да не се бъркат в работата на едно правителство.

Агентът реши да натисне именно тази болезнена точка.

— Правителствата винаги ангажират всичките си поданици, когато видят достатъчно основания да направят това. Приемайки наложената им воля пасивно, тези поданици стават съучастници в онова, което е било извършено в тяхно име.

— Ти си позволил достъп на досейдийците до вратите-трамплини.

Маккай кимна.

— Кейлбаните знаят задълженията си. Джедрик хвърли доста усилия, за да даде необходимите обяснения на своите сънародници.

— Значи смяташ да пуснеш досейдийците на свобода и да преследваш моето Върховно Командване? Внимавай, Маккай. Съветвам те да не забравяш задълженията си на легум и да не обръщаш гръб на Арич.

Агентът продължаваше да мълчи.

— Не прави тази грешка, Маккай. Арич е твой довереник. Чрез него ти представяш всички гауачини.

— Легумът има нужда от отговорен довереник — отбеляза Маккай. — Не от посредник, а от истински довереник, чиито действия са поставени под съмнение пред съда.

Мрег прояви признаци на дълбока тревога.

— Чуй ме, Маккай! Не ми остава много време.

Изведнъж агентът разбра какво ще се случи. Той прикова поглед върху прислужника с късата сабя, който почти скриваше седналия гауачин. Мрег заговори бързо:

— Според нашите разбирания, Маккай, ти не си много добре запознат с някои основни моменти от живота на гауачините. Това беше грешка. И сега твоята... прибързаност те постави в позиция, която скоро ще стане уязвима.

Слугата със сабята се премести малко, вдигайки ръце нагоре. Маккай зърна острието ѝ до дясното му рамо.

— Гауачините нямат семейства като хуманоидите или дори като рийвите — продължи Мрег. — Ние се издигаме постепенно, обединени в групи, които съсредоточават в себе си все повече и повече

отговорности спрямо онези под тях. Това беше моделът, който възприе нашето Върховно Командване. Гауачинското семейство е само размножителна единица с ограничен брой правила. Колкото по-голяма е отговорността, толкова по-висока е цената, която се плаща при провал. Питаш ме дали знам цената? Ех, Маккай! Мъжкият гауачин взима необходимите мерки, за да оцелеят най-бързите и най-подвижните от неговите малки. Магистратът е застъпник на Закона. Върховното Командване отговаря пред... Мрег. Разбираш ли? А Мрег е длъжен да взима само перфектни решения. Никакви провали. Затова... Лаупук.

При изричането на последната дума сабята в ръцете на слугата просветна и очерта блещукаща дъга. Острието се заби във врата на седналия гауачин. Елегантно отсечената глава на Мрег бе уловена в прикрепената към върха на сабята примка, вдигната високо нагоре и отново свалена върху бялата престилка, вече изпръскана със зелена кръв.

Сцената изчезна от екрана и на нейно място се появи гауачинът, който бе свързал Маккай с Мрег.

— Арич иска да се посъветва със своя легум — каза той.

В една променлива вселена само променящите се видове могат да се надяват на безсмъртие; и то при условие, че животът се развива в райони, отстоящи на големи разстояния. Това обуславя богатство на уникални индивиди.

Прозрения (поглед върху ранната философия на хуманоидите), текст на БюСаб

Джедрик се свърза с Маккай, докато той очакваше пристигането на Арич и Кейланг. Гледаше разсеяно към тавана и пресмяташе като истински досейдиец възможностите да извлече някакво преимущество от предстоящата среща, когато почувства докосването на съзнанието ѝ.

Маккай се затвори в тялото си.

— Никакви прехвърляния. Разбира се.

Това бе нещо съвсем малко, неуловим нюанс, който можеше да остане незабелязан, ако той не носеше толкова точен аналогов модел на Джедрик в своето съзнание.

— Ти си ми сърдита — рече Маккай.

Излъчи ирония и знаеше, че Джедрик е доловила това.

Когато му отговори, гневът ѝ беше сведен до раздразнение. Не се притесняваше от емоционалните отсенки, а от това, че въобще е допуснала Маккай да разбере за тях.

— Напомняш ми за един от първите ми любовници — каза Джедрик.

Маккай се замисли какво ли прави тя сега, там, в сигурните и ухаещи на цветя обятия на неговия плаващ остров сред плапетарното море на Туталси. Колко ли странно изглеждаше тази планета в досейдийските ѝ очи — никакви опасности, плодове, които можеш да откъснеш и изядеш, без да се притесняваш, че са отровни. Островът щеше да ѝ се стори познат благодарение на неговата памет, но тялото ѝ щеше да продължи да долавя нови и странни усещания. Неговата памет... да. Това място щеше да ѝ напомни за всички онези жени, които бе водил по пръснатите из острова беседки по време на сватбените пътешествия.

Тези мисли подтикнаха Маккай да отвърне:

— Изобщо не се съмнявам, че твоят любовник не е успял да оцени достатъчно добре истинските ти качества, извън спалнята искам да кажа. Може би грешката му е била в...

И той изброи няколко възможности, черпейки информация от собствената й памет.

Този път Джедрик се засмя. Почувства нейната искреност, неподправеното й буйно веселие.

Бе ред на Маккай да му припомнят за една от първите му съпруги и това го накара да се замисли за света, от който Джедрик бе дошла. Там всичко беше просто и стройно — партньорът се използваше за продължаване на рода, а любовникът — за удоволствие. Беше позволено дори да изпитваш открита антипатия към първия от двамата.

Любовници... съпруги... каква беше разликата? Единствено в наложените от обществото условности, от които произтичаха съответните роли. Но Джедрик наистина му напомняше за онази жена и той се разрови в паметта си, чудейки се дали сега това би могло да му помогне. По онова време Маккай беше в средата на тридесетте, точно тогава му възложиха един от първите му случаи като агент на БюСаб, без да прикрепят към него някой от по-старите служители. Говореше се, че в цялата история на Бюрото никога не е имало толкова млад агент хуманоид, изпратен на самостоятелна мисия. Ставаше дума за една планета от системата Илир. Всичко в този свят бе безкрайно различно от онова, което Маккай познаваше. Вкопано в земята място с дълбоки галерии, над което тегнеше подтискаща тишина. Никакви животни, никакви птици, никакви насекоми — само злокобна тишина и упоменатата в докладите на БюСаб зараждаща се фанатична религия. Разговорите тук бяха приглушени и пълни с неуловими интонационни нюанси, което загатваше за таен комуникационен код. По някакъв неведом начин всеки пришълец ставаше за посмешище, когато се опитваше да отгатне смисъла зад думите на илирийците. В това отношение нещата много приличаха на Досейди.

Тогавашната му жена, настанена на сигурно място на Туталси, беше в пълна дисхармония с обстановката: общителна, весела и шумна.

Случаят в Илир накара Маккай да погледне на нея с изострени сетива. Дълго време бракът им вървеше добре, по-дълго от всичките

му останали бракове. И сега той разбра защо Джедрик му напомняше за онази негова съпруга — те и двете се защитаваха със здравата броня на женствеността, но без нея бяха изключително уязвими. Когато тази броня се пропукваше, тя преставаше да ги пази изобщо. Осъзнаването на този факт го смути, защото едва сега прозря съвсем ясно обзелото го чувство — той се страхуваше.

Това мигновено откритие не беше отминато от Джедрик.

— Ние не сме напуснали Досейди. Ние я носим у себе си.

Значи затова бе установила контакта — тя искаше да се убеди, че е взел под внимание този факт. Маккай погледна през отворения прозорец. Скоро над Тандалур щеше да падне мрак. В продължение на хиляди стандартни години родната планета на гауачините не се бе поддавала на промяна. В известен смисъл тя приличаше на блато.

Съюзът на Разума повече никога няма да бъде същият.

Малката струйка, която хората на Арич се бяха надявали да пресушат, сега се бе превърнала в ревящ водопад. Народът на Досейди щеше да се промъква от ниша в ниша, докато завладееше цялото пространство на Обединения Разум. Кой би могъл да се противопостави дори на най-посредствения досейдиец? Законите вече нямаше да бъдат същите. Във взаимоотношенията между хората щяха да настъпят дълбоки и резки промени. Всичко, като се започне от обикновеното приятелство и се стигне до най-сложните делови връзки, щеше да вземе по нещо от Досейди.

Маккай си спомни последните думи на Арич, преди да стигне до пространствената врата, която трябваше да то пренесе на тази планета:

— Помисли дали е възможно да има прекалено висока цена за досейдийския урок?

Това бе първият ключ на агента към истинските мотиви на Арич. Думата урок го беше обезпокоила, но тогава не успя да разгадае намека му. С известно смущение си припомни също и своя прибързан отговор.

— Зависи от урока.

Да, наистина, но колко ли непроницателен е бил, за да пропусне нещо, които един досейдиец би забелязал на часа. И колко наивен! Сега трябваше да подскаже на Джедрик, че разбира защо е потърсила контакт с него.

Арич не е погледнал по-далеч от престъплението и евентуалната полза.

А също и как да ги превърне в свое лично преимущество.

Тя беше права, разбира се. Маккай впери поглед в сгъстяващия се мрак. Всеки биологичен вид се опитваше да наложи властта си над останалите. Ако не успееше, на сцената се появяваха нови сили и така до безкрай.

Моята воля е закон.

Потръпвайки, агентът си спомни думите на спящото чудовище и усети дистанцирането на Джедрик. Но дори и този спомен не можеше да разбие нейната защита.

— Каква е била реалната власт на вашия Обединен Разум?

Минало време, правилно. И не *нашият* Обединен Разум, защото той представляваше вече нещо отшумяло. При това... тя беше досейдйика.

— И илюзиите ви за власт — добави Джедрик.

Най-накрая Маккай разбра, че тя набляга на конкретно обстоятелство и благодарение на общата им памет този неин урок се отпечата двойно по-дълбоко в съзнанието му. Джедрик бе преценила съвсем точно какво може да пропусне неговият его-фокус. Въпреки всичко това бе едно от спойващите вещества на Обединения Разум.

— Кой би могъл да твърди, че никога няма да бъде застигнат от нечие отмъщение? — цитира той.

Риторичният въпрос беше от Наръчника на БюСаб.

Джедрик не отговори.

Вече нямаше нужда да му пояснява кое е важно и кое не. Урокът по история беше ясен. Насилието раждаше насилие. И ако излезеше извън контрол, то придобиваше подтискащо цикличен характер. В повечето случаи това имаше гибелни последици за невинните — така наречената „фаза на рекрутиране“. Онези, които доскоро са били жертви, започваха да разпалват все повече и повече насилие, докато разумът възтържествуваше или всичко бъдеше унищожено. Във вселената имаше достатъчно много овъглени планети, за да стане урокът още по-нагледен. Досейди бе само на косъм от възможността да влезе в списъка на тези необитаеми обекти.

Преди да прекъсне контакта, Джедрик изтъкна още нещо:

— Нали си спомняш ония последни дни, когато Броей увеличи дажбите на своите съюзници хуманоиди? По този начин той им казваше: „Скоро вие ще бъдете прогонени от Периферията и ще трябва сами да се грижите за себе си.“

— Типично в *досейдийски* стил.

— Точно така. Ние винаги сме действали от презумпцията да постигнем такава многочисленост, че някои при всяко положение да оцелеят, независимо от обстоятелствата. По този начин искахме да създадем вид, който да се съхрани дори и без Чу... или без какъвто и да било друг град, чието единствено предназначение е производството на неотровна храна.

— Но винаги се намираше някаква по-могъща сила, която да ви провали.

— Постарай се Арич да разбере това.

Изберете ограниченото насилие, когато насилието не може да бъде избягнато. По-добре това, отколкото насилие, ширещо се като зараза.

Наръчник на БюСаб, раздел „Изборът“

Старшият служител на Съдебната арена, топчест и изпълнен с достойнство гауачин от клана на Надменните, посрещна Маккай на вратата на арената с признанието:

— С известно закъснение ви уведомявам, че някои от вашите свидетели бяха изключени от списъка на призованите.

Дарак — това беше името на служителя — сви рамене по гауачински и зачака.

Маккай надникна зад него към пресечения овал на входа на Съдебната арена, който представляваше долната част на аудиторията. Всички места бяха заети. Той бе очаквал подобни спънки от страна на Обвинението през този първи ден от хода на делото и погледна на думите на Дарак като на съдбоносно откровение. Приемаха неговия гамбит. Старшият служител всъщност бе сигнализирал за рискована атака от страна на онези, които направляваха действията на Кейланг. Очакваха Маккай да протестира. Той погледна към Арич, потънал в смирение, три стъпала над своя легум. Създаваше впечатлението, че се е подчинил напълно на условностите на арената.

„Правилата трябва да се спазват.“

Зад маската на лицето му се криеха древните традиции на Гауачинския Закон: *Виновният е невинен. Правителствата неизменно са възплъщение на злото. Легалистите^[1] поставят своите интереси над тези на другите. Защитата и обвинението са брат и сестра. Съмнявай се във всичко.*

Легумът на Арич щеше да получи думата пръв; Маккай бе избрал защитата. Той не се учуди, когато му казаха, че обвинението е поверено на Кейланг. Отговори на този ход с настояването един от тримата съдебни заседатели да бъде Броей. Това забави процедурата и Билдун реши да използва промеждутъка, за да изтръгне нещо ценно от

агента си. Подходът му беше толкова прозрачен, че в първия момент Маккай заподозря опит за двойна заблуда.

— Гауачините се страхуват, че имаш на свое разположение подкрепата на кейлбан. Това е сила, която те...

— Колкото повече се страхуват, толкова по-добре.

Маккай се втренчи в обрамченото от екрана лице на Билдун, забелязвайки признаците на тревога. Джедрик бе права — няма нищо по-лесно от това да отгатнеш мислите на един недосейдиец.

— Но на мен ми казаха, че ти си напуснал Досейди въпреки кейлбаиския договор, който забранява...

— Нека си мислят каквото щат. Толкова по-добре.

Той наблюдаваше Билдун внимателно, със съвършено непроницаемо лице. Нямаше никакво съмнение, че и други следят този разговор. Време беше да разберат с кого си имат работа. Марионетката Билдун нямаше да разкрие онова, което призрачните сили искаха да научат. Но тъй или иначе те бяха наредили на началника му да дойде тук, на Тандалур, и особеното значение на този факт не можеше да бъде пренебрегвано. Шефът-панспечи на БюСаб беше използван като стръв. Точно това бе очаквал и Маккай.

Билдун прекъсна връзката, без да постигне целта си. Агентът бе направил необходимото, за да ги накара отново да му предложат кукла като стръв. А кукловодите продължаваха да се страхуват, че Маккай има кейлбан изцяло под свое разпореждане.

Без съмнение те се бяха опитали да разпитат кейлбана на Стената на Бога. Маккай се усмихна, като си представи как е протекъл разговорът им. Кейлбанът можеше само да им цитира клаузи от договора, а ако кукловодите се впуснеха в обвинение, той щеше да им отговори с гняв и да прекрати контакта. Думите му навярно щяха да бъдат толкова двусмислени, че те никога нямаше да разберат какво точно са чули. Вглеждайки се в търпеливо чакащия Дарак, Маккай разбра, че са изправени пред проблем — тези призрачни сили зад Арич. Ритуалът лаупук ги беше лишил от Мрег, а сега неговите съвети навярно щяха да им бъдат от полза. Маккай бе стигнал до извода, че „Мрег“ не е име, а титла, и не се съмняваше, че Арич оглавява списъка на възможните приемници. Арич бе получил подготовката си на Досейди, но не беше роден там. Във всичко това се съдържаше урок, който скоро целият Съюз на Разума щеше да научи.

А Броей, съдия на това дело, беше като вечен обелиск, живо потвърждение за онова, което бе ставало на Досейди. Той беше досейдиец. Кейлбаиският договор изключваше възможността да напусне отровната планета, но без да го ограничава в едно-единствено тяло — на гауачин. Броей знаеше какво е да бъдеш едновременно хуманоид и гауачин. Броей знаеше за Пчарки и подобните му, както и за тяхната роля в играта на онези, които бяха държали Досейди в робство. И сега Броей беше гауачин. Противостоящите на Маккай сили не се осмелиха да назоват втори съдия гауачин. Те бяха принудени да се ориентират към другите видове. Агентът беше любопитен на кого ще се спрат. Без помощта на своя кейлбан вече не можеха да разиграват картата на Пчарки. Кукловодите бяха изгубили най-силния си коз. Сигурно бяха обезсърчени. А по-старите сред тях — напълно отчаяни.

Зад ъгъла на коридора се чува стъпки. Маккай се извърна и видя Кейланг заедно с помощниците си. Зад нея крачеха най-малко двадесет от най-знаменитите легуми. Сега вече бяха в пълен състав. Залогът беше не само гауачинската гордост и интегритет, под въпрос бе поставен и свещеният им Закон. Зад тях стояха отчаяните кукловоди — да дръпнат конците на марионетките си, когато се наложи. На Маккай му се стори, че вижда призрачните фигури сред тази пъстра свита.

Той забеляза облечената в черна роба Кейланг с легумската качулка на бели ивици, отметната назад, за да открие челюстите ѝ. Движенията ѝ бяха напрегнати. Тя с нищо не показва, че го е познала, но Маккай я изследваше с очите на досейдиец.

Страхува се от мен. И има основание.

Той се обърна към чакащия служител на арената и заговори високо, за да е сигурен, че приближаващата група ще го чуе:

— Всеки закон трябва да бъде поставян под съмнение. Приемам официалното ви известие за наложените ми ограничения като защитник.

Дарак, който бе очаквал, че Маккай ще го обсипе с гневни протести и ще настоява да получи списък на изключените свидетели, видимо се обърка.

— Официално известие?

Кейланг и свитата ѝ спряха зад Арич.

Маккай продължи все така високо:

— Ние се намираме на Съдебната арена. Всички дебати тук имат официален характер.

Служителят на арената погледна Кейланг, търсейки подкрепа. Този отговор криеше опасност за него. Навярно Дарак, който се надяваше, че някой ден ще бъде Върховен Магистрат, сега разбираше своята безпомощност и некомпетентност. Той никога нямаше да направи кариера в политиката на гауачинските кланове, нито да остане в историята на Досейди.

Маккай му обясни ситуацията като на дилетант:

— Информацията, която трябваше да бъде потвърдена от моите свидетели, ми е известна до последния детайл. Аз сам ще изложа фактите.

Кейланг, която се беше навела, за да чуе приглушения коментар на един от съветниците си гауачини, показва признаци на изненада и вдигна едно от лигавите си пипала.

— Протестирам. Легумът на Защитата не може да дава...

— Как протестираш? — прекъсна я Маккай. — Ние не се намираме пред упълномощени съдебни заседатели, които да преценят този или онзи протест.

— Аз правя официален протест! — настоя Кейланг, без да обръща внимание на съветника от дясната страна, който я дърпаше за ръкава.

Маккай си позволи хладна усмивка.

— Много добре. В такъв случай трябва да призовем Дарак на арената като свидетел, защото той е единствената страна извън нашата полемика.

Челюстите на Арич се отпуснаха в краищата — типична гауачинска гримаса.

— Е, аз ги предупредих да не се захващат с рийв — рече той. — Не могат да кажат, че не са били предупредени.

Твърде късно Кейланг разбра какво бе станало. Сега Маккай имаше право да разпита Дарак за изключените от списъка свидетели, макар предварително да се знаеше, че той няма да приеме безусловно всички направени промени. Най-малкото щеше да разбере от кого точно се страхува обвинението. И да научи това достатъчно рано. Обвинението вече не можеше да разчита на протакания.

Напрежението, страхът и гордостта бяха тласнали Кейланг към прибързани действия. Арич беше прав, когато ги предупреди да не разчитат на нея, но те зложиха на респекта, който Маккай ще изпитва от обвързаните в триади рийви. Да залагат на каквото щат, помисли си агентът. Нека това и ненужните тревоги около изключените свидетели замъгляват съзнанието им.

Той махна на Дарак да напусне арената и го чу как изругава. Причината стана ясна, когато Маккай си проби път през плътната група на обвинението. Уредите, наречени „Истина чрез Болка“ бяха наредени върху древната рамка под скамейката на съдиите. Тези инструменти рядко излизаха от сандъците, дори и при посещение на видни сановници, а на арената не се бяха появявали, откакто се помнеше. Организирането на тази изложба не беше изненада за Маккай. Но очевидно нещата при Дарак и Кейланг стояха по-иначе. Любопитно беше да се види как членовете на нейната свита очакват отговора на агента.

Той с удоволствие им изпрати една усмивка.

След това насочи вниманието си към съдиите. Бяха удовлетворили молбата му и един от тях щеше да бъде Броей. Съюзът на Разума, представян от БюСаб, имаше право да посочи втория съдия. Изборът зарадва Маккай. Да, това наистина беше стръв! От дясната страна на Броей седеше Билдун. Шефът-панспечи на Бюрото по Саботаж се беше отпуснал на стола си, любезен и сдържан, в необичайното за него гауачинско одеяние с воднистозелен цвят. Фасетните му очи проблясваха в дрезгавата светлина на арената. Третият съдия трябваше да бъде избран от гауачините и несъмнено щеше да бъде марионетка (както и Билдун) на кукловодите. Той бе хуманоид и когато го позна, Маккай пропусна едно стъпало, но запази равновесие, макар с видимо усилие.

Какво правеха те?

Името на третия съдия бе Мордес Парандо, отявлен противник на политиката на БюСаб. Той искаше Бюрото да бъде елиминирано — или тотално, или чрез закриване на някои от ключовите му отдели. Идваше от Лират, което не беше изненада за Маккай. Лират бе естествено прикритие на призрачните сили. Това бе планета с несметни богатства и огромни частни имения, охранявани от специално обучени наемници. В маниерите на Парандо се забелязваше

известна показност, служеща за прикритие на всеки истински интригант, знаещ или ерудиран, или съвършено безмилостен, от типа на автократа Броей. Нямаше никакво съмнение, че е получил подготовката си на Досейди. Чертите му носеха печата на досейдийската Периферия.

Около Парандо имаше още един факт, който не можеше да бъде известен на никого извън Лират. Маккай попадна на него съвсем случайно, докато разследваше едно паленки, което бе работило като охрана на тази планета. Подобните на костенурки паленки бяха прочути с тъпотата си и ги наемаха на работа главно заради силата им. Но това от Лират беше необикновено наблюдателно.

— Такова е становището на Парандо за Гауачинския Закон.

Репликата бе отговор на въпрос, касаещ взаимоотношенията между Парандо и разследваното паленки. Маккай не се поинтересува какво означава това, защото не видя връзката между въпроса и отговора, но запомни тези думи за всеки случай. По онова време той проявяваше умерен интерес към делото заради слуховете, според които на Лират съществувал легалистки анклав. Пак според слухове целта на тайните клики от този род била да проучи пределите на законността.

Хората зад Арич навярно допуснаха, че Маккай познава Парандо. Не се ли страхуваха, че той ще бъде изобличен като легалист? Без съмнение те знаеха, че е опасно да го поставят на гауачинската съдебна скамейка. Професионалните легалисти бяха абсолютно недопусти ми в гауачинската правна система.

„Нека хората да съдят.“

Защо бяха довели подобен субект тук? Може би очакваха Маккай да се досети, че тялото на Парандо е от Периферията? Дали това не беше предупреждение към агента да не повдига *този* въпрос? Подмяната на тела и проблемът с безсмъртието беше като кутия със змии, която никой не смееше да отвори. А възможността видовете да започнат да се шпионират помежду си... С този процес навярно щеше да започне разпадането на Обединения Разум. В хиляди посоки.

Ако оспоря избора на Парандо и той бъде сменен, може да стане по-опасно. Ами ако го улича като легалист, след като процесът започне... Дали очакват да направя това? Ще видим.

Знаейки, че го наблюдават безброй очи, Маккай обиколи арената с поглед. Над плавния и поглъщащ всеки звук овал, където стоеше,

започваха редици от пейки; всички места бяха заети. Сънната утринна светлина от прозрачния куполовиден таван се сипеше върху насядалите хуманоиди, гауачини, паленки, собарипси... Съзря една група от бдителни рийви точно над арената, гъвкавите им тела се извиваха при всяко движение. Щяха да следят внимателно процеса. Всеки вид и фракция в Обединения Разум беше представен тук. Тези, които не можеха да присъстват лично, щяха да наблюдават процедурата чрез блестящите обективи на трансмитера, монтирани по ъглите на тавана.

Сетне Маккай погледна надясно към мястото на свидетелите — това бе една ниша в стената под редиците от пейки. На скамейката седяха призованите от него свидетели, в това число и отхвърлените. Всичко беше в установената форма. Въпреки че пактът с Обединения Разум налагаше определени ограничения, тук, на тази арена, все още господстваше Гауачинският Закон. За да се подчертае това, синята метална кутия на Бягачия клан бе поставена на почетното място — специална пейка пред съдийския плот.

Кой тук ще опита вкуса на ножа?

Протоколът изискваше обвинителят и защитникът да се приближат до една определена точка под съдиите, да се поклонят и да заявят, че приемат условията на арената. В лагера на обвинението обаче цареше хаос. Двама от съветниците на Кейланг й шепнеха нещо развълнувани.

Членовете на съда разискваха някакъв въпрос, поглеждайки от време на време надолу. Те не можеха да дадат ход на делото преди поклона.

Маккай отклони поглед към скамейката на съдиите и съсредоточи вниманието си върху Броей. Просветлената алчност на досейдийския гауачин бе като острия връх на котва. Тя приличаше на Гауачинския Закон, променяше се само на повърхността. А Броей бе просто наконечникът на една одобрена от Джедрик съветническа група.

С протегнати встрани ръце Маккай тръгна напред, коленичи с лице към пода, сетне се изправи и извика:

— Приемам тази арена като мой приятел. Нейните условия са мои условия, но обвинението оскверни свещените традиции на това място. Ще получа ли разрешение от съда да я убия веднага?

Зад него някой възкликна, забързани стъпки, строполяване на тяло върху застлания под. Кейланг не можеше да се обърне към съда, преди да се поклони — и го знаеше. Тя и останалите разбраха още нещо, при това не по-малко важно — Маккай бе готов да я убие въпреки опасността от рийвска вендата.

Останала без дъх, Кейланг произнесе ритуалните слова и добави:
— Протестирам срещу този трик на легума от защитата!

Маккай забеляза раздвижването сред гауачините в залата. Трик? Не знаеше ли Кейланг колко високо ценят гауачините правните трикове?

Тримата съдии бяха получили пълна информация за формалните изисквания при гауачинското съдопроизводство, но Маккай се съмняваше дали Билдун е разбрал достатъчно добре какво се крие зад тези изисквания. Догадката му намери потвърждение, когато панспечито се наведе напред и каза:

— Защо старшият служител на арената влезе преди легумите?

Той забеляза презрителната усмивка на Броей и отклони очи към Дарак, който стоеше на известно разстояние от свитата на Кейланг, самотен и треперещ. Агентът направи крачка напред.

— Ще насочи ли уважаемият съд Дарак към скамейката на свидетелите? Той е тук, защото бе призован официално от обвинителя.

— Но Дарак е старши разсилен на вашия съд — заспори Кейланг.
— Той охранява вратата към...

— Обвинението направи официален протест в присъствието на този служител — каза Маккай. — Като служител на арената Дарак е неутрален участник, извън двете противостоящи страни. Той е единственият надежден свидетел.

Броей се размърда и погледна Кейланг. Маккай си помисли колко ли странно изглежда женският рийв в очите на един досейдиец. Но това не възпря Електора.

— Имаше ли протест от ваша страна, обвинителю?

Това беше директен въпрос от съдийската скамейка. Кейланг бе длъжна да отговори. Тя погледна към Билдун, търсейки помощ, но той запази мълчание. Парандо също отказа да ѝ помогне. Рийвът отклони очи към Дарак. Ужасеният служител не можеше да отмести погледа си от уредите на болката. Може би действително знаеше каква е причината да бъдат те тук, на арената. Кейланг се опита да обясни:

- Когато легумът на защитата предложи едно незаконно...
- Протестирахте ли?
- Но аз...
- Съдът ще реши кое е законно и кое не. Протестирахте ли?
- Да.

Отговорът беше изтръгнат от нея. През тънкото ѝ тяло премина спазъм.

Броей махна на Дарак да седне на скамейката на свидетелите, но трябваше да го подкани и устно, защото ужасеният старши служител не разбра какво се иска от него. Дарак почти затича към спасителната ниша в стената.

Арената потъна в гробно мълчание. Безмълвието на аудиторията вещаеше експлозия. Присъстващите седяха притихнали по пейките, всички разумни видове и фракции с техните лични страхове. Много слухове и истории бяха достигнали вече до ушите им. Пространствените врати разпръскваха емигранти от Досейди из цялата вселена на Обединения Разум. Представители на медиите не бяха допуснати на този съд, по настояване на гауачините с аргумента, че журналистите са „жертви на слепи и субективни реакции“, но те щяха да наблюдават процеса с помощта на трансмитера.

Маккай се огледа наоколо, без да се спира на нищо конкретно, но запечатвайки в съзнанието си всеки детайл. Съдиите на тази арена бяха повече от трима и Кейланг на всяка цена трябваше да разбере това. Гауачинският Закон бе саморазрушителен по своята същност, той съществуваше „само за да бъде променен“. Но множеството в този амфитеатър бе нещо съвсем друго. Кейланг трябваше да бъде накарана да осъзнае, че тя е жертва на арената. Общественото мнение на Обединения Разум бе надвиснало над нея като тежък чук, готов да я смаже.

Сега беше ред на Парандо.

— Ще произнесат ли двамата легуми своите встъпителни слова?

— На делото не може да се даде ход, преди да бъде решен въпросът с официалния протест — рече Маккай.

Парандо разбра. Той огледа аудиторията, сетне вдигна очи към тавана. Всеки негов жест беше сигнал. Знаеше кои бяха истинските съдии тук. За да подчертае това, направи отсечено движение с длан пред гърдите си — уникален поздрав на воините от досейдийската

Периферия, който означаваше: „Смърт вместо плен.“ Тутакси Маккай осъзна още един важен факт: Парандо бе гауачин в човешко тяло. Бяха се осмелили да включат двама гауачини в съдийския състав.

С досейдийска проникателност Маккай разбра защо са направили това. Готови бяха да дадат гласност на кейлбанския контракт. Кукловодите му намекваха, че ако ги принуди, *те* ще разкрият тайната за търговията с тела. Всички щяха да видят тази вратичка в кейлбанския договор, чрез която пришълците можеха да напуснат планетата в досейдийска плът, докато родените на Досейди оставаха там завинаги.

Те наистина смятат, че аз съм Дждедрик в тялото на Маккай!

Парандо го подсети и за друго. Неговите хора възнамеряваха да открият тялото на Дждедрик и да я убият, лишавайки плътта на Маккай от истинското ѝ емо. Той можеше да настоява, че е Маккай, колкото си ще. Просто щяха да поискат да го докаже. Без другото лице... Какво им беше казал кейлбанът на Стената на Бога?

„Той е Маккай, тя е Маккай. Той е Дждедрик, тя е Дждедрик.“

Умът му беше в смут. Чудеше се дали веднага да не влезе в контакт с нея. Двамата бяха предвидили тази опасност. Дждедрик се беше укрила в неговото убежище — плаващия остров на Туталси. Бе там по силата на специален тапризиотов договор, изключващ нежеланите контакти, при които може да се стигне до разкриване на нейното местонахождение.

Но в това време съдиите, водени от Парандо, настояваха за незабавен разпит на Дарак. Маккай бе принуден да влезе в ролята си на легум.

Сега, когато кариерата му беше провалена, старшият служител отговаряше на въпросите като автомат. Накрая агентът успя да си върне повечето от свидетелите. С две съществени изключения: Гриник (онази разхлабена нишка, за която бе предположил, че води към Мрег) и Стига. Маккай не знаеше със сигурност защо бяха решили да изключат досейдийския оръжен гений, превърнал комплекта на БюСаб в оръжие на победата. Може би Стига бе нарушил някакъв ненаарушим кодекс? Това бе вероятно само ако обвинението възнамеряваше да крие истината за естественото превъзходство на досейдийците.

Все така неуверен, Маккай се подготви да отстъпи и да търси начин и да избегне гамбита на Парандо, но точно в този момент Кайланг се обърна към съдебната скамейка:

— Въпросът за свидетелите бе повдигнат от защитата — рече тя. — Обвинението би искало да се спрем на този въпрос. Виждаме, че защитата е призовала много свидетели от Досейди, но е направен и един важен пропуск. Говоря за хуманоида на име Джедрик. Обвинението иска да призове Кейла Джедрик като...

— Един момент!

Маккай трескаво затърси изход от ситуацията. Знаеше, че неговата прибързана реплика е разкрила повече, отколкото би желал. Наистина действаша бързо. Всъщност обвинението не се нуждаеше от Джедрик като свидетел, особено тук, на гауачинската Съдебна арена, където ролите не бяха точно такива, каквито изглеждаха в очите на негауачините. Това беше недвусмислено послание към Маккай.

„Ние ще я открием и ще я убием.“

Билдун и Парандо стигнаха до единодушие, бе осигурена пространствена врата и тогава Кейланг изигра своя голям коз.

— Защитата знае местонахождението на свидетелката Кейла Джедрик.

Продължаваха да настъпват в тази посока, защото емоционалната връзка между Джедрик и Маккай им беше известна. Оставаше само един вариант: агентът можеше да изтъкне аргумента, че между него и свидетелката съществуват лични взаимоотношения. Но обвинението и тримата съдии нямаше да приемат такъв довод. Беше очевидно, че няма да го направят... все още не. Мислите на Маккай се заплетоха в стегнат възел. Той даде необходимите указания на вратата-трамплин.

Малко по-късно Джедрик се появи на арената с лице към съдиите. Тя бе разровила гардероба му на Туталси и сега носеше жълто-оранжев саронг^[2], който подчертаваше нейния ръст и грациозност. Краката ѝ бяха обути в отворени кафяви сандали. Зад лявото ѝ ухо пламтеше цвят от някакво дърво. Джедрик изглеждаше екзотична и крехка едновременно.

Броей заговори от името на съдиите:

— Запозната ли сте с разглежданите в този съд въпроси?

— Какви въпроси?

Въпросът беше зададен с такава детска наивност, че изобщо не можа да заблуди Билдун. Но сега те трябваше да се впуснат в обяснения заради онези, другите съдии, за които всеки нюанс тук имаше изключително значение. Джедрик ги изслуша мълчаливо.

— Делото е заведено по повод на твърдения за експеримент над разумни същества, ограничен в пределите на планетата Досейди... липса на осведомено съгласие от страна на подложеното на този експеримент население... обвинение в конспирация срещу лица, които все още не са назовани...

Маккай притисна очите си с два пръста, за да създаде впечатление, че слуша внимателно, и в същото време установи контакт с Джедрик, впускайки се в съвети и предположения. Трябваше да се измъкнат от този капан! Когато отново вдигна очи, видя изписаното върху лицето на Парандо подозрение: *Кое тяло, кое его? Джедрик? Маккай?*

Най-накрая Кейланг повдигна въпроса за „личните взаимоотношения между свидетелката и легума на защитата.“

Отговорът на Джедрик беше съвсем недосейдийски:

— Ами... да. Ние сме любовници.

Само по себе си това не беше достатъчно да бъде освободена от арената без съгласието на обвинението и целия съдийски състав. Кейланг първа предложи тя да бъде отзована. Билдун и Парандо я подкрепиха по обясними причини. Маккай чакаше решението на Броей.

— Съгласен съм.

Това означаваше, че ЕлECTORът е сключил някакъв таен договор с призрачните сили. Джедрик и Маккай бяха очаквали това, макар и да не знаеха в каква форма ще се получи потвърждението.

Маккай помоли делото да бъде отложено за следващата сутрин.

Молбата му беше удовлетворена по най-любезен начин. Броей обяви края на заседанието, изпрацайки лицемерна усмивка на стоящата под него Джедрик. Преценявайки нещата през погледа на досейдиец, агентът не можеше да го вини за това, че търси лична победа над жената, от която бе понесъл разгром на самата Досейди.

Когато бяха отново в квартирата, Джедрик сложи ръка върху гърдите му и заговори с наведена глава:

— Не се обвинявай. Това беше неизбежно. Нито един от тези съдии няма да приеме никакъв твой протест, преди да ме видят окована на арената.

— Зная.

Тя вдигна очи към него и се усмихна.

— Да... разбира се. Ние наистина сме като едно цяло.

След това се заеха да обсъдят избраните от нея помощници на Броей. Обединеното им съзнание отстраняваше с лекота незначителните подробности. Възможно ли беше изборът да бъде подобрен? Нито един от тях не беше сменен, било то хуманоид или гаучин. Всички съветници и помощници бяха родени на Досейди. Джедрик и Маккай можеха да им имат доверие заради лоялността им към техния произход, положение и лични принципи. Те бяха най-добрите за тази задача. Маккай сложи край на тази тема с думите:

— Нямам право да напускам района на арената преди края на процеса.

Джедрик го знаеше и все пак то трябваше да бъде изтъкнато.

До кабинета му имаше малка стаичка с кано-легло, комуникационна апаратура и тоалетна, съобразена с физиката на хуманоидите. Решиха, че все още не е време да си лягат и се впуснаха в приглушен спор доколко целесъобразно ще бъде да си разменят телата. На практика всичко бе ясно. Познатата плът беше по-сигурна и по-надеждна. Маккай можеше да играе Джедрик, а Джедрик — Маккай, но за в бъдеще това щеше да е опасна игра.

Когато се прибраха в спалнята, те се любиха и никой от двамата не бе изпитвал нещо толкова прекрасно и завладяващо през целия си живот. В ласките им нямаше покорство, а само отдаване, споделяне и неограничено преливане на чувства. Радост и страх стегнаха гърдите на Маккай, а Джедрик се разхлипа — нещо съвсем нетипично за една досейдийка.

Когато се овладя, тя се извърна към него на леглото и докосна дясната му буза с пръст.

— Маккай.

— Да?

— Никога не трябва да казвам това на друг човек, но... — Джедрик замълча, мушвайки го с юмрук в рамото, сетне се облегна на лакът и впери поглед в него. Това му напомни за първата им нощ и той

забеляза, че тя се е прибрала обратно в досейдийската си черупка... Но имаше и нещо друго, сега очите ѝ бяха различни.

— Какво има?

— Просто те обичам. Много интересно чувство, особено когато не можеш да го признаеш открито. Колко странно.

— Остани при мен.

— И двамата разбираме, че това е невъзможно. Тук няма сигурно място за нито един от нас, но онзи, който...

— Тогава нека...

— Ние вече отхвърлихме размяната като вариант.

— Къде ще отидеш?

— По-добре е да не знаеш.

— Ако...

— Не! Аз няма да бъда в безопасност като свидетел. Не съм в безопасност дори когато съм до теб. Ние...

— Не се връщай на Досейди.

— Къде е Досейди? Това е единственото място, където бих могла да се чувствам у дома, но Досейди вече не съществува.

— Искам да кажа...

— Зная.

Тя седна на леглото и обви коленете си с ръце, откривайки жилестите мускули по раменете и гърба си. Маккай я наблюдаваше и се опитваше да отгатне какво криеше Джедрик в досейдийската си черупка. Въпреки мисловната близост между тях нещо у нея му се изплъзваше. И сякаш самият той не искаше да го разбере. Тя щеше да избяга и да се скрие, разбира се, но... Когато заговори, гласът ѝ като че ли идваше някъде отдалеч.

— Би било интересно да се върна някой ден на Досейди. Разликите...

Джедрик го погледна през рамо.

— Има хора, които се страхуват, че ще придадем на Обединения Разум облика на планетата. Може би ще се опитаме да го направим, но резултатът няма да бъде същият. Ние ще вземем онова, което смятаме за ценно, но то ще промени в по-голяма степен Досейди, отколкото вас. Твоите хора са по-бавни, по-мудни и по-несъобразителни, но вие сте по-многобройни. В крайна сметка Съюзът на Разума ще победи, макар

и да не остане същият. Опитвам се да си представя какъв ще бъде той, когато...

Тя се засмя над собствените си разсъждения и поклати глава.

— Не бива да забравяме и Броей. Ще трябва да се споразумеят с него и поверения му от нас екип. Броей и сие! Твоят Съюз на Разума няма и най-малка представа каква сила сме пуснали на свобода.

— Вълкът в кошарата.

— За Броей твоите хора са като сганта от Периферията — нещо като природно богатство.

— Но той не разполага със същества като Пчарки.

— Все още не.

— Кейлбаните едва ли биха участвали отново в...

— Може да има и други начини. Виж само колко лесно е това за нас.

— Ние сме отпечатани един върху друг с помощта на...

— Именно! И те продължават да подозират, че ти си в моето тяло, а аз в твоето. Целият им опит изключва възможността за свободна размяна в двете посоки, от едно тяло към друго...

— Или другото нещо...

Той погали съзнанието й.

— Да! Твърде късно Броей ще разбере какво го очаква. Ще мине много време, преди да научат, че няма как да те откъснат от... мен!

Джедрик извика последната дума ликувайки и в същия миг се хвърли върху му. Това беше диво повторение на тяхната първа нощ, което изцяло погълна Маккай. Нямахше никакъв друг избор. Всичко стана толкова бързо, че тревогите му изчезнаха.

На сутринта той трябваше да настрои имплантираните си сетивни усилватели на необходимото за арената ниво.

Джедрик се движеше тихо из стаята; тя оправи кано-леглото и погали гъвкавата му повърхност. Сетне повика една пространствена врата, привлече Маккай към себе си и го целуна продължително. Вратата-трамплин се отвори в мига, в който тя го отгласна от себе си.

Агентът усети познатото ухание на цветя и зърна беседките на своя плаващ остров на Туталси, преди същата тази врата да трепне и да скрие и Джедрик, и острова от погледа му. Туталси? Изненадата забави реакциите му. Тя бе разчитала именно на това! След като дойде на себе си, той изпрати съзнанието си подир нея.

Аз ще я принудя да направим размяна. О, богове...

В ума му лумна изгаряща, ослепителна болка. Това беше страдание, каквото никога не си бе представял, че е възможно да съществува.

Джедрик!

Умът му се докосна до изпаднала в безсъзнание жена, избягала по този начин от болката. Връзката им беше толкова крехка... струваше му се, че държи новородено дете. При най-малкото отпускане от негова страна тя щеше да потъне в... Усети онова ужасно чудовище някъде в дъното на съзнанието си, но любовта и тревогата му дадоха сила да се пребори със страха.

Обезумял, Маккай се вкопчи в тънката нишка между тях, докато намери свободна врата-трамплин. Миг по-късно вратата се отвори и през нея той видя почернелите руини на своя плаващ остров. Слънцето сипеше безмилостните си лъчи върху овъглената земя, от която се издигаше дим. В далечината се виждаше някакъв разкривен метален обект, вероятно един от малките му четириместни аероскутери; преобърнатата машина потъваше с клокочене. Използваният експлозив сигурно беше пентрат, бърз и всепоглъщащ. Водата около острова все още клокочеше. Земният масив сред океана започна да се разпада пред очите му. Дългите ниски вълни отнасяха останалата от него сгурия и шлака. Морският бриз притисна издигащите се струйки дим. Скоро от прекрасния плаващ остров нямаше да има и следа. Нищо не можеше да устои на ударната сила на пентрата... дори и телата, които...

Объркан, Маккай продължаваше да държи тънката нишка, която го свързваше с изпадналата в безсъзнание Джедрик. От болката бе останал само спомен. Наистина ли Джедрик беше в неговото съзнание, или само нейният отпечатък върху ума му? Опита се да разбуди спящото присъствие, но не успя. Усети леките припламвания на нейната памет и разбра, че експлозията действително е била дело на Джедрик, отговор на нечий набег. Нападателите явно са искали да я вземат като заложница. Не са разбрали нейното отчаяно и недвусмислено послание:

— Вие няма да ме заловите през главата на Маккай!

Но ако там нямаше никакви тела...

Маккай отново се опита да събуди безсъзнателното присъствие. Нейната памет бе там, но самата тя оставаше в несвяст. Усилието му

стегна хватката около присъствието. Каза си, че това трябва да е Джедрик, защото иначе не би могъл да научи какво се е случило на острова с беседките.

Още веднъж огледа пустото море. Нищо. Пентратът бе разкъсал и разрушил всичко наоколо. Парчета метал, плът, превърната в разпиляна пепел...

Тя е мъртва. Би трябвало да е мъртва. Пентрат...

Но познатото присъствие все така дремеше в съзнанието му.

Щракването на вратата го извади от унесеността. Маккай освободи вратата-трамплин и погледна към екрана до леглото, за да види какво става извън неговата легумска квартира. Очакваната делегация бе пристигнала. Самоуверените кукловоди излизаха на сцената, още преди да са получили потвърждение за своя гамбит на Туталси. Те не можеха да знаят онова, което знаеше Маккай. Съществуването на някаква пространствена врата или каквото и да било друго трасе, което да ги свърже с Туталси, бе невъзможно.

Агентът ги разгледа внимателно, сдържайки яростта си. Бяха осмина, резервирани и овладени, което издаваше досейдийската им школовка. Но иначе изглеждаха съвсем прозрачни — за Джедрик плюс Маккай. Четирима гауачини и четирима хуманоиди. Всички до един прекалено самонадеяни. Джедрик се беше погрижила да няма оцелели.

Той отново се опита да разбуди безсъзнателното присъствие. Тя не му отговори.

А може би просто я бе изградил от собствените си спомени?

Нямаше време за подобни разсъждения. Джедрик беше направила своя избор на Туталси. Тук той също бе изправен пред дилеми — дилеми, които касаеха и двамата. Заключеното в ума му призрачно присъствие трябваше да почака.

Маккай удари с юмрук комуникатора, който го свързваше с Броей, и даде уговорения сигнал.

— Време е.

След това направи усилие да се овладее и тръгна към вратата.

Този път бяха без свита. Агентът сам се бе погрижил за това. Но винаги се обръщаха към него с името Джедрик, подхвърляха забележки и злорадстваха. Едва тогава разбра колко добре беше преценила тя тези хора; и колко изкусно бе използвала самия него през

последните часове. Осъзна защо Дждрик бе направила своя смъртоносен избор.

Както и се очакваше, членовете на делегацията бяха безкрайно изненадани, когато хората на Броей се нахвърлиха върху тях без никакво предупреждение.

[1] Легалист — законоведец. — Б. пр. ↑

[2] Парче плат, носен от мъже и жени като рокля, с малайски произход. — Б.пр. ↑

Да се изправиш сам срещу всичките си врагове — това е най-свещеният миг в съществуването на един гауачин.

„Гауачинът“, анализ на БюСаб

Осемте задържани бяха хвърлени на арената, вързани и оковани. Маккай се спря недалеч от тях и изчака пристигането на Джедрик. Още не се беше зазорило. Таванът над арената тъмнееше. Няколко от обективите на трансмитера вече проблясваха, а останалите бяха в процес на активиране. Само отделни места от скамейката на свидетелите бяха заети, но зрителите се стичаха след подадения сигнал. Съдийската скамейка оставаше празна.

От външния двор на Съдебната арена се чуваше врявата на хората от охраната, стъпки, сновящи във всички посоки, заповеди, издадени на висок глас. Витаеше усещането за пълнен хаос, което постепенно стихна, когато Броей поведе двамата си колеги към тяхната скамейка. Нишата на свидетелите продължи да се пълни, хората прогонваха съня от очите си, гауачините отваряха усти в широки прозаявки.

Маккай хвърли поглед към хората на Броей, довели задържаните. Електорът им кимна да се отдалечат, но в същото време им даде таен досейдийски сигнал с ръка да останат на разположение. Кейланг мина покрай тях, пристягайки робата си. Тя се завтече към Маккай, сетне се спря и изчака съдиите да заемат местата си, преди да заговори.

— Какво означава това? Помощниците ми...

Броей даде сигнал на Маккай.

Агентът пристъпи напред, обърна се към скамейката на съдиите и посочи осемте оковани фигури, които бяха започнали да се размърдват, опитвайки се да се изправят.

— Тук вие виждате моя довереник.

Парандо понечи да каже нещо, но Броей го сбута и го накара да замълчи. На Маккай му се стори, че дочу думата „безумие“.

Билдун седеше вцепенен, неспособен да откъсне погледа си от хвърлените на арената пленници, всички до един безмълвни. Да, Билдун познаваше тези хора. Бе достатъчно проникателен — разбира

се, доколкото бе възможно за един недосейдиец, за да разбере, че го грози опасност. Парандо бе отгатнал това моментално и наблюдаваше Броей с огромно внимание. Електорът отново кимна на Маккай.

— Над този съд е извършена измама — заяви агентът. — Извършена е над тези велики и доблестни същества, гауачините. Както защитата, така и обвинението са жертви на измамата. А последната жертва е Законът.

Арената беше притихнала. В претъпканата зала всички обективи на трансмитера работеха. Първите лъчи на зората докоснаха прозрачния таван. Маккай се запита колко ли е часът. Бе забравил да си сложи хронер.

Зад него имаше някакво раздвижване. Обърна се и видя охраната да извежда Арич — с известно закъснение — на арената. О, да... те бяха използвали малката пауза, за да го разпитат. Според тях той беше вторият добър познавач на явлението. Никак не бе добре, че този хуманоид, който приличаше на агента, всъщност не беше Маккай, когото те познаваха.

Кейланг реши, че трябва да се намеси. Вдигна едно от пипалата си, за да привлече вниманието на съда.

— Този трибунал...

Маккай я прекъсна.

— ...се състои от трима души. Само от трима.

Направи малка пауза, за да могат всички да разберат, че гауачинските съдебни формалности все още господстват на тази арена и че те нямат нищо общо с формалностите в Съюза на Разума. Броят на съдиите можеше да достигне и до петдесет. Бе присъствал на гауачински съдебни процеси, при които случайни хора от улицата бяха сядали на скамейката на съдиите. Юристите от този род гледаха на задълженията си сериозно, но поведението им винаги предизвикваше изненадата на останалите разумни видове. Гауачините бърбеха помежду си, уреждаха си гостувания, подхвърляха шеги и задаваха нетактични въпроси. Това бе един древен ритуал. От тях се искаше да се превърнат в „отделен организъм“. И гауачините имаха свои си начини да го постигнат.

Но този трибунал се състоеше от трима съдии и само един от тях видимо бе гауачин. Превзетото поведение на другите двама бе чуждо на гауачинския манталитет. Дори Броей, покварен от Досейди, навярно

будеше учудването на зрителите. „Отделният организъм“ отсъстваше от този съд и неотменимите формалности според Гауачинския Закон оставаха без застъпник. По всяка вероятност това силно тревожеше назначените като съветници на Кейланг легуми.

Броей се наведе напред и се обърна към арената.

— Ще прекратим временно дебатите, докато проучим този нов развой на събитията.

Парандо отново се опита да го прекъсне. Броей го накара да замълчи само с поглед.

— Аз призовавам Арич от Бягация клан — каза Маккай.

Той се обърна.

Кейланг стоеше като онемяла, обзета от нерешителност. Съветниците ѝ в дъното на арената говореха нещо помежду си. Създаваше се впечатлението, че не могат да стигнат до единодушно становище.

Арич се затътри към смъртоносния фокус на арената — мястото, където заставаха свидетелите. Той зърна наредените под съдебната скамейка уреди за мъчения и сетне хвърли предпазлив поглед към Маккай. Старият Върховен Магистрат изглеждаше измъчен и сломен. Тази нова посока на делото навярно беше изключително тежко изпитание за него.

Маккай прекоси арената, спирайки се на определеното място близо до Арич, и се обърна към съдиите:

— Пред нас стои Арич, Върховен Магистрат на Бягация клан. Достигнаха сведения, че ако има виновен на тази арена, то това е тъкмо Арич. По наше мнение той е бил лицето, което е взело решението за изолирането на Досейди от останалата вселена. Но как все пак е станало това? Арич е стар, ала не е толкова стар, колкото Досейди. Тогава неговата предполагаема вина може да се състои в това, че е премълчал за изолирането на планетата. В същото време Арич призова един агент на БюСаб и го изпрати открито на Досейди.

Някакво раздвижване сред осемте задържани прекъсна речта му. Неколцина от тях се опитваха да се изправят на крака, но прангите им бяха прекалено къси, за да го сторят.

Парандо се наведе от скамейката с намерение да заговори, но Броей го дръпна назад.

Да, Парандо и останалите започваха да си дават сметка какво означаваше да се намират на Съдебната арена с нейните постоянни обрати, станали известни и в други райони на обединената вселена.

Виновният е невинен. И следователно невинният е виновен.

Броей нареди на задържаните да замълчат.

Маккай продължи:

— Арич е съзнавал свещените отговорности, които носи на плещите си, както майката носи своите малки, и затова е бил избран да понесе удара на Закона — за да не бъде той насочен срещу гауачините из цялата вселена. Кой избра този невинен Върховен Магистрат да страда заради всички гауачини?

Маккай посочи с ръка осемте оковани пленници.

— Кои са тези хора? — попита Парандо.

Агентът замълча продължително и въпросът увисна във въздуха като гилотина. Парандо знаеше кои са осемте. Да не би да се надяваше, че може да отклони развоя на събитията с един такъв неумел ход?

Миг по-късно Маккай отново заговори:

— Този въпрос ще бъде осветлен своевременно. Но преди това е дългът ми като легум. Моето първо задължение е да докажа, че клиентът ми е невинен.

— Момент!

Броей вдигна ципестата си ръка.

Един от помощниците на Кейланг притича покрай Маккай и поиска разрешение да посъветва нещо рийва. Разстроеният Парандо седеше на скамейката като обречен и следеше разговора, сякаш очакваше да чуе, че изпълнението на присъдата му ще бъде отложено. Прегърбеният напред Билдун бе заровил глава в дланите си. Броей очевидно контролиреше трибунала.

Маккай познаваше съветника на Кейланг. Бе посредствен легум, на име Лагаг, с неособено добро възпитание. Той й говореше приглушено, напрегнато и настоятелно.

След като свърши, Лагаг изтича обратно при колегите си. Сега те уточниха каква *защита* бе избрал Маккай. Арич вероятно през цялото време съзнаваше, че може да бъде жертван тук. Пактът с Обединения Разум вече не допускаше онзи древен обичай, когато невинният подсъдим е бил убиван с голи ръце и нокти. Но достатъчно беше Арич да излезе оттук с печата на невинността; нямаше да успее

да се отдалечи и на десет крачки от арената, преди да бъде разкъсан на парчета.

В отпавения му от Лагаг поглед Маккай прочете тревога и възхищение. Да... те вече знаеха защо се бе спрял на варианта за малочислен и уязвим съдебен състав.

Осемте задържани отново се раздвижиха, но Броей ги усмири с крясък. После даде знак на Маккай да продължи.

— Според плана на Арич аз е трябвало да открива истината за Досейди, да се върна и да го защитавам, когато бъде обвинен, че е допуснал извършването на психични експерименти над нищо неподозиращото население. Той е бил готов да се пожертва за другите.

Маккай кисело погледна Арич. Нека Върховният Магистрат се опита да отгатне замисъла в тази защита!

— За негов лош късмет населението на Досейди е подозирало, че е подложено на експеримент. Именно поради тази причина силите под командването на Джедрик пристъпиха към действия за овладяване на ситуацията. Съдията Броей ще потвърди, че тя успя в това си начинание.

Маккай отново посочи окованите пленници.

— Но тези заговорници, тези хора, които предприеха и се облагодетелстваха от експеримента Досейди, поискаха смъртта на Джедрик! Тази сутрин тя беше убита на Туталси, за да не мога да я призова като свидетел при доказването на невинността на Арич. Съдията Броей ще потвърди думите ми. Кейла Джедрик беше призована вчера на арената само за да бъде проследена и ликвидирана.

Арич изглеждаше покрусен. Разбираше какво става. Ако осемте задържани отхвърляха обвиненията, щяха да споделят участта му. Вероятно вече знаеха, че Броей иска да ги изкара *виновни по гауачинския кодекс*. Те можеха да разкрият истината за кейлбанския договор и търговията с тела, но в такъв случай рискуваха Маккай да стане техен защитник или обвинител, защото вече ги беше обвързал със своя истински *довереник* — Арич. Броей щеше да одобри това. Сега всичко зависеше от волята му. Ако бъдеха признати за *виновни по гауачинския кодекс*, щяха да са свободни само тук, на Тандалур. А ако бъдеха обявени за *невинни*, щяха да умрат още на арената.

Сега те действително бяха като един организъм — осем глави се обърнаха едновременно към Арич. Да, наистина! Какво щеше да

направи той? Ако се съгласеше да се пожертва, осемте можеха да оцелеят. Кейланг също впери поглед в него.

Зрителите около арената стаиха дъх.

Маккай наблюдаваше Кейланг. Питаше се доколко откровени са били съветниците на Арич с техния рийв. Знаеше ли тя пълната истина за Досейди?

Кейланг наруши мълчанието, за да разкрие истинската си осведоменост. Тя реши да насочи атаката срещу Маккай, опирайки се на широко разпространеното схващане, че когато всичко е загубено, най-доброто решение е да се опиташ да компрометиращ своя противник.

— Това ли е начинът, по който са защитавани тези осем души, при положение, че само ти можеш да бъдеш техен защитник? — попита рийвът.

Сега положението беше деликатно. Щеше ли Броей да го подкрепи?

Маккай парира въпроса ѝ с въпрос:

— Да не би да предлагаш услугите си като обвинител?

— Обвинението дойде от теб, а не от мен!

— Само за да докажа невинността на Арич.

— Но единствено ти можеш да бъдеш техен защитник. Възнамеряваш ли да ги защитаваш?

Групата нейни съветници до входа на арената ахнаха едновременно. Те бяха забелязали капана. Ако Маккай приемеше предизвикателството, съдиите нямаше да имат никакъв друг избор освен да подведат осемте задържани под отговорност в съответствие с Гауачинския Закон. Кейланг неволно се бе озовала в позицията на обвинител на осемте пленници. На практика тя бе заявила, че ги счита за виновни и по този начин бе изгубила делото срещу Арич, за което трябваше да плати с живота си. Тя бе обречена.

В очите ѝ проблесна неизречен въпрос.

Какво щеше да направи Маккай?

Все още не, помисли си той. Все още не, лековерна моя.

Насочи вниманието си към Парандо. Щяха ли да се осмелят да дадат гласност на кейлбанския договор? Осемте задържани бяха само видимият уязвим връх на призрачните сили. Те можеха да бъдат жертвани.

Очевидно бяха наясно с този факт и той никак не им допаднаше. Сред тях нямаше нито един Мрег с онова непоколебимо чувство за отговорност! Те обичаха живота и властта, и особено онези — в човешка плът. Колко ли скъпоценен трябва да е животът за живелите в толкова много тела! Сигурно наистина бяха *отчаяни*.

С тренираните си на Досейди очи Маккай сякаш четеше мислите им. Най-безопасният вариант бе мълчанието. Вярвай на Парандо. Разчитай на алчността на Броей. В най-лошия случай щяха да доизживеят дните си тук, на Тандалур, с надеждата да се доберат до нови тела преди смъртта на сегашната им плът. Докато все още бяха живи, те можеха да се надяват и да кроят планове. Навярно щеше да се намери някой друг кейлбан, някой друг Пчарки...

Арич наруши мълчанието. Не му се искаше да загуби онова, което почти бе станало негово. В дрезгавия глас на Върховния Магистрат на Тандалур се долавяше протест.

— Но опитите, на които бе подложено досейдийското население, бяха под мой контрол!

— За какви опити говорите?

— Досейдийците...

Той замълча, когато съзря клопката. Повече от милион досейдийски гауачини вече бяха напуснали своята планета. Нима Арич щеше да ги превърне в мишени? Всяка казана от него дума можеше да се тълкува като доказателство за превъзходството на досейдийците над недосейдийците. Всеки гауачин (или хуманоид) щеше да се превърне в жертва в рамките на няколко минути. Достатъчно беше някой да разкрие истината за досейдийските гауачини и хуманоиди. Страховете на Обединения Разум щяха да свършат останалото. А и всеки един от неговите собствени аргументи можеше да доведе до разбулването на истинската цел зад експеримента Досейди.

Върховният Магистрат потвърди тези предположения, поглеждайки към рийвите в аудиторията. Колко ли смаяни ще са потайните рийви, ако разберат, че другите видове можеха да се маскират успешно като техния!

Но Маккай не мислеше да оставя нещата така. Той се обърна към Арич с въпрос:

— Бяха ли първите досейдийци уведомени за естеството на проекта?

— Само *те* биха могли да потвърдят това.

— Тяхната памет е била изтрита. Ние не разполагаме с никакви исторически сведения по този въпрос.

Арич запази мълчание. Осем от инициаторите на експеримента Досейди седяха недалеч от него на арената. Дали щеше да ги предаде, за да спаси себе си? Маккай се съмняваше в това. Личност, за която се считаше, че достойно би носила титлата Мрег, нямаше да направи подобно нещо. И все пак, какво щеше да бъде решението на Арич? Събитията бяха достигнали точката, от която нямаше връщане назад.

Върховният Магистрат потвърди очакванията на Маккай и се обърна с гръб към трибунала — древен гауачински жест, изразяващ покорство. Колко ли потресени бяха в момента онези, които бяха виждали в Арич бъдещия Мрег! Той бе признал пълния си провал.

Агентът знаеше какво предстои да се случи и чакаше. Бе дошъл часът на истината за Кейланг.

Броей се обърна към нея:

— Вие споменахте, че сте готова да влезете в ролята на обвинител на тези мъже. Сега всичко е в ръцете на легума на защитата.

Броей промени посоката на погледа си.

— Какво е вашето решение, легуме Маккай?

Моментът да изпита Броей бе дошъл. Маккай му отговори с въпрос:

— Има ли съдът някакво предложение за тези осем задържани?

Кейланг затаи дъх.

Броей остана доволен. В крайна сметка той триумфираше над Джедрик. Сега вече беше убеден, че тя не е в тялото на онзи легум долу на арената. Сега вече можеше да покаже на кукловодите на какво е способен роденият на Досейди. Маккай знаеше, че Броей е решил да действа бързо, много по-бързо, отколкото всеки друг би очаквал.

Всеки друг, с изключение на Джедрик, а сега тя беше притихнала (или може би бе само спомен?) в съзнанието му.

Придавайки си дълбокомислено изражение, Броей каза:

— Мога да пренасоча тези осем задържани към юрисдикцията на Обединения Разум, ако легумът на защитата не възразява.

Осемте оковани мъже са размърдаха и веднага след това утихнаха отново.

— Съгласен съм — рече Маккай и погледна към Кейланг. Тя не се впусна в протести, съзнавайки, че ще е безполезно. Единствената ѝ надежда сега беше във възпиращото присъствие на рийвите в аудиторията.

— Така да бъде — каза Броей. Той се въздържа да изгледа тържествуващо Парандо. — Нека юрисдикцията на Обединения Разум реши дали тези осем мъже са виновни в убийство и конспиративни действия.

Броей наистина действаше в съответствие с пакта между Съюза на Разума и гауачините, но присъстващите в залата гауачини не останаха доволни от решението му. Тяхното правораздаване беше най-доброто! Отвсякъде се чуваха гневни освирквания.

Броей се понадигна от стола си и посочи наредените под него уреди за мъчения. Гауачините в залата утихнаха. Те по-добре от всички други знаеха, че нито един член на аудиторията не беше извън властта на трибунала. Много сред присъстващите разбраха едва сега защо бяха изложени на показ кървавите инструменти. Предвидливите уредници се бяха погрижили за опазването на реда.

В отговор на мълчаливото приемане на неговата власт, Броей се отпусна отново на мястото си.

Парандо го гледаше втрещен, сякаш току-що бе видял чудовище, маскирано като гауачин. Много бяха и онези, които коригираха първоначалното си мнение за Електора.

Арич стоеше неподвижен, излъчвайки пълно покорство.

Мислите на Кейланг сякаш бръмчаха около главата ѝ. Накъдето и да се обърнеше, виждаше единствено непроходими плетеници от пипала и препречени проходи.

Маккай разбра, че е време нещата да бъдат доведени до своя логичен край. Той тръгна към скамейката на съдиите и взе едно късо копие от наредените под нея инструменти. Сетне размаха остро като бръснач и покрито с шипове оръжие.

— Кои са членовете на този трибунал?

Веднъж Арич бе прибягнал до подобно предизвикателство. Повтаряйки наученото, с насочено към Броей копие, Маккай отговори сам на въпроса си:

— Един избран от мен гауачин, който вероятно е бил засегнат от експеримента Досейди. Пострада ли по някакъв начин от него, Броей?

— Не.

Маккай погледна към Парандо.

— А тук виждаме един хуманоид от Лират. Не е ли така, Парандо?

— Да, аз съм от Лират.

Маккай кимна.

— Мога да призова не един свидетел на тази арена, който да потвърди с какво се занимаваш на Лират. Би ли си направил труда сам да ни кажеш това?

— Как смееш да разпитваш трибунала?

Парандо гледаше надолу към Маккай с пламнало от гняв лице.

— Отговори на въпроса му.

Думите бяха на Броей.

Парандо отклони погледа си към Билдун, който продължаваше да седи с наведена глава, криейки лицето си в длани. Нещо в панспечито му действаше отблъскващо, но той знаеше, че трябва да го спечели на своя страна, за да вземе връх над Броей. Парандо побутна Билдун. Ръката на хуманоида потъна в купчина желеподобна плът.

Маккай разбра.

Подчинявайки се на съдбата си, Билдун се бе върнал в своя пашкул. Някъде едно неформено тяло на панспечи трябваше да приеме неговото съкрушено ego. Появата на новия Билдун щеше да отнеме значително време. А те не разполагаха с такова. Когато пашкулът най-накрая излъчеше своята пълноценна личност, тя нямаше да наследи поста на Билдун в БюСаб.

Парандо бе сам, уязвим. Той гледаше втренчено копието в ръката на Маккай.

Агентът обиколи арената с поглед, преди да заговори отново на Парандо.

— Ще цитирам прочутия познавач на Гауачинския Закон, Върховния Магистрат Арич: „Правораздаването на Обединения Разум превръща своите юристи в аристократи. Гауачинският Закон пита: Кой познава хората? Само такава личност е подходяща за съдия на Съдебната арена.“ Това е същността на Гауачинския Закон, според Върховния Магистрат Арич. Това е законът на настоящото място.

Маккай отново даде възможност на Парандо да говори, но той продължаваше да мълчи.

— Ти може би наистина си подходящ за съдия на тази арена — предположи агентът. — Може би си занаятчия? Философ? Комик? Или художник? А, да, сигурно си някой нискоквалифициран оператор на автоматична машина?

Парандо все така мълчеше с поглед, прикован в копието.

— Нима не си нито едно от тези неща? — попита Маккай. — Тогава аз ще отговоря вместо теб. Ти си професионален легалист — човек, който дава правни съвети, дори и такива, касаещи Гауачинския Закон. Ти, един хуманоид, как смееш да говориш за Гауачинския Закон, без даже да си легум!

Той скочи напред и запрати към Парандо копието, което потъна дълбоко в гърдите му. *Това е за Джедрик!*

Парандо хлътна под скамейката, със задавен от агонията вик.

Броей, забелязвайки святкащите от гняв очи на Маккай, докосна синята кутия пред себе си.

Не се страхувай, Броей. Все още не е дошло време. Аз имам нужда от теб.

Но сега и други разбраха, че агентът на БюСаб действително беше в собствената си плът. Това не бе Джедрик. Представителите на призрачните сили, които наблюдаваха тази сцена, щяха да стигнат до очакваното заключение, защото не знаеха колко пълен и свободен е бил обменът между Маккай и Джедрик. Призрачните сили щяха да предположат, че Маккай е научил за Парандо след началото на процеса. И скоро щяха да открият грешката си. Значи на арената е истинският Маккай. Но той е напуснал Досейди. Изводът в главите на съзаклятниците можеше да бъде само един.

Маккай разполага с помощта на кейлбана.

А те се страхуваха от кейлбаните.

Единствено от мен трябва да се страхувате — помисли си той.

До слуха му достигна одобрително мърморене. Те го приемаха като легум, следователно приемаха и неговия аргумент. Такъв съдия заслужаваше да умре.

В миналото Арич първи бе избрал подобна стратегия. Маккай го надмина.

И двамата бяха получили одобрение за това, че бяха убили недостойни съдии, но агентът прехвърли гауачинския прецедент в правната практика на Обединения Разум. Компромисът, който

обвързваше Гауачинския Закон и този на Обединения Разум в обща отговорност за случващото се на Съдебната арена, в очите на гауачините щеше да се превърне в първа сериозна стъпка към признаването на техния Закон за най-добър сред всички останали.

Арич се беше извърнал наполовина към скамейката на съдиите с блеснали от радост очи — гауачините все пак бяха спасили част от достойнството си.

Маккай тръгна към Кейланг. Следвайки правилата, той застана лице в лице срещу нея и пожела да чуе присъдата.

— Билдун?

Мълчание.

— Парандо?

Мълчание.

— Броей?

— Присъдата е в полза на защитата.

Досейдийският акцент отекна в залата. Гауачинската Федерация, единственият член на Обединения Разум, който позволяваше на жертвата да съди онези, над които тегне обвинението, че са я превърнали в такава, бе с наранена гордост. Но от друга страна гауачините бяха получили нещо с неоченима стойност според разбиранията им — опорна точка за Гауачинския Закон в Съюза на Разума, плюс едно запомнящо се съдебно представление, което отиваше към така обичания от тях драматичен завършек.

Маккай пристъпи в непосредствена близост до Кейланг и протегна дясната си ръка с дланта нагоре.

— Искам ножа.

Чуха се забързани стъпки. След това звукът от отварянето на синята кутия. Малко по-късно дръжката на ножа бе поставена в дланта на Маккай. Той обви пръстите си около нея, мислейки за всички онези безбройни легуми, стигали до този момент тук, на гауачинската Съдебна арена.

— Кейланг?

— Подчинявам се на волята на този съд.

Маккай видя рийвите в залата да се надигат от местата си като един. Те бяха готови да скочат към арената и да отмъстят за Кейланг независимо от последствията. Всъщност не можеха да направят нищо друго, освен да изпълнят определената им от гауачините роля.

Малцина бяха онези, изтълкували погрешно присъствието им тук. Гауачините не бяха свикнали да понасят страданието с радост, независимо колко тежка или лека бе раната.

В погледите на Кейланг и Маккай трепна искра на другарство. Ето ги тук, на арената, единствените двама негауачини в цялата вселена на Обединения Разум, преминали през странната алхимия, превръщаща обикновената личност в легум. Единият от тях щеше да умре само след миг, а и другият нямаше да го надживее много. Въпреки това те се разбираха като брат и сестра. Всеки се бе изхлузил от кожата на собствения си вид, за да се трансформира в нещо друго.

Умишлено бавно Маккай насочи върха на ножа си към лявата челюст на Кейланг, забелязвайки безбройните дупчици, оставени от триадите, през които бе минала. Тя трепна, но не отстъпи. С бързо и ловко движение Маккай добави поредната дупка върху лявата ѝ челюст.

Рийвите в залата първи разбраха какво бе станало. Те веднага насядаха обратно по местата си.

Кейланг ахна и докосна раната с едно от пипалата си. Много пъти подобни рани и бяха давали свобода да влиза в нови триадни съюзи, без да я откъснат напълно от старите. За миг Маккай си помисли, че тя няма да приеме жеста му, но все по-шумното одобрение в залата надделя над колебанията ѝ. Преди да затихне, това одобрение се превърна в оглушително кресчендо. Дори и гауачините се присъединиха към него. Колко високо ценяха те подобни правни нюанси!

Маккай извиси глас така, че да го чуе Кейланг:

— Няма да е лошо да започнеш работа в БюСаб. Новият директор ще погледне благосклонно на молбата ти.

— Смяташ, че този директор ще бъдеш ти?

— Готов съм да склуча рийвски облог.

Тя го удостои с гримаса, която сред рийвите минаваше за усмивка, и изрече традиционните прощални думи на триадите.

— Ние живяхме в добър и предан брачен съюз.

Значи също бе разбрала истината за уникалната им близост. Маккай разкри езотеричните си познания, отвръщайки ѝ с правилния отговор:

— По оставената от мен следа ще те позная.

Това никак не я изненада. Агентът притежаваше могъщ интелект, макар и да не бе достигнал нивото на досейдийците.

Добър и предан брачен съюз.

Подчинил напълно емоциите на волята си (за което му помогна наученото на Досейди), Маккай прекоси арената и застана пред Арич.

— Доверенико Арич, ти си невинен.

Сетне вдигна ножа с петното рийвска кръв на самия му връх.

— Ние спазихме формалностите и сега си напълно оправдан. Ликувам с всички онези, които обичат справедливостта.

В миналото, когато нещата стигнеха до този момент, тържествуващото множество в залата се нахвърляше върху злополучния довереник, за да го разкъса и разнесе кървавите парчета плът от тялото му из улиците на града. Нямаше никакво съмнение, че Арич би предпочел подобна развързка, защото беше привърженик на старите традиции. Потвърждението не закъсня.

— Радвам се, че се разделям с тези времена, Маккай.

— И кой ще бъде Мрег сега, когато ти... отпадна? Който и да бъде, аз се съмнявам, че ще е толкова добър, колкото предшественикът му. Тъй или иначе, ще бъде полезно за следващия Мрег да се замисли над това, колко преходни и мимолетни са изгодите, които могат да бъдат извлечени от манипулациите с другите разумни видове.

Намръщеният Арич се обърна и се затътри към изхода на арената.

Някои от гауачините, които в момента напускаха залата, без съмнение се надяваха да го поздравят навън.

Маккай не изпитваше никакво желание да стане свидетел на този древен ритуал. Имаше си други грижи.

Добър и предан брак.

Усещаше някакво парене в очите. А също и онова тихо спящо присъствие в съзнанието си.

Джедрик?

Никакъв отговор.

Той погледна към Броей, който — верен на своя дълг като съдия — щеше да напусне арената последен. Досейдийският Електор съзерцаваше спокойно това място, от което бе започнала кампанията му за върховенство в Съюза на Разума. Нямаше да се задоволи с нищо

по-малко. А призрачните кукловоди скоро щяха да почувстват силната му ръка.

Това отговаряше на плана, който Маккай и Джедрик бяха изковали заедно. В известен смисъл такъв бе и планът на онези хора, които бяха подготвили Джедрик за прецизно изпълнената от нея задача.

Маккай си помисли, че безименните и безлики досейдийци, строени в призрачни легиони зад Джедрик, бяха взели смело решение. Макар и сблъскали се с многобройните доказателства за търговията с тела, те не бяха избрали смъртта. Консерватизмът на идеята за самозаличаване явно им е бил чужд. Вместо това бяха предпочели сперматозоида и яйцеклетката, търсейки винаги новото и по-доброто, промените и приспособяването. Сетне се бяха впуснали в добре организирана кампания за премахването на всички Пчарки от техния свят, запазвайки само един за своя последен ход.

И добре, че тази експлозивна тайна не получи гласност тук. Маккай изпитваше благодарност към Кейланг. Тя знаеше всичко, но запази мълчание, дори и когато можеше да се възползва от информацията. Сега БюСаб щеше да има време да се подготви за неутрализирането на проблема. От нея би излязъл добър агент. Колко ли още неща щяха да станат известни за панспечите, кейлбаните и тапризиотите? Стига само Джедрик...

Той усети някой да тършува из съзнанието му.

— Стига само Джедрик какво?

Тя говореше през смях в ума му, както винаги бе правила това там.

Маккай се разтрепери и едва не припадна.

— Внимавай какво вършиш с нашето тяло. Сега имаме само едно.

— Кое е това тяло?

Тя погали съзнанието му.

— Нашето, любов моя.

Халюцинация ли беше? Той копнееше до болка да я вземе в прегръдките си, да почувства ръцете ѝ около себе си, да усети плътта ѝ да се притиска към неговата.

— То е загубено винаги, скъпи мой, но виж какво имам в замяна!

Не дочака отговора му и каза:

— Единият винаги може да наблюдава, докато другият действа... или спи.

— Но къде си ти?

— Там, където винаги съм била след прехвърлянето. Сега разбираш ли?

Той почувства нейния паралел в общата им плът и отдръпвайки се съзнателно назад, влезе в контакт с взаимната им памет; продължаваше да гледа през собствените си очи, но усещаше, че и някой друг също надзърта през тях; някой друг обърна това тяло с лице към Броей.

Маккай се уплаши, че това може да е капан и почти изпадна в паника, но Джедрик му помогна да възвърне самообладанието си.

— Съмняваш ли се в мен, скъпи мой?

Той се засрами. Не можеше да скрие нищо от нея. При това знаеше съвършено добре какво чувства тя, какво бе готова да пожертва.

— От теб би излязъл един съвършен Мрег.

— И дума да не става!

Тя продължи да плува из образите от арената и радостта му и доставяше удоволствие.

— О, Маккай, това е изумително. Прекрасно! И аз не бих могла да се справя по-добре. На всичкото отгоре Броей все още не подозира...

В този момент служителите на арената извеждаха осмината оковани пленници. Скамейките в залата бяха почти празни.

В съзнанието на Маккай започна да се просмуква чувство на удовлетвореност.

Аз загубих нещо, но в същото време спечелих друго.

— Не загуби толкова много, колкото Арич.

— А спечелих значително повече.

Сега той си позволи да вдигне глава към Броей и да разгледа внимателно съдията гаучин с очите на досейдиец, използвайки двойното си съзнание. Арич и осемте обвинени в убийство принадлежаха на миналото. Те и още много други като тях щяха да бъдат мъртви или лишени от власт преди да изтекат десет дни. Броей вече бе загатнал за скоростта, с която смяташе да действа. С

подкрепата на избраните от Джедрик помощници той щеше да превземе всички центрове на властта и да стегне хватката си около онова призрачно правителство, елиминирайки зачатъците на съпротива. Електорът вярваше, че Джедрик е мъртва, и въпреки че Маккай беше умен противник, той и неговото Бюро по Саботаж не бяха първата му грижа. Ударът трябваше да бъде нанесен върху истинските гнезда на властта. Като досейдиец той не можеше да разсъждава по друг начин. А бе почти най-доброто, което неговата планета можеше да създаде. Почти... Джедрик отново се засмя тържествуващо в съзнанието на Маккай.

Да, сега всичко беше свършено ясно — Броей щеше да се превърне в единствения прицел на БюСаб. Междувременно тя бе усъвършенствала симулативния модел, чрез който действията му можеха да бъдат предвидени. Когато му дойдеше времето, Електорът щеше да попадне в клопката на Маккай.

Зад гърба си щеше да има едно ново Бюро по Саботаж — управлявано от човек, чийто интелект и способности са подсилени от единствената досейдийка, превъзхождаща Броей.

Застанал в средата на тихата вече арена, Маккай си мислеше:

Кога Електорът Броей ще разбере, че върши нашата работа вместо нас?

— Когато му покажем, че не е успял да ме убие.

В знак на най-искрено покорство пред гауачинските традиции и без да издава с нищо лъкатушещите в съзнанието му мисли, Извънредният Саботьор Йори Х. Маккай се поклони на оцелелия в това изпитание правник, сетне се обърна и излезе. А през цялото това време Джедрик в него премисляше... пресмяташе... кроеше...

Източник: [Библиотеката на Александър Минковски](http://sfbg.us) (през <http://sfbg.us>)

Издание:

ЕКСПЕРИМЕНТЪТ ДОСЕЙДИ. 1995. Изд. Аргус, София. Биб. Фантастика No.013. Фантаст. роман. Превод: от англ. Станимир Йотов [The Dosadi Experiment, Frank HERBERT]. Формат: 20 см. Страници: 320. Цена: 110.00 лв. ISBN: 954-570-015-7

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.